

6129649

GHEORGHE LAZĂR

1779 — 1823

BIOBIBLIOGRAFIE

Aniversări U.N.E.S.C.O.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI
1979

GHEORGHE LAZAR

1823 — 1879

BIBLIOGRAFIE

Lucrare elaborată în cadrul Serviciului bibliografic condus de Ileana Băncilă * Coordonator științific: prof.univ.dr.EMILIA ȘT. MILICESCU, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice. Redactori responsabili: DOINA ELENA FĂGET și ROLICA CALCAN. Colaboratori: Silvia Măruță, Mariane Nichifor, Constantin Pompilian, Maria Eliza Rădulescu-Zoner, Ana Sânduleac, Florica Singer.

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII
BUCUREȘTI
1977

"Patrii nu-i poate fi tot una, măcar ce feliu de creștere vor primi mădulările următoare, nici nu poate adiaforisi în cunoștința sufletului cea adevărată, pentru că odihna ei cea din lăuntru, precum și cea din afară, așa și binele cel de obște precum și cel privat, stau cu creșterea tinerimei următoare într'o analogie prestrinsă legate. Din care pricină fiește care Patrie, fiește care stăpînire bine sistematisită, osăbit privighesă, ba are a privighé pentru creșterea cé cuviincioasă a tinerilor următori."

GHEORGHE LAZAR

"Graiul lui era mai cald, în învățămîntul lui era mai multă iubire. Cei ce l-au ascultat cîțiva ani, nu l-au uitat niciodată și și-au simțit totdeauna viața sufletească în legătură cu aceea a învățătorului dispărut. Căci atîta a fost: învățătorul. Soarta, nenorocită pentru el ca om, fericită pentru amintirea lui, a făcut din el înfățișarea însăși a propagatorului ideii. Apare într-o aureolă de lumină și, limpezind toate în jurul lui, se duce".

NICOLAE IORGA

"Gh.Lazăr nu este un cărturar ardelean oarecare, care a întrebuințat cel dintîi limba românească în predarea învățămîntului de diferite categorii, în Bucureștii grecizați de Fanarioți, și care a făcut legătura între teorie și practică, - el nu este un dascăl în rînd cu alți dascăli chemați să facă lecții mai mult sau mai puțin practice cu ucenicii săi, nici un autor oarecare de manuale de Aritmetică și Trigonometrie, - el este o figură incomparabil mai complexă, de o factură care poate fi declarată cu drept cuvînt ca unică în istoria nu numai a învățămîntului și a culturii, ci în întreaga noastră is-

torie națională. El este unul din marii eroi ai naționalității noastre, deschizător de epocă nouă. El a fost stegarul care a deschis, nu atât prin programe pompoase, cât prin inițiative clare, îndrăznețe și eficace calea spre mîntuirea tot norodului românesc ”.

ONISIFOR GHIBU

”Pentru tot ce a gîndit și pentru tot ce a înfăptuit pentru școală și pentru cultură, pentru deșteptarea conștiinței naționale, Gheorghe Lazăr s-a învrednicit de elogiul contemporanilor luminați, de omagiul pios al generației sale și al celor ce i-au urmat și se învrednicește astăzi, în epoca luminoasă a socialismului, cînd cultura, școala și știința sînt prețuite, sprijinite și promovate ca niciodată pînă acum”.

ȘTEFAN PASCU

S U M A R

GHEORGHE LAZĂR. Studia introductiv de prof.univ.dr.Emilia Șt.Milicescu, membru corespondent al Academiei de studii sociale și politice	XIII
NOTA REDACȚIEI	XXVII
CRONOLOGIE	XXXIX
I. OPERA LUI GH.LAZĂR	
1. Scrieri originale	3
2. Traduceri	11
II. GH.LAZĂR IN VIZIUNEA URMAȘILOR	
1. Lucrări ca caracter general	15
1.1. Bibliografii. Cataloge. Indici de reviste	15
1.2. Enciclopedii. Dicționare. Lexicoane	20
1.2.1. In limba română	20
1.2.2. In alte limbi	21
1.3. Lucrări de sinteză	23
1.3.1. Istoria poporului român	23
1.3.2. Istoria orașului București	32
1.3.3. Istoria învățământului și pedagogiei	34
1.3.4. Istoria științei și culturii	41
1.3.5. Istoria matematicii	43
1.3.6. Istoria filosofiei	44
1.3.7. Istoria limbii și literaturii române	46
1.3.8. Istoria bisericii	55
1.3.9. Studii de limbă și literatură română	56
1.3.10. Studii economice	59
2. Lucrări privind viața și activitatea lui Gh.Lazăr	60
2.1. Monografiile	60

2.2. Studii și articole	67
2.2.1. Date biografice	67
2.2.2. Satul natal Avrig	84
2.2.3. Biblioteca lui Gh.Lazăr	86
2.2.4. Invățământul românesc. Școală de la Sf.Sava...	91
2.2.5. Gh.Lazăr și filosofia germană	114
2.2.6. Gh.Lazăr matematician și inginer hotarnic	116
3. Varia	121
3.1. Comentarii pe marginea operelor lui Gh.Lazăr	121
3.2. Conflictul cu episcopul Vasile Moga	125
3.3. Legăturile lui Gh.Lazăr cu răscoala lui T.Vladi- mirescu	127
3.4. Gh.Lazăr în opere literare	129
3.4.1. În proză și piese de teatru	129
3.4.2. În versuri	131
3.5. Gh.Lazăr și teatrul românesc	135
3.6. Polemici și recenzii ale unor lucrări despre Gh.Lazăr	136
3.6.1. Polemici	136
3.6.2. Recenzii și cronici teatrale	139
4. Comemorări	145
5. Alte acțiuni culturale și artistice închinat lui Gh.Lazăr	195
5.1. Școli care au primit numele lui Gh.Lazăr	195
5.1.1. Liceul din București	195
5.1.2. Liceul din Sibiu	198
5.1.3. Școli din alte localități	201
5.2. Premii Gh.Lazăr	202
5.3. Fonduri Gh.Lazăr	213

5.4. Monumente. Festivități de inaugurare. Acțiuni pentru conservarea monumentelor	215
5.4.1. Avrig	215
5.4.2. București	222
5.4.3. Cluj	229
5.4.4. Sibiu	230
5.5. Filatelia	231
III. MANUSCRISE. CORESPONDENȚA. DOCUMENTE	235
IV. ICONOGRAFIE	281
1. Opere originale	281
1.1. Tablouri	281
1.2. Sculpturi	282
2. Reproduseri	282
2.1. Portrete	282
2.2. Tablouri de grup	295
2.3. Busturi	296
2.4. Statui	297
2.5. Alte reproduceri	298
2.5.1. Facsimile	298
2.5.2. Biserica din Avrig	302
2.5.3. Casa din Avrig	303
2.5.4. Mormântul din Avrig	303
2.5.5. Fotografii de la comemorări	304
V. CATALOGUL BIBLIOTECII LUI GH.LAZĂR	307
INDICE DE NUME	331

GHEORGHE LAZĂR

353879

La 9 ianuarie 1782, în străvechiul sat Avrig de pe firul argintiu al Oltului transilvan, sub streșina bătrână a muntelui Surul, s-a născut cel de al șaselea copil al lui Gheorghe și al Mariei Lăzăroaie, Gheorghe Lazăr.

Inveșmântate - la acel timp al anului - în hermina săpezilor imaculate, virfurile Ciortea, cu lacul lui glaciari fulgerat de păstrăvi picurați cu rubine, din care izverăște din veacuri Rîul cel Mare al Avrigului, Budislava, cu fruntea biciuită de vînturile înalte și Scara, cu treptele ei urcînd spre cer, vor fi privit pe sub strîncene grele de omăt spre așezarea românească de la picioarele lor, cu oameni care nicicînd n-au suferit jugul umiliter al iobăgiei.

Peisajul și clima, întâmplările dramatice prin care a trecut colectivitatea românească din Transilvania din cel mai îndepărtat trecut și tradițiile cristalizînd în forme specifice viziunea despre lume a consătenilor lui Gheorghe Lazăr au ținut locul parcelor din mitologia strămoșilor latini lingă leagănul noului născut. Toate împreună au născut ca el să poată desluși viitoarea înălțare a neamului său întreg și nedespărțit; să pună temelie neclintită spiritualității românești, iar numele lui să fie etern slăvit cum veșnică este curgerea Oltului lingă șoapta căruia s-a ivit pe lume. Numai că viața îi va fi scurtă, iar de buzele adesea prjtolite de sete, nu ambrozia, ci veninul își va apropia paharul plin.

*

Gheorghe Lazăr a avut trei frați și două surori: Onea (Ioan), care avea să-l poarte în 1823 pe ultimul drum, de la București la Avrig,

În căruța cu fin înmiezmat de pe lunca Oltului; Vasile, Luca, Zenovia, decedată de copilă, și Ana, în casa căreia fișii va sfârși zilele la 15 septembrie 1825. Nu știm nimic precis despre urmașii lui Onea, Luca și Ana. Despre nepoții de fiică ai lui Vasile, însă, aflăm în ultimul timp vești uluitoare de la inginerul Sanda Divari din București. Străbunica ei, Maria, fiica lui Vasile, a avut trei copii: Nicolae, Ana și Vasile. Cel din urmă, erfan de tată de pe la patru ani, a mers pe urmele lui Gheorghe Lazăr, eminent ca și acesta, de la școala sătească din Avrig pînă la Politehnica din Viena. Ne-a lăsat o autobiografie-manuscris în două volume - redactată între 1872 și 1874 - cu bogate informații despre viața studentescă din capitala Austriei. Poet - autor a numeroase caiete de versuri ce pot sta cu cinste alături de cei mai buni stihuitori ai vremii -, a tipărit în 1878 la Viena poemul eroic "Plevna", apreciat de Vasile Alecsandri; excelent povestitor, cu uimitoare sensibilitate în fața măreției naturii; membru al Societății "România Jună" la un an după plecarea lui Eminescu din Viena, el a rămas neșemnat de istoriografia literară.

Fii săi: Gheorghe, profesor de literatură germană și istorie în București, Horia, ofițer de carieră care a lăsat un jurnal de front din timpul primului război mondial, Mircea, tenor reputat al Operei Române, Vasile, ofițer de carieră și Radu, excelent artist plastic, mort de timpuriu într-un accident, dovedesc - în a treie generație - capacitățile intelectuale și artistice care deosebesc neamul Lazărilor de restul colectivității avrigene.

*

Data nașterii lui Gheorghe Lazăr n-a fost consemnată în vreun document autentic, ci dedusă - în 1914 - din vîrsta (fictivă) atribuită la deces, în protocolul bisericii Sf. Treime: "44 de ani, 3 luni și 12 zile" la 17 septembrie 1825. Din analiza documentelor școlare în care

se menționează concordant vârsta elevului, din declarația de mai târziu a lui Gheorghe Lazăr că a început școala la 9 ani și din constatarea că pînă în 1788 n-au existat în toată Transilvania protocoalele nașterilor, ale morților și cununărilor, deducem că vârsta decedatului Gheorghe Lazăr din 1823 a fost "scosă din minică", cum scrie un biograf, și luată ulterior drept adevărată. Dacă s-ar fi născut în 1779, ar fi însemnat că Gheorghe Lazăr ar fi terminat școala primară din Avrig la 19 ani trecuți, avînd colegi de 11-12 ani, iar dacă s-ar fi născut la 5 iunie, cognomenul său n-ar fi fost Eustratie, ci Derotei sau Marcian, căci acestea sînt numele sfinților prăznuți de biserica ortodoxă la 5 iunie, în vreme ce mucenicul Eustratie, nu apare în calendarul ortodox decît la 9 ianuarie. Așadar, folosindu-ne de datele indirecte ale matricolelor Liceului regiu din Cluj și de deducțiile logice pe care ni le prilejuiesc, sîntem convinși că marele dascăl nu avea decît 41 de ani cînd a murit, fiind născut la 8 spre 9 ianuarie 1782.

*

Între 1791 și 1798, Gheorghe Lazăr a fost elevul "școlii normale" din satul natal, avînd ca dascăl pe Ioan Barac de care a rămas toată viața legat printr-o strînsă prietenie. În toamna anului 1798, la îndemnul învățătorului său și al preotului Ioan Racotă - cumnatul său - Gheorghe Lazăr se înscrie în prima clasă a ciclului de gramatică la Liceul regiu academic din Cluj, unde - cu excepția primului semestru din aprilie 1799, cînd obține nota "bine" - este declarat "eminent" la toate materiile, atît în cursul propriu-zis liceal, cît și în următorii ani de facultate, cu profil filozofic și juridic, pe care le absolvă în 1806, după ce - în 1801-1802 -, determinat de lipsurile materiale îndurate în orașul atît de îndepărtat de Avrig, frecventează clasa superioară de umanitare la Sibiu, unde familia sa îl ajută mai ușor, cu aceleași excelente rezultate la învățătură.

La Cluj, locuise la gazdă, în odăi sărăcăcioase, poate împărțindu-și patul cu încă un tânăr nevoiaș, dornic de învățtură ca și el, până în 1805 când se angajează preceptor în familia Gyulay Kuhn pentru fiul acestuia, Lajos, în vîrstă de 5 ani. În casa Suzanei Gyulay, Gheorghe Lazăr a beneficiat de o bogată bibliotecă și de un mediu de intelectuali și artiști distinși, printre care oaspeți de onoare se aflau cel mai activ reformator al vieții literare maghiare, Kazinczy Ferenc și însuși profesorul său de logică, Samuel Crișianul, cu nume maghiarizat, Emeric Kőrössi. În jurnalul intim al fostului său elev, Gyulay Lajos, începînd cu șapte ani după moartea lui Gheorghe Lazăr, autorul menționează de cîteva ori numele "scumpului și de frumoasă amintire al meu dascăl...", pe care-l auzise predicînd la biserică din Săcel - Harghita, care-i scrisese - în perioada studiilor vieneze - în limba germană și maghiară scrisori pe care le-a păstrat cu dragoste, de-a lungul întregii sale vieți.

*

În 1805, vicarul Nicolae Huțovici, președintele consistoriului diecezei românilor neuniți din Transilvania, ale căror probleme religioase - în lipsa unui episcop la Sibiu - depindeau de mitropolia din Carlowitz, aflînd despre strălucitele rezultate la învățtură ale avrigeanului Gheorghe Lazăr, apreciază că acesta ar corespunde și ar putea fi pregătit în vederea ocupării postului de episcop al neuniților din Transilvania, post vacant de un deceniu. În consecință, într-o adresă temeinic motivată, recomandă Cancelariei guberniale din Cluj pe tînărul student în ultimul an la secția juridică a Liceului regiu academic pentru o bursă de 200 florini anual pe tot timpul cît va studia teologia la Universitatea din Viena, plătită din fondul sidoxial al bisericii ne-unite din Transilvania.

Cancelaria își însușește propunerea, cu condiția ca stipendiatul să fie obligat "a-și pune serviciile în slujba ritului său din Marele Principat al Transilvaniei", îndată ce-și va termina studiile. Ulterior, și avizul Curții imperiale din Viena este favorabil propunerii, "... mai ales că petiționarul (Gheorghe Lazăr) anexează și un certificat de studii în care e arătat talentul «eminent» al petiționarului, precum și caracterul său mult lăudat, deosebit de ales și moral..." În-suși candidatul la stipendiu se obligă în scris ca după terminarea studiilor să slujească ritului neunit din Transilvania, iar în cazul când nu se va conforma acestei obligații, consistoriul neuniților să-și recupereze sumele de bani cheltuiți cu învățătura sa din averea moștenită de la părinți, aflătoare în Avrig.

La 31 iulie 1806, împăratul aprobă propunerea de acordare a bursei, dar ... pînă la începutul lui martie 1807 torentul de adrese, referate și aprobări la diferite niveluri nu conținește. Gheorghe Lazăr, însă, se afla la Viena încă de la 5 februarie 1807, unde spera să găsească primul cvartal din bursa aprobată. Este locul să subliniem că stipendiul său, ca și sumele necesare călătoriilor între Sibiu și Viena, i-au fost date din fondul sidoxial ortodox și că baronul Samuel von Bruckenthal n-a contribuit niciodată cu nimic la acoperirea cheltuielilor din timpul studiilor lui Gheorghe Lazăr. În contabilitatea amănunțită ce a ținut, nici o însemnare nu atestă că ar fi consumat un singur crucer pentru Gheorghe Lazăr, iar în 1803 baronul murise și numai după aproape patru ani tânărul avrigean pleacă la Viena.

*

Ajuns în capitala Austriei cu o întârziere de trei luni de la începutul anului universitar, tânărul transilvănean nu se poate înscrie la facultate decît la intervenția Cancelariei imperiale în ziua de 3 martie 1807, când canonicul Antonius Spendau, directorul de studii al Facultății

de teologie îi recomandă să-și completeze prin studiu particular materia predată pînă la venirea sa în Viena.

În ceea ce privește primirea primei părți a stipendiului său anual, socotit neîndestulător pentru trebuințele "strălucitului tînăr", de către canonicul Antonius Spendau, ea nu-i va parveni decît în prima săptămîină a lunii martie 1807, după o lună de penibilă existență într-o Viena pradă inflației.

Împ de trei ani, lipsurile materiale, în condițiile unui stipendiu de 16,66 florini lunar, au fost depășite cu o dîrzenie exemplară, avînd ca suport o nepotolită sete de învățatură, nu numai în domeniul teologic, ci și al științelor exacte și umaniste care au înflorit în Europa întreagă, inclusiv în Austria, în veacul luminilor. Cancelarul imperial von Teleky, impresionat de "... certificatele prezentate de acesta, care atestă pe deplin ardoarea, silința și buna întrebuițare a timpului de către petiționar și la Universitatea locală...", intervine la Cancelaria imperială pentru suplimentarea stipendiului său. Ca urmare, i se aprobă încă 100 florini anual, din același fond sidoxial, cu rezoluția lapidară a împăratului: "Placet", din 17 septembrie 1807, majorare care s-a inclus - împărțită în cvartale - în plata trimestrială stipendiului, contra chitanță, pînă la 7 septembrie 1809.

*

Audiase cursurile de dogmatică ale lui Augustin Braig, după care-și luase notițe în limba latină; pe acele de istorie bisericească, predate de Vincențiu Darnaut și alte discipline teologice, într-o facultate catolică - ceea ce-i va cășuna mai tîrziu mari și de nerezolvat necazuri -, dar orizontul său teologic n-a fost al unui viitor preot de altar, ci mai curînd al unui filozof al religiei, iar cultura generală pe care a acumulat-o în anii de liceu și la Viena este a unui enciclopedist care în orice moment putea porni cu succes spre orice speciali-

zare. Lucrările pe care ştim sigur că le-a parcurs în domeniul teologiei însumează biblii în mai multe limbi şi ediţii, evanghelia, morala creştină şi filozofică, pastorală, dar acestea nu ocupă nici jumătate din biblioteca - atât cât s-a păstrat din ea - a lui Gheorghe Lazăr, restul cărţilor avînd conţinut istoric, juridic, oratoric sau filozofic propriu-zis, administrativ, de ştiinţe: fizică, chimie, astronomie, matematică, gramatică şi medicină, economie politică, un lexicon util inginerului artilerist şi comandantului de navă de război, o introducere teoretică în beletristică, un catechism în trei limbi: sîrbească, românească şi germană, şi un vocabular biblic al Noului testament şi chiar un tratat despre libertatea de gîndire, tipărit la Amsterdam.

Din studiul rămăşişelor bibliotecii sale şi din analiza ideilor exprimate direct sau incluse în activitatea şi opera scrisă ce ne-a lăsat se conturează orizontul său intelectual: Kant, prin intermediul lui Christian Wolff - a cărui operă a tradus-o şi folosit-o în limba românească -, şi a succesorilor acestuia; Leibnitz şi problemele de etică cu note vădit protestante; filozofarea liberală şi reflexiunea raţionalistă asupra teologiei, sintetizate dintr-o lectură neobignuit de bogată de acest strălucit autodidact, dincolo de studiile sale conduse de instituţii prestigioase în Transilvania şi în capitala Austriei, au făcut din teologul Gheorghe Lazăr o minte luminată care a privit lucid înfruntarea ideilor înnoitoare ale începutului de veac al XIX-lea cu sechelele sclerozante ale veacurilor anterioare. Teolog, dar şi matematician filozof, simţind pulsul vremii noi, el a fost capabil să se orienteze în toată activitatea sa spre liniile de forţă ale progresului în care libertatea popoarelor se înscria cu caractere distincte.

*

Legenda unui doctorat în teologie şi a unui inel cu diamante dăruit de împărat tînrului transilvănean rămîne o legendă. Gheorghe La-

zăr n-a terminat teologia la Viena, ci - după trei ani - cancelaria imperială, consecventă scopului urmărit în momentul acordării stipendiu-lui său și ca urmare a hotărîrii imperiale din 25 mai 1809, prin care se permitea ortodocșilor din Transilvania să-și aleagă "ex ipso gremio" - din însuși sinul clerului neunit - episcopul, desemnează pe Gheorghe Lazăr să studieze la Carlowitz problemele de dogmatică și liturgică ortodoxă, urmînd ca după hirotonire să i se încredințeze episcopatul Sibiuului. Bărbat activ, cunoscător al tuturor limbilor vorbite în Ardeal, al legilor, drepturilor și obiceiurilor națiunilor conlocuitoare în Transilvania, "strălucitul" student teolog Gheorghe Lazăr fusese socotit ca personalitatea cea mai potrivită pentru scaunul de episcop. Dar ... ajuns la Carlowitz la 1 noiembrie 1809, mitropolitul sîrb Ștefan Stratimirovici - timp de o lună de zile - nici nu-l primește, deși Gheorghe Lazăr adusese recomandarea consistoriului din Sibiu, iar guvernatorul Transilvaniei, Gheorghe Banffy, comunicase direct mitropolitului intențiile imperiale cu privire la tînărul avrigean.

Mitropolitul, însă, îi opune într-ascuns candidatura vicarului Nestor Ioanovici din Făgăraș pe care-l ajutase la studiu în Cluj. Se folosea de Gheorghe Haines, protopopul Brașovului și director al școalelor naționale, ale cărui dorințe nemărturisite de înălțare în scaunul episcopal aveau ca prim obiectiv înlăturarea candidaturii lui Gheorghe Lazăr, urmărită și de Ștefan Stratimirovici. Cu ajutorul obscurului controlor Dimitrie Dzerkovic din Sibiu, manevrat - probabil - tot de Gheorghe Haines, și al unui "von Sok" - funcționar în cancelaria imperială, cu care mitropolitul întreține o tainică corespondență, acesta reușește să dejoace planurile înaltelor cancelarii ale guvernului și ale imperiului, chiar dacă nu-și poate înscăuna pe protejatul său și nici ceilalți pretendenți din umbră nu-și ating scopul.

"Cu mîinile împreunate și cu lacrimile curgînd...", după o lună de așteptare a primirii în audiență de către mitropolit, Gheorghe La-

săr îl roagă să-l accepte la cursurile seminarului episcopal.

După un interogatoriu plin de aversiune, în care este acuzat că a frecventat numai școli catolice, că numele din actul de botez nu se potrivește cu cel din documentele școlare, că nu este căsătorit și nu cunoaște slavona și ilira comună, în care se predau cursurile la Carlo-witz, și că este prea instruit pentru a fi maleabil, Gheorghe Lazăr - în ciuda recomandățiilor oficiale - este declarat "... pentru totdeauna și de-a pururi total nedeam ..." de orice treaptă ecleziastică și, ca e-retic, chiar de alte slujbe consistoriale. Mitropolitul Stratimirovici are grijă să interzică tuturor episcopatelor de sub conducerea sa de a hirotoni pe Gheorghe Lazăr și de a-și aduna declarații defavorabile acestuia, de la oamenii săi, în vederea disculpării față de înaltele cancelarii, de care se aștepta să fie învinovățit de această gravă neascultare. Lui Gheorghe Lazăr personal îi declarase că nici dacă majesta-tea sa imperială ar interveni personal, tot n-ar reveni asupra hotărâ-rii sale, pretextînd că acționează conform conștiinței sale de protegu-itor al turmei ortodoxe, pe care acest candidat - odată ajuns în scau-nul episcopal - ar risipi-o.

De la 1 decembrie 1809 pînă în octombrie 1811, "... tînărul prea cultivat, eminent în studiile sale de peste tot...", cum recunoscuse în-suși mitropolitul sîrb, bate cancelariile, cerînd ajutoare pentru a re-sista la Viena pînă la soluționarea cazului său; înregistrează laudele celor de bună credință, produce documente pentru a înlătura acușele lui Ștefan Stratimirovici, circulă între Viena, Cluj și Sibiu, cu bani de împrumut, pentru a grăbi soluționarea problemelor care-i barau drumul spre rosturile sale firești, după 19 ani de studii și fără ca documen-tele ce obținem să ne fi pregătite, ne aflăm în fața rezoluției comite-lui Mikes pe cererea lui Gheorghe Lazăr de a fi recomandat "... pentru funcția de episcop al ritului său...", repetînd îndreptățirile aduse de Gheorghe Lazăr în susținerea cererii sale.

În același timp, Cancelaria din Cluj, neinformată de această cerere care presupunea îndeplinirea tuturor condițiilor impuse de candidatura la episcopat, propune - cu simpatie pentru Gheorghe Lazăr și, probabil, în vederea aceluiași scop - hirotonirea acestuia la episcopatul din Cernăuți, direct dependent de cancelaria imperială. Cum nu putea avea contracandidat de valoarea sa, recunoscută de somități ale științei și culturii din Viena, după depunerea candidaturii, Gheorghe Lazăr se putea considera aproape de scaunul episcopal al neuniților din Transilvania. Și, cu toate acestea, Ștefan Stratimirovici triumfă. Întrucât alegerea episcopului trebuia să aibă loc la Turda la 19 septembrie 1810 - când oare se stabilise data fără ca Gheorghe Lazăr să o știe - în timp ce acesta recurgea din nou la bunăvoința imperială" ... pentru a ocoli cerșitul", somat să raporteze cum și-a folosit timpul petrecut la Viena, i se răspunde că și-a depus candidatura tardiv și că urmează să se prezinte nou-numitului episcop, norocosul Vasile Moga, spre a-l instrui în dogmatică și ritual ortodox la Sibiu.

Nu strălucise prin nimic Vasile Moga, în comparație cu "eminentul", "strălucitul" teolog Gheorghe Lazăr care - la somația cancelariei imperiale putea răspunde că a tradus "în limba valahă" cinci cărți necesare școlilor normale din Marele Principat al Transilvaniei și viitorului seminar pregătitor de preoți neuniți și că este pregătit "să desfășoare cu mult folos o susținută activitate pentru cultivarea poporului valah coreligionar".

Pentru un asemenea obiectiv (hirotonirea ca preot de mir) ar fi fost cu totul de ajuns studiile făcute la Cluj, fără zbuciumul, foamea, frigul și însingurarea din anii Vienei, care-i slăbiseră sănătatea și-i măriseră toate zilele petrecute în capitala Austriei. La ce mai foloseau studiile de dogmatică și ritual predate de Vasile Moga și hirotonirea? Dar nu avea de ales: muritor de foame la Viena sau salăhor intelectual al consistoriului din Sibiu. Lucrările gata de tipar se risipesc în cele patru virtuți, parvenindu-ne doar câteva aprecieri fără competență, iar bunăvoința can-

celariilor se topește la asaltul intrigilor dirijate de Ștefan Stratimirovici. La 1 aprilie 1811 nu mai rămăsese nimic din elogiile ce-i însoțiseră numele elevului piaristilor din Cluj și al teologului Gheorghe Lazăr la Viena. Ultimul semn ar fi poate cei 100 de florini pentru drum, acordați de împărat din caseta sa personală. Cât despre sancțiunea aplicată mitropolitului sîrb, ea se reduce doar la interdicția de a corespunda direct cu Consistoriul din Sibiu.

Pentru Gheorghe Lazăr, reîntors în Transilvania, începea un nou calvar. Avea douăzeci și nouă de ani și n-avea altă perspectivă decît profesoratul la proiectatul seminar de candidați la preoție, cu program de șase luni, corespunzător cu o alfabetizare și inițiere elementară în indeletnicirile preotului de sat, la slujba zilnică, molifte, botez, nuntă și înmormîntare. I se atribuia - ca și în timpul studenției - 300 florini pe an, în moneda devalorizată de inflație. Neorganizată încă, școala de candidați la preoție, cu nivelul ei scăzut, nu-l atrăgea, mai ales că nu putea uita atitudinea consistoriului în timpul luptei pentru hirotonire, la care se adăugase și dezamăgirea cauzată de vicarul Nicolae Huțovici, susținătorul său, trecut pînă la urmă în tabără dușmanilor săi.

Deosebirea de nivel cultural dintre el și modestul Vasile Moga, cu un singur an de filozofie la Cluj, "om șters, trîndav, neglijent și slab", cum îl caracterizase însuși G.Haines, uluit și el de norocul ce-l lovise, era firesc să creeze de la început o antipatie față de luminatul și eruditul său subaltern. Pe de altă parte, mentalitatea "nepotismului" îi era proprie ca "om slab" ce era, și Gheorghe Lazăr îi sta în cale. Îngăduitor cu ignoranța, el favorizează pe candidații la preoție, reducînd timpul lor de instruire, ca astfel să ajungă mai curînd în cînul aducător de cîștig și - ceea ce este și mai grav - se lasă atras de satisfacția de a supune la felurite umilințe, direct sau prin mijloci-

rea "ordinanzilor", elevii lui Gheorghe Lazăr, pe cel care-i era infinit superior. Protocoalele Consistoriului care i se supuneau după fiecare ședință, înainte de a fi fost trecute în registre, sînt pline de acuzații și amenințări care nu rareori se transformă în sancțiuni grave: neplata salariului pe luni de zile, evacuarea din locuința pe care inițial hotărîrea gubernială i-o desemna în localul școlii, reclamațiile elevilor încurajați de membrii consistoriului, nu fără consensul episcopului, mergînd pînă la urmărirea cu organele polițienesci și lovirea dascălului de către unul dintre elevii săi. Încă de la 26 decembrie 1811 relațiile dintre Gheorghe Lazăr și episcop erau încordate. Vasile Moga îl reclamă că "a plecat ca un fugar la Brașov" și cancelaria gubernială cere districtului polițienesc Brașov să-l urmărească, să-l interogheze și să-l readucă la Sibiu "sub pază onorabilă", pregătindu-i-se pe de altă parte admonestare aspră. Dezvinovățirea justificată a lui Gheorghe Lazăr nu duce la stingerea procesului. Reclamațiile se adună, iar un incident petrecut în public, cînd Gheorghe Lazăr închină pentru Napoleon Bonaparte, de curînd întors din insula Elba, umple paharul adversităților contra lui și dascălul ordinanzilor este destituit la 22 octombrie 1815.

Faima ce-și făcuse ca învățat neobișnuit în vremea sa persista însă. În martie 1816 - cinci luni de la destituire, Cancelaria de curte boemă din Viena îi propune - prin Guvernul Transilvaniei - să primească catedra de religie la Institutul greco-oriental din Cernăuți, oferindu-i 600 florini, valută vieneză, pe an.

Referințele pe care le dă de data aceasta Cancelaria gubernială din Cluj, repetînd caracterizarea din hotărîrea de destituire: "... complet depravat, nesocotit, arogant, nesupus, neglijent și pornit spre beție ...", zădărnicesc intervenția Cancelariei boeme despre care poate că Gheorghe Lazăr nici n-a aflat vreodată. Zborul înalt al vulturului n-avea să-și mai arunce umbra asupra prelatului din Sibiu, ci cu aripile frînte trebuia să se prăbușească, iar urma lui să fie pe veci înghițită

de uitare. Dar ... destinul învățatului avrigean nu se împlinise încă întru slava neamului său.

*

La sfârșitul lunii mai sau în primele zile ale lui iunie 1816, Gheorghe Lazăr nu se mai afla în Sibiu, căci la 14 iunie, comitele Gheorghe Banffy cerea directorului poliției chezaroc-rădiești din Sibiu să afle unde a dispărut și să-i raporteze urgent. Dispărutul căutase a-dăpost, mîngiere și sfat la fostul său dascăl, Ioan Barac, în Brașov, înfățișîndu-i intenția de a trece munții în Țara Românească.

Prilej potrivit i s-a ivit curînd prin angajarea ca preceptor al fiilor Catincăi Bărcăneasca, la recomandarea lui Ioan Barac și în caleașca boieroaicei, rubeđenie a viitorului domn Grigore Dimitrie Ghica, Gheorghe Lazăr pornește spre împlinirea misiunii sale în istoria învățămîntului și culturii naționale.

Străin și sărac, în rokul lui de postav vinăt, cu ghetele închise în nasturi și cu pălărie înaltă, cu favorite ondulate împlinîndu-i obrazii slăbiți de trai rău și de boala incuibată încă din anii studenției în plămîinii lui ce respiraseră în copilărie și adolescență aerul curat al culmilor Făgărașului, pedagogul odraslelor Bărcăneaschi, învățatul teolog fără necroc izgonit din Sibiu, "inginerul" și "geometrul" - cum începuseră să-l numească boierii obișnuiți în casa logofetesei Catinca - străbătuse în lung și-n lat capitala Țării Românești, stăpînită de Caragea-Vodă, de pomină prin ciurma ce secerase zilnic sute de vieți în București, care i-a purtat numele. Din vîlmășagul gîndurilor ce puneau mereu față în față realitățile de dincolo și de dincoace de Carpați, în scurtă vreme, pentru Gheorghe Lazăr s-a lămurit drumul faptei sale: întemeierea școlii cu toate treptele ei, în "limba maicii sale". Și sprijinit de luminații boieri cu dragoste de țară: Iordache Golescu, și Iancu Văcărescu, supunîndu-se cu voce bună la probele cerute de sforul

școlilor, banul Constantin Bălăceanu, pe care-l cucerește prin meșteșugul său de măsurătoare exactă a terenului ce voia să cumpere în mahalaua Sf. Spiridon, Gheorghe Lazăr ajunge să-și prezinte personal în Divanul cel mare al țării, în fața Domnului și a firoscoșilor de dascăli ai Academiei grecești din Schitul Măgureanului, planul său de organizare a unei Academii cu științe în limba română, cuprinzând școlari de la cei "de tot neștiutori", până la matematicieni virtuoși, filozofi și juristi, după modelul - adaptat la condițiile locale - ale Liceului regiu academic din Cluj, pe care dascălul Gheorghe Lazăr îl frecventase între 16 și 24 de ani, cu specială grijă pentru formarea de geometri, atât de necesari în momentul respectiv, când marile latifundii se cereau împărțite între odraslele vechilor familii boierești, când parcelele modeste treceau în stăpânirea îmbogățiților, pe seama populației românești mereu mai sărăcită.

Pledoaria însuflețită a lui Gheorghe Lazăr, urmată de abila intervenție a marelui ban Constantin Bălăceanu, determină anafora de domnească de înființare a școlii și obligă pe efori să se îngrijească de local și de dascăli necesari deschiderii cursurilor.

La 6 martie 1818, aceștia dau socoteală Domnului: școala nu s-ar putea instala decât în chiliile Mănăstirii Sf. Sava, eliberate de chiriși și meremiteșite, iar "dascălii rumâni" "care să aibă știință și să poată învăța ucenicii chiar în limba noastră cea rumânească, altul mai dăstoinic n-am putut găsi fără pe un Lazăr inginerul ce au venit acum de curând din părțile Transilvaniei, care a dat făgăduială ... că la orice meșteșug filozoficesc este dăstoinic, dar mai întâi zice că să le tâlmăcească din limba latinească pe cea rumânească și apoi să le parodosească ucenicilor".

Semnată de cei șase efori ai școlilor, anafora era de fapt și de drept actul oficial de întemeiere a Școlii lui Lazăr. Lupta, însă, continua între cele două tabere potrivnice, consemnată de călugărul cin-

tăreț Macarie, directorul tipografiei din Mănăstirea Căldărușani: "Cînd s-a început întîi a se paradosi științele filosofice în limba noastră, pre dascăli și prin divanuri i-au purtat înrîutățiții pentru ca să-i împiedice și în toate zilele, cu cetele, se vedeau adunîndu-se și într-armați cu limbi pline de otravă, în toate părțile alergau pentru ca să facă pricini și turburări, umblînd în tot chipul ca și pe dascăli cu supărări să-i împiedice, și pe ucenici să-i slăbească din osîrdie. Și văzînd că cu acestea nu pot întuneca lumina, nu se rugînsu: vreau înrîutățiții de a lipi pre părăți noaptea stihuri cu lătrări turbate în care-și arătau pisma și urficiunea ce hrăneau în visteria inimilor lor asupra neamului și asupra stăpînitorilor și pricinuito-rilor acestui foles...".

Lătrările lor turbate au rămas fără efect. Gheorghe Lazăr îm-prăștiie în orașul bîntuit de potrivnicii "Înștiințarea ..." adresată tinerimii "de toată starea", chemînd-o la școala sa. Sinceritatea simțirii sale de vizionar în slujba marelui său crez acționă asupra tineretului bucureștean ca un uriaș magnet împotriva căruia nu mai era posibilă nici o reținere. Cuvîntul inspirat al dascălului Lazăr atîngea coarda min-driei și a demnității unui neam de atîta vreme copleșit de umilințe: "... cu rușine vine unui popor și neam ce este așa vechi, așa vestit, proslăvit și înzestrat cu toate rodurile pămîntului, precum și cu toate darurile duhovnicești, cu un cuvînt, neam împărătesc ... să nu aibă și el o școală mai de treabă, o Academie cu științe, chiar în limba maicii sale, ci să se lase mai slab, mai scăzut și mai batjocorit decît toate celelalte limbi și popoare ale feații pămîntului ...".

Apelul său patetic era irezistibil: "Iată o eposhie noao, o în-templare strălucitoare /.../. Veniți toți de toate părțile și de toată starea, veniți la izvorul tîmăduirii /.../, grăbiți-vă, nu întirziați a vă arăta și a vă trece la condica școlii, ca apoi, puîndu-le toate la cuviincioasa rînduială, să putem începe cu ajutorul lui Dumnezeu cît

mai ingrab ...".

Cuvintele "Inştiinţării ..." din august 1818 ardeau în inimile părinţilor şi ale feciorilor de negustoraşi din Gabroveni şi Carafi, ale ţircovnicilor şi ale ajutoarelor lor de la cele o sută de biserici bucarestene; le repetau fiii grămăticilor din cancelarii, dornici să-şi intreacă părinţii în condei; ucenicii de la Udricani, Sf. Gheorghe şi Colţea se duceau tot mai rar să slovenească după tactul bătut cu nuiaua în stilpul cerdacului; nu-i mai trăgea inima să repete mormăind matima - lecţia - învăţată în ajun, ci tot dau ţircioane chiliilor Mănăstirii Sf. Sava, unde la o masă şchioapă, popa Pavel îi imbia cu condi-ca de înscrieri deschisă. Zadarnic se oţărau dascălii Chiosea, Chiriţă şi Stan, că ucenicilor li se urise silabisind, după identificarea anevoioasă a lui pocoiu, on, mistete, ucu - "pomu". Din pragul unei chilii mirosind a ceară arsă şi a tămâie, glasul dascălului Lazăr îi chema cald:

- No, vin'ţi în şcoală, dragilor!

Şi s-au adunat Christian Tell, Moroiu C., Pandelă Ion, Ioanide George, Thomescu Daniel, Palama Ioan, Pandelescu Stamate, Marcu (Marcovici) Simion, Paladi Teodor, Rosetti Carol, Scarlat, Predidici I., Nicola Iancu, Nănescu Petrance, Bărcănescu Scarlat, Grădişteanu Şerban, Creţulescu Costache, Rădulescu Ioan (Eliade), un Dănică, un Kinopsi Ioniţă, Gheorghie al Iglicăresei, fraţii Popp, Căpăţineanu Stanciu, Jianu Dimitrie, Cristureanu George, Simonide (din Piteşti), un Orăscu, un Ştefanopol, un Mălureanu (Ploieşti), un N. Russetu, un Cernovodeanu, un Crăsnaru, un Murişescu, un Melidon, Basarabescu Alecu, Măinescu Răducanu I., Drăghiceanu Mihalache, Aristia Costache, Anton Pann, un Mihăescu (din Tîrgovişte), un Popescu, un Boerescu, Cristorian Gh. şi Flegoianu Grigore şi cîţi alţii al căror nume posteritatea nu-l mai ştie. Printre ei, părinţii - care în haine orientale, care în veşminte evropeneşti -, ascultînd graiul plin de icoane pe care orice minte sănătoasă de român îl

putea înțelege. Mici și mari vedeau că dascălul se juruia în această zi luminată de început să împlinească o misiune pentru care nici viața nu i se va părea prea scumpă. Și i-a convins că nici o cunoștință nu rămâne neînțeleasă dacă cel ce o prezintă în limba română stăpânește pe deplin și învățătura, și limba în care predă și se pricepe să arate cu limpezime esențialul conținutului.

*

De a doua zi, după planul de organizare alcătuit de Gheorghe Lazăr, tagma începătorilor avea să se întâlnească cu popa Pavel, primul său ajutor pentru deprinderea alfabetului și a gramaticii elementare.

La tagma B și C, a avansaților, trecuți în prealabil prin clasa lui popa Pavel, a dascălilor Chiosea, Chiriță ori Stan din școlile de slovenie, ori dascăliți de preceptori particulari, ca Scarlat Bărcănescu, ori veniți din Academia grecească de la Schitul Măgureanu, Gheorghe Lazăr însuși "paradosea" aritmetica, trigonometria, geografia practică, gramatica superioară și istoria națională, croind vegminte pentru muze și pentru noțiunile abstracte, niciodată pînă atunci rostite în românește. De la catedra pe care o prefăcuse în amvon, transilvăneanul Gheorghe Lazăr oficia întru slava neamului său și a limbii strămoșești, deșteptînd conștiințele adormite ale ascultătorilor infiorați de cuvîntul temerar prevestitor al unor vremuri noi ce aveau să se arate curînd prin Tudor Vladimirescu și pandurii săi. Cînd se vedea înțeles, cînd ochii discipolilor săi înghesuși în odaia neîncăpătoare scăpărau de inteligență și avînt, cînd creta alerga pe tablă, iar Theodor Paladi și Ion Pandeli tălmăceau în cuvinte figurile geometrice și relațiile punctelor de pe tablă, lacrimi de fericire scăldau fața marelui lor dascăl. Curînd, pe moșiile țării s-au revărsat - din școala lui Lazăr - primii ingineri cadastrali români, purtînd "linia cu momfi" și busola, măsurînd Obislavul ori Fintinelele. "Bietul Lazăr aprindea pipa și - petrecin-

du-și mîna asupra pieptului - i se inunda obrazii de lacrimi ...", își amintea în 1839 Ioan Eliade-Rădulescu.

După plecarea directorului Academiei grecești, Veniamin din Lesbos, și fuga lui Caragea-Vodă, discipolii din Măgureanu se bulucesc în Școala de la Sf.Sava, înmulțind numărul celor din "clasul de inginerie", printre care se ațîță nobila ambiție de a străluci în însușirea și aplicarea cunoștințelor în practică.

Entuziasmul găsește vreme pentru toate. Ladislau Erdelyi, încurajat de poetul Iancu Văcărescu și de Gheorghe Lazăr - fără îndoială - traduce "Avarul" lui Molière, în vederea unor reprezentații în fața publicului, ai cărei actori să fie elevii școlii, chiar în anul înființării ei, cînd "... se auzi pentru prima oară pe scenă limba română, prin junii elevi din Sfîntul Sava ...", cum își amintește Ioan Eliade-Rădulescu. Comedia "în cinci perdele", pe "schemă" cu "paraschine de hîrtie" - decoruri zugrăvite tot de elevii lui Gheorghe Lazăr - se crede că a fost văzută și de Tudor Vladimirescu, venit poate în 1818 prin București, căci în timpul revoluției, la Sf.Sava nu se mai puteau ține nici cursuri, dar să se mai dea spectacole.

*

La 29 mai 1819 este ridicat în scaunul mitropolitan al Ungro-Vlahiei fostul egumen al Mînăstirii Tismana, Dionisie Lupu, în cinstea căruia dascălul Gheorghe Lazăr compune un discurs în care pune față în față gloria trecutului cu umilința prezentului, cu un patos și o structură frazeologică nemaifîlnită pînă atunci și care nu va apărea ulterior decît în "Cîntarea României": "Ajungă lacrimile patriei, ajungă jugul robiei ...". "Cuviincioasa izbăvire a țarinei strămoșești ..." i se pare că se vestește prin brațul noului mitropolit în care curge același sînge ca și în "căzuții strănepoți" ai romanilor și care va pune "acum stavilă viscolilor întunericului", sub a cărui conducere spirituală

înflorirea va fi pomenită peste sute și mii de ani în viitor.

Un an mai târziu propunea pe primii patru discipoli ai săi pentru bursă în străinătate pe timp de patru ani, fără să bănuiască sfârșitul momentului "Tudor Vladimirescu", destrămarea școlii sale, boala și moartea sa înainte de reîntoarcerea primilor patru bursieri munteni de la studii. Deocamdată era fericit că va avea cine să conducă mai departe făclia învățaturii în limba patriei și în această privință nu greșea.

În același an 1820, pentru a înlătura piedicile puse în calea dezvoltării limbii române de îndelungata practică a slovenirii pe ceasloave și de vorbirea în greaca oficialității de către stratul cel mai evoluat al societății, Gheorghe Lazăr elaborează "Povățuitorul tinerimii", absolut necesar până ce se vor putea tipări toate "cărțile școlasticești" în limba patriei.

Tipărită abia în 1826 la Buda de către Zaharia Carcalechi, "cărțica" povățuitoare a dat loc la contestarea paternității declarată de editor, și la acuzarea acestuia de falsificare conștientă a autorului în scopuri mercantile. Cărțica - în copii manuscrise - era folosită încă din 1820 de popa Pavel la tagma elementară a Școlii de la Sf.Sava și chiar unul dintre comentatorii defavorabili lui Zaharia Carcalechi afirmă că ea a avut o prefață datorită lui Gheorghe Lazăr, care a putut fi ulterior - mai mult sau mai puțin - modificată de elevii săi, de editor sau de un consilier al acestuia. Credem că inițiativa lui Zaharia Carcalechi de a publica "Povățuitorul ...", el, care între 1821 și 1830 avea să publice tot la Buda o "Biblioteca românească" - culegere sau antologie în mai multe broșuri din operele celor mai de seamă scriitori de până atunci, iar în 1833 o ediție a doua a "Povățuitorului ..." trebuie socotită ca un nobil act de cultură românească, demn de recunoștința posterității, iar nu înfierat ca un fals comis de un negustor cupid. Căci ce profit material putea sconta editorul tipărind

la Buda, în românește, o cărticică școlară elementară, sub numele lui Gheorghe Lazăr, care nu tipărise decât în 1808 un poem omagial, iar cititorii de carte românească erau atât de puțini în imperiul habsburgic?!

*

În timp ce Gheorghe Lazăr își redacta "Povățuitorul ...", cu programatica lui prefață, Alexandru Ipsilanti vestea apropiata răscoală a grecilor împotriva stăpînirii otomane. "Eterea" pe care el însuși o conducea năzuia să revină vechea Heladă într-o nouă strălucire, folosind și forțele celorlalte popoare din Balcani, ceea ce-l conduce către mișcarea lui Tudor Vladimirescu. Credem că puținătatea evenimentelor notabile pe atunci în București și spiritul viu al dascălului de la Sf. Sava ne îndreptățesc să apreciem că ar fi fost o imposibilitate ca planurile Eteriei să nu-i fi ajuns la ureche cu mult înainte de declanșarea mișcării, ca și pregătirile de răscoală ale lui Tudor, căruia, în mișcarea generală antiotomană "Frăția", pornită de sirbi și de greci, i se rezervase rolul de a ridica norodul românesc. Nici adunarea populară de la Padeș, în care Tudor Vladimirescu se desprindea de țelurile Eteriei, privind de aproape nevoile interne și externe ale poporului român: redobîndirea drepturilor pierdute ca națiune băștinașă, improprietățile tuturor deposedașilor și infierarea "tagmei de jefuitori" de orice neam ar fi, n-au putut să-i rămînă străine lui Gheorghe Lazăr, cel puțin din momentul "Proclamației către bucureșteni", lansată de Tudor. La 16 martie 1821 pandurii intră în capitală și-și așează tabăra la Mînăstirea Cotroceni. Acolo l-a dus pe Gheorghe Lazăr - poate în aceeași seară - episcopul Ilarion de Argeș, cunoscînd - bineînțeles - potrivirea sentimentelor, ideilor și năzuințelor celor doi mari bărbați ai românilor din acel crucial moment. Ziua și noaptea era binevenit în cortul "Domnului Tudor", plănuiind desfășurarea ulterioară a acțiunilor, dascălul Lazăr

instruind pe tuncarii panduri, iar discipolii săi - ca Petrache Poenaru - slujind într-un secretariat ad-hoc, cu elanul pe care li-l insuflase dascălul lor timp de aproape patru ani.

Eguarea revoluției șiuciderea mișlească a conducătorului ei a dezlănțuit asupra lui Gheorghe Lazăr și a școlii sale prigoana și răz-bunarea dusă pînă la atacul direct, dar mai primejdioasă s-a dovedit a fi durerea fără margini care a stins în vajnicul luptător dorința de a mai trăi. Cu Tudor se prăbușise nu numai un om pe care îl iubise și-l admirase ci și un ideal hrănit de mințile și de sufletele lor îngemăna-te. Școala pastie, lipsurile năvălindu-l din toate părțile, puterile slăbite de boala care găsea condiții prielnice să înainteze rapid îl culcă la pat și este apoi dus de unul dintre discipoli în Tîrgul de a-fară, la via lui Alexandru Nisesterul, unde vărul său, George vataș de ungureni, era paznic. Din căsuța lui de paiantă avea să-l ridice, pe pat de fîn proaspăt, fratele Onea din Avrig, chemat grabnic să-l ducă în satul natal. L-au condus - mai mulți sau mai puțini - elevi de ai săi; i-a binecuvîntat profetic, despărțindu-se de ei la Băneasa; au plîns cu toți și ... cortina a căzut, lăsînd în întuneric drama consumată și a-titea ipostaze zguduitoare ale eroului ei principal, a cărui semnifica-ție pentru neamul său trebuia să crească an de an, explicînd devenirea în plan spiritual a poporului român.

*

Cu pașaportul eliberat la 13 iunie 1823 de agia din București, "profesorul valah", căruia nimeni nu se gîndise să-i acorde cetățenie în Țara Românească, ajungea la vama chezară-crăiască din Turnu-Roșu, purtîndu-și cărțile pe ultimul său drum. Zidise cetate nepieritoare pentru limba și cultura românească și simțise în cugetul său de român că n-are nevoie de cetățenie la București, fiindcă o purta în sine, de cel puțin două milenii.

În Avrig, n-a mai trăit, ci a zăcut trei luni, hărțuit de urmărirea poliției habsburgice, zidit în pivnița casei ca într-un mormint, dar jandarmii tot l-au dibuit. Starea fi era atât de rea încît ... nu l-au mai transportat la închisoare. Ultimile clipe le-a trăit în patul cu lăvicer de fin parfumat, iar la 15 septembrie 1823 marele lui suflet și strălucita-i minte și-au aflat - în sfîrșit - odihna ...

*

Cînd totul era "degenerație și amortire", cum scria Eliade în 1899, Gheorghe Lazăr stăvilește prăbușirea în neființă a neamului său; reîntronă limba română în toate drepturile ei, puse temelii învățămîntului universitar din București, înainte cu un an de întemeierea Universității din Petersburg, șapte ani mai devreme decît cea din Londra și prima din țările balcanice; a fost primul inginer cadastral român și a pregătit prima falangă de topografi români în Muntenia; revoluția lui Tudor - biruitoare pe plan spiritual și balistic - este și opera lui Gheorghe Lazăr; el stă la temeliiile culturii și învățămîntului românesc în veșnică strălucire, ca un "învățat în adevăratul înțeles al cuvîntului, un știutor, nu numai în ale teologiei, care era profesia sa /inițială/, ci în ramurile cele mai variate ale științei de atunci ...", cum îl caracteriza în 1919 primul editor al operei sale matematice.

Autor al celei dintîi programe analitice și al primelor manuale școlare, tipărite postum sau rămase încă în manuscris, a două plachete de versuri omagiale, poliglot și traducător care - fără vitregia ce a lovit opera sa - ar fi pus la îndemîna conașionalilor săi, mai devreme decît le-au avut alte popoare, opere literare, științifice și filozofice de mare interes. Un "Leonardo da Vinci în tabăra lui Tudor", cum l-a numit un poet, prin toată multilaterală sa activitate, Gheorghe Lazăr a învins vremelnicia unei vieți scurte și urmărită de nenoroc, contopindu-se cu ființa veșnică a neamului său.

Ridicată la lumina științei și la frumusețea artelor ce definesc umanitatea, fiecare generație este datoră să se învrednicească de moștenirea lăsată de Gheorghe Lazăr, cinstindu-i astfel memoria.

*

Biobibliografia cu care Biblioteca centrală universitară din București întâmpină bicentenarul nașterii lui Gheorghe Lazăr este dovada unei emoționante participări la acest eveniment crucial din istoria învățămîntului și culturii noastre naționale.

Necesitatea acestei lucrări au resimțit-o stringent toți acei care au fost preocupați de personalitatea primului mare "dascăl de ideal românesc", așa cum l-a numit Nicolae Iorga.

Risipite în periodicele apărute de-a lungul a 140 de ani de la primele amintiri publicate de I. Eliade-Rădulescu în Curierul românesc, puținele documente și informații - adesea contradictorii, eronate sau apocrife -, completate cu cele mai recente cuceriri arhivistice (Arhivele Vienei, Budapestei, Carlowitz-ului și Sibiului), se cereau grupate într-un corpus, facilitând aprecierile, coroborările și sintezele despre Gheorghe Lazăr și "momentul" evoluției culturale ce trebuie să-i poarte numele pentru primul sfert al veacului al XIX-lea: un enorm salt calitativ al spiritualității românești în toate domeniile științei, învățămîntului și literaturii naționale, la care școala inițiată și condusă aproape cinci ani de Gheorghe Lazăr a pus piatra fundamentală.

Prezenta biobibliografie este nu numai un instrument prețios de lucru pentru istoriografia noastră ci și un meritoriu act de cultură pe care-l semnează harnicul, priceputul și modestul colectiv al B.C.U. Ea concretizează o imensă cantitate de muncă, efectuată într-un timp foarte scurt, în primul rînd în hățișul vechilor periodice apărute pe tot cuprinsul pămîntului românesc, menționînd atît de diverse fapte și materiale privind viața și activitatea marelui dascăl. Informațiile s-au cerut,

așadar, unificate și întregite cu toate datele necesare unei informații bibliografice.

Organizarea celor 1648 poziții bibliografice, pe care le cuprinde n-a fost lucrul cel mai ușor în munca autoarelor, întrucât adesea conținutul înfățișă concomitent o complexitate de elemente despre viața propriu-zisă, despre activitatea lui Gheorghe Lazăr și despre conștiințele - pe plan național - ale revoluției culturale care a determinat redeschiderea conștiințelor românești prin școala lui Gheorghe Lazăr.

Fără pretenție exhaustivă, dar cu siguranță, fără să scape din vedere vreun sector important, vreun material pregnant despre viața și opera lui Gheorghe Lazăr, biobibliografia este o lucrare de mare seriozitate, organizată judicios pe capitole importante, având drept criterii principale cronologia și ordinea alfabetică a autorilor.

Un indice alfabetic de autori, absolut necesar într-o lucrare care se oferă cercetătorilor ca un instrument indispensabil de lucru, menționând pozițiile bibliografice la care poate fi găsit numele lor, este urmat de un indice alfabetic de titluri ale lucrărilor desemnate, spre a fi, totuși, mai ușor utilizabile.

Prin exemplara biobibliografie "Gheorghe Lazăr", B.C.U. își reafirmă contribuția de certă valoare la dezvoltarea istoriografiei românești în general, la aprofundarea studiilor speciale despre începuturile învățămîntului românesc cu toate treptele lui și la conturarea - cât mai aproape de adevăr - a trăsăturilor intelectuale și moral-patriotice care au caracterizat uriașa personalitate a lui Gheorghe Lazăr.

Prof.univ.dr. EMILIA ȘT.MILICESCU,
membru corespondent al Academiei
de studii sociale și politice

NOTA REDACȚIEI

Inscriindu-se in seria biobibliografiilor elaborate de B.C.U. București închinată unor personalități proeminente ale culturii și științei românești,* "Biobibliografia Gh.Lazăr" este un omagiu adus întemeietorului învățămîntului superior românesc, cu prilejul împlinirii a 200 de ani de la naștere.

Lucrarea cuprinde opera lui Gh.Lazăr și ce s-a scris despre el de-a lungul a 150 de ani, mărturii a căror importanță nu este egală, dar care construiesc o imagine de ansamblu asupra vieții simbolice a cititorului școlii românești.

Semnăările din capitolele despre viața și opera lui Gh.Lazăr sînt însoțite de scurte adnotări,menite să precizeze conținutul materialului prezentat.

Documentele, în cea mai mare parte inedite, ne-au fost puse la dispoziție de conducătorul științific al lucrării noastre, prof.univ.dr.E-milia Șt.Milicescu, care le-a descoperit în arhivele din Viena, Budapesta, Carlowitz și Sibiu. Ele vor face parte dintr-un corpus, în curs de apariție, în colecția "Testimonia" a editurii clujene "Dacia". În biobibliografie aceste documente se regăsesc sub mențiunea cf.Em.Șt.M.

* Tudor Vianu - 1967; Traian Săvulescu - 1968; Virgil Ianovici - 1971; Dan Simonescu - 1972; Dosoftei - 1974; Ov. Densusianu - în curs de apariție.

Pentru sprijinul pe care l-am primit pe întreg parcursul investigației și elaborării lucrării noastre, mulțumim colectivelor Bibliotecii centrale universitare din Cluj-Napoca, Bibliotecii "ASTRA" din Sibiu, Bibliotecii Academiei R.S.România și Muzeului din Avrig.

Aducem și pe această cale mulțumiri prof. Teodor Mihăilescu din Cluj-Napoca, Octavian O.Ghibu, prof. N.Novac, directorul Liceului "Gh. Lazăr" din București și prof.dr. Tudor Opreș de la același liceu, pentru informațiile și materialele puse la dispoziție, precum și pentru bunăvoința cu care ne-au înconjurat.

CROMOLOGIE

- 1700- - Cele mai vechi descoperiri arheologice pe teritoriul comunei
800 Avrig, așezată pe malul stîng al Oltului și pe ambele maluri
f.e.n. ale pîrului Valea Avrigului. S-au găsit vase tipice epocii
bronzului precum și urme de cetăți dacice de dimensiuni redu-
se, așezate, în funcție de posibilitățile oferite de teren,
la poalele Carpaților.
- 1364 - Prima mențiune documentară a Avrigului sub denumirea de Affri-
ca. Această formă are la bază, se pare, cuvîntul de origine
cumană abrig, ca și denumirile germană, Freck și maghiară,
Felek. Documentul menționează că era vorba
de o așezare de țărani liberi, care a făcut parte din "teri-
toriuul regal" (fundus regius) al provinciei Sibiului, consti-
tuit în 1224.
- 1437- - Răscoala de la Bobilna, prima mișcare populară de mari pro-
1438 porții din Transilvania.
- 1468 - Prima situație statistică referitoare la satele din zona Si-
biului. Avrigul cuprindea 23 de gospodării.
- 1483 - După această dată, Avrigul apare în documente ca aparținînd
scaunului Sibiului, bucurîndu-se de drepturile acordate țără-
nilor liberi de pe pămîntul crăiesc.
- 1514 - Războiul țărănesc condus de Gheorghe Doja.

- 1559 - Introducerea învățământului în limba română la școala din Scheii Brașovului.
- cca. - Este atestată documentar o școală mai veche de slovenie, așezată la Sf. Gheorghe Vechi în București. A fost sprijinită de Constantin Brâncoveanu și de Constantin Mavrocordat. În 1749 se instruiseră aici și tineri veniți din Balcani.
- 1576
- 1581 - mai 12. Este emis decretul de întemeiere a Universității din Cluj, organizată de iezuiți, cu trei facultăți: teologie, filosofie și drept. Programul este similar cu cel al universităților europene ale timpului. Primul rector a fost învățatul Antonio Pessevino.
- 1600 - Mihai Viteazul realizează prima unire politică a celor trei țări române, eveniment de o excepțională importanță în dezvoltarea conștiinței unității de neam și în lupta pentru independență națională a poporului român.
- 1673- - Ia ființă, cu sprijinul domnitorului Gheorghe Duca, la mănăstirea Cotroceni, o școală grecească, destinată învățământului fiilor de negustori și meseriași, care primeau astfel o instrucție în limba folosită în comerț și diplomatie în sud-estul Europei. Ea a continuat un timp și sub Șerban Cantacuzino, nemaifiind semnalată însă după 1682.
- 1674
- 1694 - oct. 28. Ia ființă la București, din inițiativa lui C. Brâncoveanu, Academia Domnească de la Sf. Sava. Reformele lui Al. Ipsilanti din 1775-1776 au introdus pe lângă o nouă organizare a școlii, spiritul iluminist. Sfirșitul sec. al XVIII-lea

marchează lupta pentru înlocuirea limbii grecești vechi, în care se țineau cursurile, cu neogreaca. De-a lungul anilor, școala a avut profesori vestiți ca Marcos Porfiropoulos, Manase Eliad, Veniamin din Lesbos, Neofit Ducas ș.a. Elevii ei se recrutau din țară și din sud-estul Europei. Printre aceștia înflăcăra pe George Castriotis, Ion Cimpineanu, Iordache și Const. Goleșcu. Ideile revoluției franceze au trezit spiritele tinerilor studioși care s-au înrolat apoi printre luptătorii pentru independența țărilor, libertatea popoarelor lor și afirmarea limbii și culturii naționale. Academia a fost un important factor de cultură atât pentru Țara Românească, cât și pentru popoarele din Balcani.

Sec. XVIII - O perioadă de prosperare a Avrigului. În 1712 existau 162 gospodării din care 127 erau românești, în 1721 ajungând la 295, iar la mijlocul veacului în jur de 400 gospodării.

1714 - Se înființează la Iași o Școală Domnească, din inițiativa lui Nicolae Mavrocordat și cu concursul lui Hrisant Notara, patriarhul Ierusalimului. A fost reorganizată în mai multe rânduri. În a doua jumătate a sec. al XVIII-lea pătrunde influența iluminismului. Școala a fost frecventată atât de tineri români cât și de tineri din sud-estul Europei, printre elevi figurând Enache Kogălniceanu, Al. Donici, Scarlat Callimach, Veniamin Costachi.

Sec. XVIII - La Avrig se instalează generalul Buccow, comandantul trupelor austriece, care începe aici construcția unui castel baroc, cu influențe neoclasiche. Parcul castelului este unul din puținele parcuri baroce din țară păstrate în forma lui inițială.

- Inceputurile Școlii ardelenе, mișcare ideologică și culturală cu caracter iluminist a intelectualității românești din Transilvania.
- 1764 - Se înființează regimentele grănicerești din Valea Oltului.
- 1769 - Castelul din Avrig este atestat ca fiind în posesia lui Samuel von Brukenthal, viitorul guvernator al Transilvaniei.
- 1778 - Samuil Micu scrie prima operă istorică a Școlii ardelenе intitulată "Brevis historica notitia originis et progressus nationis Daco-Romanae seu ut guidem barbaro vocabulo appellant Valachorum, ab initio neque ad seculum XVIII". Pentru prima dată istoria Transilvaniei e integrată în istoria românilor, iar prin capitolele despre scriitorii români autorul schițează prima încercare de istorie a literaturii române. Lucrarea, inedită în mare parte, a fost publicată fragmentar de A.T. Lascariu sub titlul "Historia Daco-Romanorum sive Valachorum" în revistele Instrucțiunea publică din Iași în 1861 și Foiaș pentru minte, inimă și literatură în 1862.
- 1779 - iun.5. Se naște Gheorghe Eustratie Lazăr la Avrig. Data este stabilită de Avram Sădean în lucrarea sa "Date nouă despre Gheorghe Lazăr" printr-un calcul care a pornit de la protocolul morților din Avrig, pe 1823. Ștefan Lupșa afirmă că O.G. Găbu a determinat după actele școlare ale lui Gh.L. că acesta s-a născut în ziua de 9 ian. 1782.
- UNESCO a inclus pe Gh.L. în rîndul marilor personalități ale culturii mondiale care urmează să fie sărbătorite cu ocazia

aniversărilor, acceptînd ca dată a nașterii sale 5 iunie 1779.

Gh.L. este ultimul din cei 6 copii ai lui Gheorghe și Maria Lazăr, țărani liberi din Avrig. În legătură cu starea materială și socială a părinților s-au emis mai multe păreri. Unii autori îi consideră țărani înstăriți (G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu), alții moșneni (P.Poenaru, N.Iorga, R.Tomcioagă, Al.Dima). Cei mai mulți dintre biografii lui Gh.L. sînt însă de părere că părinții săi au fost țărani liberi.

Ceilalți frați au fost: Onea, Vasile, Luca, Zenobia și Ana.

Se cunosc relativ puține lucruri despre familia lui Onea, frațele mai mare va ajunge jude al Avrigului, iar sora sa Ana se va mărita cu preotul Ioan Racotă, unul dintre intelectualii luminați ai acestei zone transilvane.

- 1780 - Samuil Micu și Gheorghe Șincai publică la Viena, lucrarea "Elementa linguae daco-romanae sive valachicae", prima gramatică tipărită a limbii române și cea dintîi demonstrație științifică a latinității structurii gramaticale a limbii române.
- 1782- - Ca director al școlilor greco-catolice, Gheorghe Șincai pune
1794 bazele învățămîntului românesc în Transilvania, înființînd un număr de aproape 300 de școli.
- 1783 - Gheorghe Șincai publică la Sibiu lucrarea "A.B.C. sau Bucoavna spre folosul școlilor neamului românesc" și la Blaj "Prima principia latinae grammaticae", întîiul manual școlar și prima gramatică destinată învățării limbii latine, scrise de un român.

- Petru Maior redactează "Procanon, ce cuprinde în sine cele ce sînt de lipsă spre înțelesul cel deplin și desăvîrșit al canoanelor și a toată tocmeala bisericască spre folosul mai cu seamă al românilor".
- Diacul Vasile din Cornești - Iași realizează prima traducere în limba română a melodramei lui Metastasio sub titlul "Ahileu la ostrovul Sirului".
- 1784 - Izbucnește răscoala iobagilor condusă de Horia, Cloșca și Crișan.
- 1784 - Samuil Micu publică la Blaj "Propovedanie sau învățături la îngropăciunea oamenilor morți", prima carte românească de predică originală care vede lumina tiparului.
- 1785 - Apare la Blaj "Indreptare către aritmetică", primul manual științific în românește elaborat de Gh.Șincai.
- 1785 - aug. 22. Patenta de "desființare a iobăgiei" în Transilvania. Se recunoaște țăranilor dreptul de strămutare și se interzice alungarea lor de pe moșie fără un motiv legal.
- 1787 - Ienăchiță Văcărescu publică la Rîmnicu Vilcea volumul "Observații sau băgări de seamă asupra regulilor și orînduile gramaticii românești", în care autorul înserează versuri proprii, primele versuri tipărite aparținînd poeziei române moderne.
- 1788 - Se naște Gh.Asachi, cărturar umanist, scriitor și întemeietorul învățămîntului în limba română în Moldova. (m. 1869).

- Inaugurarea primului teatru pe teritoriul țării noastre, construit la Sibiu, din inițiativa primarului orașului, Martin Hochmeister.

- 1791 - mart. Petiția redactată de învățății români Samuil Micu, Petru Maior, Gheorghe Șincai, Ioan Piuariu-Molnar și alții, cunoscută sub numele de "Supplex Libellus Valachorum Transilvaniae" este trimisă curții din Viena.
- 1791-1798 - Gh.L. urmează școala primară la Avrig, unde îl are ca învățător pe scriitorul Ioan Barac.
- 1791 - Samuil Micu elaborează "Istoria românilor cu întrebări și răspunsuri" pentru propagarea ideilor istorice și naționale ale Școlii Ardelene, rămasă în manuscris. Este prima încercare de a folosi dialogul pentru educarea patriotică a maselor.
- 1794 - La Sibiu, tipograful Petru Bart începe tipărirea cărților populare cu "Istoria a Alexandrului celui Mare din Machedonia", urmează, în 1795 "Viața și pildele prea învățatului Esop" și în 1802 "Istoria Syndipii filosofului".
- 1797 - Prima tipărire a unei traduceri românești din dramaturgia universală: Metastasio. Ahile la Sciro, tradusă de Iordache Slătineanu și tipărită la Sibiu, în tiparnița lui Martin Hochmeister.

- 1798 - Gh.L. se înscrie în clasa întâi a liceului piaristilor din Cluj.
- În același timp, la acest liceu se găseau la studii mulți români, printre care amintim pe Ioan Popovici din Făgăraș, Vasile Tordășan din Turda, Daniel Popovici din Săliște, St. Ledormanyi din Blaj ș.a.
- În anii de studiu la Cluj, Gh.L. a avut director pe Martinus Bella, iar ca profesor de gramatică pe călugărul Ioannes Ernestus.
- Inclinațiile lui Gh.L. către matematică și filosofie au fost îndrumate de profesorul Adolf Gegé, filosof și autorul unor lucrări de algebră și geometrie.
- 1799 - Se naște Petru Poenaru (m.1875) pedagog iluminist român, care a adus o contribuție decisivă la organizarea învățământului național la orașe și sate. Elev și continuator al operei lui Gh.L. Secretar și colaborator apropiat al lui Tudor Vladimirescu în timpul revoluției din 1821.
- Între 1832-1848 este profesor la Sf.Sava și director al Școlii naționale.
- A participat activ la revoluția din 1848.
- În 1827, la Paris, a brevetat invenția stiloului.
- 1800 - Ioan Budai-Deleanu termină în prima formă "Țiganiada", întâia monument al literaturii române moderne.
- 1800 - Ioan Pinariu-Molnar publică după francezul Millot prima istorie universală în limba română.
- 1801 - Gh.L. frecventează la Sibiu clasa superioară de umanitate, cu

"retorică" și "poetică" a școlii catolice din Sibiu.

- Samuil Micu începe să lucreze la "Istoria și lucrurile și întâmplările românilor", întâia realizare de dimensiuni monumentale a istoriografiei Școlii ardelen. Concepută în patru volume, lucrarea avea menirea de a înfățișa istoria poporului român începând de la legendarul Aeneas până la sfârșitul sec. al XVIII-lea dar ea a rămas neterminată. Parțial, a fost publicată în Calendarul de la Buda în suplimentul din 1806 și de C.Cimpeanu în 1963.

- Ioan Barac tipărește la Sibiu "Istoria prea frumoșului Arghir și a prea frumoasei Elena cea măiastră și cu părul de aur", prelucrare după "Argirius Historiia", care va cunoaște o largă popularitate în ținuturile românești.

1802 - Gh.L. revine la Cluj, unde continuă studiile la liceul piarist până în anul 1806 - anul I și II de filosofie au fost cei mai rodnici din această perioadă.

1802 - ian.6. Se naște la Tîrgoviște Ion Heliade-Rădulescu.(n.1872). A desfășurat pe lângă munca didactică și numeroase alte activități impunându-se ca unul dintre marii animatori și militanți din epoca formării culturii noastre moderne. Și-a făcut studiile la Școala grecească din București (1815-1818), apoi la școala lui Gh.L. de la Sf.Sava, unde a devenit profesor (1822-1828). Este unul din inițiatorii Societății literare (1827), și ai Societății Filarmoneice (1833) și înteme-

istorul ziarului Curierul românesc (1829).

Tipegraf și editor a numeroase cărți și periodice românești, participant la revoluția din 1848, autor al Proclamației de la Islaz.

- 1804 - Apare la Pesta, în limba latină "Epistola lui Gheorghe Șincai către respectabilul și preavestitul bărbat Ioannes de Lipszky...", prima afirmare categorică a necesității înlocuirii alfabetului chirilic cu cel latin în scrierea limbii române.
- 1805 - Gh.L. frecventează Academia de drept din Cluj, unde a avut ca profesor pe C.A.Fortini și I.B.Winkler.
- 1806 - aug.7. Decretul regal prin care se acordă lui Gh.L. o bursă de studii la Academia teologică din Viena de 200 florini anual, din fondul sidoxial al Sibiului. Bursă este aprobată cu obligația din partea lui Gh.L. ca la terminarea studiilor să rămână în slujba clerului neunit din Transilvania.
- 1807- - Urmează studiile la Universitatea din Viena. În această perioadă, Gh.L. traduce în limba română pentru educația tinerețului și a națiunii "valahe" lucrările: - "Educatorul marelui principe din Rusia" (Erzieher des Grossfürsten von Russland); - "Cărțica învățăturilor morale pentru copii de școală" (Sittenbüchel für Schulkinder); - "Geografia matematică pentru copii" (Mathematische Erdbeschreibung für Kinder); - "Istoriocara morală a împăratului Octavian și a soției sale" (Kleine moralische Geschichte des Kaisers Octavian und seiner Gemahlin). După terminarea studiilor și stabilirea sa la Sibiu ca profe-

sor Gh.L. a mai tradus: "Invățături morale ale lui Gottlieb Ehrenreich pentru băieți" (Sittliche Lehren des Gottlieb Ehrenreich für Knaben); - "Geografia, tradusă din ungurește" (Erdbeschreibung aus dem Hungari Schenübersetzt); - "Istoria lui Ion Moritz și a copiilor săi" (Geschichte des Joahnn Moritz und Seiner Kinder).

1808 - Gheorghe Șincai tipărește în Calendarul de la Buda fragmente din "Hronica românilor și a mai multor neamuri", cea mai vastă și mai valoroasă creație istoriografică a Școlii ardelenene (la care autorul lucra din 1779). În 1812 începe traducerea ei în limba latină.

- Gh.L. publică la Viena "Versuri de laudă în limba daco-românească la logodirea prea înălțatului nostru milostiv împărat, stăpîn și taică Franz I cu Ludovica, prea înălțata milostiva Împărăteasă, stăpîna și maica noastră".

1809 - Gh.L. pleacă la Carlowitz, la Academia teologică ortodoxă în vederea terminării studiilor. Dar refuzul mitropolitului sîrb Ștefan Stratimirovici de a-l hirotonisi îl determină să se reîntoarcă la Viena, unde continuă să traducă în românește o serie de lucrări cu conținut educativ.

În legătură cu studiile lui Gh.L. la Viena, s-a pus în discuție și obținerea titlului de doctor. Printre cei care au susținut această idee se numără Petru Poenaru, Aron Densușianu, Onisifor Ghibu ș.a. Documentele cunoscute pînă acum nu atestă însă obținerea acestui titlu de către Gh.L. în vremea din științele pe care le-a studiat.

1810 - mart.11 Apar la Viena in limba română, "Versuri la logodirea marelui Napoleon cu Ludovica arhiduca Austriei", semnate de Gh.L.

1811 - Se întoarce la Sibiu unde este numit de episcopul Vasile Moga profesor la Seminarul arhidiecezan, prima școală teologică ortodoxă din Transilvania.

Curînd, Gh.L. intră în conflict cu episcopul și în toamna anului 1811 pleacă la Brașov. Revine la Sibiu în 1812, unde își reia activitatea de profesor.

Fire opusă lui V.Moga, Gh.L. era frământat de idei noi, de libertate, revoluționare, pe care și le însușise în timpul studiilor la Viena. Lecțiile sale cuprindeau adesea idei de acest fel, pe care tânărul profesor se considera dator să le transmită elevilor săi. Răzvrătit împotriva lucrurilor învechite, Gh.L. s-a aflat mereu în conflict cu episcopul și cu celelalte autorități. Din aceste motive, activitatea sa era supravegheată și era socotit în rapoartele oficiale "neasupus, neas-timpărat, pornit spre excese".

1812 - Petru Maior publică la Buda "Istoria pentru începutul românilor în Dachia," cea mai răspîdită și mai influentă operă istorică a Școlii ardelenе - singura tipărită integral. Lucrarea este consacrată combaterii teoriilor lui Sulzer, Eder și Engel despre originea poporului român. În anexe apar: "Dissertație pentru începutul limbii românilor" și "Dissertație pentru literatura cea veche a românilor".

- Prin stăruințele unui grup de români cărturari, se înființează la Arad prima Școală normală - "școala preparandă sau pedagogicească a nației românești" - cu patru profesori, printre

care Dimitrie Țichindeal și Constantin Diaconovici-Loga.

- mai 24. Se naște George Barițiu (n.1893), personalitate complexă, care a desfășurat o largă activitate închinată eliberării sociale și naționale a românilor.

În coloanele revistei Transilvania, întemeiată de el în 1868, Barițiu dă o înaltă apreciere operei și activității lui Gh.L., ca întemeietor al învățămîntului în limba română și propagator al ideilor naționale.

- aug. 27 - 1818 sept.29 Domnia în Țara Românească a lui Ioan Gheorghe Caragea.

1813 - nov. 15. Gheorghe Asachi deschide la Academia domnească din Iași un "clas" în limba română pentru a preda un curs de inginerie și hotărnicie. Cursul funcționează pînă în 1818.

1814 - Domnitorul Caragea dă un hrisov cuprinzînd măsuri de organizare a învățămîntului în Țara Românească. Pentru Academia de la Sf.Sava se prevăd profesori de limbi străine, geografie, istorie și drept.

1815 - Gh.L. își continuă planurile sale de novator pe tărîm social și întocmește o "Gramatică româno-germană" și un "Compendiu de geografie a Transilvaniei", manuale în limba română. Conflictul cu episcopul Vasile Moga se adîncește și culminează cu incidentul dintre Gh.L. și elevul său Ioan Feketici. Sînt continuate represaliile împotriva lui.

- iun.9. În grădina publică "Flora" din Sibiu este admonestat

că închinase în cinstea lui Napoleon.

- iun. 14 În raportul secret către curtea de la Viena se cere pedepsirea lui Gh.L.
- sept. 15 Contele Samuel Teleky întocmește raportul cancelariei aulice transilvane referitor la conflictul Gh.L. - Vasile Moga.

1816 - mart. 22. Ca urmare a raportului întocmit împotriva sa, Gh.L. este destituit din slujbă.

Pleacă la Brașov unde devine preceptor al copiilor familiei Bărcănescu cu care vine în Muntenia. Tr.Chelariu arată despre Gh.L. că "a sosit în București într-un moment în care problema învățămîntului în limba poporului devenise necesitate simțită de toată lumea". În continuare, același autor spune:

"La vârsta de 36 ani, om cu vaste cunoștințe științifice, dînz luptător împotriva exploatării și obscurantismului, adînc cunoscător al durerilor și aspirațiilor poporului, temperament dinamic și hotărît a nu se supune niciodată voinței arbitrare a celor care își afirmau dreptul la conducere fără a avea nîdz o calitate pentru aceasta, Gheorghe Lazăr a conceput înființarea, în București, a unui învățămînt superior în limba română, învățămînt care să dea tuturor fiilor țării toate posibilitățile de ridicare spre lumină".

- La Academia grecească de la Sf.Sava în 1810 erau 244 elevi, iar în 1816, 400 elevi din toată regiunea balcanică.

De asemenea, erau binecunoscute în București și școlile slavoromâne de la Sf.Gheorghe Vechi, Udricani și de la Colțea. La cea din urmă, așa cum reiese din documentele de la Arhivele Statului, învățau "de pomană", fără taxe, mulți transilvăneni.

Existau școli organizate și în alte localități din Muntenia.

- nov. 2. Moare Gheorghe Șincai (n.1754) unul din fruntașii Școlii ardelen. A preconizat emanciparea națională și socială a poporului român din Transilvania pe calea reformelor și a culturalizării.

- dec. 25. Se naște Ion Ghica (m.1897), om politic, economist, ziarist și scriitor, primul profesor român de economie politică. Își face studiile la Colegiul Sf.Sava. În corespondența sa își va aminti de școală și de întemeietorul ei: "Cînd a venit în București dascălul Lazăr, băieții de la Udricani, de la Sfîntu Gheorghe, de la Colțea și de la toate bisericile, au golit acele școli și au alergat la Sfînta Sava".

- dec.27.Are loc la Iași, din inițiativa lui Gheorghe Asachi, primul spectacol în limba română, cu piesa "Mirtii și Hloe", pastorală dramatizată de Jean Pierre Claris de Florian după Salomon Gessner.

1817 - sept. 6. Se naște la Iași, Mihail Kogălniceanu (m.1891), cel care avea să fie unul dintre cei mai remarcabili bărbați de stat și una dintre personalitățile proeminente ale culturii noastre din secolul al XIX-lea.

- nov. 19. Ioan Vodă Caragea cere eforilor să analizeze situația de la Academia domnească și să facă propuneri pentru îmbunătățirea activității acesteia.

- nov. 24. Ioan Caragea numește membri ai Eforiei școlaelor pe:

banul Gr.Ghica , C.Bălăceanu, Iordache Slătineanu, Gr.Băleanu, Iordache Golescu și Alex. Filipescu.

- dec.10. Anaforaua supusă domnitorului Caragea de către efori în care aceștia propun:

- "1. instituirea unei școli de învățămînt românesc în București;
2. în această școală să funcționeze trei dascăli;
3. dintre aceștia doi să fie cu elevii mai mari și să răspundă de examen;
4. învățători români să fie în toate oragele celor 12 județe, plătindu-se fiecăruia 250 talari pe an."

- dec.15. Întărirea domnească pe anaforaua eforilor.

- dec.15. Circulara către județe prin care se anunța "că aici în orașul Bucureștilor este a se sisti o școală pentru învățături românești la mănăstirea Sfîntul Gheorghe".

1818 - Înființarea școlii de la Sf.Sava de către Gh.L., prima școală superioară în limba română. În legătură cu data deschiderii acesteia s-au emis o serie de ipoteze.

Un număr mare de cercetători menționează ca dată de deschidere a școlii de la Sf.Sava, anul 1816. Dintre aceștia amintim pe A.D.Xenopol, Ion Heliade-Rădulescu, Aron Densușianu, C.Găvrănescu, V.A.Urechia, Virgil Tempeanu. Ion Heliade-Rădulescu scria în 1826: "... Încă de la 1816 s-a deschis aici /la București/, școala românească ... unde cel dintîi profesor, care a aruncat într-insa cele dintîi seminți, spre luminarea rumânilor, a stătut fericitul arhidiacon și doctorul în teologie și legi Gheorghe Lazăr". Faptul că Heliade însuși, unul din elevii și continuatorii lui Gh.L., face afirmația,

pledează, firește, pentru acest an. Aron Densușianu, la rîndul lui, notează că "Lazăr deschide providențiala școală" în anul 1816.

Dacă ne gîndim că Gh.L. s-a făcut repede cunoscut în Bucu-rești în cursul acestui an, prin măsurători de teren, ridi-cări de planuri, întocmirea de hotărnicii, înțelegem de ce unii cercetători s-au oprit la această dată.

Un alt cercetător al biografiei lui Gh.L., Paul P. Papadopol, dă anul 1817 ca dată de înființare a școlii, la fel ca N.Ior-ga. Tot acum, Barbu Paris Mumuleanu scrie o "Odă la deschi-derea școlii lui Gh.Lazăr".

Petrache Poenaru și Eufrosin Poteca afirmă că școala lui Gh.L. a luat ființă la 1819.

Din studierea documentelor originale aflate la Arhivele Sta-tului din București reiese însă că numai în 1818 eforii au înaintat domnitorului Caragea o anafora prin care ce-reau înființarea acestei școli. În document se arată că era vorba de întocmirea unei școli românești și că au ales dintre dascălii români "pă un Lazăr inginerul ce au venit acum de curînd din părțile Transilvaniei" care dovedise că "... la orice meștegug filosoficesc este destoinic" și care urma să primească pentru această activitate 3.500 taleri pe an.

- mart.6. Anaforaua eforiilor în care propun ca dascăl al noii școli pe Gh.L. și cer domnului să dispună eliberarea loca-lului de la Sf.Sava de chiriași. Actul este semnat de mitro-politul Nectarie, Gr.Ghica, C.Bălăceanu, Al.Mavrocordat și Iordache Golescu.

- mart. 24 Intărirea de către domn a anaforalei din 6 mart.

- aug. Deschiderea cursurilor școlii de la Sf.Sava. Cu această ocazie, Gh.L. a publicat "Inștiințare de toată cinstea vrednică tinerime", un adevărat program pentru noua școală și un vibrant apel adresat tinerimii române în care se spune: "... Cu rușine vine unui popor și un neam ce este așa vechi, așa vestit, proslăvit și înzestrat cu toate rodușile pământului ... cu un cuvânt neam împărătesc să nu aibă și ei o școală mai de treabă, o academie cu știință chiar în limba maicii sale".

Așa cum reiese din "Inștiințare", școala avea patru grade de învățământ menționate de Gh.L. cu literele A, B, C, D.

Primul ciclu va cuprinde pe "cei mai slăbănogi sau de tot ne-deprinși, unde vor învăța: 1) cunoașterea slovelor și slovenirea cuviincioasă; 2) cunoașterea numerelor și întrebuițarea lor; 3) cetirea desăvârșit; 4) scrisoarea cu ortografia; 5) catehismul și istoria biblicească, testamentul vechi și cel nou; 6) gramatica și aritmetica".

În ciclul doi se predau: "1) gramatica desăvârșit cu sintagma din preună; 2) poetica cu mitologia și geografia globului pământesc; 3) retorica și istoria neamului".

În ciclul trei urmau "cei mai în vîrstă" și învățau: "1) aritmetica cu toate părțile ei; 2) geografia cu toate părțile ei; 3) geometria teoretică, trigonometria, algebra și altele; 4) geodezia sau ingineria cîmpului cu economia și arhitectura".

O analiză a acestui plan ne arată că școala pe care o proiectase Gh.L. era o instituție de instruire și educație solidă și pune în evidență o serie de elemente noi, progresiste,

orientarea laică a învățământului, însușirea conștiință a cunoștințelor, introducerea istoriei și geografiei patriei, filosofiei și dreptului, studiul matematicii, pronunțatul caracter practic al școlii.

Vorbind de elevii și colegii lui Gh.L. de la școala din București, trebuie să subliniem rolul pe care l-au avut aceștia în dezvoltarea culturii noastre, în deșteptarea conștiinței naționale, în răspândirea învățaturii de carte.

Ioan Bisanu menționează că elevii și profesorii școlii lui Gh.L. au fost conducătorii națiunii și ai țării, au fost scriitori de frunte în renașterea noastră literară, iar Șerban Cioculescu evocă astfel Școala de la Sf.Sava: "Aici unde a răsunat cuvântul lui Gheorghe Lazăr, unde Nicu Bălcescu, aplecat deasupra vechilor cronici, a descoperit istoria poporului său, unde și-a purtat visurile adolescenței Barbu Delavrancea, unde la flacăra prieteniei au învățat respectul cuvintelor potrivite Argezi, Cocea, Gala Galaction".

- sept.5. Logofeția Țării de Sus anunță în întreaga țară deschiderea "școlii cea nouă rumânească", în care se va învăța în limba patriei.
- Gh.L. execută planul moșiei Obislavul din județul Dimbovița, prima sa lucrare topografică păstrată.
- Dionisie Fotino tipărește la Viena în limba greacă lucrarea "Istoria vechii Dacii, cea numită acum Transilvania, Valahia și Moldova".
- iul.12. Raportul către domnie, prin care Gh.L., în urma cer-

cetărilor făcute la fața locului, stabilește cauzele revărsării Cricovului (Prahova) și propune soluții tehnice pentru prevenirea inundațiilor în această zonă.

- mai 1. Inscăunarea mitropolitului român Dionisie Lupu. Cu acest prilej se citește discursul întocmit de Gh.L., care formulează cu curaj și competență un program politic și social, un ideal național ce va constitui scopul suprem al revoluției de la 1821.

- Se naște Nicolae Bălcescu (m.1852), cărturar progresist și mare patriot, conducătorul politic și ideologic al revoluției de la 1848 din Muntenia.

Fost elev al Gimnaziului Sf.Sava, N.Bălcescu îl socotește pe Gh.L. printre cei care au pus "stîlp de temelie naționalității române și propagat ideea unității sale".

- Se naște Dimitrie Bolintineanu (m.1872), poet din generația de la 1848.

1820 - Elevii lui Gh.L. întocmesc planul moșiei Fintinele, jud.Ilfow

- iul. Eforii școlilor - Dionisie mitropolitul, Const. Bălăceanu, Iordache Goleșcu, Ștefan Nestor - întocmesc o anafora prin care solicită domnului aprobarea unor reparații pentru localurile de școală în perioada 15 iul.-15 aug.

- Gh.Asachi reorganizează Seminarul de la Socola din Iași, aducînd profesori din Transilvania.

- 1821 - febr.26. Apare "Trigonometria cea dreaptă alcătuită acum în limba română prin Gheorghe Lazăr întru folosul școlărilor săi în școala de Sfintu Sava", pe care, peste aproape un secol marile nostru matematician Traian Lalescu o apreciază astfel: "... Trigonometria ... este o lucrare bună după care învață chiar azi cineva ... /1916/. Din punct de vedere al terminologiei matematice cartea prezintă un interes deosebit. Într-un text al trigonometriei sale și mai ales adaptarea inteligentă a terminologiei științifice în limba românească ne arată cât de înaltă era cultura acestui nenorocit-apostol".
- febr.26. Apare "Aritmetica matematică. Alcătuită acum în limba românească prin Gheorghe Lazăr întru folosul școlărilor săi din școala Sf. Sava, București, 1821, februarie 26". Profesorul și savantul Dimitrie Pompei vorbește despre ea ca despre "o carte științifică" ce cuprinde "atât probleme de matematică rațională, cât și probleme de matematică practică" care "se distinge printr-o mare claritate".
- "Trigonometria" și "Aritmetica" sînt primele manuale destinate învățămîntului superior românesc.
- Proclamația de la Padeș, care marchează începutul mișcării revoluționare condusă de Tudor Vladimirescu.
- Participarea lui Gh.L., în fruntea elevilor săi de la Sf. Sava, la organizarea taberei din Cotroceni în timpul revoluției lui Tudor Vladimirescu.

- Referindu-se la legăturile dintre Gh.L. și Tudor, Petru Poenaru scria că "pe cînd Lazăr infoca inimile tinerilor, o voce răsună din adîncul suspinelor poporului". Era "vocea infocată a gloriosului bărbat Tudor Vladimirescu. Atunci și elevii lui Lazăr, care învățaseră de la el a cunoaște vocea Patriei, alergară la chemarea ei".

Generalul Christian Tell, unul din foștii elevi ai lui Gh. L. sublinia într-o scrisoare către George Barișiu că "El (Lazăr) cu Tudor se cunoștea foarte bine și foarte adesea era chemat în sus, la mănăstirea Cotroceni".

În acest context trebuie să amintim că, alături de Gh.L., în primele rînduri ale acestei acțiuni, au fost unii dintre prietenii și apropiații săi colaboratori.

Subliniind poziția ideologică a lui Gh.L., George Macoveșcu ajunge la concluzia că atunci "cînd Tudor a strîns în jurul lui țărînimea, lucrătorii din unele fabrici și ateliere, tîrgoveții și negustorimea nemulțumită de privilegiile boierilor mari, mica boierime și pe acei boieri interesați în comerțul produselor agricole, Lazăr nu putea să rămînă departe de această mișcare de răscoală, pentru că și el contribuise la pregătirea ei ideologică".

- Iancu Văcărescu scrie "Cîntec românesc", care poate fi socotit marșul revoluției lui Tudor Vladimirescu.

1822 - iul.2. Restabilirea domniilor pămîntene prin numirea de către Poartă a lui Ioan Sandu Sturdza în Moldova și a lui Grigore Ghica în Țara Românească.

- 1822 - iul. 30. Discursul lui Gh.L. la sosirea în țară a lui Gr. Ghica Vodă.
- Apare "Apelul de subscriere pentru publicarea unui curs de matematică", elaborat de Gh.L.
- 1822 - sept. Incepe domnia în Țara Românească a lui Grigore Dimitrie Ghica. În timpul său, școlile au constituit subiectul multor anaforale și hrisoave.
- sept. 27. Prin act prin care domnitorul cere un raport amănunțit privind veniturile minăstirii Glavacioc - un prim pas spre reorganizarea școlii românești și a celorlalte instituții ale țării.
- 1822 - nov. 11. Hrisovul prin care Grigore Ghica reorganizează Eforia școalelor, numind pe lângă vechii efori și pe episcopul Buzăului Gherasim și pe Mihai Ghica.
- nov. 22. Este prezentată de către efori situația școlilor din București după revoluția lui Tudor Vladimirescu.
- 1823 - primăvara. Gh.L., bolnav, scrie familiei la Avrig să vină să-l ducă acasă.
- iun. În primele zile ale lunii, împreună cu fratele său mai mare, Onea, pleacă spre Avrig. Până la podul Băneasa a fost însoțit de foștii săi elevi Helisde-Rădulescu, Tomescu și Tell. Locul (actuala Piață Obor) și casa în care Gh.L. și-a petrecut ultimele luni în București, au fost cumpărate de tatăl lui Helisde-Rădulescu în 1824. Acolo din 1836 a început să funcțio-

- neze cunoscuta tipografie a lui Heliade, în care a văzut lumina zilei Proclamația revoluției muntene din anul 1848.
- iun. 19. Ajunge la Turnu Roșu, punctul de frontieră dintre Țara Românească și Imperiul Austro-Ungar. De aici, după o carantină de aproape o lună de zile, trece granița și se îndreaptă împreună cu fratele său spre Avrig. Ducea cu el în căruță lada cu 300 de cărți, o vioară și instrumentele topografice.
- 1823 - sept. 15. Se stinge din viață în casa surorii sale, Ana Racotă, din Avrig, și este înmormântat la 17 sept. în curtea bisericii ortodoxe.
- 1826 - Apare la Buda lucrarea "Povățuitorul tinerimii către adevărată și dreaptă cetire. Într-acest chip acum întâia oară lucrat de Gheorghe Lazăr, fostul profesor al înalțelor școli românești din București și acum întâia dată, tipărit cu cheltuielile prea cinstitului, prea vrednicului și de mărit neam născutul D. Grigorie de Băleanu, marele dvornic al Principatului Valachiei".
- 1839 - Ioan Heliade-Rădulescu publică în Curierul românesc prima biografie a lui Gh.L., o entuziastă evocare a vieții și personalității fostului dascăl. Tot aici, Heliade publică și textul - rămas inedit - al discursului rostit de Gh.L. în 1819 la înscăunarea mitropolitului Dionisie Lupu.
- 1847 - nov. 27. Ia ființă la Paris în cadrul Societății studenților români "Insocierea Lazariană" care urma să reconstituie dru-

mul lui Gh.L. în Țara Românească "întru aducerea aminte a re-generatorului instrucției naționale". Printre fondatorii asociației erau N.Bălcescu, Scarlat Vianu, Al.Kogălniceanu, I.C. Brătianu ș.a.

- 1848 - Revoluția din cele trei țări române.
- aug. 15. Decretul Locotenenței domnești pentru deschiderea unei liste de subscripție pentru stringerea sumei necesară ridicării unei statui lui Gh.L.
In presa vremii, în toată țara apar apeluri și liste cu numele și contribuția pentru monumentul lui Gh.L.
- 1871 - Cu ocazia primirii sale în rândul Societății academice române, Petru Poenaru rostește discursul de recepție intitulat "Georgiu Lazăr și școala română". "Inițierea școlii marelui dascăl și înfocat patriot - spune Poenaru - a deschis românilor cartea științei și prețuirea de limba și naționalitatea lor".
- 1886 - mai 11. Dezvelirea, la București, în Piața Universității, a statuiei lui Gh.L., opera sculptorului Ioan Georgescu. Statuia a fost executată în Italia, din marmură de Carrara și apoi transportată cu vaporul și trenul la București.
La festivitățile de dezvelire a participat o mare asistență, oficialități, membri ai familiei lui Gh.L.
- 1914 - Apare primul studiu bazat pe documente oficiale, datorat profesorului Avram Sădean și intitulat "Date nouă despre Gheorghe Lazăr". După cercetări minuțioase întreprinse în protoco-

lele parohiei din Avrig și în arhivele cancelariei guvernului transilvănean din Viena, autorul a reușit să stabilească data completă a nașterii lui Gh.L. precum și condițiile în care acesta a studiat la Cluj și Viena.

- 1915 - 100 de ani de la destituirea lui Gh.L., ca urmare a ideilor sale progresiste și a nesupunerii în fața autorităților sibiene din postul de profesor al școlii teologice din Sibiu. Cu acest prilej au avut loc o serie de manifestări omagiale, oglindite în presa vremii din Transilvania.
- 1916 - 100 de ani de la venirea lui Gh.L. la București.
- mai 17. Societatea de științe a organizat o ședință festivă la care au luat cuvântul personalități ale științei românești ca Traian Lalescu, Gh.Țițeica și C.Istrati, care au adus un vibrant omagiu marelui apostol român.
- 1919 - Profesorul Traian Lalescu editează "Trigonometria" rămasă înedită a marelui său înaintaș, o nouă contribuție valoroasă la cunoașterea activității și operei lui Gh.L.
- 1923 - 100 de ani de la moartea lui Gh.L. Cu această ocazie, zilele de 29 și 30 septembrie, la București, Sibiu și Avrig s-au desfășurat mari adunări omagiale, în prezența oficialităților timpului și cu o foarte largă participare populară. Presa vremii a acordat spații ample acestor manifestări, publicând articole comemorative, discursuri, reportaje etc. În aproape toate orașele țării, în școli și alte instituții culturale au avut loc ședințe festive în care s-a evocat personalitatea lui Gh.L.

1924 - In memoriile secțiunii literare a Academiei Române, apare monografia lui G.Bogdan-Duică, în care autorul a urmărit în-deosebi formarea personalității lui Gh.L., caracterul, ideile și aspirațiile lui, scrierile didactice și patriotice, întreaga sa semnificație națională. "... cartea lui G. Bogdan-Duică despre Gh.Lazăr ... încărcată la fiecare pagină de dovezi documentare, este o surprinzătoare rectificare critică a figurei marelui dascăl din Avrig și a rolului pe care l-a avut la întemeierea școlii românești ... Scoțind în relief pregătirea științifică puțin obișnuită și cugetarea îndrăznească a fostului teolog din Viena, fixează definitiv aportul lui Gh.Lazăr în redeşeptarea națională a Munteniei ...".

- G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu publică, sub auspiciile Ministerului Instrucției Publice, volumul "Viața și opera lui Gheorghe Lazăr" în care sînt incluse o parte din lucrările sale precum și o serie de articole și discursuri cu caracter monografic sau omagial.

1936 - oct. 18. Dezvelirea, la Avrig, a bustului lui Gh.L. sculptat de Corneliu Medrea. S-a organizat cu această ocazie o frumoasă serbare populară în cadrul căreia a fost adus un strălucit omagiu fiului acestor locuri. În numele Asociației generale a profesorilor secundari din România a vorbit I.Nisipeanu care a spus printre altele: "Gheorghe Lazăr, cînd a descălicat să facă școală românească la București, a venit să croiască învățăturii și culturii românești un drum tot alt de izbăvitor, ca acela pe care - pe plan politic și social - l-a creat neamului nostru sfînta revoluție de la 1821 a lui Tudor Vladimirescu. El a descălicat la noi peste falnicele creste ale Carpaților ce ne despărteau artificial și

nedrept, cu sufletul plin de ideea latinității noastre, pe care a revărsat-o din plin în sufletele noastre și ale elevilor săi din București, care au întreținut, vegnic năstinsă, făclia pe care el le-a pus-o în mână și pe care ei au transmis-o - depozit sacru - generațiilor următoare".

- 1954 - În colecția "Oameni de seamă" a Editurii tineretului, George Macovecu publică prima ediție a monografiei "Gheorghe Lazăr" arătând că Gh.L. "a fost înainte de toate un răspinditor de cultură în straturi cât mai largi, într-o vreme când cultura era socotită un bun și un drept numai al celor bogați". A doua ediție, lărgită, a apărut în editura "Albatros" în anul 1973.
- 1968 - În Editura Academiei R.S.R. apar "Scrierile matematice ale lui Gheorghe Lazăr" transcrise din cirilice după manuscrisele sale de profesorul sibian Axente Creangă.
- 1973 - Gh.Părnuță scrie lucrarea monografică "Gheorghe Lazăr. Contribuția sa la dezvoltarea învățămîntului". Autorul aduce importante precizări de ordin documentar în legătură cu unele probleme legate de activitatea lui Gh.L., cum sînt: data înființării școlii de la Sf.Sava, caracterul și orientările acesteia, legăturile cu mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu.
- La recomandarea UNESCO se sărbătoresc 150 de ani de la moartea lui Gh.L. În întreaga țară au loc manifestări omagiale, prin care se aduce un prinos de recunoștință celui mai mare și luminat apostol al conștiinței naționale .

3553811

I. OPERA LUI GH. LAZAR

1. SCRIERI ORIGINALE

1. Versuri de laudă în limba daco-românească la logodirea prea înălțatului nostru milostiv împărat, stăpîn și taică Franz I cu Ludovica, prea înălțata milostiva împărăteasă, stăpînă și maica noastră... Viena ... în prea vestita Universitate din Viena, 1808, 7 p.; și în: Telegraful român, 35, nr.18, 3 mart. 1887, p.69-71; Ilarion Pușcariu. Documente pentru limbă și istorie. Tom.I. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1889, p.30-34; I.Bianu și N.Hodoș. Bibliografia românească veche. Tom.II, 1716-1808. București, Atelierele Socec et Co., 1910, p.531-532; Tribuna, 2, nr.11, 13 mart. 1916, p.197-199; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.13-16.

2. Versuri (în limba românească) la logodirea marelui Napoleon cu Ludovica arhiduca Austriei. 11 martie 1810. Vienne, l'Imprimerie du Thad. de Schmidbauer, 1810, 4 p. /nenum./ și în: Transilvania (serie nouă), 2(79), nr.7, iul. 1973, p.20-21.

3. Înștiințare. De toată cinstea vrednică tinerime. /București, 1818/. În: Convorbiri literare, 30, nr.5, 1 mai 1896, p.1139-1146; 28, nr.4, 1 apr. 1904, p.402-403; I.Bianu, N.Hodoș și D. Simonescu. Bibliografia românească veche. Tom.III, 1809-1830. București, Atelierele grafice Socec & Co., 1912-1936, p.281; V.Tempeanu. Istoria pedagogiei. București, /f.e./, 1923, p.211-214; ed. a II-a revăzută, 1926, p.211-214; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera

lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.17-22; Universul literar, 45, nr.6, 3 febr. 1929, p.83 (fragment); Monografia liceului "Gh. Lazăr" din București 1860-1935. Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la înființarea lui. București, Institutul de arte grafice Luceafărul, 1935, p.25-26; Antologia gândirii românești. Sec. XV-XIX. Partea 1. București, Edit. politică, 1967, p.168-170; Gândirea pedagogică a generației de la 1848. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p.20-22; Presa literară românească. Articole program de ziare și reviste. Vol.I. București, Edit. pentru literatură, 1968, p.14 (fragment); cu titlul: Felhivás a fiatalakhoz a Sf.Sava "Akadémia" alapításán /Chemare către tineri pentru înființarea Academiei de la Sf.Sava/, în: Harghita, 2, nr.132 (400), 6 iun. 1969, p.2; T.Georgescu și E.Băldescu. Ctitori de școală românească. Secolul al XIX-lea. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.23; Limbă și literatură, vol.II, 1973, p.408 (fragment); Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1973, p.8 (fragment); Telegraful român, 121, nr.47-48, 15 dec. 1973, p.3 (fragment); Speranțe, nr.4-5, 1976, p.2 (fragment).

Important document care prezintă noua organizare a școlilor preconizată de Gh.L.

4. Cuvîntul lui Gh.Lazăr la înscădunarea lui Dionisie Lupu ca Mitropolit. /București, 1819/. In: Curierul românesc, 10, nr. 66, supl. 1839, p.2; Foaie pentru minte, inimă și literatură, 2, nr.6-7, 1860, p.50-51; Aron Pumnul. Lepturariu românesc. Tom IV. Partea 1. Viena, Edit. Cărților Scolastice, 1864, p.63-65; Analele Academiei Române. Seria I. Tom IV, 1871, p.111; P.Poenaru.Georgiu Lazar și școala

la română. București, Tip. laboratorilor români, 1872, p. 57-59; V.Gr.Pop. Conспект asupra literaturii române și scriitorilor ei de la început și pînă astăzi în ordine cronologică. Partea 2. București, Tip. națională, 1876, p.267-268; Telegraful român, 28, nr.73, 24 iun.1880, p.289-291; Gazeta Transilvaniei, 43, nr. 50, 4 iul.1880, p.4; Familia, 1, nr.10, 17 sept. 1885, p.123-124; Gazeta săteanului, 2, supl. la nr.16, 20 sept. 1885, p.247-248; cu titlul: Decadența Românilor din mărirea străbunilor săi și începerea reinălțării din nou, în: I.Manliu. Crestomația română. A.Proza. București, Edit. Carol Göbl, 1891, p.14-15; G.Adamescu. Modele de discursuri pentru studiul retoricii în clasa V liceală. Adunate, rînduite și adnotate de București, Edit. Librăriei Storck & Müller, /1894/, p.49-52; G.Adamescu. Elocvența română. Discursuri adunate, orînduite și adnotate. București, Edit. Librăriei "Universala" Alcalay & Co, /1896/, p.50-52; cu titlul: Starea românilor la 1820, în: A.Steuermann. Autori români. Vol.II. Crestomație. Bucăți alese din scriitorii veacului XVIII și XIX. Schițe biografice și critice, cu o prefață de N.Beldiceanu. Iași, Edit. Librăriei Frații Șa-raga, 1896, p.15-17; Gh.Adamescu și M.Dragomirescu. Literatura română modernă (Școala ardeleană și secolul XIX). București, Tip. Gutenberg, Joseph Göbl, 1902, p.54-56; ed. a III-a, București, Edit. H.Steinberg, 1910, p.44-46; Gh.Adamescu. Istoria literaturii române pentru școalele normale de învățători și învățătoare conform programului din 1910. București, Edit. "Minerva", 1911, p.184-186; ed. a V-a. București, Tip. română nouă, 1923, p.161-163; Liga Desceptarea, 4, nr. 4, 22 mai 1916, p.1; Infrățirea, 4, nr.906, 30 sept. 1923, p.1; Timpu, 23, nr.173, 3 oct.1923, p.1; Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1923, p.4; G.Bogdan-Duică și G.Popa Lis-seanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-

Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.23-25; Gh. Adamescu, M. Dragomirescu și N. I. Russu. Literatura română din cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre. Partea I. De la primele manifestări pînă la 1900. Vol.I. București, Edit. "Cartea românească," /1929/, p.97-99; I.A.Bassarabescu și Vasile V.Haneș. Antologia scriitorilor români. Scriitori vechi și clasici, București, Edit."Națională" S. Ciornei, 1931, p.144-145; ed. a II-a, 1937, p.110-111; Albina, 22, nr.43, 30 sept. 1936, p.677; Școala ardeleană. Vol.III. Ediție critică de Florea Fugariu. București, Edit. "Albatros", 1970, p. 96-97; T.Georgescu și E.Băldescu. Ctitori de școală românească. Secolul al XIX-lea. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p. 24 (fragment); Telegraful român, 121, nr.47-48, 15 dec.1973, p.3 (fragment).

5. Aritmetica matematică alcătuită acum întîi în limba românească prin Gheorghe Lazăr întru folosul școlarilor săi din școala din Sfîntu Sava. /București, 1821/. In: G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.47-110; Scrierile matematice ale lui Gh.Lazăr. Transcrise din cirilice după manuscrisele lui Gh.Lazăr și adnotate de Axente Creangă. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.21-92.

6. Trigonometria cea dreaptă alcătuită acum întîi în limba română prin Gh.Lazăr întru folosul școlarilor săi în școala din Sfîntu Sava. București, 1821. In: Trigonometria. Însoțită de o notă biografică și de note explicative. Transcrisă după slove cirilice publicată de Traian Lalescu. București, Imprimeria Statului, 1913, p.31-74; G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheor-

ghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.111-156; Scrierile matematice ale lui Gheorghe Lazăr. Ediție îngrijită de Axente Creangă. București, Edit. Acad.R.S.România, 1978, p.93-142.

7.Apel la subscriere pentru publicarea unui curs de matematică ce era gata a se pune sub tipar de G.Lazăr în anul 1822. /București, 1822/. În: P.Poenaru. Georgiu Lazar și școala română. București, Tip. laboratorilor români, 1871, p.60-63; G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.26-28; Antologia gândirii românești.Sec.XV-XIX. Partea I. București, Edit. politică, 1967, p.171-172; Gîndirea pedagogică a generației de la 1848. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p.25-26; T.Georgescu și E.Băldeanu. Ctitori de școală românească. Secolul al XIX-lea. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.25.

8.Discurs la sosirea în țară a lui Gr.Ghica Vodă. 30 iulie, anul 1822. Partea I-a și a II-a. /București, 1822/. În: Revista pentru istorie, arheologie și filologie, 1, vol.I, 1883, p.360-368; extras: Cu o notiță introductivă de George O.Gârbea. București, Tip. Academiei Române, 1883, 15 p.; Infrățirea, 4, nr.906, 20 sept.1923, p.3; Evenimentul, 2, nr.738, 4 oct. 1923, p.2; Gheorghe Lazăr, nr.1, nov.1923, p.6-7 (fragment); G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club". Ion C. Văcărescu, 1924, p.29-45; T.Georgescu și E.Băldeanu. Ctitori de școală românească. Secolul al XIX-lea. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.23 (fragment); Telegraful român, 121, nr. 47-48, 15 dec. 1973, p.3 (fragment).

9. Povăţul tinerimii către adevărata şi dreapta citire. Într-un chip acum înfăişat de G.Lazăr, fostul profesor al înaltelor şcoli româneşti din Bucureşti. Şi acum înfăişat dat la tipărit cu toată cheltuiala prea cinstuită, prea vrednicului şi de mărit neam născutului D.D.Grigore de Băleanu, Mareului Vornic al Principatului Valahiei. Unterricht für die Jugend. La Buda, în Crăiasca Typografie a Universităţii Ungariei, 1826, 110 p.; ed. a II-a, 1833, 96 p.; fragmente în: Revista pentru istorie, arheologie şi filologie, 1, vol.I, 1883, p.464-466 (Abecedar); A.Vizanti. Abecedarul lui G.Lazăr, Bucureşti, Tip. Academiei Române, 1883, p.10-15; România, 2, nr.103 (616), 11 mai 1866, p.1-2; Manliu, I. Cretomaşie română. Modele literare din autorii secolului al XIX-lea cu notiţe biografice şi aprecieri literare. Vol.I: Proza. Bucureşti, Lito-Tip. Carol Göbl, 1891, p.1; Adamescu, Gheorghe şi Dragomirescu, Mihail. Literatura română modernă (Şcoala ardeleană şi secolul XIX) pentru clasa VII conform programei din 1899. Bucureşti, Tip. Gutenberg, Joseph Göbl, 1902, p.55; ed. a III-a, Bucureşti, Edit. Librăriei H.Steinberg, 1910, p.45-46 (Precuvintare); Floarea darurilor, 1, nr.1, 1907, p.164-168 (Precuvintare), p.168-170 (Descrierea lunilor), p.298 (Cugetări); 2, nr.5, 1907, p.75-76 (Sfaturi bune pentru toate timpurile); Calendarul Ligii Culturale, 1908. Bucureşti, Edit. "Minerva", 1908, p.19-25, 89-95, 152-153; Calendar literar artistic pe 1909. Bucureşti, Edit. Librăriei Sococ et Co., 1909, p.11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33; Adamescu, Gheorghe. Istoria literaturii române pentru şcolile normale de învăţători conform programului din 1910. Bucureşti, Edit. "Minerva", 1911, p.185-186; ed. a V-a. Bucureşti, Tip. română nouă, 1923, p.161-162 (Precuvintare); I.Bianu, N.Hodog şi D. Simonescu. Bibliografia românească veche. Tom.III. 1809-1830. Bucureşti, Atelierele grafice Sococ & Co., 1912-1936, p.499-503 (Precuvintare)

România viitoare, 2, nr.37-38, 1 mai 1916, p.1-2 (Precuvintare, Pilde); Orizontul, 2, nr.38, 20 sept. 1923, p.420 (Cugetări); Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1923, p.4 (Fabule), p.7 (Abecedar); I.Clopoțel. Antologia scriitorilor români de la 1821 încoace. Vol.I. Arad, Edit. Librăriei Diecezane, 1924, p.19-22; Anuarul Școlii normale de învățători "Gheorghe Lazăr" Avrig pe anii școlari 1923/24, 1924/25, 1925/26. Sibiu, Tiparul tipografiei săteanului, 1926, p.11, 36 (Cugetări); Adamescu, Gheorghe, Dragomirescu Mihail și Russu, N.I. Literatura română din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre. Partea I. De la primele manifestări până la 1900. Vol.I. București, Edit. "Cartea Românească", /1929/, p. 98 -99. (Precuvintare); Bassarabescu, I.A. și Haneș, Vasile V. Antologia scriitorilor români. Scriitorii vechi și clasici. București, Edit. "Națională" S. Ciornei, 1931, p.144; ed. a II-a, 1937, p.191; Gîndirea pedagogică a generației de la 1848. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p.23-25 (Precuvintare); T.Georgescu și E. Băldescu. Cîtori de școală românească. Secolul al XIX-lea. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.25 (Precuvintare).

*

10. Compendiu de geografia Transilvaniei. (Adresa cu care manuscrisul este trimis episcopului V.Moga menționează: "Opusculum Geographicum in usum Scholarum Valachicarum per Georgium Lázár ... conscriptum..." /Cartea de geografie scrisă de George Lazăr în folosul școlărilor români/).

11. Gramatica româno-germană. (Recenzia lui I.Lemeni făcută acestei lucrări menționează: "... per Georgium Lázár ... opus Grammaticum in

usum Inventutis valachicae linguam germanicam discere volentis elucubatum ..."/ Cartea de gramatică elaborată de George Lazăr spre folosința tinerimii române dornice să învețe limba germană ...?/

Aceste două lucrări nu s-au publicat, iar manuscrisele s-au pierdut. Existența lor este menționată în documentele publicate în: Analele Academiei Române. Seria II. Tom XXXIV, 1914-1915. Mem. Secț. Ist. București, 1915, p.906-908 și în: G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu; Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.182-185, 187.

2. TRADUCERI

Pentru acest capitol s-au utilizat următoarele surse:
Raportele cancelariei aulice transilvane nr. 222/356
din 11 ian. 1811 și nr.1070/1475 din 24 mart.1811 apă-
rute în: Avram Sădean. Date nouă despre Gheorghe Lazăr.
Arad, Tiparul tipografiei diecezane gr.-ort.române,1914,
p.21-22, 24-25 și în: G. Bogdan-Duică și G.Popa-Lissea-
nu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip.
"Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.173-174,
175-176, 185-188.

Traducerile nu au fost publicate, iar manuscrisele s-au
pierdut.

12. Platon. Educatorul marelui principe al Rusiei. /Erzieher des
Grossfürsten von Russland/.
13. Cărțișica învățăturilor morale pentru copiii de școală. /Sitten-
büchel für Schulkinder/.
14. Învățăături morale ale lui Gottlieb Ehrenweich pentru băieți.
/Sittliche Lehren des Gottlieb Ehrenweich für Knaben/.
15. Geografia matematică pentru copii. /Mathematische Erdbeschrei-
bung für Kinder/.
16. Pedagogia (poate) după Salzmann.

17. Istoria lui Ion Moritz și a copiilor săi. /Geschichte des Joh. Moritz und seiner Kinder/.

18. Istoricara morală a împăratului Octavian și a soției sale /Kleine moralische Geschichte des Kaisers Octavian und seiner Gemahlin/.

19. Teologia dogmatică și morală.

20. Curs de filosofie, după Kant.

21. Logica și metafizica, după Kant.

II. GH.LAZAR IN VIZITAREA URMAȘIOR

353883

1. LUCRARI CU CARACTER GENERAL

1.1. Bibliografii. Cataloage.

Indici de reviste

22. ADAMESCU, GHEORGHE. Indicațiuni bibliografice pentru literatura română. Sec.XVI - Sec.XIX. București, Inst. de arte grafice și Edit. "Minerva", 1912, p.24-25; ed. a II-a, București, Inst. de edit. și arte grafice "Flacăra", 1914, p.31-32.

Date bio-bibliografice despre Gh.L.

23. ADAMESCU, GHEORGHE. Contribuții la bibliografia românească. Fascicola I-II. București, Fascicola I: Edit. "Cartea Românească", 1921, p.45-46; Fascicola II: Tipografiile române unite, 1923, p.45-46.

Lucrări despre Gh.L.

24. BALOGHY, ISTVAN. A magyar királyi Egyetem nyomda teraszkeinek umjégyzéke 1777-1877. Budapest, Egyetemi Könyvtár, 1882, p.256.

Este menționată lucrarea lui Gh.L. "Povățuitorul tinereții".

25. BEDREAG, C.G. Bibliografia fizicii române. Biografii. București, Biblioteca Societății de științe matematice și fizice din R.P.R., 1957, p.16-18.

Gh.L., întemeietor al învățământului superior.

26. BIANU, ION și NICOLAIASA, G. Catalogul manuscrisurilor românești. Tomul III. Numerele 729-1061. Intocmit de ... Publicat de Academia Română. Craiova, Edit. "Scrisul românesc", 1931, p.183, 497.

Acte privind normantul și epitaful lui Gh.L. din Avrig.

27. Bibliografia analitică a limbii române literare. 1780-1866. București, Edit. Academiei R.S. România, 1972, p.26, 58, 153.

Lucrările lui Gh.L. și scrierile despre el, elaborate în perioada 1780-1866.

28. Bibliografia analitică a periodicelor românești. Vol. I - II. București, Edit. Acad. R.S. România, 1967, p. 33, 316, 628, 631, 641, 672, 957, 1026, 1049, 1166, 1172.

Lucrări despre Gh.L.

29. Bibliografia istorică a României. Partea a III-a. Secolul XII. Tom V. Biografii. Volum îngrijit de Vladimir Diculescu. București, Edit. Academiei R.S. România, 1974, p. 307, 308, 312, 313, 314, 315, 317, 318, 320, 321.

30. BUCUR, MARIN. Istoriografia literară românească. De la origini pînă la G. Călinescu. București, Edit. "Minerva", 1973, p. 26, 47, 85, 87-88, 168, 218, 329, 332, 341-342, 350, 392, 397.

Gh.L. în istoriografia românească.

31. Convorbiri literare. Bibliografie. București, Edit. științifică și enciclopedică, 1975, p. 394, 398, 403, 411 (Biblioteca centrală universitară din București).

Lucrări privind viața și activitatea lui Gh.L. apărute în Convorbiri literare.

32. CRĂCIUN, I. și BREAZU, I. Bibliografia lui Gh. Bogdan - Duică 1866-1934. Cluj, Tip. "Cartea Românească", 1936, p. 21, 22, 34.

Lucrări despre Gh.L.

33. DOMOKOS, SAMUEL. Bibliografia maghiară a literaturii române. A román irodalom magyar bibliográfiája. 1831-1960 (1961-1965). Vol. I-

II. Vol. I. București, Edit. pentru literatură, 1966, p.562-563;
Vol.II. 1961-1970. București, Edit. "Kriterion", 1978, p.578-579.
Scrieri despre Gh.L.

34. GEORGESCU-TISTU, N. Bibliografia literară română. București, Im-
primeria națională, 1932, p.129-130, 140-141.

Cărțile din biblioteca lui Gh.L. și importanța lor.

35. IARCU, DIMITRIE. Repertoriu cronologic sau Catalog general
de cărțile române. Imprintate de la adoptarea imprimeriei, jumătate
sec.XVI și pînă astăzi. 1550-1865 exclusiv. București, Imprimeria
Statului, 1865, p.32; ed. a II-a cu titlul: Bibliografia cronolo-
gică română sau Catalogul general de cărțile române. Imprintate de
la adoptarea imprimeriei, jumătatea sec. XVI și pînă astăzi. 1550-
1875. București, Imprimeria Statului, 1873, p.27, 32.

Scrierile lui Gh.L.

36. Indicator alfabetic al localităților din Republica Populară Ro-
mână. București, Edit. de stat pentru literatură științifică, 1954,
p.30.

Date despre localitatea Avrig, în care s-a născut Gh.L.

37. Indicator alfabetic al tuturor localităților din România. Bucu-
rești, Tip. "Răsăritul", /1924/, p.9.

Date privind localitatea Avrig, locul de naștere a lui Gh.L.

38. Indice bibliografic al revistei "Viața românească", 1906-1946.
Iași, Litogr. Universității, 1957-1958, p.720. (Biblioteca cen-
trală universitară "M.Eminescu").

Lucrări despre Gh.L. apărute în paginile revistei.

39. Istoria gîndirii sociale și filozofice în România. Ghid bibliografic. Intocmit în cadrul serviciului bibliografic al B.C.U. Iași de Martin Bodinger, Elena Didoiu și Camelia Manolache. Iași, Biblioteca centrală universitară "Mihai Eminescu", /1971/, p.36.

Scrieri despre Gh.L.

40. Istoria lumii în date. Elaborată de Horia C.Matei, Florin Constantiniu, Marcel D.Popa, Nicolae C.Nicolescu, Gheorghe Rădulescu. Sub conducerea Acad. prof. Andrei Oțetea. București, Edit. enciclopedică română, 1969, p.271.

Prezența lui Gh.L. în istoria neamului.

41. Istoria României în date. Elaborată de Horia C.Matei, Florin Constantiniu, Marcel D.Popa, Nicolae C.Nicolescu, Gheorghe Rădulescu. Sub conducerea lui Constantin C.Giurescu. București, Edit. enciclopedică română, 1971, p.165-166, 251.

Scurte mențiuni despre viața și opera lui Gh.L.

42. MAFTEI, IONEL. Personalități ale științei, culturii și artei românești. Prezentări bibliografice. Partea I. Iași, Intr. poligl. Suceava, 1968, p.170-171.

Lucrări despre Gh.L.

43. MARICA, GEORGE EM. Foaie pentru minte, inimă și literatură. Bibliografie analitică, cu un studiu monografic. București, Edit. pentru literatură, 1969, p.188, 294, 365, 407, 643.

Lucrări despre Gh.L. apărute în paginile revistei.

44. NETEA, VASILE. Pe drumul unității naționale. Cluj-Napoca, Edit. "Dacia", 1975, p.17-28.

Gh.L. în istoriografia românească.

45. ROMAN, ELIZA. Bibliografia matematică în România. Lucrări științifice. 1591-1950. București, Edit. Academiei R.S.România, 1972, p.126.

Lucrări despre Gh.L. ca matematician.

46. Scriitori români. Indreptar bio-bibliografic. București, Uniunea Fundațiilor Culturale, 1938, p.41-42.

Notă bio-bibliografică despre Gh.L.

47. THEODORESCU, BARBU. Istoria bibliografiei române. București, Edit. enciclopedică română, 1972, p.27, 112, 200, 245, 283, 291.

Lucrări despre Gh.L.

48. TRITEANU, MIHAIL. Luceafărul. Bibliografie. București, Edit. enciclopedică română, 1972, p.43, 130.

Lucrări despre Gh.L.

49. VATAMANIUC, D. Ion Agirbiceanu. Biobibliografie. București, Edit. enciclopedică română, 1974, p.13, 93, 112, 165, 226.

Lucrări despre Gh.L.

50. VERESS, ANDREI. Bibliografia română-ungară. Vol.II. Români în literatura ungară și ungarilor în literatura română. (1781-1838). București, Edit. "Cartea Românească", 1931, p.168.

Versurile lui Gh.L. tipărite la Viena.

51. ZUB, AL. Mihail Kogălniceanu. Biobibliografie. București, Edit. enciclopedică română, 1971, p.627.

Prezentarea lui Gh.L. în contextul istoriei românilor.

52. ZUB, AL. A.D. Xenopol. Biobibliografie. București, Edit. enciclopedică română, Edit. militară, 1973, p.108.

Materiale despre Gh.L.

1.2. Enciclopedii. Dicționare.

1.2.1. În limba română

53. CANDREA, I. AUREL și ADAMESCU, GHEORGHE. Dicționarul enciclopedic ilustrat "Cartea Românească". Partea I. Dicționarul limbii române din trecut și de astăzi de I.Aurel Candrea. Partea a II-a. Dicționarul istoric și geografic universal de Gh.Adamescu. București, Edit. "Cartea Românească", 1926-1931, p. 1721.

54. DIACONOVICI, C. Enciclopedia română. Publicată din însărcinarea și sub auspiciile Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Tom III. Sibiu, Edit. și tiparul lui W.Krafft, 1904, p.68.

55. Dicționar de filozofie. București, Edit. politică, 1978, p.398.

56. Dicționar enciclopedic român. Vol.III. București, Edit. politică, 1965, p.77.

57. Dicționar pedagogic. Vol.II. București, Edit. didactică și pedagogică, 1964, p.786.

58. Enciclopedia României. Vol.I. București, Imprimeria Națională, 1938, p.461.

59. LECCA, O.G. Dicționar istoric, arheologic și geografic al României. București, Edit. "Universul", 1937, p.295.

60. Mic dicționar enciclopedic. A-Z. București, Edit. enciclopedică română, 1972, p.1258; ed. a II-a revăzută și adăugită, București, Edit. științifică și enciclopedică, 1978, p. 1423.

61. Minerva, Enciclopedie română. Cluj, Edit. "Minerva", 1950, p.608-609.

62. POPESCU-TEIUȘAN, ILIE. Pedagogi și oameni de școală din România. Mic dicționar. București, Edit. didactică și pedagogică, 1975, p.89-90.

63. PREDESCU, LUCIAN. Enciclopedia Cugetarea. București, Edit. "Cugetarea" Georgescu-Delafras, 1940, p.479.

64. ROSETTI, DIM. R. Dicționarul contemporanilor (Secolul al XIX-lea)/Ed. I-a./București, Edit. lito-tipografiei "Populara", 1897, p.113-114.

1.2.2. In alte limbi

65. Bol'shaja sovetskaja enciklopedija. II-e izdanie. Tom XXIV. Moskva, Gosud. nauč. izd-vo. "Bol'shaja sovetskaja enciklopedija", 1953, p.224; III-e izdanie. Tom XIV. Moskva, Izd-vo "Sovetskaja enciklopedija", 1973, p.117.

66. Dizionario enciclopedico italiano. Vol.VI. Roma, Istituto della Enciclopedia Italiana fondata da Giovanni Treccani, 1957, p.751.

67. Enciclopedia italiana di scienze, lettere ed arti. Vol.XX. Roma, Istituto della Enciclopedia Italiana, 1950, p.680.
68. Enciclopedia universal ilustrada europeo-americana. Tomo XXIX. Madrid, Espasa-Calpes, /f.a./, p.1213.
69. Enciclopedia universale. Vol.VIII. Milano, Rizzoli Editore, 1968, p.654.
70. Encyclopaedia of the social sciences. Vol.IX. New-York, The McMillan Company, 1957, p.280.
71. Grand Larousse encyclopédique. Tom.VI. Paris, Librairie Larousse, 1962, p.644.
72. Grande dizionario enciclopedico. Seconda edizione interamente riveduta e accresciuta. Vol.VII. /Torino/, Unione tipografico-editrice torinese, /1958/, p.767.
73. Grande enciclopedia. Vol.XI. Novara, Istituto Geografico Agostini, /1975/, p.464.
74. La Grande Encyclopédie. Inventaire raisonné des sciences, lettres et des arts. Tom. XXI. Paris, H.Lamirault et C-ie, Editeurs, /1894/, p.1078.
75. Der Grosse Brockhaus. VII. Band. Wiesbaden, F.A.Brockhaus, 1955, p.119.
76. Larousse. Vol.III. Paris, Librairie Larousse, 1966, p.751.

77. Larousse du XX-e siècle. Tome IV. Paris, Librairie Larousse, /1951/, p.372.
78. Lexikon der Pädagogik in drei Bänden.. III.Band: Biographien Erziehungswesen der einzelnen Staaten. Bern, A.France 1952, p.577.
79. Malaja sovjetskaja enciklopedija. Tom. V. Tret'ie izdanie. Moskva, "Gosud. nauč. izd.-vo "Bolšaja sovjetskaja enciklopedija", 1959, p.327.
80. Révai Nagy Lexikona. XII. kötet. Budapest, Révai kiadás, 1915, p.556.
81. Sovjetskaja istoričeskaja enciklopedija. Tom.VIII. Moskva, Izd.-vo. "Sov. enciklop.", 1965, p.379.
82. Wielka encyklopedia powszechna PWN. Vol.6. Kont-Mam. Warszawa, Państwowe wydawnictwo naukowe, 1965, p.408.

1.3. Lucrări de sinteză

1.3.1. Istoria poporului român

83. ANGHELESCU, GR. și VĂDUVA, G. Istoria neamului românesc în imagini. București, Edit. Librăriei Principele Mircea, /1935/, p.73.

Importanța lui Gh.L. și a elevilor săi pentru dezvoltarea culturii românești.

84. Anul 1848 în Principatele Române. Acte și documente publicate cu ajutorul Comitetului pentru ridicarea monumentului lui Ioan C. Brătianu. Tom.III. București, Inst. de arte grafice Carol 1881 S-sor Ion St.Rasidescu, 1902, p.450-451.

85. ARICESCU, C.D. Acte justificative la istoria revoluțiunii române de la 1821. Craiova, Edit. tipografiei române C.Chițiu și I. Theodorian, 1874, p.21-24.

Viața culturală a românilor sub fanarioți și rolul lui Gh.L. și al școlii sale în pregătirea revoluției lui Tudor.

86. ARICESCU, C.D. Istoria revoluțiunii române de la 1821. Craiova, Edit. tipografiei române G.Chițiu și I.Theodorian, 1874, p.XII-XIII.

Aricescu îl consideră pe Gh.L. "fundatorul școalelor naționale" și "inițiator al marelui operă de regenerare".

87. BACALOGIU, GEORGE. Ardealul ca izvor cultural. Discurs de recepțiune rostit la Ateneul Român la 1 iunie 1924. Oradea Mare, Edit. "Cele trei Crișuri", 1925, p.4. (Publicațiile Secției de propagandă Crișul Negru).

Iniințarea școlii românești la București de către Gh.L.

88. BODEA, CORNELIA. Lăptă românilor pentru Unitatea Națională. 1854-1849. București, Edit. Acad. R.S.România, 1967, p.92-94.

În 1847 în rîndurile "Societății studenților români" s-a înființat "Insocierea Lazariană" care urmărea organizarea unor aşezăminte de educație și instrucție națională după modelul lui Gh.L.

89. Brève histoire de la Transylvanie. Sous la rédaction de Constantin Daicoviciu et Miron Constantinescu. Bucarest, Editions de l'Académie de la République Socialiste de Roumanie, 1965, p.172.

Gh.L. ca organizator al școlii în limba română din Valahia.

90. CÂNDEA, VIRGIL, GIURESCU, DINU C. și MALIȚA, MIRCEA. Pagini din trecutul diplomației românești. București, Edit. politică, 1966, p.251.

Aportul lui Gh.L. la revoluția din 1821 a lui Tudor Vladimirescu.

91. CONSTANTINESCU, MIRON, DAICOVICIU, CONSTANTIN și PASCU, ȘTEFAN. Histoire de la Roumanie des origines à nos jours. Paris, Editions Horvath, 1970, p.248.

Gh.L., fondator al Academiei de la Sf.Sava.

92. DRĂGAN, GABRIEL. Forțele naționalismului creator. Factorii de evoluție și evenimentele determinante. București, Edit. "Cugetarea," Georgescu-Delafraș, 1957, p.20.

Din generația de aur a culturii românești face parte și Gh.L., care prin toată activitatea sa a dat dovadă de patriotism.

93. ELIADE, POMPILIU. De l'influence française sur l'esprit public en Roumanie. Les origines. Étude sur l'état de la société roumaine à l'époque des règnes phanariotes. Paris, Ernest Leroux, Libraire Editeur, 1898, p.311-318.

Viața și activitatea lui Gh.L.

94. ELIADE, POMPILIU. La Roumanie au XIX-e siècle. Paris, Librairie Hachette et C-ie, 1914, p.10, 263, 297.

Gh.L., întemeietorul școlii naționale și importanța lui pentru cultura românească.

95. ELIADE, POMPILIU. Histoire de l'esprit public en Roumanie au dix-neuvième siècle. Tome I. L'occupation turque et les premiers princes indigènes (1821-1828). Paris, Société nouvelle de librairie et d'édition, 1915, p.223-226, 319-321.

Inceputul învățămîntului superior și introducerea filosofiei ca materie de studiu de către Gh.L., în Școala de la Sf. Sava.

96. FILITTI, IOAN C. Frământările politice și sociale în Principatele române de la 1821 la 1828. București, Edit. "Cartea Românească", 1932, p.17-18, 70, 116.

Inceputul învățămîntului în limba română și rolul lui Gh.L.

97. GÁLDI, LÁSZLÓ. Erdély hivatása a délkelet-európa művelődésében. Budapest, Danubiana, 1941, p.27-28.

Gh.L., întemeietorul școlii românești. Concretizarea ideilor sale privind rolul școlii în asigurarea progresului țării.

98. GÁLDI, LÁSZLÓ și MAKKAI, LÁSZLÓ. A románok története. /Budapest/ A Magyar Történelmi Társulat kiadása, /1941/, p.233-234, 272-282; cu titlul: Geschichte der Rumänen. Budapest, Druck der Sárkány-Buchdruckerei, 1942, p.254, 296-298.

Gh.L., întemeietor al învățămîntului românesc.

99. GHIBU, ONISIFOR. Universitatea Daciei Superioare. În: Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureșul. 1918-1928. Vol.II. București, Edit. "Cultura Națională", 1929, p.850-851.

Impiedicat să-și continue activitatea în Ardeal, Gh.L. vine la București, unde, însuflețit de ideea propășirii culturale a poporului, deschide Școala de la Sf.Sava.

100. GIURESCU, CONST. C. Istoria Românilor. Vol.III. Partea 1. Partea a 2-a. De la moartea lui Mihai Viteazul pînă la sfîrșitul epocii fanarioate (1601-1821). București, Fundația pentru literatură și artă. Partea I, 1942, p.332-333; partea a II-a 1946, p.854, 931-932.

Inceputurile învățămîntului românesc sub Ion Vodă Caragea. Gh.L. și Școala de la Sf.Sava. Operele literare ale lui Gh.L. Învățămîntul superior în românește preconizat de Gh.L.

101. GIURESCU, CONST. C. Istoria Românilor. Din cele mai vechi timpuri pînă la moartea Regelui Ferdinand I. București, Edit. "Cugătarea", Georgescu-Delafraș, 1943, p.405-406; ed. a II-a, 1944, p.407-408.

Iniințarea de școli românești în Moldova și Țara Românească. Deschiderea Școlii de la Sf.Sava de către Gh.L. și importanța ei pe plan național.

102. GIURESCU, CONST. C. Transilvania în istoria poporului român. București, Edit. științifică, 1967, p.115; în limba engleză, cu titlul: Transylvania in the history of the Romanian people. Bucharest, Meridiane Publishing House, 1968, p.123-124; în limba franceză, cu titlul: La Transylvanie dans l'histoire du peuple roumain. Bucarest, Editions Meridiane, 1968, p.126-127; în limba germană, cu titlul: Transsilvanien in der Geschichte des Rumänischen Volkes. Bukarest, Verlag Meridiane, 1968, p.128-129; în limba maghiară, cu titlul: Erdély a román néptörténetében. Bukarest, Meridiane, 1968, p.112-113; în limba rusă cu titlul: Transilvaniya v istorii rumynskogo naroda. Bukarest, Izdatel'stvo Meridiane, 1968, p.118-119; în limba spaniolă, cu titlul: Transilvania en la historia del pueblo rumano. Bucarest, Editorial Meridiane, 1968, p.120-121.

Introducerea de către Gh.L. a limbii române ca limbă de predare în școală și importanța sa pentru cultura națională.

103. GIURESCU, CONST. C. și GIURESCU, DINU C. Istoria Românilor din cele mai vechi timpuri și pînă astăzi. București, Edit. "Albatros", 1971, p.490-492; ed. a II-a, 1975, p.551-552.

Importanța lui Gh. L. pentru învățămîntul românesc și legăturile lui cu Tudor Vladimirescu.

104. GUBERNATIS, ANGELO de. La Roumanie et les roumains. Impressions de voyage et études. Florence, Bernand Seeber, 1898, p.180-182.

Gh.L., întemeietorul învățămîntului în limba română și elevii săi au contribuit la redesteptarea națională și la consolidarea limbii române.

105. HARJEU, N.N. Istoria partidului național-liberal. De la origini pînă în zilele noastre. Vol.I. București, Inst. de arte grafice Speranța, 1915, p.30-31.

Gh.L. și Gh.Asachi, principalii întemeietori ai învățămîntului în Țara Românească și Moldova.

106. IORGA, N. Geschichte des rumänischen Volkes. Im Rahmen seiner Staatsbildungen. Zweiter Band. Gotha, Friedrich Andreas Perthes, 1905, p.236-238, 276.

Activitatea didactică a lui Gh.L. la București după deschiderea Școlii de la Sf.Sava și importanța lui pentru cultura românească.

107. IORGA, N. Istoria Românilor din Ardeal și Ungaria. (De la migrația carea lui Horea pînă astăzi). Cu o prefață despre epoca mai veche.

/Vol.II/. București, Edit. Casei Școalelor, 1915, p.102-106.

Importanța momentului sosirii lui Gh.L. în Țara Românească.

108. IORGA, N. Histoire des roumains et de leur civilisation. Paris, Henry Paulin, Editeur, 1920, p.233, 238-239; Deuxième édition revue et augmentée, illustrée de plusieurs portraits. Bucarest, Edit. "Cultura națională", 1922, p.210, 215-216; în limba română, cu titlul: Istoria românilor și a civilizației lor. Traducere din limba franceză de Al.Lascarov - Moldoveanu. București, Edit. Fundației, 1929, p.228, 232-233; în limba germană, cu titlul: Geschichte der Rumänen und ihrer Kultur. Hermannstadt/Sibiu, Verlag Krafft & Drotleff, A.G., 1929, p.288-290.

Rolul lui Gh.L. în renașterea culturală a românilor.

109. IORGA, N. A history of Roumania. Land. People. Civilisation. Translated from the second enlarged edition by Joseph McCabe. London, T.Fisher Unwin Ltd - Adelphi Terrace, 1925, p.213-215, 221.

Importanța lui Gh.L. pentru cultura română.

110. IORGA, N. Faptă și suferință românească în Ardeal. La zece ani de la cuprinderea lui supt steag românesc. București, Tip. "Datina Românească", Vălenii de Munte, 1929, p.66.

Importanța venirii lui Gh.L. la București.

111. IORGA, N. Istoria Românilor. Vol.VIII. Revoluționarii. București, Imprimeria Națională, 1938, p.244-247.

Introducerea limbii române în Școala de la Sf.Sava.

112. Istoria poporului român. Sub redacția acad. Andrei Oțetea. București, Edit. științifică, 1970, p.208.

Gh.L., întemeietorul învățămîntului în limba română.

113. Istoria României. Vol.III. Feudalismul dezvoltat în secolul al XVII-lea și la începutul secolului al XVIII-lea. Destrămarea feudalismului și formarea relațiilor capitaliste. Comitetul de redacție al volumului: A.Oțetea, D.Prodan, M.Berza, Fl.Constantiniu și Liviu Ștefănescu. București, Edit. Acad. R.P.Române, 1964, p.895-896, 1045-1047, 1058-1060, 1076, 1110.

Importanța lui Gh.L. pentru învățămîntul național prin deschiderea Școlii de la Sf.Sava și prin manualele și traducerile sale. Legăturile sale cu Tudor Vladimirescu.

114. Istoria României. Compendiu. /Comitetul de redacție/: Miron Constantinescu, Constantin Daicoviciu, Hadrian Daicoviciu, Traian Lungu, Ion Oprea, Ștefan Pascu, Aron Petric, Alexandru Porțeanu, Gheorghe Smarandache. București, Edit. didactică și pedagogică, 1969, p.279; ed. a II-a revăzută și adăugită, 1971, p.230; ed. a III-a revăzută și adăugită, 1974, p.228-229.

Gh.L., întemeietor al școlii naționale de la Sf.Sava.

115. MOISIL, IULIU. Românii ardeleni din vechiul regat și activitatea lor pînă la războiul întregirii neamului. În: Transilvania, Bașatul, Crișana, Maramureșul, 1918-1928. Vol.III. București, Edit. "Cultura națională", 1929, p.1348-1350, 1361-1362.

116. MOTOGNA, V. Trecutul Ardealului românesc în cadrul năzuințelor

spre unitate națională. In: Transilvania. Banatul, Crișana, Maramuregul. 1918-1928. Vol.I. București, Edit. "Cultura Națională", 1929, p.83.

Gh.L., unul din reprezentanții de seamă ai cărturarilor luminați, pătrunși de o puternică conștiință națională.

117. OȚETEȚA, ANDREI. Tudor Vladimirescu și revoluția din 1821. București, Edit. științifică, 1971, p.100-101, 112.

Primele prelegeri ținute de Gh.L. în limba națională la Școala de la Sf. Sava din București.

118. POPESCU-BĂJENARU, I. Povestea neamului românesc din vremurile cele mai îndepărtate pînă în zilele noastre scrisă pe înțelesul tuturor însoțită de Cartea marilor români. București, Edit. "Cartea Românească", /1924/, p.400; ed. a II-a, /1925/, p.171.

Date bio-bibliografice.

119. RUFFINI, MARIO. Storia dei romeni di Transilvania. Torino, Libreria de "La Stampa", 1942, p.186.

Gh.L., fondatorul școlii românești și importanța sa pentru cultura națională.

120. ȘTIRBU, S. Răscola din 1821 și legăturile ei cu evenimentele internaționale. București, Edit. de stat pentru literatură politică, 1956, p.163, 167.

Lupta lui Gh.L. pentru redesteptarea în rîndurile tineretului a
ideii de eliberare națională.

121. VALAHU, I. Istoria românilor. București, Edit. "Cugetarea", 1934,
p.221-222.

Școala lui Gh.L. și importanța ei pentru cultura națională.

122. XENOPOL, A.D. Epoca Fanarioșilor. 1711-1821. Iași, Tip.-
Litogr. H.Goldner, 1892, p.736-740; text reluat în: Istoria Români-
ler din Dacia Traiană. Vol.V. Istoria modernă. Partea a II-a. Epoca
Fanarioșilor. Iași, Tip.-Litogr. H.Goldner, 1892, p.736-740; ed.
a III-a revăzută de autor, îngrijită și ținută la curent de I.Vlă-
descu. Vol.X. Istoria Țărilor Române de la pacea de la București
pînă la restaurarea Fanarioșilor. 1812-1821. București, Edit. "Car-
tea Românească", 1930, p.282-285; în limba franceză cu titlul: His-
toire des Roumains de la Dacie Trajane depuis les origines jusqu'à
l'union des principautés en 1859. Avec une préface par Alfred Ram-
baud. Vol.II (1633-1859). Paris, Ernest Leroux, Editeur, 1896, p.362, 477;
Istoria partidelor politice în România. Vol.I. De la origini pînă
la 1866. București, Edit. Albert Baer, 1910, p.31 (text pre-
scurtat).

Gh.L. și importanța sa pentru cultura românească.

1.3.2. Istoria orașului București

123. BERINDEI, DAN. Orașul București, reședință și capitală a Țării
Românești. București, Societatea de științe istorice și filologice
din R.P.Română, 1963, p.137-138.

Considerații despre școala lui Gh.L.

124. CRISTACHE-PANAIT, IOANA. Oraşul Bucureşti şi răscoala poperului din 1821. /Bucureşti/, Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti, /1960/, p.40-41.

Contribuţia lui Gh.L. şi a elevilor săi la răscoala condusă de Tudor Vladimirescu.

125. GIURESCU, CONST. C. Istoria Bucureştilor din cele mai vechi timpuri pînă în zilele noastre. Bucureşti, Edit. pentru literatură, 1966, p.110, 260.

Inceputurile lui Gh.L. la Sf.Sava şi prezentarea lui ca inginer hotarnic.

126. IONESCU, ŞTEFAN. Bucureştii în vremea fanarioţilor. Cluj, Edit. "Dacia", 1974, p.80-81.

Deschiderea Şcolii de la Sf.Sava avînd limba de predare română, cu ajutorul lui Ioan Vodă Caragea. Importanţa lui Gh.L. pentru cultura naţională.

127. Istoria oraşului Bucureşti. Vol.I. Comitetul de redacţie: Florian Georgescu, Dan Berindei, Alexandru Cebuc, Paul Cernovodeanu, Petre Dache, Ştefan Ionescu, Panait I. Panait, Constantin Şerban. Bucureşti, Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti, 1965, p.208-210.

Importanţa Şcolii de la Sf.Sava pentru învăţămîntul românesc şi contribuţia lui Gh.L. la redşteptarea naţională.

1.3.3. Istoria învățămîntului și pedagogiei

128. /ADAMESCU, GHEORGHE/. Notice sur l'histoire de l'enseignement secondaire et sur la situation actuelle de l'enseignement en Roumanie. București, Tip. "La Roumanie nouvelle," 1928, p.11-16.

Date biografice și importanța lui Gh.L. pentru dezvoltarea învățămîntului românesc.

129. BĂRSĂNESCU, S.S. Istoria pedagogiei românești. București, Societatea română de filosofie, 1941, p.60-62; N.Bagdasar, Tr. Herean și S.S.Bărsănescu. Istoria filosofiei moderne. Vol.V. Filosofia românească de la origini pînă azi. București, Tiparul Universitar, 1941, p.658-660.

Ideile pedagogice ale lui Gh.L.

130. CAMARIANO-CIORAN, ARIADNA. Academiile domnești din București și Iași. București, Edit. Acad. R. S. România, 1971, p.64-68.

Gh.L. și școala sa. Importanța acestui moment atît pentru perioada respectivă cît și pentru dezvoltarea ulterioară a învățămîntului românesc.

131. CAMARIANO-CIORAN, ARIADNA. Les Académies princières de Bucarest et de Jassy et leurs professeurs. Tessalonik, Institute for Balkan studies, 1974, p.78-83, 108, 118-121, 140, 202, 231, 234, 312-321, 356-357, 673-674.

132. CHELARIU, TRAIAN. Gheorghe Lazăr. 1779-1883. In: Din istoria pedagogiei românești: Culegere de studii. București, Edit. de stat didactică și pedagogică, 1957, p.100-142.

Viața și activitatea lui Gh.L.

133. COJOCARU, I. Inceputurile învățământului tehnic și profesional în Moldova și Țara Românească. București, Edit. didactică și pedagogică, 1967, p.12.

Școala lui Gh.L. și suflul nou declanșat la București odată cu deschiderea acestei școli.

134. COLAN, HORIA și MIHĂILESCU, TEODOR. Inceputurile și dezvoltarea învățământului tehnic în Cluj. In: Institutul politehnic din Cluj. 1948-1973. Itinerar istoric. Realizări. Perspective. Cluj, Institutul politehnic Cluj, 1974, p.5-6.

Inițierea la București de către Gh.L. a Școlii de la Sf. Sava, cu referiri la perioada studenției sale la Politehnica din Viena, în anii 1806-1809.

135. COSTESCU, Gh.N. Contribuțiuni la istoria învățământului nostru primar. București, Edit. "Cultura românească", /1937/, p.41-44.

Insemnătatea lui Gh.L. pentru dezvoltarea și progresul învățământului românesc.

136. DUMITRAȘCU, I.G. Din istoricul Asociației generale a învățătorilor din România. Vol.I. București, Tip. "Cooperativa Școala

la Poporului, 1940, p.18-19.

Gh.L. și Școala de la Sf.Sava.

137. ELIADE, IOAN P. Istoria universală a pedagogiei. Ploiești, Tip. Ioan G. Costescu, 1880, p.286-288.

Situația învățămîntului românesc în secolul al XIX-lea. Importanța venirii lui Gh.L. la București - "acel luceafăr strălucitor"- și activitatea sa de transformare a învățămîntului. Opera i-a fost continuată de iluștrii săi elevi, Heliade-Rădulescu, P.Poenaru și alții.

138. ENE, VIRGILIU. Cuvînt despre școala de odinioară. În: Clasicii români despre școala de odinioară. București, Edit. tineretului, 1966, p.9-11.

Contribuția lui Gh.L. la înființarea învățămîntului superior în limba română.

139. GHIBU, ONISIFOR. Din istoria literaturii didactice românești. I. Bucovinele. II. Abecedarele din Transilvania. În: Analele Academiei Române. Seria II, Tom XXXVIII, Mem. Secț. lit. și gt., 1915 - 1916, p.1, 88, 97, 113, 144-145, 209 și extras; în vol. cu titlu identic. București, Edit. didactică și pedagogică, 1975, p.82, 89-99, 113-115, 254-255, 259.

Activitatea lui Gh.L. ca traducător al cărților de școală.

140. Gîndirea pedagogică a generației de la 1848. Studiu introductiv și texte alese de A.Manolache, Gh.T.Dumitrescu, Gh.Pârnușă. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p.18-26.

Date biografice. Sînt redată textele lui Gh.L. "Înștiințare. De toată cinstea vrednică tinerime"; "Povățuitorul tinerimii"

(fragmente) și "Apelul la subscriere pentru publicarea unui curs de matematică".

141. IONESCU, ION. Istoricul învățământului ingineriei în România. Școlile de inginerie ale lui Gh.Asachi și Gh.Lazăr. In: Aniversare a 75 ani de învățământ tehnic în România. 50 ani dela reorganizarea școlii naționale de poduri și șosele. 10 ani de la înființarea școlii politehnice. București, Edit. "Cartea Românească", 1931, p.126-129.

Notă biografică însoțită de considerații pe marginea deschiderii la București a unei școli de inginerie de către Gh.L.

142. IORGA, N. Introducerea științelor în învățământul românesc. Conferință ținută la Teatrul național din București, la Festivalul Societății studenților în științe (1 April 1919). București, Tip. "Cultura Neamului Românesc", 1919, p.27-28.

Introducerea științelor în școli de către Gh.L. și Gh.Asachi, eveniment de o deosebită însemnătate pentru învățământul românesc.

143. IORGA, N. Istoria învățământului românesc. București, Edit. Casei Școlilor, 1928, p.164-185; București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.82-88.

Gh.L., pedagog, traducător și întemeietor al școlii superioare românești.

144. IORGA, N. Histoire de l'enseignement en Pays Roumains. Traduction par M-lle Alexandrine Dumitrescu. Bucarest, Editions de la Caisse des écoles, 1932, p.147-157.

Importanța lui Gh.L. pentru învățământul național.

145. Istoria învățămîntului din România. Compendiu. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.56-57, 111-112, 166-167.
- Inceputurile învățămîntului românesc. Deschiderea Școlii de la Sf. Sava și organizarea ei. Manualele școlare pregătite de Gh.L. pentru școală.
146. MOSCU, CONSTANTIN. Contribuții la istoria pedagogiei românești. Sistemul monitorial în principate. Bacău, Societatea cooperativă de tipografie "Lumina", 1943, p.16-24.
- Școala lui Gh.L. organizată după modelul lancasterian. Elevii săi, Heliade-Rădulescu și P.Poenaru au continuat opera lui Gh.L. de redșteptare națională.
147. NEDIOGLU, Gh. Cea mai veche școală românească cu caracter istoric (Școala de la Sf.Gheorghe). Cuvîntare rostită în ziua de 10 ianuarie 1913, cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înființarea gimnaziului "Gheorghe Șincai". București, Inst. de arte grafice C.Sfetea, 1913, p.20-28.
- Venirea lui Gh.L. în București și însemnătatea școlii lui pentru cultura națională.
148. PĂRNUȚĂ, GH. Contribuții la istoria învățămîntului în limba română și a gândirii pedagogice din Țara Românească în secolele XVII-XIX. Teză de doctorat. București, 1969, p.255-270.
- Gh.L. considerat ctitor al învățămîntului superior din Țara Românească. Școala, așa cum o preconiza Gh.L. Eforturile depuse pentru organizarea acestei școli. Elevii și discipolii săi: Heliade-Rădulescu, Petru Poenaru.
149. PĂRNUȚĂ, GH. Istoria învățămîntului și gândirea pedagogică din

Țara Românească (sec.XVII-XIX). București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.187-204.

Școala de la Sf.Sava și personalitatea lui Gh.L., ctitorul învățământului superior în limba română.

150. POPESCU, MIHAI. Colegiul național "Sf.Sava" - cea mai veche școală românească. București, Tip. "Finanțe și Industrie", 1944, p.60-78 cu portr.

Gh.L. și importanța lui pentru școala românească.

151. POPESCU-SPINENI, MARIN. Contribuțiuni la istoria învățământului superior. Facultatea de filosofie și litere din București, de la început pînă în prezent. București, Edit. "Cultura Națională", 1928, p.8-9; Marin Popescu-Spineni. Instituții de înaltă cultură. Învățământul superior. Vălenii de Munte, Edit. "Datina Românească", 1932, p.13-14.

Caracteristicile școlii lui Gh.L. și importanța ei în evoluția învățământului superior.

152. POPESCU-TEIUȘAN, ILIE. Învățământul lancasterian în școala română. In: Clasiци ai pedagogiei universale și gîndirea pedagogică românească. București, Edit. didactică și pedagogică, 1966, p.263.

Școala lui Gh.L. Elevii și urmașii săi, Heliade-Rădulescu și Daniel Tomescu.

153. POPESCU-TEIUȘAN, ILIE. Legislația școlară feudală în țările române. In: Contribuții la istoria învățământului românesc. Culegere de studii. București, Edit. didactică și pedagogică, 1970, p.66-67.

Proiectul propus de Gh.L. pentru înființarea și organizarea Școlii de la Sf.Sava.

154. POTRA, GEORGE. Petreche Poenaru. Ctitor al învățămîntului în țara noastră. București, Edit. științifică, 1963, p.21-26.

Eforturile lui Gh.L. de a deschide școala în limba română.

155. PUȘCAȘU, SOFIA. Contribuții la istoria învățămîntului și a gândirii pedagogice din orașul București în secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea. Teză de doctorat. București, 1974, p.46-54.

Inființarea Școlii de la Sf.Sava. Organizarea și desfășurarea cursurilor sub conducerea lui Gh.L.

156. STOIAN, STANCIU. Probleme de ieri și de azi ale pedagogiei românești. Craiova, Edit. "Școala românească", 1942, p.25.

Lupta lui Gh.L. pentru introducerea lui Kant și a filosofiei germane în școlile românești.

157. STOIAN, STANCIU. Un aspect al dezvoltării învățămîntului românesc în perioada lui de început. În: Din istoria pedagogiei românești. Culegere de studii. București, Edit. de stat didactică și pedagogică, 1957, p.32-45.

Aprecieri asupra concepției pedagogice a lui Gh.L. Caracteristicile școlii, ideile democratice și patriotismul său.

158. STOIAN, STANCIU. Pedagogia română modernă și contemporană. București, Edit. didactică și pedagogică, 1976, p.18-21, 35-44.

Școala lui Gh.L. și importanța sa pentru învățămîntul superior.

159. TABĂCARU, GR. și MOSCU, P. Istoria pedagogiei românești. Bacău, Tip. și legătoria de cărți "Gutenberg", 1929, p.101-118.
Gh.L. și contribuția sa la trezirea conștiinței naționale.

160. URECHIA, V.A. Istoria școalelor de la 1800-1864. Cu o scurtă introducere cuprinzând note din istoria culturii naționale anterioare secolului al XIX-lea. Tom.I. cu mai multe facsimile. București, Imprimeria statului, 1892, p.108-110; Tom.IV, 1901, p. 185, 189-198, 199.

Gh.L. și școala înființată de el. Importanța pentru învățământul românesc.

1.3.4. Istoria științei și culturii

161. ARGHIRESCU, G. Școala românească și pregătirea noastră culturală și națională. București, Cercul de Studii P.N.L., 1916, p.4-5. (Biblioteca politică, nr.27).

Considerațiile lui I.C.Brătianu privind contribuția lui Gh.L. la dezvoltarea învățământului românesc.

162. BECLEANU IANCU, ADELA. Genesa culturologiei românești. Iași, Edit. "Junimea", 1974, p.97-98, 129-130, 140, 152, 163, 173-174.

Apertul lui Gh.L.

163. BIANU, IOAN. Despre cultura și literatura românească în secolul al XIX-lea. Cuvîntare rostită la serbarea zilei patronului Liceului Sf.Sava - 5 Decembrie 1891. București, Stabilimentul grafic I.V.

Socce, 1891, p.16-17; Momente Culturale. București, Edit.Librăriei Leon Alcalay, 1904, p.17.

Inființarea școlii românești de către Gh.L.

164. GIURESCU, CONST. C. Contribuții la istoria științei și tehnicii românești în secolele XV și începutul secolului XIX. București, Edit. științifică, 1973, p.53-58.

Inceputurile învățământului superior în limba română prin introducerea cursurilor de inginerie la Academia Sf.Sava din București de către Gh.L. și la Academia din Iași de către Gh.Asachi.

165. IBRĂILEANU, G. Spiritul critic în cultura românească. Iași, Edit. "Viața Românească", 1909, p.27-30; ed. a IV-a, selectivă. Introducere note și tabel cronologic de C.Ciopruga. Iași, Edit. "Junimea", 1970, p.43-44.

Gh.L., "un mare apostol și o puternică personalitate" care a contribuit la întărirea curentului latinist în Muntenia.

166. Înaintași de seamă ai științei românești. București, Ministerul Învățământului și Culturii, /1961/, p.28-33.

Viața și activitatea științifică a lui Gh.L.

167. LOVINESCU, E. Critice. Vol.VI. București, Edit. "Ancora" Alcalay Calafeteanu, 1921, p.111-114.

Momentul Gh.L. în cultura românească.

168. SIMIONESCU, I. Evoluția culturii științifice în România. București, Librăriile Socce și C.Sfetea, 1913, p.15-17.

Introducerea aritmeticii și a ingineriei aplicate în Școala de la Sf. Sava de către Gh.L.

169. TĂNASE, ALEXANDRU. Cultură și civilizație. București, Edit. politică, 1977, p.215-218.

Gh.L., inițiatorul iluminismului în Țara Românească, acel "om-simbol" - "unul din primii oameni noi ai veacului celui nou".

170. URȘU, N.A. Formarea terminologiei științifice românești. București, Edit. științifică, 1962, p.101, 105-107.

Contribuția lui Gh.L. la introducerea noilor terminologii științifice matematice.

171. ZAMPIRESCU, DAN. Istorie și cultură. București, Edit. "Eminescu", 1975, p.97-99.

Importanța venirii lui Gh.L. în Țara Românească pentru dezvoltarea învățămîntului și pentru cultura românească.

1.3.5. Istoria matematicii

172. ANDONIE, GEORGE ȘT. Istoria matematicii în România. Vol.I. București, Edit. științifică, 1965, p.62-71.

Gh.L. și contribuția sa la dezvoltarea învățămîntului matematic românesc.

173. SERGESCU, P. Le développement des sciences mathématiques en Roumanie. Bucarest, /f.e./, 1957, p.6, 10-11.

Gh.L. și Gh.Asachi, premergători ai învățămîntului matematic în România.

174. TOTH, ALEXANDRU. Primele manuscrise matematice românești din Transilvania. Cluj, Edit. "Dacia", 1974, p.53, 57.

Gh.L. a predat la Sf.Sava după tratatul de matematică al lui Chr. Wolff, larg răspândit în Transilvania.

1.3.6. Istoria filosofiei

175. BAGDASAR, N. Istoria filosofiei românești. București, Societatea română de filosofie, 1940, p.24-25; ed.a II-a, 1941, p.24-25; N.Bagdasar, Tr.Herseni și S.Bărsănescu. Istoria filosofiei moderne. Vol. V. Filosofia românească de la origini pînă azi. București, Tiparul universitar, 1941, p.24-25.

Importanța lui Gh.L. pentru învățămîntul românesc prin înființarea școlii în limba română și introducerea logicii și metafizicii ca materii, predate în limba română.

176. BOLBOAȘI, N. Dezvoltarea ideologică în Țara Românească și Moldavia între 1800-1821. In: Din istoria filosofiei în România. Vol. I. București, Edit. Acad. R. P. Române, 1955, p.57-69.

Contribuția lui Gh.L. la dezvoltarea culturii naționale și caracterul progresist al activității sale social-culturale.

177. DUȚU, AL. Învățați și cugetători din Principate. In: Istoria filosofiei românești. Vol.I. București, Edit. Acad. R.S. România, 1972, p.178-179, 208.

Gh.L., întemeietor al învățămîntului național în Țara Românească.

178. Istoria filosofiei. Vol.I. Redactori: M.A. Dimnik, M.T. Iovciuk.

B.M.Kedrov, M.B.Mitin și O.V. Trahtenberg. București, Edit. științifică, 1958, p.572.

Gh.L., luptător însuflețit pentru dezvoltarea culturii naționale.

179. Istoria filosofiei românești. București, Edit. Academiei R.S.România, 1972, p.178-179, 208.

Gh.L., întemeietorul învățămîntului național în Țara Românească. Primul care a introdus învățămîntul filosofic în școală în limba națională.

180. LUNGU, ION. Școala ardeleană. Mișcarea ideologică națională iluministă. București, Edit. "Minerva", 1978, p.232-235.

Gh.L. și iluminismul Școlii ardelenice.

181. PETROVICI, IOAN. Studii istorico-filosofice. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1925, p.208-210; Archiv für Geschichte der Philosophie und Soziologie. Herausgegeben von Ludwig Stein. Bd. 38, Heft 1/2, 1929, p.92-94; extras: Berlin, /f.e./, 1929, p.92-94.

Contribuția lui Gh.L. la răspîndirea ideilor lui Kant în limba română.

182. ȘTEFĂNESCU, MARIN. Filosofia românească. București, Institutul grafic "Răsăritul", 1922, p.119-124.

Gh.L., viața și activitatea legată de înființarea Școlii de la Sf. Sava.

183. TOROȚIU, I.E. Immanuel Kant în filosofia și literatura română. București, Tip. "Bucovina", 1925, p.24.

Gh.L. a introdus în Școala de la Sf.Sava aritmetica și geometria după Wolff și filosofia după Kant, ambele predate în limba română.

1.3.7. Istoria limbii și a literaturii române

184. ADAMESCU, GHEORGHE. Istoria literaturii române pentru școlile normale de învățători și învățătoare conform programului din 1910. București, Edit. "Minerva", 1911, p.183-186; ed. a V-a. București, Tip. română nouă, 1923, p.160-163; Gh.Adamescu, Mihail Dragomirescu și N.I.Russu. Literatura română din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre. Partea I. De la primele manifestări până la 1900. Vol.I. București, Edit. "Cartea Românească", /1929/, p.96-99.

Date biografice. Activitatea și opera lui Gh.L.

185. ADAMESCU, GHEORGHE și DRAGOMIRESCU, MIHAIL. Literatura română modernă. (Școala ardeleană și secolul XIX) pentru clasa VII conform programei din 1899. București, Tip. "Gutenberg", Joseph GEBL, 1902, p.53-56; ed. a III-a. București, Edit. Librăriei H.Steinberg, 1910, p.43-46.

Notă biografică.

186. ALEXICI, G. Geschichte der rumänischen Literatur. In deutscher Umarbeitung von Dr.K.Dieterich. Leipzig, C.F. Amelangs Verlag, 1906, p.94-96.

Viața și activitatea lui Gh.L.

187. ALEXICI, G. Lazár György. In: Egyetemes irodalomtörténet. Szerkeszti Heinrich Gusztáv. II. K.Rómaiak és románok. Budapest, Franklin Társulat, 1905, p.837-838.
- Date biografice. Gh.L. este considerat pionier al învățămîntului în limba română.
188. APOSTOLESCU, N.I. Istoria literaturii române moderne. Partea întâia. (1821-1866). București, Inst. de arte grafice C.Sfetea, 1913, p.14.
- Contribuția lui Gh.L. la redegheptarea națională.
189. ARBORE, GH. Noțiuni de Istoria Literaturii Românești pentru uzul școlilor comerciale și licee. Galați, Tip. Ion G. Nebuneli, 1886, p.104-109.
- Gh.L., viața și activitatea.
190. BITAY, ÁRPÁD. A román irodalomtörténet összefoglaló áttekintése. Alba Iulia, Gyulafehérvár, Páspöki Lyceumi Könyvnyomda, 1922, p.37-39; Istoria literaturii române. Cluj, Inst. de arte grafice "Providenția", 1924, p.13-14; Istoria literaturii române. Ediția a II-a Cluj, Inst. de arte grafice "Providenția", 1925, p. 13-14; Bitay Árpád. "... hogy románok és magyarok jobban megismerjék egymást ...". Bukarest, Politikai Könyvkiadó, 1977, p.99-101. (Testamentum).
- Date biografice. Importanța activității sale pedagogice.
191. BOGDAN-DUICĂ, G. Istoria literaturii române moderne. Intîia parte munteni. Cluj, Edit. Inst. de arte grafice "Ardealul", 1923, p.48-66.
- Gh.L., mentor al lui Heliade-Rădulescu și importanța lui pentru

cultura românească.

192. BOLDAN, EMIL. Gheorghe Lazăr. In: Istoria literaturii române. Vol. II. De la Școala ardelenă la Junimea. București, Edit. Acad. R.S.România, 1969, p.160-164.

Viața și activitatea lui Gh.L. Importanța lui pentru cultura românească.

193. CARDAȘ, GH. Istoria literaturii românești. De la origini pînă în zilele noastre. București, Tiparul "Oltenia", 1938, p.253-257.

Viața lui Gh.L. și activitatea sa pe tărîm didactic.

194. CARTOJAN, N. Breve storia della letteratura romana. Traduzione di A.Pernice dal manoscritto originale. Roma, A.R.E., Anonima Romana Editoriale, 1926, p.13.

Deschiderea Școlii de la Sf.Sava și introducerea limbii române ca limbă de predare pentru toate materiile.

195. CORNEA, PAUL și PĂCURARIU, D. Curs de istoria literaturii române moderne. București, Edit. didactică și pedagogică, 1962, p.23-27.

Meritul lui Gh.L. de a fi întemeiat învățămîntul superior în limba română, incluzînd și predarea științelor.

196. DENSUȘIANU, ARON. Istoria limbii și literaturii române. Iași, Tip. Națională, 1885, p.105-107; ed. a II-a. București, Litogr. H.Goldner, 1894, p.151-155.

Viața și opera lui Gh.L.

197. DENSUȘIANU, O. Literatura română modernă. Vol.I. București, Edit. Librăriei Alcalay, 1920, p.149-156; ed. a IV-a. București, Edit. "Cugate"

rea, Georgescu-Delafras, /1943/, p.129-135.

Viața și activitatea lui Gh.L.

198. DENSUȘIANU, O. Istoria literaturii române contemporane. 1780 - 1890. Curs stenografiat după dl. Profesor ... de Henri Stahl./București, f.s., f.a./, p.280-292.

Curs ținut în anul universitar 1899-1900. Prezintă viața și opera lui Gh.L. în contextul literaturii române din perioada 1780-1890.

199. DRĂGAN, GABRIEL. Istoria literaturii române. Pentru candidații la bacalaureat și elevii școlilor secundare. București, Edit. "Cugetarea", Georgescu-Delafras, /1936/, p.131-133; ed. a IV-a. Revăzută și mult adăugită București, Edit. "Cugetarea", 1946, p.198-200.

Școala lui Gh.L. "a fost prima forță vulcanică de educație didactică și naționalism". În acest fel el a contribuit la dezvoltarea învățământului românesc, fiind considerat și unul din întemeietorii curentului latinist din Țara Românească.

200. FLORA, RADU. Istoria literaturii române. Partea I. De la origini până la Unirea Principatelor. Virșeț, Edit. "Libertatea", 1962, p.115.

Gh.L. "reprezentantul fidel al valului de culturalizare revărsat din Ardeal asupra altor provincii românești".

201. GUȚIA, IOAN. Introduzione alla letteratura romana. Roma, Mario Belsani Editore, 1971, p.11.

Gh.L., fondatorul școlii superioare românești.

202. HANES, PETRU V. Dezvoltarea limbii literare române în prima jumătate a secolului al XIX-lea. București, Tip. "Munca", 1904,

207. IORGA, N. Istoria literaturii românești. Introducere sintetică (după note stenografice ale unui curs). București, Edit. Librăriei Pavel Suru, 1929, p.137-138.
Caracterizarea lui Gh.L. și importanța sa.
208. IVAȘCU, GEORGE. Istoria literaturii române. Vol.I. București, Edit. științifică, 1969, p.354-355.
Gh.L., întemeietor al învățămîntului național în Țara Românească.
209. JUCU-ATANASIU, LUCIA. Istoria literaturii române premoderne. Scriitorii epocii (Partea a doua a cursului). Timișoara, Tip. Universității, 1974, p.275-293; Antologie de texte, note și bibliografie, p.70-77, 122-123; ed. a II-a, 1975.
Gh.L., părinte al învățămîntului superior în limba română.
210. LEZERICIU, IOAN. Istoria literaturii române. În uzul tinerimii studioase. Sibiu, Tiparul și editura lui W.Krafft, 1884, p.112-114; ed. a II-a. Sibiu, /f. e/, 1892, p.96-98; Amicul poporului, 41, Calendar pe anul comun 1901. Sibiu, Tip. și edit. lui W.Krafft, /1901/. p.58-60.
Date biografice și importanța lui Gh.L. pentru cultura românească.
211. LOGHIN, C. Istoria literaturii române (de la început pînă în zilele noastre). Cernăuți, Tip. Mitropolitul Silvestru, p.37-38; ed. a VII-a revăzută, 1938, p.136-138; ed. a II-a revăzută cu 125 portrete și una hartă. București, Edit. "Cugetarea", Georgescu - Delafraș, 1941, p. 143-146; ed. a IIIV-a, revăzută cu 128 portrete și una hartă. Timișoara, Edit. Mitropolitul Silvestru, 1948, p.168-171.

Viața și activitatea lui Gh.L. ca profesor la Școala Sf.Sava și efortul său de rededeptare națională.

212. LOGHIN, C. și DRIMMER, S. Geschichte der rumänischen Literatur. Cernăuți, Verlag St.Wicentowicz, 1934, p.38-40.

Date referitoare la viața lui Gh.L.

213. LOVERA, ROMEO. La letteratura rumena con breve Crestomazia e Dizionario esplicativo. Milano, Ulrico Hoepli, Editore - libraria della Real Casa, 1908, p.36-39.

Importanța lui Gh.L. pentru cultura românească.

214. LUPI, GINO. Storia della letteratura romana. Firenze, G.C.Sansoni Editori, 1955, p.58.

Prezentarea lui Gh.L. și locul său în cultura românească.

215. MURĂRAȘU, D. Istoria literaturii române. București, Edit. "Cartea Românească", /1940/, p.175-178; ed. a IV-a, 1946, p.152-154.

Activitatea lui Gh.L. de innoitor și transformator al învățământului românesc.

216. PALFFY, ENDRE. A román irodalom története. Budapest, Gondolat kiadó, 1961, p.132, 136, 153.

Gh.L., date biografice, contribuția sa la dezvoltarea culturii românești.

217. PANTAZESCU, C. DAN și STREINUL, MIRCEA. Istoria literaturii române. îndrumător pentru tineret. București, Edit. Poezia, 1941, p.48-49.

Gh.L., intemeietor al școlii naționale în limba română.

218. PHILIPPIDE, ALEXANDRU. Introducere în istoria limbii și literaturii române. Iași, Edit. Librăriei Frații Șaraga, 1888, p.188 - 191, 206.

Date privind viața și activitatea lui Gh.L.

219. PIRU, AL. Literatura română premodernă. /București/, Edit. pentru literatură, 1964, p.257-261;/ed. a II-a revăzută cu titlul/: Istoria literaturii române. Vol.II. Epoca premodernă. București, Edit. didactică și pedagogică, 1970, p.244-248; /ed. a III-a cu titlul/: Istoria literaturii române de la origini până la 1830. București, Edit. științifică și enciclopedică, 1977, p.605-608.

Gh.L., viața și activitatea.

220. POPOVICI, D. Literatura română premodernă. /București, 1939-1940/, p.460-523 (Curs universitar dactilo); La litterature roumaine à l'époque des lumières. Sibiu, Centrul de studii și cercetări privitoare la Transilvania, 1945, p.313-342; Studii literare. Vol.I. Literatura română în epoca "luminilor", Cluj, Edit. "Dacia", 1972, p.323-349.

Viața și activitatea lui Gh.L. cu referiri speciale la școala înființată de el la Sf.Sava și la discipolii săi.

221. POP, VASILE GR. Conспект asupra literaturii române și scriitorilor ei de la început și până astăzi în ordine cronologică. Partea I-II. /Partea I/. București, Tip. Alexandru A.Grecescu, 1875,

p.70; Partea II. București, Tip. "Națională", 1876, p.255-268.

Momente din viața și activitatea lui Gh.L. urmate de cuvîntarea rostită la înscunarea Mitropolitului Dionisie.

222. PREDESCU, LUCIAN. Istoria literaturii române. București, Edit. Librăriei Socec & Co., 1936, p.60-61; ed. a VI-a. Revăzută și adăugită. București, Edit. "Cugetarea", Georgescu-Delafras, 1946, p.67-68.
Scurte date privind viața, activitatea și opera lui Gh.L.
223. PUȘCARIU, SEXTIL. La letteratura romana. Roma, Istituto per l'Europa Orientale, 1923, p.11. (Pubblicazioni dell'"Istituto per l'Europa Orientale - Roma").
Gh.L., întemeietorul primei școli superioare românești.
224. PUȘCARIU, SEXTIL. Literatura română. Arad, Edit. Librăriei Măceșane, 1925, p.22-23.
Gh.L., întemeietorul școlii superioare românești și importanța lui pentru cultura românească.
225. ROTARU, ION. O istorie a literaturii române. Vol.I. (De la origini pînă la 1900). București, Edit. "Minerva", 1971, p.108-110.
Prezentarea lui Gh.L. în contextul transformărilor epocii.
226. RUDOW, W. Geschichte des rumänischen Schrifttums bis zur Gegenwart. Wernigerode, /f.e./, 1892, p.40-41.
Viața și activitatea lui Gh.L.
227. ȘIADBEI, I. Istoria literaturii române vechi. București, Edit. "Albatros", 1975, p.141-143.

Viața lui Gh.L. și activitatea sa de reînnoire a școlii.

228. TGACIUC, NICOLAE. Istoria literaturii române. Cernăuți, Cooperativa de editură "Cernăuți", 1923, p.19-20; ed. a II-a. Cernăuți, Edit. autorului, 1937, p.29.

Gh. L. a venit în București cu ideile mari ale Școlii ardelenene reușind să convingă că limba română poate fi folosită în predarea științelor. Este începutul unui nou curent național în țările române.

1.3.8. Istoria bisericii și a muzicii bisericești

229. IONESCU, GHEORGHE M. Influența culturii grecești în Muntenia și Moldova cu privire la biserică, școală și societate (1359-1873). Cu o prefață de Constantin Erbicesanu. București, Tip. și Fondăria de litere Thoma Basilescu, 1900, p.195.

Venirea lui Gh.L. la București și eforturile sale pentru înființarea învățământului românesc.

230. LUPAȘ, I. Istoria bisericească a românilor ardeleni. Nagy-szeben - Sibiu, Edit. și tiparul tipografiei arhidiecezane, 1918, p.136.

Date biografice.

231. LUPAȘ, I. Spice din istoria noastră bisericească. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1912, p.38.

Gh.L., cel dintâi profesor la seminarul de preoți din Sibiu în 1811 și venirea lui în Țara Românească.

232. MUȘLEA, CANDID C. O dinastie de preoți și protopopi. Radu Tempea. Șase generații de preoți și protopopi din aceeași familie. Brașov, Institutul de arte grafice "Astra", 1939, p.78.

În legătură cu conflictul dintre candidatul la preoție Ioan Pechetici și teologul Gh.L.

233. ROȘCA, EUSEBIU R. Monografia Institutului seminarial teologic-pedagogic "Andreian" al Arhidiecezei gr. or. române din Transilvania. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1911, p.89-91.

Notă biografică.

1.5.9. Studii de limbă și literatură română

234. BAHNER, WERNER. Das Sprach-und Geschichtsbewusstsein in der rumänischen Literatur von 1780-1880. Berlin, Akademie-Verlag, 1967, p.63-64.

Gh.L. ca întemeietor al învățămîntului românesc și elevul său Petre Poenaru.

235. BASSARABESCU, I.A. și HANEȘ, VASILE V. Antologia scriitorilor români. Scriitori vechi și clasici. București, Edit. "Națională" S. Ciornei, 1931, p.143-145; /ed. a II-a. 1937/, p.109-111.

Date biografice și fragment din "Precuvîntarea" lui Gh.L. la "Povestitorul tinereții".

236. BREAZU, ION. Studii de literatură română și comparată. Vol.I. Cluj, Edit. "Dacia", 1970, p.357-366.

Date privind viața marelui cărturar, scoțându-se în evidență patriotismul său.

237. DELAVRANCEA, BARBU. Despre literatură și artă. Text ales, stabilit și note de Elena Savu, cu o prefață de Zina Molcuș. București, Edit. pentru literatură, 1963, p.278-280; Opere. Vol.V. Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și variante, glosar și bibliografie de Emilia Șt. Milicescu. București, Edit. pentru literatură, 1969, p.338-339.

Considerații despre sculptorul Ion Georgescu și statuia lui Gh.L. lucrată de el.

238. IORGA, N. Lupta pentru limba românească. Acte și lămuriri privitoare la faptele din martie 1906. București, Edit. "Minerva", Inst. de arte grafice și edituri, 1906, p.122.

Contribuția lui Gh.L. la dezvoltarea limbii române.

239. MANLIU, I. Crestomație română. Modele literare din autorii secolului al XIX-lea cu notițe biografice și aprecieri literare. Vol.I. Proza. București, Lito-Tip. Carol Göbl, 1891, p.12-17.

Date biografice. Discursul lui Gh.L., rostit cu ocazia înscăunării Mitropolitului Dionisie Lupu și "Precuvîntare" la "Povățuitorul tinerimii".

240. MUNTEANU, ROMULUS. Contribuția Școlii ardelenne la culturalizarea maselor. București, Edit. didactică și pedagogică, 1962, p.186-190.

Aportul lui Gh.L. la dezvoltarea învățămîntului în limba română.

241. NETEA, VASILE. Gheorghe Lazăr în istoriografia română. În: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1973, p.13-15.

Comentarea lucrărilor despre Gh.L. și a datelor publicate privind viața și activitatea sa.

242. POPOVICI, D. Cercetări de literatură română. Sibiu, Edit. "Cartea Românească din Cluj", 1944, p.12-13, 16-17.

Rolul revoluționar al școlii lui Gh.L. și influența iluminismului asupra începuturilor școlii românești.

243. POPOVICI, D. Romantismul românesc. Partea I: prima perioadă romantică (1829-1840), scriitorii de la "Dacia literară". Cuvînt înainte de Tudor Vianu. Prefață de prof. univ. dr.doc. Dan Simonescu. Ediție îngrijită și note de Ioana Petrescu. București, Edit. tineretului, /1969/, p.172-174 (Colecția Lyceum); București, Edit. "Albatros", 1972, p.158-159 (Colecția Lyceum).

Gh.L. și școala sa; Heliade-Rădulescu, strălucit elev al său și continuator al ideilor sale înainte.

244. PUȘCARIU, ILARION. Documente de limbă și istorie. Vol.I. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1889, p.1-34.

Insemnări pe marginea lucrărilor aflate în biblioteca lui Gh.L. și reproducerea "Versurilor" scrise cu ocazia logodnei împăratului Francisc I, în 1808.

245. STEUERMAN, A. Autori români. Vol.II. Crestomație. Bucăți alese din scriitorii veacului XVIII și XIX. Schițe biografice și critice, cu o prefață de N.Beldiceanu. Iași, Edit. Librăriei Frații Șaraga, 1896, p.246.

Schiță biografică.

246. SULICA, SILARD. A magyar irodalom és művelődés hatása a román irodalom és művelődés fejlődésére. Szeged, A.M. Kir. Ferencz József-Tudományegyetem barátainok egyesülete, 1937, p.28-29, 91.

Contactul lui Gh.L. cu literatura și cultura maghiară.

247. VIANU, TUDOR. Studii de literatură română. București, Edit. didactică și pedagogică, 1965, p.69-70.

Gh.L., întemeietor al învățămîntului național.

1.3.10. Studii economice

248. AURELIAN, P.S. Opere economice. Texte alese. Studiu introductiv de Costin Murgescu. București, Edit. Acad. R.S.România, 1967, p.348.

Notiță biografică.

249. GHICA, ION. Scrieri economice. Vol.III. Studii și contribuții. Cu o anexă de mărturii scrise despre Ion Ghica, omul, scriitorul și economistul. Ediție îngrijită și comentată de Ioa Veverca. București, Edit. Asociației generale a economiștilor din România, 1937, p.11.

Gh.L. întemeietorul învățămîntului tehnic românesc.

2. LUCRĂRI PRIVIND VIATA SI ACTIVITATEA LUI GH.LAZĂR

2.1. Monografii

250. BOGDAN-DUICA, G. Gheorghe Lazăr. In: Analele Academiei Române. Mem. Secț. lit. Seria III, Tom I. București, Edit. "Cultura națională", 1924, p.135-297; extras: 300 p. /Comunicare susținută în ședințele din 19 și 26 oct. 1923 ale Academiei Române/.

Cuprinde: I. Cultul lui Lazăr; II. Avrigul; III. Școala din Avrig; IV. Fapte din timpul copilăriei; V. "Norma regia"; VI. Lazăr în gineaziu. VII. Lazăr la filosofie și drept; VIII. Intre Cluj și Viena; IX. Lazăr în Viena: Teologul; X. Lazăr în Viena: Enciclopedistul; XI. Lazăr în Viena: Literatul; XII. Rezultatul Vienei; XIII. Lazăr la Carloviș; XIV. Lazăr în luptă cu Sibiul, ca profesor; XV. Lazăr în luptă cu Sibiul, ca literat; XVI. Consistoriul ortodox-sibian. XVII. Trecerea munților; XVIII. Grecismul ardelenesc; XIX. Muntenia în timpul lui Lazăr; XX. Bărcăneștii; XXI. Lazăr ca geometru; XXII. Școala de la 1816; XXIII. Protectorii lui Lazăr; XXIV. Școala grecească pînă la Lazăr; XXV. Intemeierea școlii românești; XXVI. "Instițuire"; XXVII. Funcționarea școlii; XXVIII. Efecte; XXIX. Înainte și după revoluție; XXX. Lazăr ca autor didactic și ca orator; XXXI. Caracterul lui Lazăr; XXXII. Școlarii; XXXIII. Sfirșitul. Anexe: I. Avrigul (1815); II. Avrigul în anul 1784; III. Examenle semestriale de la Sibiu (1802); IV. Un examen cu profesorul A. Gegő; V. Școala pentru neuniții din statele austriace; VI. Invățămîntul moralei în școlile române (1805-1808); VII. Cărțica nărsurilor: Cuprindere. VIII. Clerul ortodox și dăscălimea (1807); IX. Cuvîntul lui Potemkin despre Ioanichie Stratonichia; X. Excurs la capitolul XVII; XI. Discurs la capitolul XXVII; XII. Cuprinsul matematicii lui Lazăr; XIII. Discursul de la 1819; XIV. Discursul de la 1822; XV. Binele și răul.

2. LUCRĂRI PRIVIND VIATA SI ACTIVITATEA LUI GH.LAZĂR

2.1. Monografii

250. BOGDAN-DUICA, G. Gheorghe Lazăr. In: Analele Academiei Române. Mem. Sect. lit. Seria III, Tom I. București, Edit. "Cultura națională", 1924, p.135-297; extras: 300 p. /Comunicare susținută în ședințele din 19 și 26 oct. 1923 ale Academiei Române/.
- Cuprinde: I. Cultul lui Lazăr; II. Avrigul; III. Școala din Avrig; IV. Fapte din timpul copilăriei; V. "Norma regia"; VI. Lazăr în gimnaziu. VII. Lazăr la filosofie și drept; VIII. Intre Cluj și Viena; IX. Lazăr în Viena: Teologul; X. Lazăr în Viena: Enciclopedistul; XI. Lazăr în Viena: Literatul; XII. Rezultatul Vienei; XIII. Lazăr la Carloviț; XIV. Lazăr în luptă cu Sibiul, ca profesor; XV. Lazăr în luptă cu Sibiul, ca literat; XVI. Consistoriul ortodox-sibian. XVII. Trecerea munților; XVIII. Grecismul ardelenesc; XIX. Muntenia în timpul lui Lazăr; XX. Bărcăneștii; XXI. Lazăr ca geometru; XXII. Școala de la 1816; XXIII. Protectorii lui Lazăr; XXIV. Școala grecescă pînă la Lazăr; XXV. Intemeierea școlii românești; XXVI. "Instiințare"; XXVII. Funcționarea școlii; XXVIII. Efecte; XXIX. Înainte și după revoluție; XXX. Lazăr ca autor didactic și ca orator; XXXI. Caracterul lui Lazăr; XXXII. Școlarii; XXXIII. Sfirșitul. Anexe: I. Avrigul (1815); II. Avrigul în anul 1784; III. Examenle semestriale de la Sibiu (1802); IV. Un examen cu profesorul A. Gegő; V. Școala pentru neuniții din statele austriace; VI. Invățămîntul moralei în școlile române (1805-1808); VII. Cărticica năravurilor: Cuprindere. VIII. Clerul ortodox și dăscălimea (1807); IX. Cuvîntul lui Potem despre Ioanichie Stratonichia; X. Excurs la capitolul XVII; XI. Excurs la capitolul XXVII; XII. Cuprinsul matematicii lui Lazăr; XIII. Discursul de la 1819; XIV. Discursul de la 1822; XV. Binele și răul.

după Storchenaus; XVI. Daniil Tomescu și Teodor Palladi; XVII. Catalogul bibliotecii lui G. Lazăr.

251. BOGDAN-DUICK, G. și POPA-LISSEANU, G. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, 351 p. + 1 portr.

Cuprinde: Biografie. Lucrări păstrate: 1) Versuri de laudă în limba Daco-Românească; 2) Înștiințare; 3) Discursul compus de Gh. Lazăr la înscăunarea Mitropolitalui Dionisie; 4) Apelul de subscriere pentru publicarea unui curs de matematică de Gh. Lazăr în anul 1822; 5) Discurs compus de Gh. Lazăr la sosirea în țară a lui Gr. Ghica-Vodă; 6) Aritmetica matematicescă; 7) Temeiurile trigonometriei cei drepte; 8) Hotărnicile păstrate de la Gh. Lazăr.

Documente: I. Documente publicate de Avram Sădean; II. Documente publicate de dl. I. Lupag; III. Documente publicate de dl. Horia Petru Petrescu; IV. Anaforalele Eforilor și Nizamurile lui I. Caragea Vodă.

Date și noi contribuții privitoare la viața și opera lui Gh. Lazăr. I. Inceputurile ingineriei în Principatele Române și activitatea lui Gh. Lazăr ca inginer de G. Popa-Lisseanu; II. Wallachisches Glückwünschungs-Gedicht; III. Lămuriri privitoare la viața lui Gh. Lazăr de I. Mateiu; IV. Biografia lui Gh. Lazăr de I. Eliade Rădulescu; V. Datele lui G. Barițiu asupra lui Gh. Lazăr; VI. Corespondența lui G. Barițiu cu I. Eliade privitoare la Gh. Lazăr; VII. Datele lui I. Eliade asupra lui Gh. Lazăr. 1. Daniel Tomescu - Biografia postumă. 2. Din cursul de poezie generală a lui I. Eliade Rădulescu; VIII. Scrisoarea lui Alex. Papiu Ilarian către Barițiu despre Gh. Lazăr, după informațiile lui Tell; IX. Discursul de recepțiune la Academie al lui P. Poenaru; X. Aprecierea lui I. C. Brătianu asupra școlii lui Gh. Lazăr.

Apendice. I. Discursul lui Dimitrie Sturdza, Ministrul Instrucțiunii și al Cultelor la inaugurarea statuii lui Gh. Lazăr; II. Convîntarea I.P.S.S. Mitropolitului Primat, la centenarul morții lui Gh. Lazăr; III. Discursul d-lui Dr. C.Angelescu, Ministrul Instrucțiunii, rostit la statuia lui Gh. Lazăr; IV. Discursul I.P.S.S. Mitropolitului Nicolae Bălan, rostit la mormîntul lui Gh. Lazăr; V. Discursul A.S.R. Principele Moștenitor Carol, rostit la mormîntul lui Gh. Lazăr; VI. Discursul d-lui Dr. C.Angelescu, Ministrul Instrucțiunii rostit la mormîntul lui Gh. Lazăr.

Anexe: I. Avrigul în 1815; II. Paris Muzuleanu, Odă revizitoare spre învățători; III. Tradiții locale din Avrig despre Gh. Lazăr; IV. Intia scrisoare din Viena a lui Gh. Lazăr către părinții săi; V. Catalogul bibliotecii lui Gh. Lazăr; VI. Imnul lui Gh. Lazăr; VII. Scrierile lui Gh. Lazăr.

252. GEORGESCU, IOAN. Gheorghe Lazăr. La o sută de ani de la moartea lui. Sibiu, Tip. G.Haiser, 1923. 96 p.

Cuprinde: Țara Oltului - Avrigul; Din copilăria lui Gh. Lazăr; În școala din sat, în Sibiu și în Cluj. Școala călugărilor piești și înfrurirea ei asupra lui G. Lazăr; La teologie în Viena; Între Carloveș și Viena; Alegerea și înscăunarea episcopului Moga; G. Lazăr profesor la seminarul din Sibiu; Spre București; Stări culturale la venirea lui Lazăr în Țara Românească; Școala românească a lui G. Lazăr în București; Anii din urmă ai școlii și vieții lui Lazăr; Mărima și însemnătatea lui G. Lazăr.

253. Gheorghe Lazăr, întemeietorul primei școli românești. București, ESIP, 1956, 13 p. (Ministerul Culturii. Direcția generală a Așezămintelor culturale, nr.36).

254. IORGA, N. Cel dintîiu învățător de ideal național Gheorghe Lazăr. La o sută de ani de la deschiderea școlii lui. București, Institutul de Arte grafice C.Sfetea, 1916, 95 p. (Biblioteca Societății Știința).

Cuprinde: I. Tinerețea. Anii de școală; II. Dascălia lui Lazăr la Sibiu; III. Intemeierea școlii naționale la București; IV. Sfirșitul învățămîntului și al vieții lui Gheorghe Lazăr.

255. LALESCU, TRAIAN. Viața și activitatea lui Gheorghe Lazăr. In: Gazeta matematică, 22, nr.6, febr.1917, p.151-156; nr.7, mart. 1917, p.177-185; nr.8-9, apr.-mart. 1917, p.207-209, 217-221; Trigonometria de Gheorghe Lazăr. Însoțită de o notă biografică și de note explicative. București, Imprimeria Statului, 1919, p.5-26.

256. LAZAR, VICTOR. Gheorghe Lazăr. Conferință ținută în 5 august 1925 la Congresul dela Arad al Asociațiunii învățătorilor din Dacia Superioară. Cluj, Edit. Băncii învățătorilor, 1924, 40 p.

257. MACOVESCU, GEORGE. Gheorghe Lazăr. 1779-1823. București, Edit. tineretului, 1954, 96 p. (Colecția Oameni de seamă); ed. a II-a. București, Edit. "Albatros", 1973, 143 p. + 6 f.pl.; In: Transilvania (serie nouă), 2, nr.9, sept. 1973, p.5. /fragment/.

Cuprinde: Născut în vremuri de furtună; Drumul spre lumină; Om al ideilor noi; Rodul muncii și al hotărîrii; În rînd cu Tudor; Lupta nu a fost zadarnică.

258. MARINESCU, EUGENIA R. Gheorghe Lazăr ca pedagog național. In: Buletinul Seminarului de pedagogie teoretică, nr.5, 1929, p.139 -221; extras: București, Tip. Ion C.Văcărescu, 1929, 86 p.

Cuprinde: I, Atmosfera culturală și politică în Occident la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. 1. Viena ca centru al ideilor occi-

dentale. a) Studiile și activitatea lui Gh.L. la Viena; b) Influența școlii filantropiniste; c) Gh.L. profesor de teologie la Sibiu. II. Gh.L. pedagog național la București, 1. Atmosfera culturală și politică din Muntenia; 2. Manifestări în direcția renașterii culturale și naționale; 3. Organizarea învățământului național; 4. Afirmarea naționalismului și a culturii românești; 5. Școala lui Gh.L. și școala lui Asachi; 6. Relațiile lui Gh.L. cu Tudor Vladimirescu; 7. Moartea lui Gh.L. III. Personalitatea lui Gh.L. I. Activitatea didactico-educativă; 2. Influența filozofiei lui Kant; 3. Încheiere.

259. MATEIU, I. Gheorghe Lazăr. Pagini de pomenire. Cluj, Tip. Episcopiei Ortodoxe Române, 1936, 63 p. + 1 portr.

Cuprinde: 1. Lămuriri privitoare la viața lui Gheorghe Lazăr; 2. Precursorul unității noastre naționale; 3. Închinarea Țării; 4. O școală comemorativă în Avrig; 5. Castelul din Avrig și Școala lui Gheorghe Lazăr; 6. Sufletul lui Gheorghe Lazăr.

260. PAPADOPOUL, PAUL I. Gheorghe Lazăr și opera sa. București, Edit. "Cartea Românească", 1937, 32p. (Colecția Cunoștințe folositoare. Seria C, nr.68).

Cuprinde: Un erou, o personalitate, un simbol. (1779-1825). Cum a început școala dela Sf.Sava.

261. PARNUȚĂ, GHEORGHE. Gheorghe Lazăr. Contribuția sa la dezvoltarea învățământului. București, Edit. științifică, 1973, 216 p.+ 7 f.pl.

Cuprinde: Copilăria și studiile; La Viena; Activitatea la Sibiu; Gh. Lazăr la București; Situația școlilor din Țara Românească la venirea lui Lazăr; Școala lui Gh. Lazăr; Structura școlii lui Lazăr; Elevii lui Lazăr; Profesorii școlii; Gh. Lazăr și mișcarea re-

voluționară a lui Tudor; Rolul școlii lui Gh. Lazăr; Gh. Lazăr, pedagog național; Școala lui Gh. Lazăr și revoluția de la 1848.

262. POENARU, PETRU. Georgiu Lazaru și școala română. In: Analele Societății Academice Române. Tom.IV. Sesiunea 1871. București, Noua tipografie a laboratorilor români, 1872, p.111-125; și extras, București, Tip. laboratorilor români, 1872, 65 p.; P. Poenaru și Heliade-Rădulescu. George Lazăr. Cu o introducere de G. Bogdan-Duică. București, Edit. "Cultura națională", 1923, p.1-70; G. Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu; Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.276-294; Antologia gândirii românești, Secolele XV-XIX. Partea I. București, Edit. politică, 1967, p.194-197; Gândirea pedagogică a generației de la 1848. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p. 64-66.

263. POPA, VALERIU. Gheorghe Lazăr. Elementul religios în personalitatea sa. Suceava, Tip. Bucur Orendovici, 1943, 29 p.

264. SÎDEAN, AVRAM. Date nouă despre Gheorghe Lazăr. Cu o ilustrațiune. Arad, Tiparul tipografiei diecezane gr.-ort. române, 1914, 38 p.; Românul, 4, nr.92, 29 apr. 1914, p.1-4 /fragment/; Săptămâna politică și culturală, 4, nr.18, 3 mai 1914, p.231-232/fragment/.

Lucrare citită la Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor gr.-ort. români din dieceza Arad, ținută la 14 sept. 1913, în Șiria.

265. STANCA, SEBASTIAN. Gheorghe Lazăr în Sibiu. Cluj, Tiparul tipografiei Eparhiei Ort. Rom., 1954, 16 p.

Conflictul lui Gh. L. cu episcopul Moga și cauzele care l-au determinat să părăsească Sibiu.

266. STANCU, GHEORGHE M. Gheorghe Lazăr pedagog național. Viața, activitatea și ideile sale. Brașov, Tip. "Unirea", 1936, 148 p.+IVp.

Cuprinde: Introducere. Cap. I. Anul nașterii. Copilăria. Sprijinitorii morali și materiali ai lui Lazăr în timpul studiilor. Anii de studii. Motivele plecării lui Lazăr din Ardeal și venirea lui în București; Cap. II. Situația școlii românești în sec. XVIII și primele decenii ale sec. XIX în principatul Munteniei. Scăderile învățământului prelazarian. Curente pedagogice ce stăpinesc școlile munteane până la Lazăr. Lupta națională între grecism și românism; Cap. III. Concepția lui Lazăr despre rostul școlii și ideile fundamentale ale pedagogiei sale; Cap. IV. Greutățile ce întâmpină Lazăr până obține aprobarea înființării școlii. Înființarea și organizarea școlii de la Sf. Sava. Repercusiunile imediate ale ideilor lui Lazăr. Sffrșitul lui Lazăr; Cap. V. Concluzii asupra operei lui Lazăr.

2.2. Studii și articole

2.2.1. Date biografice

267. ADAMESCU, GHEORGHE. Din biografiile scriitorilor români. George Lazăr (1779-1823). In: Gazeta Transilvaniei, 59, nr.215, 29 sept. 1896, p.23; Din biografiile scriitorilor români. București, Edit. Librăriei Leon Alcalay, /f.a./, p.25-27; ed. a II-a, /f.a./, p. 33-36; /altă ed./ Edit. Librăriei Carol Müller, /f.a./, p.37-40 (Biblioteca pentru toți, nr.85).

Viața și activitatea lui Gh.L.

268. ADAMESCU, GHEORGHE. Gheorghe Lazăr. Notiță despre viața lui. In: Albina, 1, nr.30, 26 apr. 1898, p.931-935.

Date biografice. Anii de școală. Activitatea lui Gh.L. în Transilvania și Țara Românească.

269. ADAMESCU, GHEORGHE. George Lazăr (1779-1823). In: Curierul românesc, 16, nr.24-34, 18 sept. 1901, p.2.

Scurtă biografie.

270. ADAMESCU, GHEORGHE. Elocuența română. Discursuri adunate, ordonate și adnotate. București, Edit. Librăriei "Universala" Alcalay & Co., /f.a./, p.47-52.

Date privind viața și activitatea lui Gh.L.

271. AGIRBICEANU, ION. Cărturari români (Diaconul Coresi, Stolnicul Cantacuzino, Dimitrie Cantemir, Gheorghe Lazăr, Ion Eliade Rădulescu, Gheorghe Barițiu). Sibiu, Edit. Asociațiunii Astra, 1934, p.34-46.

Meritele lui Gh.L. în redeșteptarea națională.

272. ALBU, NICOLAE. Un colaborator ardelean al lui Gh.Lazăr. Ladislau Erdeli. In: Unirea, 6, nr.1738, 27 sept. 1973, p.3.

Citeva date biografice și activitatea lui Gh.L. ca profesor la Școala de la Sf.Sava.

273. Amintire și recunoștință celor doi Apostoli ai neamului /Andrei Șaguna și Gh.Lazăr/. In: Calendarul bunului creștin pe anul viști de la Hristos 1924. Sibiu, Tipografia arhidiecezană, /1924/, p.104-107.
Scurtă evocare a celor două personalități.
274. /ANDRONESCU, SMARANDA/. Dascălul dascălilor. In: Carpații, nr.200, 12 oct. 1923, p.1. /semnat: Smara/.
Evocare literară a figurii marelui dascăl român Gh.L.
275. BACHELIN, LÉO. Histoire abrégée de la langue et de la littérature roumaine. In: La Revue roumaine, I, nr.1, 20 febr. 1912, p.11; nr.2, 5 mart. 1912, p.52.
Date biografice. Se relevă multilateralitatea pregătirii profesionale a lui Gh.L.
276. BAICULESCU, GEORGE. Mărturii despre George Lazăr și despre activitatea lui. In: Adevărul literar și artistic, 4, nr. 148, 7 oct. 1923, p.5.
Aprecieri despre Gh.L.
277. BALINTFI, IDA-MARIA. A modern român kultura előfutára volt. In: Szabad Szó, 30, nr.8881, 16 sept. 1923, p.4-5.
Viața și activitatea lui Gh.L.
278. /BARIȚIU, GEORGE/. Ceva despre biografiile sau viețile bărbaților lor renumiți din țările imperiului austriac. In: Foaie pentru știință, inimă și literatură, 21, nr.2, 20 mart. 1857, p.5 /semnat: G.B./
279. BARIȚIU, GEORGE. Despre biografiile bărbaților noștri renumiți. In: Foaie pentru minte, inimă și literatură, 21, nr.15 (1858), p.68-70.
Lacunele din biografiile lui Șincai, Lazăr, Fl. Aaron și apelul pentru strângerea de date privind viața și opera acestora.

280. BARIȚIU, GEORGE. Biografia lui Gheorghe Lazaru. In: Familia, 1, nr.8, 15 aug. 1865, p.97-98; 25 aug. 1865, p.109-110; nr.10, 5 sept. 1865, p.121-123.

Viața și activitatea lui Gh.L. Informații prelucrate după Heliade-Rădulescu.

281. BRILK, ION. Gheorghe Lazăr. In: Neamul românesc, 18, nr.220, 30 sept.1923, p.1.

Scurte date biografice.

282. BILAN, ION DODU. Artă și ideal. București, Edit. Eminescu, 1972, p.55-58.

Gh.L. prezentat ca un spirit umanist și un patriot inflăcărat.

283. BARSANESCU, STEFAN. Profesorul Onisifor Ghibu (1883-1972). Istoria școlii și gândirii pedagogice. In: Revista de pedagogie, 21, nr.12, dec.1972, p.119.

O.Ghibu a găsit în casa unde a locuit Gh.L. documente interesante, care aruncă lumini noi asupra marelui dascăl național din Avrig.

284. BEDELEANU, D. Un cuvânt către elevii mei. (în loc de prefață).

In: Anuarul Școlii normale de învățători "Gheorghe Lazăr" Avrig pe anii școlari 1923/24, 1924/25 și 1925/26. Sibiu, Tiparul tipografiei săteanului, 1926, p.3-6.

Elogiu adus personalității lui Gh.L.

285. BITAY, ARPAD. Sprijinitorul lui Vasile Moga: Gheorghe Bánffy. In: Dacoromania, 2, 1922-1923, p.781-783.

Anii de studiu ai lui Gh.L. la liceul piaristilor din Cluj. Relațiile sale cu Pavel Ramontzai.

286. BITAY, ARPAD. Lazăr György (1779-1823). In: Erdélyi Magyar László, 4, nr.3, 15 oct.1923, p.42-43.

Evocare a vieții și activității lui Gh.L.

287. BITAY, ÁRPÁD. A kolozsvári rom. kath. főgimnázium szellemi élet múltjában. In: Magyar kisélelmény, 5, nr.13, 1 iul. 1926, p.480-482.
Perioada cursurilor gimnaziale de la Cluj și influența ei asupra formării lui Gh.L.
288. BITAY, ÁRPÁD. Lazár György (1779-1823). In: A Hírök, 20, nr.21, 1 nov. 1929, p.510-512.
Viața și activitatea lui Gh.L.
289. BRANIȘTE, V. Așa a fost să fie! Amănunt din viața lui Gheorghe Lazár. In: Convorbiri literare, 57, dec. 1925, p.803-812.
Studiile la Viena. Gh.L. profesor la Sibiu. Neînțelegerile cu autoritățile Sibiului. Plecarea la București.
290. BREAZU, ION G. Gheorghe Lazár. In: Steaua, 5, nr.3, iun. 1954, p.66-72.
Viața și activitatea lui Gh.L.
291. BUNEA, I. Din trecutul liceului nostru. In: Anuarul I al Liceului de stat "Gheorghe Lazár" din Sibiu, 1922-1923. Sibiu, Tiparul Inst. de arte grafice "Dacia Traiană", 1929, p.10-18.
Date despre liceul "Gh. Lazár" din Sibiu. Gh.L. elev al liceului între 1801-1802.
292. BUȚIU, C. Descădul Gheorghe Lazár. In: Românul, 26, nr.36, sept. 1928, p.2.
Scurte date biografice.

293. CARDAȘ, GH. Gheorghe Lazăr. In: Universul literar, 42, nr.7, 14 febr. 1926, p.7.

Viața și activitatea lui Gh.L.

294. CARDAȘ, GH. Gheorghe Lazăr. Născut în anul 1779. A murit în anul 1823. Cel dintâi mare dascăl al neamului românesc. In: Albina, 39, nr.43, 30 sept. 1936, p.677.

Date biografice. Activitatea și opera lui Gh.L.

295. CANDEA, R. Epoca lui Gheorghe Lazăr. In: Glasul Bucovinei, 7, nr.1452, 17 ian. 1924, p.2; nr.1453, 18 ian. 1924, p.2; nr. 1456, 23 ian. 1924, p.1-2; nr.1457, 24 ian. 1924, p.1-2.

Viața, activitatea și opera lui Gh.L. Referiri la aprecierile istoriografice române privind personalitatea lui Gh.L.

296. Ce ne-a învățat Gh.Lazăr. In: Viitorul, 15, nr.4670, 2 oct.1923, p.1.

Elogiu adus lui Gh.L.

297. CERKEZ, GRIGORE. /Cuvîntul primarului Gr. Cerkez la dezvelirea statuii lui G.Lazăr/. In: Gazeta Transilvaniei, 49, nr. 109, 15/27 mai 1886, p.1-2.

Prezentarea personalității lui Gh.L.

298. CHINDRIȘ, IOAN. Chipuri din hronicul neamului. București, Edit. "Albatros"; 1977, p.58-60.

Momente din viața lui Gh.L.

299. CHIȚESCU, ELIZA. Activitatea lui Gheorghe Lazăr, Eliade Rădulescu, Gheorghe Asaki și Petre Poenaru. Conferință. In: Secolul XX, 18, nr.2040, 19 mai 1906, p.2; nr.2041, 20 mai 1906, p.2; nr.2043, 24 mai 1906, p.2.

Stadiu biografic.

300. CIOCAN, I.N. Gheorghe Lazăr. In: Convorbiri didactice, 1, nr. 1, 15 febr. 1895, p.28-31; nr.2, 15 mart. 1895, p.87-96.

Momente din viața și activitatea lui Gh.L.

301. CLOPOȚEL, I. Antologia scriitorilor români de la 1821 încoace. Vol.I. Arad, Edit. Librăriei Diecezane, 1924, p.9-22. (Biblioteca Semănătorul, nr.27-38).

Viața și activitatea lui Gh.L. Este reprodusă prefața la "Povestitorul tinereții" și câteva extrase.

302. CORNEANU, GHEORGHE. Viața lui Ion Eliade Rădulescu. București, Edit. "Națională", Clornei, 1939, p.65-80.

Momente din viața lui Gh.L. evocate de Heliade Rădulescu și P. Băneanu.

303. CREȚU, I. Eminescu despre un episod necunoscut din viața lui G. Lazăr. In: Revista de istorie și teorie literară, T.XIII, nr.34, 1964, p.779-781.

Dețențiunea lui Gh.L. la consulatul austriac din București.

304. CRISTEA, CONSTANTIN. Gheorghe Lazăr (1779-1823). In: Gazeta etnografică și fizică. Seria B, 2, nr.6, iun. 1954, p. 174 - 179.

Viața, activitatea și opera lui Gh.L.

305. CSETRI, A. și DANI, I. Contribuții la biografia lui Gh.Lazăr. In: Limbă și literatură, 17, 1968, p.59-68.

Prezintă două scrisori inedite ale lui Gh.L. către Gh. Banffy și Gyulay Lajos găsite în Arhiva istorică a Filialei Cluj a Academiei R.S.R. Anexe: documentele în original și în traducere.

306. DANKANITS, ADAM. Megprobalthűség. Gheorghe Lazăr (1779-1823)/Patriotism.Gheorghe Lazăr(1779-1823).In:A Hét,4,nr.40,5 oct.1973,p.16.

Date biografice.

307. DARIU, I. George Lazăr. In: Scoala și familia, 1, nr.5, 1 iun. 1886, p.49-51.

Date biografice.

308. DIMA, AL. Sibiu. Cu 55 de figuri în text. București, Fundația pentru literatură și artă, 1940, p.183-189.

Gh.L. și Sibiul. Activitatea sa în perioada petrecută aici.

309. Din viața și faptele marelui dascăl Gheorghe Lazăr. In: Lumina satelor, 2, nr.39, 7 oct. 1923, p.2.

Date biografice.

310. DINCI, GEORGE. 1823. A murit scriitorul Gheorghe Lazăr, fondatorul școlilor naționale din Țara Românească. In: Universul, 18, nr.253, 18 sept. 1941, p.2.

Scurte date biografice.

311. DOBRIDOR, ILARIU. Oameni ridicați din țărănie. Cu o copertă de Fr. Șirato și cu mai multe figuri de Mircea Olarian. București, Imprimeria Națională, /1944/, p.159-166. (Colecția Cartea satului,43).

Viața și activitatea lui Gh.L.

312. GÁLDI, LÁSZLÓ. Magyar - román szellemi kapcsolatok./Legături spirituale româno-maghiare/. Budapest,Kiadja a MST,1942,p.61.

Influența școlii piaristilor din Cluj asupra formării concepției pedagogice a lui Gh.L.

313. GĂVĂNESCU, C. Din geniile neamului, Mihai Viteazul (1158-1462),
Mitropolitul Andrei Șaguna (1808-1873); Gheorghe Lazăr (1779-1823).
București, Tip. ziarului "Universul", 1932, p.291-376.
Viața, activitatea și importanța lui Gh.L. pentru poporul român.
314. /Gheorghe Lazăr închis la București/. In: Timpul, 4, nr.96, 3 mai
1879, p.2.
Un episod din viața lui Gh.L.
315. Gheorghe Lazăr. In: Universul, 3, nr.513, 12-13 mai 1886, p.1.
Viața și activitatea lui Gh.L.
316. Gheorghe Lazăr. In: România liberă, 10, nr.2636, 18 mai 1886,
p.1, 2; Tribuna, 3, nr.119, 25 mai 1886, p.474-475.
Articol biografic cu caracter literar.
317. Gheorghe Lazăr. In: Amicul Poporului, Calendar pe anul comun
1901. Sibiu, Edit. lui W.Krafft, /1901/, p.58-60.
Date biografice.
318. Gheorghe Lazăr. 1779-1823. In: Calendarul bunului creștin pe t
nul comun de la Hristos 1923, anul 72. Sibiu, Edit. tipografiei ar
hidiecezane, 1922, p.107-110.
Scurtă biografie a descălului ardelean.
319. Gheorghe Lazăr (1779-1823). In: Legea românească, 3, nr.37,
sept. 1927, p.7.
Viața, activitatea și opera lui Gh.L.
320. Gheorghe Lazăr (1779-1823). In: Telegraful român, 71, nr.75-76,
15 sept.1923, p.1.
Viața și opera lui Gh.L.

321. Gheorghe Lazăr 1779-1823. In: Legea românească, 3, nr. 39, 24 sept.1923, p.1-2.
Viața, activitatea și opera lui Gh.L. Elogiu adus "marelui apostol al sufletului românesc".
322. Gheorghe Lazăr și unгурii. In: România, 1, nr.6, 21 oct.1923, p.3.
Anii de studii ai lui Gh.L. la Cluj. Considerații ale unor ziare maghiare din Transilvania.
323. GHIBU, OMISIFOR. Cu privire la data nașterii lui Gheorghe Lazăr In: Transilvania (serie nouă), 3 (80), nr.5, mai 1974, p.41-42.
Pe baza cercetărilor făcute în registrele liceelor din Cluj și Sibiu și în alte documente păstrate, Ghibu consideră ca dată a nașterii lui Gh.L. 20 ian. 1833 și dată a morții lui, 27 sept. 1823.
324. HAȚIEGANU, IULIU. Pelerinajul de la Avrig. In: Anuarul Universității Regele Ferdinand I. Cluj-Sibiu. In al doilea an de refugiu 1941-1942. Sibiu, Tip."Cartea românească din Cluj", 1943, p.100-103.
Evocarea personalității lui Gh.L.
325. HELIADE-RKDULESCU, I. Curs integru de poezie generală. Vol.III. București, Tip. lucrătorilor asociați, 1870, p.36, 45-57; Dimineața, IX, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1 /fragment/; Scoala română, XVIII, nr.8-9, oct.-nov. 1923, p.12-13 /fragment/.
Momentul sosirii lui Gh.L. în București, legăturile sale cu Tudor Vladimirescu și reîntoarcerea la Avrig.
326. HELIADE-RKDULESCU, I. Gheorghe Lazăr. In: Curierul românesc, 10, nr.64, 21 apr. 1839, p.255-256; nr.66, 24 apr. 1839, p.261-264; supl. la nr.66; Poziție pentru minte, inimă și literatură, nr.6, 4 febr. 1840, p.41-46; nr.7, 11 febr. 1840, p.49-50; Aron Pumnul. Leptu-raria românesc. Tom. IV. Partea I. Viena, Edit.cărților școlastice, 1864, p.56-65; Telegraful român, 28, nr.8, 25 ian./6 febr. 1870, p.30-31; nr.9, 29 ian./10 febr. 1870, p.34-35; 10, 1/13 febr.1870,

p.38; Binele public, 2, nr.136 (355), 22-23 mai 1880, p.1-2; nr.137 (356), 24 mai 1880, p.1-2; nr.138 (357), 25 mai 1880, p.1-2 (fragmente); Telegraful român, 28, nr.65, 3 iun. 1880, p.257-258; nr.67, 7 iun. 1880, p.265-266; nr.68, 12 iun. 1880, p.269-270; nr.69, 14 iun. 1880, p.273-276; nr.72, 21 iun.1880, p.287-288; nr.73, 24 iun. 1880, p.289-291; Gazeta Transilvaniei, nr.46, 20 mai/8 iun. 1880, p.3-4; nr.47, 24 mai/12 iun.1880, p.3-4; nr.48, 27 mai/15 iun. 1880, p.3-4; nr.49, 19 iun./1 iul. 1880, p.3; nr.50, 20 iun./4 iul. 1880, p.3-4; nr.51, 26 iun./8 iul.1880, p.3-4; Gazeta săteanului, 2, nr.16, supl. 20 sept. 1885, p.241-248; Adevărul, 36, nr.12171, 30 sept. 1923, p.3; Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1; Telegraful român, 71, nr.77-78, 28 sept. - 15 oct. 1923, p.3 /fragment/; Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1923, p.5 /fragment/; P.Poenaru și I.Eliade-Rădulescu. George Lazăr. Cu o introducere de G. Bogdan-Duică. București, Edit. "Cultura Națională", 1923, p.71-94; G.Bogdan-Duică și G. Popa Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.248-259; I.Heliade-Rădulescu. Scrieri literare. Ediție comentată de George Baiculescu. Cu o prefață, o introducere, note și variante. Craiova, Edit. "Scriaia Românească", 1939, p.250-260; Gîndirea pedagogică a generației de la 1848. Studiu introductiv și texte alese de A.Manolache, Gh. I. Dumitrescu, Gh. Părnuță. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p.75-76; I.Heliade-Rădulescu. Opere. Vol.III. Ediție critică de Vladimir Drimba. Cu un studiu introductiv de Al. Piru. București, Edit. "Minerva", 1975, p.341-350 (Indicații bibliografice și note p.612-631); Poezii. Proză. București, Edit. "Minerva", 1977, p.544-553.

Viața și activitatea lui Gh.L.

327. HODOȘ, EMA. Literatura zilei. Articole diverse. Sibiu, Tip. Oct. 1977.

p.38; Binele public, 2, nr.136 (355), 22-25 mai 1880, p.1-2; nr.137 (356), 24 mai 1880, p.1-2; nr.138 (357), 25 mai 1880, p.1-2 (fragmente); Telegraful român, 28, nr.65, 3 iun. 1880, p.257-258; nr.67, 7 iun. 1880, p.265-266; nr.68, 12 iun. 1880, p.269-270; nr.69, 14 iun. 1880, p.273-276; nr.72, 21 iun.1880, p.285-287; nr.73, 24 iun. 1880, p.289-291; Gazeta Transilvaniei, 43, nr.46, 20 mai/8 iun. 1880, p.3-4; nr.47, 24 mai/12 iun.1880, p.3-4; nr.48, 27 mai/15 iun. 1880, p.3-4; nr.49, 19 iun./1 iul. 1880, p.3; nr.50, 20 iun./4 iul. 1880, p.3-4; nr.51, 26 iun./8 iul.1880, p.3-4; Gazeta săteanului, 2, nr.16, supl. 20 sept. 1885, p.241-248; Adevărul, 36, nr.12171, 30 sept. 1923, p.3; Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1; Telegraful român, 71, nr.77-78, 28 sept. - 15 oct. 1923, p.3 /fragment/; Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1923, p.5 /fragment/; P.Poenaru și I.Heliade-Rădulescu. George Lazăr. Cu o introducere de G. Bogdan-Duică. București, Edit. "Cultura Națională", 1923, p.71-94; G.Bogdan-Duică și G. Popa Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.248-259; I.Heliade-Rădulescu. Scrieri literare. Ediție comentată de George Baiculescu. Cu o prefață, o introducere, note și variante. Craiova, Edit. "Scrisul Românesc", 1939, p.250-260; Gîndirea pedagogică a generației de la 1848. Studiu introductiv și texte alese de A.Manolache, Gh. I. Dumitrescu, Gh. Pârnuță. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p.75-76; I.Heliade-Rădulescu. Opere. Vol.III. Ediție critică de Vladimir Drimba. Cu un studiu introductiv de Al. Piru. București, Edit. "Minerva", 1975, p.341-350 (Indicații bibliografice și p.612-631); Poezii. Proză. București, Edit. "Minerva", 1977, p.544-553.

Viața și activitatea lui Gh.L.

Vestemban, /1941/, p.152-153.

Importanța lui Gh.L. pentru români.

328. HOREA, ION. La Avrig. In: România literară, 6, nr.44, 1 nov. 1973, p.1.

Este evocată figura luminoasă a lui Gh.L.

329. IRINEU, CORA. Prin Țara Oltului. Scrisori din călătorie. Avrigul. In: Ideea europeană, 2, nr.126, 26 aug. 1923, p.2-3.

Viața și activitatea lui Gh.L. Satul natal.

330. ISIPIR, MIRCEA. Pionerul: Gh. Lazăr. In: Cultura poporului, 1, nr.2, oct. 1930, p.3-10.

Date privind viața și activitatea lui Gh.L.

331. JOJA, CRIZANTEMA. Gheorghe Lazăr (1779-1823). In: Antologia gândirii românești. Secolele XV-XIX. Partea I. București, Edit. politică, 1967, p.167-172.

Date biografice. Sînt reproduse textele lui Gh.L.: "Înștiințare. De toată cinstea vrednică tinerime" și "Apelul la subscrierea pentru publicarea unui curs de matematică ce era gata a se pune sub tipar".

332. LAZAR, VICTOR. Gheorghe Lazăr. In: Călimdarul poporului pe anul bisect 1924, 39, Sibiu, Edit. și tip. "Tipografia Poporului", /1924/, p.59-64.

Viața și activitatea lui Gh.L.

333. LAZAR, V.M. Inceputul lui Gheorghe Lazăr. In: Gazeta săteanului, 2, nr.21, 5 dec. 1885, p.330-332.

Date biografice.

334. LORINCZ, KÁLMÁN. Gheorghe Lazăr (1779-1823). In: Művelődés, nr.9, sept. 1973, p.44-45.

Viața și activitate lui Gh.L.

335. LUPAȘ, I. Mitropolitul Andreiu baron de Șaguna. Scriere comemorativă la serbarea centenară a nașterii lui. Sibiu, Edit. Consistoriului Mitropolitan, 1909, p.44, 235; ed. a II-a. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1911, p.37, 198.

Data privind nealegerea lui Gh.L. în scaunul episcopal în 1810.

336. LUPAȘ, IOAN. Ioan Moga "Teologul". 1790-1856. Succesorul lui Gheorghe Lazăr. In: Biserica ortodoxă română, 39, nr.6, sept. 1915, p.635-645; nr.7, oct.1915, p.770-775; nr.8, nov.1915, p.874-880; nr.9, dec.1915, p.991-993.

Condițiile și motivele înlocuirii lui Gh.L. cu Ioan Moga la școala din Sibiu.

337. LUPȘA, ȘTEFAN. Data nașterii lui Gheorghe Lazăr. In: Mitropolia Ardealului, 7, nr.1-2, ian.-febr. 1962, p.53-70.

Pe baza unei analize amănunțite a documentelor, se ajunge la concluzia că Gh.L. s-a născut la 9 ian. 1782.

338. MATEIU, I. Știri despre studiile lui Gheorghe Lazăr la Cluj. In: Renăscerea, 1, nr.13, 2 dec. 1923, p.2-4.

Gh.L., elev la Cluj și Sibiu.

339. MILICESCU, EMILIA ȘT. Gheorghe Lazăr - inimă și faptă românească, în context iluminist. In: Tribuna, 15, nr.36 (768), 9 sept. 1974, p.14, col.1-4.

Personalitatea lui Gh.L. prezentată prin prisma ultimelor mărciri adunate la punctul memorial Gh.L. din Avrig.

340. MILIGESCU, EMILIA ȘT. Gheorghe Lazăr în arhivele din Viena și Carlowitz. În: Limbă și literatură, Vol.I, 1974, p.110-117.

Noile documente descoperite de autoare în arhivele din Viena și Carlowitz impun corectarea a o serie de date și interpretări privind viața și activitatea lui Gh.L.

341. MUNTĂNEANU-RĂMNIC, D. Din "Gh. Lazăr și Bărcănești". În: România viitoare, 4, nr.8 - 9, 25 mai 1924, p.2-3.

Date privind familia Bărcănescu și legăturile lui Gh.L. cu ea.

342. MUNTĂNEANU-RĂMNIC, FR. Primii elevi ai lui Gheorghe Lazăr. În: România literară, 7, nr.15, 11 apr. 1974, p.19.

Primii elevi ai lui Gh.L. au fost Scarlat și Ralița Bărcănescu la Brașov, și apoi la București.

343. MUREȘANU, ION. "Ardealul". Scriere premiată de "Cartea Românească". București, Edit. "Cartea Românească", /1927/, p.264-266.

Viața și activitatea lui Gh.L.

344. NEAMȚU, GHEORGHE și JUMANCA, PAVEL. Gheorghe Lazăr. În: Almanahul învățătorilor pe anul 1950. Lugoj, Inst. de arte grafice Adolf Aupits, /f.a./, p.27-28.

Date privind viața și activitatea lui Gh.L.

345. NEDELICU, ELENA. Pe urmele lui Gh. Lazăr. În: Speranțe, nr. 4-5, 1976, p.2.

Omagiu adus lui Gh.L. de o elevă a liceului din București ce-i poartă numele.

346. NEȚEA, VASILE. Figuri ardeleni. Cu chipuri desenate de Aurel Jiquidi. București, Fundația Culturală Regele Mihai I, /1943/, p.41-45

Omagiu adus personalității lui Gh.L.

347. NETEA, VASILE. Gheorghe Lazăr. In: Buletinul Comisiei naționale a R.S.R. pentru UNESCO, 15, nr.1, 1973, p.59-63; Revue roumaine d'histoire, 12, nr.6, nov.-dec. 1973, p.1095-1102.
Viața și activitatea lui Gh.L.
348. NIȚĂ, MARIN. Gheorghe Lazăr. Oameni de seamă pe meleagurile biene. In: Flacăra Sibiului, 21, nr.3557, 19 iun. 1975, p.3, 4.
Viața și activitatea lui Gh.L.
349. NIȚESCU, ECATERINA. Evocări. In: Flamura Prahovei, seria a II-a, 26, nr.6713, 26 sept. 1973, p.2.
Evocarea personalității lui Gh.L. la Casa de cultură din Slănic.
350. Note bibliografice cu privire la Gh. Lazăr. In: România viitor, 2, nr.37-38, 1 mai 1916, p.2.
Date privind viața și activitatea lui Gh.L.
351. Note bio-bibliografice. In: Universul literar, 41, nr.6, 3 febr. 1929, p.83.
Scurte informații relative la viața și scrierile lui Gh.L.
352. OLĂH, TIBOR. Gheorghe Lazăr (1779-1823). In: Vörös Zászló, nr.219 (6770), 16 sept. 1973, p.3.
Date biografice.
353. PAMFIL, G. Gheorghe Lazăr. 1779-1823. In: Cultura poporului, nr.27, 30 sept. 1923, p.3.
Viața și activitatea lui Gh.L.
354. PAPADOPOL, PAUL I. Gheorghe Lazăr. 1779-1929. In: Universul literar, 14, nr.6, 3 febr. 1929, p.82-83.

Prezentarea lui Gh.L. ca un entuziast, un om de o vastă cultură și de o fermitate deosebită.

355. PAPIU-ILARIAN, AL. /Scrisoare către G.Barițiu în care sînt cuprinse referiri la Gheorghe Lazăr/. In: Familia, 1, nr.10, 5 sept. 1865, p.122; Convorbiri literare, 36, nr.9 (sept.) 1902, p.824-827; nr.12 (dec.), 1902, p.1145-1147; Neamul românesc literar, 2, nr.13, 28 mart. 1910, p.199-201; I.Pervain și I.Chindriș. Corespondența lui Al.Papiu-Ilarian. Vol.I. Cluj, Edit. "Dacia", 1972, p.31-35.

Scrisoarea lui Al.Papiu Ilarian din 1 iunie 1865 către G. Barițiu, în care este consemnată opinia lui Cristian Tell despre Gh.L.

356. NICLIȘANU, ZENOVIE. Gheorghe Lazăr. In: Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1; Scoala română, 18, nr.8-9, oct.-nov.1923, p.10-12.

Viața și activitatea lui Gh.L.

357. FLOREȘTEANU, GRIGORE. Gheorghe Lazăr. In: Vatra, 2, nr.30, 20 sept. 1973, p.16.

Viața, activitatea și opera lui Gh.L.

358. POPU, VASILE. Către cinstit dumnealui Ioan Prale. In: Psaltirea prorocului și împărat David. În Versuri alcătuită de Micul între maicosu sistimii vechi Ioan Prale din Iașul Moldovii. Bragov, Tip. B.Francisc de Sobeli, 1827, f.5.

Venirea lui Gh.L. în Țara Românească.

359. POPA, ANDREI. Agezăminte învățătorești. Cluj, Tipografia Bernát, 1923, p.3-6.

Importanța lui Gh.L. pentru cultura românească. Viața și acti-

vitataea sa, pe scurt.

360. FORA, ANDREI. Viața lui George Lazăr. 1770-1823. In: Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1923, p.3.
361. PORȚEANU, ALEXANDRU. Gheorghe Lazăr. In: Romania today, nr. 1 (218), 1973, p.40; Roumanie d'aujourd'hui, nr.1 (218), 1973, p.40; Rumänien heute, nr.1 (218), 1973, p.40; Rumania de hoy, nr.1 (218), 1973, p.40.
Date biografice.
362. POSIȘNICU, MIRAIL GR. Istoria muzicii la Români. De la Renaștere pînă-n epoca de consolidare a culturii artistice. Cu o prefață de domnul Niculae Iorga. București, Edit "Cartea Românească", 1928, p.110-111.
Gh.L., profesor de muzică bisericească la Sibiu în 1811.
363. PRODAN, DAVID. Trei scrisori de la Gheorghe Lazăr. In: Gînd și mînesc, 2, nr.11-12, nov.-dec. 1937, p.577-585.
Prezentarea scrisorilor lui Gh.L. către Ludovic Gyulai, elevul său.
364. /REGMAN, N./. Figuri din trecutul cultural al Ardealului. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1938, p.3-8. (Colecția Popasuri Duhovnicești, nr.16). /semnat: Sandu Z./
Inceputul de apostolat al lui Gh.L. la Sibiu.
365. /REGMAN, N./. Umbre mărețe. București, Edit. "Cartea Românească", 1943, p.25-28. /semnat: Sandu Z./
Viața și activitatea lui Gh.L.
366. SADOVEANU, IZABELA. Gheorghe Lazăr. In: Adevărul literar și artistic, 12, Seria a II-a, nr.131, 8 nov.1936, p.3.
Viața și activitatea lui Gh.L., încadrate în sistemul politic și social al epocii.

367. SANDU, IOAN D. Figuri sibiene. In: Transilvania, 74, nr.3-4, mart.-apr. 1943, p.198-204.

Conferință ținută la Radio în 17 martie 1943 în care sînt prezentate două dintre personalitățile de seamă ale Ardealului: Gh.L. și Andrei Șaguna.

368. ȘNEVESCU, SIMION. Enigmele Bucureștilor. /București/, Edit. pentru turism, 1973, p.90-104.

Mărturii inedite privind viața și opera lui Gh.L.

369. SIMIONESCU, DAN. Gheorghe Lazăr. In: Tribuna României, 2, nr. 6, febr. 1973, p.1, 16.

Articol omagial. Viața și activitatea lui Gh.L.

370. SIMIONESCU, I. Țara noastră. Natură. Oameni. Muncă. București, Fundația pentru literatură și artă, 1937, p.433; ed. a III-a revăzută și adăugită, 1940, p.497 cu portr.

Aportul lui Gh.L. la redășteptarea națională.

371. STEUERMANN, A. Autori români. Vol.II. Crestomație. Bucăți alese din scriitorii veacului XVIII și XIX. Schițe biografice și critice, cu o prefață de N.Beldiceanu. Iași, Edit. Librăriei Frații Șaraga 1896, p.246.

Date biografice.

372. STOICA, VASILE. Gheorghe Lazăr și Ardealul. In: Calendarul Asociațiunii pe anul 1924. Sibiu, Edit. Asociațiunii "Astra", 1924, p.62-85.

Date biografice. Activitatea lui Gh.L.

373. SUCIU, CORIOLAN. Cînd a plecat Gh. Lazăr din Sibiu? In: România literară, 1, nr.1, mart.1930, p.12-13.

Condițiile și perioada în care Gh.L. a părăsit orașul.

374. TOMESCU, ION T. Muzeu și oameni. În: România pitorească, 9, nr. 9, (69), sept. 1977, p.15.

Date despre Gh.L. și despre complexul muzeal din Avrig.

375. TOMESCU, ION T. Muzeu și oameni. În: România pitorească, 9, nr. 9, (69) sept. 1977, p.15.

Date despre Gh.L. și despre complexul muzeal din Avrig.

376. TONK, ALEXANDRA. Formarea intelectualității române din Transilvania și Liceul piaristilor din Cluj. În: Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Historia, 13, Fasc. 1, 1968, p.45-58.

Despre Gh.L., elev la liceul clujean.

377. TULBURE, GH. În școală. Conferințe literare. Sibiu / Nagyszeben. Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1906, p.5-21.

Viața și activitatea lui Gh.L.

378. ZAMFIRESCU, DAN. Gheorghe Lazăr. În: Contemporanul, nr. 39, 2 sept. 1973, p.1, 8.

Viața, activitatea și personalitatea lui Gh.L.

2.2.2. Satul natal Avrig

379. ADAMESCU, GH. și CANDREA, Aurel I. Dicționarul enciclopedic ilustrat. Cartea românească. Partea I. Dicționarul limbii române din trecut și de astăzi de I. Aurel Candrea. Partea II. Dicționarul istoric și geografic universal de Gh. Adamescu. București, Edit. "Cartea Românească", /1926-1931/, p.1508.

380. BACILĂ, ELENA. Excursiune la Avrig. In: Invățământul primar, 7, nr.21, 15 dec. 1950, p.6-9.
Excursia școlărilor din Ucea de jos, la Avrig. A fost vizitat și mormântul lui Gh.L. Se reproduce epitaful de pe mormânt.
381. DANCU, CRISTOFOR. Popas la Avrig. In: Glasul patriei, 11, nr.11 (574), 1e apr. 1966, p.3.
Prezentarea Avrigului lui Gh.L.
382. DOMȘA, VICTOR. Detalii pentru cîteva ipostaze avrigene. 1. Sub privirea de Sfinx a Făgărașilor. In: Transilvania (Serie nouă), 2 nr. 9, sept. 1973, p.69-72.
Esen despre Avrig.
383. Expoziția de artă țărănească de la Avrig. Un secol de artă românească. In: Infrățirea, 4, nr.910, 5 oct. 1923, p.2.
Expoziția deschisă cu prilejul comemorării lui Gh. Lazăr.
384. FANACHE, MARIA. Semnificații. In: Tribuna, 15, nr.36 (768), 9 sept. 1971, p.1 și 13.
Inaugurarea Muzeului din Avrig, rememorează în decor etnografic, viața cărturarului Gh.L.
385. Gheorghe Lazăr și Avrigul. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr. 9, sept. 1973, p.3-4.
Articol omagial.
386. GHIBU, ONISIFOR. Un preludiv al revoluțiilor mari europene: Răscoala țărănilor români din Avrig, din anul 1751 și rolul lui Gh. Lazăr în faza din urmă a acesteia. In: Transilvania (Serie nouă), 2,

387. VOICU-VEDEA, VICTOR. Cadrul natural. In: Transilvania (Serie nouă), 2(79), nr.9, sept. 1973, p.31-32.

Despre cadrul geografic în care se află situată comuna Avrig.

388. ZACIU, MIRCEA. Avrigul. In: Transilvania (Serie nouă), 2(79), nr.9, sept. 1973, p.29-30.

Evocare sentimentală a lui Gh.L., a satului din care a plecat și în pământul căruia s-a întors.

2.2.3. Biblioteca lui Gh.Lazăr

389. Raportul secretarului general asupra lucrărilor Academiei Române în decursul anului 1885-1886. In: Telegraful Român, 34, nr.30, 18 mart. 1886, p.117-118.

Dr. Ilarion Pușcariu a întocmit catalogul bibliotecii lui Gh.L. pe care l-a prezentat în ședința Academiei din 30 aug. 1885.

390. /IORGA, N./ /Biblioteca lui Gh.Lazăr/. In: Floarea darurilor, 2, nr.3, 15 apr. 1907, p.48.

391. LUGOȘIANU, D. Biblioteca lui Gheorghe Lazăr. In: Floarea darurilor, 1, nr.1, 1907, p.299-300.

Catalogul cărților lui Gh.L. găsite de Ilarion Pușcariu în 1884, la Avrig și predate Academiei Române în 1893.

392. MIHĂILESCU, TEODOR. Biblioteca lui Gheorghe Lazăr, privită dintr-o nouă perspectivă. In: Tîrgoviște, cetate a culturii românești. Lucrările Sesiunii științifice din 21-23 decembrie 1972. Partea I. Studii și cercetări de bibliofilie. București, Edit. "Litera"; 1974, p.483-489.

Variatatea lucrărilor din biblioteca lui Gh.L. arată odată în plus puternica personalitate a cărturarului român.

nr.9, sept. 1975, p.42-44.

Se presupune o participare a lui Gh.L. la elaborarea actului din 15 aug. 1814 referitor la drepturile istorice ale avrigenilor asupra muntelui Surul.

393. IORGA, N. Biserica din Avrig și valoarea ei de artă. In: Revista teologică, 12, nr.8, aug. 1922, p.189-191.

394. IORGA, N. Pagini alese din însemnările de călătorie prin Ardeal și Banat. Ed. îngrijită, prefață și tabel cronologic de Lucian Cursaru. București, Edit. "Minerva", 1977, Vol.I, p.77-78; vol. II, p.159. (Biblioteca pentru toți, nr.915-916).

Avrigul și împrejurimile sale legate de personalitatea lui Gh.L.

395. IRIMIE, RODICA. Arta populară în zona Avrigului. In: Tribuna, 15, nr.56 (768), 9 sept. 1971, p.5, col. 1-5,

Înțurcarea muzeului din Avrig care cuprinde și documente legate de personalitatea complexă a lui Gh.L.

396. IRINEU, CORA. În satul lui Gheorghe Lazăr. Avrigul. In: Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1925, p.5.

Restaurarea bisericii din Avrig.

397. IONESCU, DAN D. Avrigul. In: Vlăstarul, 3, nr.1-2, oct. 1925, p.4-5.

Impresii dintr-o excursie în Avrigul lui Gh.L.

398. LUPȘA, ȘT. Satul lui Gheorghe Lazăr. In: Mitropolia Ardealului, 7, nr.7-8, iul.-aug. 1962, p.483-496.
Date geografice și istorice despre Avrig, satul lui Gh.L.
399. LUPU-ANTONESCU, A. Glorii naționale. (Impresii și realități). In: Lamura, 5, nr.13, 1 oct. 1924, p.582-587.
Note de călătorie din Avrigul lui Gh.L.
400. MARTINOVICI, C. și ISTRATI, N. Dicționarul Transilvaniei, Banatului și celorlalte ținuturi alipite. Cluj, Inst. de arte grafice "Ardealul", 1921, vol.I, p.39, vol.II, p.13.
Satul natal al lui Gh.L., Avrig.
401. MILICESCU, EMILIA ȘT. Gheorghe Lazăr în Muzeul din Avrig. In: Revista muzeelor, 9, nr.1, 1972, p.44-48.
Prezentarea exponatelor Muzeului din Avrig și semnificația lor.
402. MOLDOVAN, SILVESTRU. Țara noastră. In: Telegraful Român, 41, nr. 114, 16/28 oct. 1893, p.455.
Date privind viața lui Gh.L. în contextul prezentării satului Avrig.
403. MOLDOVAN, SILVESTRU și TOGAN, NICOLAU. Dicționarul numirilor de localități cu populațiune română din Ungaria, compus din încredințarea Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. București, Inst. de arte grafice Carol G5bl, S-sor I.Șt. Rasidescu, 1915, p.12.
Despre satul Avrig.

404. WIEDERMAIER, PAUL. Dezvoltarea Avrigului de la cătun la comună.
In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1979, p.59-

67.

Evoluția istorică, teritorială, socio-economică a Avrigului de la începuturi pînă în zilele noastre.

405. NEGLER, THOMAS. Avrigul vechi. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr. 9, sept. 1973, p.34-35.

Despre istoricul Avrigului. Datele cele mai importante legate de evenimentele de pe aceste meleaguri.

406. O datorie bine înțeleasă. Inițierea unei școli normale în Avrig.

In: Infrățirea, 4, nr.906, 30 sept. 1923, p.3.

Deschiderea unei școli normale la Avrig.

407. PAVELESCU, GH. Secvențe istorice. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1973, p.36-37.

Momentele importante din istoria Avrigului.

408. PLATTNER, J. Aus der Umgebung des alten Hermanstadt. Freck. In: Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt, 55, nr.16.393, 18 febr. 1928, p.3-4.

Istoria Avrigului. Se remarcă ajutorul dat de Brukenthal lui Gh.L.

409. PRELIPCEANU, N. Teme de meditație. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1973, p.95-96.

Satul Avrig și Gh.L.

410. PURCARU, ILIE. Avrig, un sat-muzeu dar mai ales o așezare vie, cu porțile deschise spre viitor. In: Flacăra, 27, nr.45 (1222), 9 nov. 1978, p.1, 12.

Cronică a Avrigului contemporan.

411. RACOVIȚAN, MIHAI. Cronologie. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr. 9, sept. 1973, p.6-7.

Cronologie a Avrigului - cronologie care, începînd de la sfîrșitul sec. XVIII se identifică aproape cu viața lui Gh.L.

412. ROMAN. ELENA. Viața Avrigului. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr. 9, sept., 1973, p.51-52.

O prezentare a preocupărilor locuitorilor din Avrig - meșteșuguri, artizanat, viața socială, culturală.

413. SUCIU, CORIOLAN. Dicționar istoric al localităților din Transilvania. Vol.I. A-N. București, Edit. Acad. R.S.România, 1967, p.49.

Satul Avrig.

414. UNGUREANU, N. Orientări privind organizarea și funcționarea muzeelor și colecțiilor sătești. In: Revista muzeelor, 2, nr.1, 1972, p.25-26.

La Muzeul din Avrig, inaugurat în cadrul manifestărilor "Cibina 71", sînt prezentate documentar viața și opera lui Gh.L.

2.2.4. Invățământul românesc. Școala de la Sf.Sava

415. ADAMESCU, GH. Primii profesori de filosofie ai școlii de la Sf. Sava. In: Revista generală a învățământului, 15, nr.1, ian. 1927, p.19-32; extras; București, Tip. Ion C. Văcărescu, 1927, 16 p. Organizarea cursurilor la Școala de la Sf. Sava și importanța introducerii filosofiei ca materie de studiu predată în limba română. Colaborarea lui Gh.L. cu Ladislau Erdeli și I.Heliade-Rădulescu.
416. ALEXANDRU, B. Inceputurile învățământului în orașul București. In: Revista de statistică, 8, nr.9, sept. 1959, p.62-68. Școala românească înființată de Gh.L. la Sf. Sava în 1818.
417. ALEKIANU, AL. File de istorie. In: Cutezătorii, 2, nr.10, 7 mart. 1968, p.5. Gh.L. și Școala națională de la Sf. Sava cu limba de predare română.
418. ALEXIE, I. Județul Olt și donatorii săi. In: Telegraful, 17, nr.4240, 1 aug. 1886, p.2. Importanța școlii de la Sf. Sava în perioada lui Gh.L.
419. ALMAȘ, DUMITRU. Pe firul istoriei. In: Gazeta învățământului, 21, nr.981, 5 febr. 1969, p.1. Rolul istoric al școlii românești înființată de Gh.L.
420. ALMAȘ, DUMITRU. "Orinduirea cea cuviincioasă". Un proiect de republică la începutul veacului al XIX-lea. In: Magazin istoric, 6, nr.9 (66), 1 sept. 1972, p.13-14. Rolul progresist și național al învățământului românesc ctitorit

de Gh.L. și Gh.Asachi.

421. ANDREI, DUMITRU V. Gheorghe Lazăr și învățămîntul matematicilor.
In: Speranțe, nr.10-11, 1977, p.5.

Contribuția lui Gh.L. la începutul învățămîntului matematic în
limba română.

422. ANTVAIS, CAROL FLORIAN. Specialitatea ridicărilor de planuri în
România și în străinătate. In: Revista inginerilor hotarnici, 1, nr.
1, iul.-dec. 1929, p.9.

Date biografice. Gh.L. topograf. Intemeietorul școlii tehnice su-
perioare românești.

423. BARANGA, AUREL. Gheorghe Lazăr. In: România liberă, 31, nr.
9054, 2 dec. 1973, p.5.

Personalitatea lui Gh.L., întemeietorul școlii tehnice superioare
în limba română.

424. BĂLAN, ION DODU. Gheorghe Lazăr un ctitor al școlii românești.
In: Cutezătorii, 7, nr.37, 13 sept. 1973, p.8-9; în limba su-
ghiară, în: Jó barat, 7, nr.37, 13 sept. 1973, p.8, 9.

Evocarea figurii lui Gh.L., creatorul primei școli cu predarea
în limba română.

425. BĂLAN, NICOLAE. Centenarul seminarului "Andreian". In: Revista
teologică, 2, nr.14-19, 15 aug.-15 oct. 1911, p.389.

Gh.L., primul profesor al seminarului.

426. BĂNESCU, NICOLAE. Viața și scrierile marelui vornic Iordache Golescu. Bucăți alese din ineditele sale. Tipărite de ... Vălenii de Munte, Edit. "Neamul românesc", 1910, p.15-27.

Eforturile lui Gh.L. de a organiza școala națională.

427. BĂNESCU, NICOLAE. Contribuție la istoria învățămîntului din Muntenia în veacul al XIX-lea. În: Neamul românesc literar, 3, 1911, p.237-238.

Încetarea activității lui Gh.L. din cauza frământărilor anilor 1821-22.

428. BĂNESCU, NICOLAE. Momente din viața "Academiei grecești". În: Omagia lui I.Bianu din partea colegilor și foștilor săi elevi. București, /f.e./, 1927, p.37-44.

Introducerea limbii române ca limbă de predare de către Gh.L. și importanța acestui moment pentru cultura națională.

429. BELEȘ, AUREL. Dezvoltarea gândirii tehnice în România. În: Revista învățămîntului superior, 10, nr.8, 1968, p.68.

Întemeierea primei școli de inginerie la București de către Gh.L.

430. BOICU, L. A doua jumătate a secolului al XVIII-lea - început al epocii moderne în istoria României. În: Anuarul Institutului

de istorie și arheologie A.D.Xenopol. Iași, Edit. Acad.R.S.România, 1972, p.442.

Gh.L. ctitorul învățămîntului în limba română în Țara Românească.

431. BOJIN, AL. Contribuția școlii la răspîndirea limbii literare. In: Gazeta învățămîntului, 8, nr.359, 24 febr. 1956, p.2.

Deschiderea școlii de la Sf.Sava de către Gh.L., moment important pentru istoria învățămîntului românesc.

432. BOLDAN, EMIL. Dascălul Gheorghe Lazăr ctitorul școlii românești în limba națională. In: Apărarea Patriei, 10, nr.130(2435), 5 iun. 1954, p.2.

Viața și activitatea lui Gh.L.

433. BOLDAN, EMIL. Învățămîntul de-a lungul veacurilor. In: Gazeta învățămîntului, 11, nr.531, 18 sept. 1959, p.5.

Rolul hotărîtor al lui Gh.L. pentru crearea școlii în limba română. Ajutorul primit din partea unor patrioți ca Iordache Goleasca și Constantin Bălăceanu.

434. BOLDAN, EMIL. Gheorghe Lazăr, profesorul, ctitor al școlii românești superioare în limba națională. In: Revista bibliotecilor, 21, nr.9, sept. 1968, p.560-562.

Figura lui Gh. L., activitatea didactică și de conducător al școlii.

455. BOLOGA, VASILE. Cuvântări ocazionale. Panegiric și comemorări. Sibiu, Edit. și tiparul tipografiei săteanului, 1933, p.30-32.

Importanța lui Gh.L. ca pedagog.

456. BRĂTESCU, ION. Măsurătoarea pământului la români din vechime pînă la punerea în aplicare a sistemului metric. In: Buletinul Societății Regale Române de Geografie, 34, fasc.1, 1913, p.110-111; extras: București, Atelierele Grafice Sococ & Co., 1913, p.46-47.
Gh.L., intemeietorul activității topografice românești.

457. BUNGEȚIANU, DEM. C. Conferință despre activitatea marilor scriitori din trecut ai neamului nostru, ținută la 16 martie 1906, în amfiteatrul Liceului Traian din Turnu Severin, Tip. E. J. Kroll, 1906, p.4-9.

Eforturile lui Gh.L. de a crea o școală românească.

458. CELĂNESCU, G. I.Eliade Rădulescu și școala sa. Text stabilit și anotat de Al.Piru. București, Edit. tineretului, 1966, p.7-8.

Gh.L., omul și profesorul.

459. CĂRINUȘ, FELICIA. Gheorghe Lazăr, ctitor al învățămîntului românesc. In: Tribuna Sibiului, 6, nr.1729, 16 sept. 1973, p.2.

Concepția pedagogică a lui Gh.L.

440. Cele mai vechi școli din București. In: Vatra, 1, nr.11, 1894, p.350.

Una din cele mai vechi școli din București este Școala de la Sf. Sava, înființată de Gh.L.

441. Colegiul din Sf. Sava. Zidire. Collège de Sf. Sava. Edifice. In: Almanah al Curții și al Statului din Principatul Valahiei pentru anul 1840. București, Libr. Curții, 1840, p.188-190.

Scurt istoric al Școlii de la Sf. Sava și referiri la întemeietorul ei.

442. COLȚEA, D. Gheorghe Lazăr pionier al învățămîntului în limba română. In: Crișana, 28, nr.219, 16 sept. 1973, p.2.

Gh.L., profesor la Sf. Sava și autor de manuale școlare.

443. CONȚ, NICOLAE. Școala și mișcarea pedagogică în Vechiul Regat. In: Buletinul Seminarului de pedagogie teoretică, nr.4, 1928, p.207-213; extras: București, Tip. Ion C. Văcărescu, 1928, p.53-61.

Rolul lui Gh.L. în dezvoltarea învățămîntului românesc. Principiile sale pedagogice și înființarea Școlii de la Sf. Sava.

444. CRĂCIUN, IOACHIM. L'Université roumaine et l'Université hongroise de Transylvanie. In: Revue de Transylvanie, 2, nr. 3, 1936, p.322.

Figura lui Gh.L. în contextul începuturilor învățămîntului românesc.

445. CZIPRISZ, IMRE. Gheorghe Lazăr. In: Szatmari Hirlap, 1(20), nr. 181 (1649), 18 sept. 1968, p.2.

Activitatea de pionier în domeniul învățămîntului desfășurată de Gh.L.

446. /DAVIDESCU, NICOLAE/. Gheorghe Lazăr. Intemeietorul cultural al Principatelor Române. In: Presa, 1, nr.186, 30 sept. 1923, p.1. Date biografice. Rolul lui Gh.L. în cultura românească.
447. DINCULESCU, C. Din istoria învățămîntului tehnic superior din București. In: Revista învățămîntului superior, 10, nr.11, nov.1968, p.63-71.
Gh.L., ctitorul învățămîntului superior tehnic din București în limba română. Caracterul național al școlii de la Sf. Sava.
448. Din istoria bisericii române. Școalele bisericești. In: Școala și biserica, 6, nr.1, ian. 1903, p.4.
Ajutorul acordat de mitropolitul Dionisie Lupu lui Gh.L. pentru a înființa o școală de "bogoslovie și inginerie" la Sf.Sava.
449. Din trecutul nostru cultural. Triumful spiritului nou. In: Biserica și școala, 32, nr.1, 6/19 ian. 1908, p.6-7.
Înființarea școlii de la Sf. Sava. Opera lui Gh.L. Elevii săi.
450. ESARCU, C. Instrucțiune și educațiune. In: Atheneul român, 1, nr. 6-7, nov.-dec. 1866, p.213.
Oasău dascălului Gh.L., întemeietorul școlii și al învățămîntului superior în limba română.
451. Expoziția Politehnicii bucureștene. In: Revista învățămîntului superior, 10, nr.11, 1968, p.72-73.
Tradițiile înaintate ale școlii românești înființate la Sf. Sava în 1818, la care Gh.L. a predat în limba română.

452. FANACHE, MARIA. Dascălul. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1975, p.9.
Evocare a lui Gh.L. ca dascăl la Școala de la Sf. Sava.
453. FLAJSHANSOVA, JINDRA. Simpatiile noastre literare (la mormântul lui Gheorghe Lazăr). In: Societatea de mline, 1, nr.10, 15 iun. 1924, p.216-217.
Evocarea marelui dascăl român de către dr. Flajshansova cu ocazia vizitei sale la Avrig în 1920.
454. GAL, TEODOR. Probleme pedagogice în revista "Transilvania" (1868-1946). In: Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Psychologiae-pedagogiae, 16, 1971, p.129-138.
Evocarea personalității lui Gh.L.
455. GĂLĂȘESCU, AL.G. Invățătura obștească în trecut. In: Albina, 5, nr.34, 25 mai 1902/1903, p.901.
Școala de la Sf.Sava, deschisă într-o clădire datînd din 1778.
456. GEORGESCU, CHRISTACHE. Limba română și înfruririle străine. In: Albina, 6, nr.39, 29 iun. 1903, p.1036-1038.
Date sumare despre Gh.L. și Școala de la Sf.Sava.
457. GEORGESCU, TITU și BĂLDESCU, EMIL. Ctitori de școală românească. Secolul al XIX-lea. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.20-26.
Viața și opera lui Gh.L. Culegere de texte din opera sa.

458. GHIBU, ONISIFOR. Gheorghe Lazăr. In: Adevărul, 36, nr. 12171, 30 sept. 1923, p.1, 2; Prolegomena la o educație românească. București, Edit. "Cultura Românească", 1941, p.593-596; Pentru o pedagogie românească. București, Edit. didactică și pedagogică, 1977, p.139-142.

Concepția lui Gh.L. despre educație și continuarea ideilor sale de către Heliade-Rădulescu, P.Poenaru, E.Poteca, Sc. Rosetti.

459. GHIBU, ONISIFOR. Rolul lui Gheorghe Lazăr în propășirea culturii. Situația culturală a țării la venirea lui Lazăr. Colegiul Sf. Sava. In: Universul, 41, nr.253, 30 sept. 1923, p.1 și 2.

Situația din Țara Românească la venirea lui Gh.L. în București. Deschiderea școlii de la Sf.Sava și programul propus de el pentru reorganizarea învățământului românesc.

460. GHIBU, ONISIFOR. Portrete pedagogice. București, Edit. Librăriei Universale Alcalay & Co., /1927/, p.45-50.

Insemnătatea lui Gh.L. pentru învățământul românesc.

461. GHICA, PANTAZI. Basme și minuni. In: Literatorul, 1, nr. 24, 3 aug. 1880, p.373-374; Revista Fundațiilor, 1, nr.9, sept. 1934, p.494-496.

Cursurile ținute de Gh.L. la Școala de la Sf.Sava.

462. GIURESCU, CONSTANTIN G. Istoricul Universității. In: Glasul pașii, 2, nr.30 (320), 20 oct. 1964, p.1.

Numele marele dascăl Gh.L. este legat de primele cursuri cu caracter superior în limba română.

463. GRIGORIU, PAUL. Monografia despre Gheorghe Lazăr. In: România literară, 6, nr.37, 13 sept. 1973, p.11.
464. GROZESCU, IULIAN. Suvenirii din București. In: Familia, 2, nr.24, 11 iun. 1867, p.284-285.
Contribuția lui Gh.L. la dezvoltarea învățămîntului românesc.
465. HELIADE-RĂDULESCU, I. Literatura românească. In: Curierul românesc, 1, nr.80, 10 ian. 1836, p.336; G.Ivașcu. Din istoria teoriei și criticii literare românești. 1812-1866. București, Edit. didactică și pedagogică, 1967, p.115-116.
Importanța lui Gh.L. pentru dezvoltarea învățămîntului național.
466. HELIADE-RĂDULESCU, I. Echilibru între antiteze sau Spiritul și materia. București, /f.e./, 1859-1869, p.61-62; /altă ediție/, cu o prefață, indice de persoane, cuvinte și forme de Petre V.Haneș. Vol. I. București, Edit. "Minerva", 1916, p.106-108.
Școala lui Gh.L. și atitudinea claselor stăpînitoare față de principiile și activitatea lui Gh.L.
467. HELIADE-RĂDULESCU, I. La înmormîntarea răposatului Joane Victorescul. Oratio funebra. Pronunțată la 5 martie. București, Tip. I.Heliade și asociați, 1863, p.10-11.
Sprijinul acordat de C.Bălăceanu lui Gh.L. pentru a deschide școala de la Sf.Sava și importanța acestui moment.
468. HELIADE-RĂDULESCU, I. Opere. Vol.II. Ediție critică, cu introducere, note și variante de D.Popovici. București, Fundația pentru literatură și artă, 1943, p.408-409.
Introducerea învățămîntului ingineresc în școala românească de către Gh.L. și importanța acestui moment pentru cultura noastră.

459. HERZ, A. de. O aniversare. In: Adevărul literar și artistic, 3, nr.75, 30 apr. 1922, p.1.
Gh.L., întemeietorul școlii românești și autor al "Povățuiterului tinerimii".
470. IEMEICA, CONSTANTIN. Bibliografia pedagogică românească. In: Satul și școala, 8, nr.7-8, mart.-apr. 1939, p.238.
Triumful învățămîntului în limba română prin deschiderea Școlii de la Sf. Sava de către Gh.L.
471. IOANIȚIU, NICOLAE TH. Istoria editurii românești. București. Edit. "Cartea Românească", 1943, p.101.
Gh.L. ca autor și traducător de manuale școlare.
472. IONĂȘCU, ION. Din trecutul de cultură al orașului București. In: Știință și tehnică, seria a II-a, 10, nr.2, febr. 1958, p.36.
Gh.L., profesor la Școala de la Sf.Sava.
473. IONĂȘCU, ION. File din istoria Universității bucureștene. In: Știința tineretului, 20, seria a II-a, nr.4787, oct1964, p.1, 3.
Școala de la Sf.Sava, prima instituție de învățămînt mediu și superior în limba română.
474. IONĂȘCU, ION. File de istorie. In: Revista învățămîntului superior, 6, nr.11, nov. 1964, p.36-50 cu portr.
Școala de la Sf.Sava.

475. IONAȘCU, ION. Invățământul superior din București și ideologia iluministă înainte de 1821. In: București, Materiale de istorie și muzeografie, vol.VIII, 1971, p.129-145.
Școala de la Sf. Sava a lui Gh.L. și influența iluminismului.
476. IONESCU, ION. Centenarul primei cărți române de matematică tipărită la București. In: Natura, 21, nr.10, 15 dec. 1952, p.3-9.
Gh.L., profesor al lui I.Heliade-Rădulescu, editorul primei cărți românești de matematică.
477. IONESCU, MARCEL. O prezentă statornică a culturii românești. In: Viața nouă, 30, nr.8945, 18 sept. 1975, p.3.
Viața și activitatea lui Gh.L. Școala de la Sf. Sava.
478. IONESCU, VIRGIL. "Economia" - un curs preconizat de Gh. Leabă. In: Viața economică, 7, nr.11 (289), 21 mart. 1969, p.15.
Pentru un curs de economie în programul Școlii de la Sf.Sava.
479. IORDACHE, ANASTASIE și VLĂDUȚ, CONSTANTIN. Christian Tell. 1864-1884. Craiova, Edit. "Scrisul Românesc", 1976, p.12-15.
Christian Tell, elev al lui Gh.L.
480. IORGA, N. Cărți și scriitori români din veacurile XVII-III. "Intrebările lui Panaghiot filosoful". "Istoria Rusiei". O formulă

- de testament. Conachi, Lazăr, Eliad, Vaillant. In: Analele Academiei Române. Mem. secț., lit., Seria II. Tom. XXIX, 1906-1907. 1907, p.165-201; extras: București, Edit. Carol Găbl, 1906, p.22-25.
- Date despre anaforaia din 6 martie 1818 și 2 acte în legătură cu moștenirea dăruită de Gh.L.
481. IORGA, N. Gheorghe Lazăr - cel dintâi învățător al neamului. La o sută de ani de la moartea lui. In: Orizontul, 3, nr.38, 20 sept. 1923, p.410.
- Gh.L. și școala de la Sf. Sava.
482. IORGA, N. Un cugetător politic moldovean de la jumătatea secolului al XIX-lea: Ștefan Scarlat Dăscălescu. In: Analele Academiei Române. Mem. secț. ist. Seria III. Tom. XIII, 1932-33, p.24-25.
- Inițierea școlii românești de la Sf. Sava.
483. Inceputurile școalelor române în Principatele române. In: Cele trei Crisuri, 16, nr.1-2, ian.-febr. 1935, p.1-2.
- Școala de la Sf. Sava în perioada lui Gh.L.
484. ISAR, NICOLAE. Ideile social-politice ale lui Iosif Genilie, profesor la Colegiul Național "Sf. Sava" (1831-1832). In: Studii. Revistă de istorie, 26, nr.6, 1973, p.1251-1262,
- Aprecieri ale lui Iosif Genilie privind personalitatea lui Gh.L.
485. Istoria liceului "Sf. Sava". In: Universul, 19, nr.338, 11 dec. 1901, p.1-2.
- Gh.L., profesor la școala de la Sf. Sava între anii 1818-1821.
486. Istoricul liceului Sf. Sava. In: Secolul XX, 2, nr.774, 16 dec. 1901, p.1 și 2.

Rolul lui Gh.L. în transformarea vechii școli, într-o instituție de cultură românească.

487. Istoricul liceului Sf. Sava. În: Gazeta Transilvaniei, 44, nr.280, 19 dec. 1901, p.1 și 2.
Profesorul Gh.L. și elevii săi.
488. ISTRATI, C.I. Primele școli române de fete în țările române. În: Convorbiri didactice, 6, nr.5-6, iun.-iul. 1900, p.136-137, 144.
Rolul lui Gh.L. în dezvoltarea învățământului românesc.
489. JANKY, BELA. Mintán Lazár mester Bukarestle jött. În: Dolgozó Nép, nr.3, mart. 1968, p.31.
Inființarea școlii de la Sf. Sava.
490. JUHÁSZ, ZOLTÁN. Gheorghe Lazár öröksége. În: Előre, 27, nr. 8069, 18 oct. 1973, p.2.
Ideile lui Gh.L. despre învățământul în limba maternă și progresul țării.
491. KAMERLING, R. Scurt istoric al înființării și funcționării liceului "Gheorghe Lazár" din București. În: O geană de lumină. În: Reproducerea Ofisului domnesc din 7 dec. 1859, cu privire la liceele din București și la Liceul "Gh. Lazár" în special.

492. KOVÁCS, FERENC. Gheorghe Lazăr iskolái. In: Utunk, 28, nr. 38, 21 sept. 1973, p.1, 6.

Eforturile depuse de Gh.L. pentru înființarea școlii românești.

493. Lazăr Gheorghe. In: Művelődés, 18, nr.4, apr. 1964, p.63.

Lupta pentru înființarea școlii de limbă română din București.
Activitatea lui Gh.L. ca profesor.

494. LĂZĂRICIU, I. George Lazăr. (1779-1823). In: Convorbiri pedagogice, 1, nr.1, 1 iun. 1886, p.15-21.

Viața și activitatea pedagogică a lui Gh.L.

495. LIVESCU, JEAN. Dezvoltarea învățământului superior în București.

In: Informația Bucureștiului, 7, nr.1893, 9 sept. 1959, p.1-2.

Gh.L., prezentat ca promotor al principalelor instituții de învățământ superior din București - Institutul politehnic și Universitatea.

496. MACIU, VASILE. Școala românească de la Sf.Sava. In: Revista Învățământului superior, 10, nr.4, apr. 1968, p.62-66.

- Date privind viața și activitatea lui Gh.L.
497. MACREA, D. Gheorghe Lazăr și limba română. In: România literară, 6, nr.43, 25 oct. 1973, p.11.
Importanța introducerii limbii române în învățământul superior de către Gh.L.
498. MADAR, NICOLAE. Gheorghe Lazăr - întemeietor al școlii românești.
In: Cuvîntul nou, 4, nr.1063, 26 sept. 1973, p.2.
Viața și activitatea lui Gh.L.
499. Man erinnert sich. Gheorghe Lazăr. In: Neue Banater Zeitung, 11, nr.3363, 16 sept. 1973, p.6.
Date biografice. Gh.L. fondator al liceului Sf.Sava, autor de manuale de matematică și trigonometrie, a contribuit la consolidarea limbii române și la crearea unei terminologii științifice românești.
500. MANOLACHE, A. și PARNUȚĂ, GH. Inceputurile învățământului superior în limba română. Precizări în legătură cu școala lui Gheorghe Lazăr. In: Forum. Revista învățământului superior, 12, nr.1, ian. 1970, p.72-77.
Precizări referitoare la data înființării școlii lui Gh.L.
501. MARCOVICI, S. Precuvîntare. In: De Lesage. Istoria lui Șil Eliad. Tom. I. Partea I. București, Tip. Eliad, 1859, p.VIII.
S.Marcovici despre Gh.L., profesorul său și învățământul românesc.
502. MARIN, ILIE. "Dascălul" neamului: Gheorghe Lazăr. In: Revista porului, 24, nr.43, 19 iun. - 2 iul. 1916, p.2.
Viața și activitatea.

503. MARX, KARL. Inseamnări despre români. (Manuscrise inedite). Publicate de acad. A. Ojetea și S. Schwann. București, Edit. Acad. R. P. Române, 1964, p.40 (în original), p.116 (în rom.).
Introducerea limbii naționale în Școala de la Sf. Sava de către Gh.L.
504. MIHOC, GHEORGHE. Un veac în slujba științei și culturii. În: Revista învățământului superior, 6, nr.11, 1964, p.14.
Gh.L., întemeietor al învățământului în limba română.
505. MOLDOVAN, VALER. George Lazăr. Disertație citită la serata literară ținută la Cluj la 2 nov.1895, de ..., student în drept. În: Tribuna, 12, nr.263, 25 nov.1895, p.1895; nr.264, 26 nov. 1895, p. 1056; nr.265, 28 nov. 1895, p.1060; nr.266, 29 nov. 1895, p.1064-1065.
Viața și opera lui Gh.L. Școala de la Sf. Sava.
506. NETEA, VASILE. Gh. Lazăr - ctitorul de cultură românească de la Sfântul Sava. În: Magazin istoric, 7, nr.9 (78), sept. 1973, p.2-7.
Studiu cu caracter biografic. Informații privind înființarea Școlii de la Sf. Sava și funcționarea ei până în 1821.
507. NISTOR, NISTOR I. Ideea latinității în istoria română. În: Ju-nimea literară, 2, nr.7, iul. 1906, p.128-129.
Personalitatea lui Gh.L. și Școala de la Sf. Sava.
508. ONCIULESCU, D. Patriot înflăcărat, ctitor de școală românească. În: Drapelul roșu, 20, nr.8917, 18 sept. 1973, p.2.
Viața și activitatea lui Gh.L.
509. PAPADOPOI, PAUL I. Cum trebuie înțeleasă activitatea lui Gheorghe Lazăr. În: Propilee literare, culturale, artistice, teatrale, politice și economice, 1, nr.18, 1 dec. 1926, p.15-16.
Scrijiniul acordat de Iordache Golescu și Constantin Bălăceanu lui

Gh.L. pentru organizarea școlii românești.

510. PASCU, ȘTEFAN. Gheorghe Lazăr. In: Anuarul Institutului de istorie și arheologie Cluj, 16, 1973, Edit. Acad. R.S.România, 1973, p.23-30; România literară, 6, nr.44, 1 nov. 1973, p.16-17 (fragment).
- Viața, activitatea și opera marelui cărturar român. Școala de la Sf.Sava.
511. PAULESCU, LICA. Pentru limba românească. In: Inainte, 24, nr. 7239, 30 mart. 1968, p.2.
- Inceputul învățămîntului în limba română și școala lui Gh.L. de la București.
512. PĂRNUȚĂ, GH. Gh. Lazăr: un moment de seamă în istoria învățămîntului românesc. In: Limbă și literatură, vol.II, 1973, p.411-421.
- Date despre Școala de la Sf. Sava.
513. PERIȘ, LIVIU. Gheorghe Lazăr - întemeietor al școlii românești. In: Flacăra Sibiului, 12, nr.2518, 1 iun. 1955, p.2.
514. PETRESCU-COJANI, N. Părintele învățămîntului românesc. 121 ani de la moarte. In: Calendarul Universul - 1945, București, Tip. ziarului Universul, 1945, p.193-195.
- Date privind viața și activitatea lui Gh.L.
515. POENARU, P. Cuvînt zis în școala națională din Sf.Sava la sar-menul public. ... In: Curierul românesc, 4, nr.61, 4 sept. 1873, p.229.
- Este elogiată personalitatea lui Gh.L.

516. POENARU, P. Cuvîntul ce s-a zis de D.Clucerul P.Poenaru, directorul obșteasc al școalelor București, 1843, iulie. In: Foaie pentru minte, inimă și literatură, 4, nr.31, 2 aug. 1843, p.244-246.

Gh.L., ctitor al învățămîntului românesc.

517. POP, ȘTEFAN. Colegiul național Sf. Sava. In: Boabe de grâu, 4, nr.7, 1933, p.385-419; și extras. București, Imprimeria națională, 1933, p.8-11.

Rolul lui Gh.L. în dezvoltarea învățămîntului în limba română.

518. POPA, GRIGORE. Cultul lui Gh. Lazăr. In: Țara, 2, nr.296, 25 apr. 1942, p.1, 3.

Cinstirea memoriei lui Gh.L.

519. POPOVICI, PAUL. De la Academia domnească la Universitatea din București. In: Munca, 20, nr.5267, 13 oct. 1964, p.3.

Inițierea în 1818 la Sf. Sava a "Academiei de științe filosofice și matematicești" de către Gh.L.

520. PCRA, ANDREI. Gheorghe Lazăr - un dascăl care a fost. In: Învățătorul, 2, nr.4, 15 febr. 1921, p.3-4.

Date biografice. Un mare exemplu pentru toți dascălii români.

521. POTECA, EUFROSIN. Cuvîntul ce s-a spus la examenul public la școala de la Sf. Sava în 20 Iulie 1827 fiind de față și Măria Sa Domnul Grigore Ghica voevod și prea Sfinția Sa mitropolitul Grigore și o mulțime de boieri mari și mici. In: Revista de istorie, arheologie și filologie, 1, vol.II, 1883, p.30.

Numirea lui Gh.L. în 1818 ca profesor la Școala de la Sf. Sava.

/REGMAN, N./ Gheorghe Lazăr. In: Crai nou, 5, nr.7-10, 1923, p.5-6; Familia, Seria a II-a, 1, nr.3, mai 1926, p.9-10; Universul literar, 45, nr.29, 14 iul. 1929, p.456; 51, nr.20, 16 mai 1942, p.3 /semnat: Sandu Z./.

Inceputul activității de dascăl a lui Gh.L. la Sibiu în 1812.

3. SADOVEANU, IZABELA. Cum a înființat G. Lazăr școala românească. In: Adevărul literar și artistic, 18, nr.846, 21 febr. 1937, p.15.

Eforturile uriașe depuse de Gh.L. pentru înființarea școlii românești în 1818, la Sf. Sava.

4. SAVU, D. 140 de ani de la înființarea școlii românești de inginerie. Activitatea lui Gheorghe Lazăr ca profesor și inginer. In: Buletinul topografic, nr.2, 1958, p.76-85.

Gh.L., ctitor al învățământului tehnic superior românesc.

25. Să ne aducem aminte: Gh. Lazăr, Bogdan-Duică, Gh. din Moldova. In: România literară, 1, nr.26, 1939, p.21.

Gh.L., întemeietorul școlii în limba română.

526. Serbarea de la liceul Sf. Sava. In: Biserica și școala, 2, nr. 51, 28 nov./16 dec. 1879, p.418.

Condițiile în care Gh.L. a înființat Școala de la Sf. Sava.

527. /Serbarea zilei de aniversare a patronului Colegiului național Sf. Sava/. In: Curierul românesc, 2, nr.64, 7 dec. 1833, p.253; 2, nr. 59, 16 dec. 1834, p.135.

Elogiu adus personalității lui Gh.L.

528. SIMA, PETRE. Gheorghe Lazăr, ctitor al școlii și patriot. In: Astra, 8 (89), oct. 1973, p.3, 18.

Intemeierea școlii românești din București. Lucrările lui Gh.L. și importanța lor. Rolul lui în desfășurarea evenimentelor social-politice din anul 1821.

529. SIMIONESCU, I. Gheorghe Lazăr. In: Lamură, 4, nr.12, sept.1923, p.625-630; I.Simionescu. Oameni alegei. Vol.II. României. București, Edit."Cartea Românească", 1926, p.56-62; ed. a VI-a.Revăzută și adăugită, 1944, p.72-79.

Viața și activitatea lui Gh.L. cu referiri speciale la eforturile sale de transformare a școlii.

530. /SION, GEORGE/. Gimnaziul lui Lazăr. In: Revista Carpaților, 1, tom I, febr. 1860, p.202-207; Foaie pentru minte, inimă și literatură, 23, nr.9, 1860, p.70-72; Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.3 /fragment/.

Personalitatea lui Gh.L. Datoria posterității față de memoria sa.

531. STANCIU, ION GH. Un înaintaș al școlii românești. In: Lupta de clasă, 44, seria V, nr.3, mart. 1964, p.99.

Rolul lui Gh.L. în dezvoltarea învățămîntului românesc.

532. STANÇESCU, MICHAIL. Ion Heliade-Rădulescu. In: Analele literare, politice, științifice, nr.2, febr. 1904, p.120-123.

Venirea lui Gh.L. la București și Școala de la Sf. Sava.

533. STANICK, VITALIE. Muzeul Universității din București. In: Revista muzeelor, 8, nr.5, 1971, p.412.

Inițierea, în 1818 de către Gh.L. a școlii românești de la Sf. Sava.

SUSAN, DUMITRU. Gheorghe Lazăr un mare ctitor al învățămîntului românesc. In: Drumul socialismului, 25, nr.5805, 9 sept. 1973, p.3.

Viața și activitatea lui Gh.L.

ȘTEFAN, MIRCEA. Pagini din istoria pedagogiei. Gheorghe Lazăr. In: Instructorul de pionieri, 6, nr.12 (69) dec. 1956, p.13-14.

Prezentare literară a citorva aspecte din viața și activitatea lui Gh.L.

ȘTEFAN, MIRCEA. Luminosele tradiții. In: Gazeta învățămîntului, 16, nr.762, 10 iul. 1964, p.4.

Inceputurile școlii românești. Școala de la Sf. Sava și figura progresistă a lui Gh.L.

ȘTEFAN, MIRCEA. Evocări inaugurale. In: Gazeta învățămîntului, 16, nr.864, 16 sept. 1966, p.2.

Figura lui Gh.L., întemeietor al școlii în limba română de la Sf. Sava.

ȘTEFĂNESCU, M. Gheorghe Lazăr - reprezentant al tradițiilor progresiste ale școlii noastre. In: Contemporanul, nr.40 (365), 2 oct. 1953, p.4.

Viața și activitatea. Școala de la Sf.Sava.

TĂLĂNGESCU, PAULINA M. Asachi, Lazăr, Eliade-Rădulescu și Pastrache Poenaru. Conferință ținută în sala "Vulturul" în beneficiul

elevilor săraci din Târgoviște. In: Revista idealistă, 10, nr. 5-7, mai-iul. 1912, p.137-161. /semnat: Ninetta/.

Elogiu adus celor patru mari etitori de școală românească. Viața și activitatea lui Gh.L.

540. TELEOR, D. Colegiul Sf.Sava. In: Critica, 2, nr.6,7 febr.1908, p.2. Gh.L., întemeietorul acestei școli.

541. TEODORESCU, G. Dem. Viața și operele lui Eufrosin Poteca (1786-1859). In: Revista pentru istorie, arheologie și filologie, 1, vol. II, 1883, p.4-5.

Școala de la Sf.Sava. Eufrosin Poteca, discipol al lui Gh.L.

542. TIU, NEDELEA. Gheorghe Lazăr, umanist și pedagog patriot. In: Teleormanul, 6, nr.1727, 16 sept. 1973, p.2.

Viața, activitatea și opera lui Gh.L.

543. TOMESCU, G. și PETRE, I. Din eroii culturii naționale. Cu o prefață de Ludovic Ciobanu. Timișoara, Edit. autorilor, 1938, p.91-100.

Gh.L. și școala română.

544. TULBURE, GH. Sate și dascăli. Zalău, Edit. revistei "Școala noastră", 1936, p.18.

Deschiderea la București a școlii lui Gh.L.

545. VARGYASI, MIKLÓS. Gheorghe Lazăr, a román nyelvű iskola megalapozója. In: Megyei Tükör, 6, nr.1061, 23 sept. 1973, p.3.

Date biografice. Gh.L. și progresul culturii române.

546. VÂLCOVICI, V. Inginerii noștri și opera lor. In: Revista Fundațiilor Regale, 1, nr.1, ian. 1934, p.108-110.

Școala înființată de Gh.L. la București și activitatea sa ca inginer hotarnic.

7. VELICHI, CONSTANTIN N. Centenarul Universității din București.
In: Flacăra, 13, nr.41 (489), 10 oct. 1964, p.8.

Istoric al Universității din București. Gh.L., primul profesor
care a predat în limba română.

48. VLĂDESCU, VASILE. Din istoricul liceului "Sf. Sava". In: Albina,
10, nr.13-14, 24-31 dec. 1906, p.363-365; nr.15-16, 7-14 ian. 1907,
p.393-394.

Rolul lui Gh.L. în dezvoltarea învățămîntului românesc. Școala de
la Sf. Sava.

549. ZUB, ALEXANDRU. Historisme et régénération nationale dans les
pays roumains au début de l'époque moderne. In: Nouvelles études
d'histoire, 5, 1975, p.109-120.

Lecțiile de istorie ținute de Gh.L. la Școala de la Sf. Sava.

2.2.5. Gh. Lazăr și filosofia germană

550. BALCA, NICOLAE. Opera lui Kant în limba română. In: Revista de
filosofie, 21, nr.6, 1974, p.770.

Gh.L., primul dascăl care a predat filosofia lui Kant, la Școala
de la Sf. Sava și cel dintâi dintre autorii români care a încercat
să traducă unele fragmente din opera kantiană.

551. BOGDAN-DUICĂ, G. Kantiani români. In: Semănătorul, 3, nr. 6, 8
febr. 1904, p.81-83.

Influența lui Immanuel Kant asupra lui Gh.L. și a discipolilor
săi de la Sf. Sava.

552. EPURE, GHEORGHE. Gh. Lazăr - "primul kantian român". In: Revista
de filosofie, 21, nr.6, 1974, p.750-754.

Organizarea învățământului superior național la școala de la Sf. Sava. Gh.L. predă filosofia kantiană.

553. FRINCULESCU, MIRCEA. Retorica și școala în prima jumătate a secolului al XIX-lea. În: Limbă și literatură, vol.II, 1975, p.381-392.

Importanța retoricii în predarea cursurilor la Școala de la Sf. Sava.

554. GHITĂ, SIMION. Semnificația și particularitățile kantianismului în evoluția filozofiei românești. În: Revista de filozofie, 21, nr. 6, 1974, p.744.

Gh.L. introduce filosofia kantiană în Școala de la Sf.Sava.

555. MICU, CONSTANTIN. Influența lui Kant asupra filozofiei românești. În: Țara noastră, 17, nr.3, 5 mart. 1938, p.83-86.

Influența lui Kant asupra lui Gh.L.

556. NICOLAU, V.P. Elementul eroic în pedagogia românească. În: Revista generală a învățământului, 30, nr.7-8, sept.-oct.1942, p.245-251.

Influența filozofiei germane asupra gândirii lui Gh.L.

557. PANTAZI, RADU. Filozofia lui Kant în România în prima jumătate a secolului al XIX-lea. În: Revista de filozofie, 21, nr.6, 1974, p.755-758.

Gh.L. și filozofia kantiană predată de Școala de la Sf.Sava.

558. PETROVICI, I. Kant și cugetarea românească. In: Revista de filosofie, 10, nr.1-2, apr.-iul. 1924, p.2-3.

Predarea logicii și metafizicii la Școala de la Sf. Sava de către Gh.L.

559. PETROVICI, I. Filosofia germană în România. In: Preocupări literare, 7, nr.10, oct. 1942, p.490-491.

Cursurile de filosofie kantiană de la Sf. Sava ținute de Gh.L.

560. RADULESCU-MOTRU, C. Invățământul filosofic în România. In: Convorbiri literare, 64, ian. 1931, p.23-24.

Influența lui Kant asupra lui Gh.L.

561. SAN-GIORGIU, ION. Spiritul german în literatura română. In: Revista Fundațiilor, 8, nr.3, 1 mart. 1941, p.526-527.

Influența kantiană la Gh.L.

562. VILAN, ALEXANDRU. /Gheorghe Lazăr ... și filozofia/. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1973, p.19-21.

Introducerea filosofiei și a metafizicii în școala românească.

2.2.6. Gh.Lazăr, matematician și inginer hotarnic

563. BOGDANOV, ZLATE. Primii profesori de matematici ai școlii de la Sf. Sava. In: Adolescența, Număr festiv, 1968, p.12.

Gh.L., profesor de matematică, de istorie și de filosofie.

564. BRXTILĂ, FILOPTEIA. Dezvoltarea matematicii la români. In: Știință și progres, 10, nr.3-5, ian.-mart. 1945, p.16-23.

Gh.L., profesor de matematică la Școala de la Sf.Sava.

565. CAMPAN, FLORICA. Primele cărți de algebră tipărite în românește. In: Studii și cercetări științifice, Seria I (Științe mat.,fiz., chim. și tehn.), 6, nr.1-2, ian.-iun. 1955, p.146.

Primele lecții de "matematici înalte" au fost predate în Muntenia la școala lui Gh.L. în 1818.

566. CAMPAN, FLORICA. Manuscrisul de geometrie a lui Gheorghe Lazăr. /Comunicare prezentată în sesiunea științifică a Universității "Al. I. Cuza" din 1-3 iun. 1957/. In: Analele științifice ale Universității "Al.I.Cuza" din Iași (Serie nouă). Secț.I, (Matematică, Fizică, Chimie), IV, fasc. 2, 1958, p.213-222.

Analiza terminologiei matematice folosite de Gh.L. în geometria sa.

567. CÂMPAN, FLORICA. Un manuscris românesc cu probleme de algebră și trigonometrie din primii ani ai veacului al XIX-lea /Comunicare prezentată în sesiunea științifică a Universității "Al.I.Cuza" din 20-22 iunie 1958/. In: Analele științifice ale Universității "Al.I.Cuza" din Iași (Serie nouă). Secț. I (Matematică, Fizică, Chimie), V, fasc. 1, 1959, p.213,219.

Referiri la începuturile matematicii românești.

568. CAMPAN, FLORICA. Momente ale genezei terminologiei matematice românești. In: Forum, 19, nr.12, dec. 1977, p.55-60.

Aportul lui Gh.L. la crearea terminologiei matematice în limba română.

569. CAMPAN, FLORICA. /Gh.Lazăr/. In: Forum, 20, nr.4, apr.1978, p.70.

Opera lui Gh.L. oglindită de istoriografia matematică românească.

570. CÂMPAN, FLORICA și DIMER, D. Istoricul programelor analitice de matematici din țara noastră. /Comunicare prezentată în sesiunea științifică a Univ. "Al.I.Cuza" din 22-24 mai 1955/. In: Analele științifice ale Universității "Al.I. Cuza" din Iași (Serie nouă). Secț. 4, (Matematică, Fizică, Chimie), I, fasc. 1-2, 1955, p.401.

Se menționează că în 1818 Gh.L. deschide cursurile de inginerie în limba română, în chiliile mănăstirii Sf.Sava.

571. CONSTANTINESCU, PIMEN. Terminologia în scrierile matematice ale lui Gheorghe Lazăr. In: Echinox, 4, nr.2, febr. 1972, p.21.

Introducerea în terminologia matematică românească a unor termeni noi de către Gh.L.

572. CREANGĂ, AXENTE. Din trecutul matematicii. Sibiu, Tiparul Institutului de arte grafice "Dacia Traiană", 1937, p.42-44.

Cărțile lui Gh.L. de matematică.

573. Inceputuri ale învățămîntului tehnic în România. In: Buletinul științific. Inst. de construcții București, 11, nr.1, 1968, p.218-221.

Date biografice. Școala de la Sf.Sava.

574. MIHAIL, D. Din începuturile măsurătorilor terestre în țara noastră. In: Buletinul topografic, nr.1, 1957, p.50.

Gh.L., întemeietor al ingineriei hotarnice.

575. MIHAIL, D. Contribuția lui Gheorghe Lazăr la înființarea primei școli românești de ingineri hotarnici din București. In: Revista de geodezie și organizarea teritoriului, 12, nr.2, 1968, p.71-77.

Inițierea școlii de la Sf. Sava. Primele lucrări de inginerie hotarnică. Date privind viața și activitatea lui Gh.L.

576. MIHĂILEANU, N. Inceputurile matematice în țara noastră. In: Analele Univ. București. Seria științele naturii, Matematică - fizică, 11, nr.34-35, 1962, p.32, 34.

Meritele lui Gh.L. în domeniul matematicii.

577. MIHĂILESCU, T. și POPA, B. /Gheorghe Lazăr...inginerul/. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept.1973, p.16-17.

Activitatea inginerască a lui Gh.L., aportul său la începuturile tehnicii românești.

578. NICOLAU, VASILE. Istoricul Institutului de construcții. O sută de ani de la înființarea școlii naționale de poduri și șosele. In: Buletinul științific. Inst. de construcții București, 11, nr. 1, 1968, p.20-21.

Gh.L., creatorul învățământului ingineresc în limba română.

579. OBRUCEA, LILIANA. Gheorghe Lazăr. In: Revista bibliotecilor, 26, nr.8, aug. 1973, p.484-486.

Activitatea lui Gh.L. la Sf. Sava. Autor de manuale românești, reprezentant de seamă al științei românești.

580. PĂLTANEA, POMPILIU. Lettres roumaines. Les lettres et l'unité nationale. L'apport intellectuel des provinces libérées. Les directions de la littérature d'avant-guerre. In: Mercur de France, 33, Tom.CLV, nr.571, 1 apr. 1922, p.236.

Inaugurarea la București în 1918, de către Gh.L. a primelor cursuri în limba română de matematică și filosofie.

581. PĂRNUȚĂ, GH. Moment inedit din istoria învățămîntului românesc. In: Forum, Revista învățămîntului superior, 13, nr.1, ian. 1971, p.74.

Primele cursuri de matematici superioare și de filosofie kantiană predate de Gh.L. la Școala de la Sf. Sava - moment crucial în istoria învățămîntului românesc.

582. POPA-LISSEANU, G. Inceputurile ingineriei și G.Lazăr ca inginer. In: Gheorghe Lazăr, 1, nr.1, nov. 1923, p.4-6; G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, ITP. "Jockey Club" Ion C. Văcărescu, 1924, p.213-222.

Primele lucrări de inginerie în Principatele Române și aportul lui Gh.L.

583. Sărbătorirea a 10 ani de la înființarea Asociației generale a inginerilor hotarnici din România. In: Revista inginerilor hotarnici, 8, nr.3, ian.-iun. 1934, p.6.

Gh.L., întemeietor al învățămîntului tehnic românesc.

584. SERGESCU, P. Histoire des sciences mathématiques et physiques en Roumanie. In: Revista matematică din Timișoara, 13, nr.11,15 ian. 1934, p.123.

Predarea matematicii la Școala de la Sf. Sava, sub conducerea lui Gh.L.

3. VARIA

3.1. Comentarii pe marginea
operelor lui Gh. Lazăr

585. /BOGDAN, ION./ Academia lui Lazăr la 1818. In: Convorbiri literare, 38, nr.4, 1 apr. 1904, p.399-403. /Semnat: I.B./

O scurtă prezentare a "Inştiinţării" publicată de Gh.L. din 1818, document deosebit de preţios pentru istoria şcolii şi culturii româneşti de la începutul secolului al XIX-lea.

586. CIMPAN, FLORICA. Ion Ionescu şi cercetările de istorie a matematicilor româneşti. In: Analele Academiei Republicii Populare Române. Seria matematică, fizică, chimie. Tom.III. Memoriul 30. Bucureşti, Edit. Acad. R.P. Române, 1950, p.719-721.

Importanţa operei matematice a lui Gh.L.

587. CIOLAN, IOAN N. /Gheorghe Lazăr ... date vechi - tîlcuri noi/. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept. 1973, p.18-19.

Analiză a discursului rostit de Gh.L. la înscăunarea lui Dionisie Lupu "din care se desprind trăsăturile fundamentale ale unui revoluţionar autentic".

588. CONSTANTINESCU, PIMEN. A doua odă a lui Gheorghe Lazăr. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.7, iul. 1973, p.19-21.

Comentariu pe marginea odei închinată de Gh.L. lui Napoleon cu ocazia logodnei cu Maria Luiza de Austria, scrisă în 1810. Reprodus şi textul odei.

589. CREANGĂ, AXENTE. Activitatea științifică a lui Spiru C.Haret. In: Revista generală a învățământului, 12, nr.10, nov.-dec.1923, p.661.
Lucrările matematice ale lui Gh.L.
590. CREANGĂ, AXENTE. De ce o nouă ediție a scrierilor matematice ale lui Gheorghe Lazăr? In: Lyceum, nr.2, 1969, p.18.
Reeditarea în 1968 a scrierilor matematice ale lui Gh.L.
591. GARBEA, GEORGE O. Asupra cuvintului compus de profesorul Lazăr, învățătorul și directorul școlilor românești. In: Revista pentru istorie, arheologie și filologie, 1, vol.I, 1883, p.357-359.
Note despre cuvântarea lui Gh.L. cu ocazia suirii pe tron a lui Grigore Ghica, primul domn pământean, destinată a fi citită în fața acestuia de elevul Theodor Pallade.
592. GHIBU, ONISIFOR. Un dascăl bănățean de acum 100 de ani: Constantin Diaconovici-Loga. In: Banatul, 2, nr.3, 1927, p.6-9; nr. 4, 1927, p.29-34; nr.5, 1927, p.36-38; Prolegomene la o educație românească. București, Edit. "Cultura românească", 1941, p.607, 611-613, 615.
Polemică pe marginea lucrării "Povătuitorul tinereții".
593. GUȚAN, ILIE. Patosul cărturarului /Gh.Lazăr/. In: Transilvania (Serie nouă), 2 nr.9, sept. 1973, p.10-12.
Opera lui Gh.L. Cercetare critică.
594. IONESCU, ION. Aritmetica lui Gheorghe Lazăr. In: Natura, 29, nr. 10, 15 dec. 1931, p.7-13; Povestiri științifice. Conferințe și articole de popularizarea științelor. Vol.I-II. București, Edit. "Universul", 1941-1942. Vol.I, 1941, p.68-77; 244-250; vol.II, 1942, p.112-118.

Conferința ținută la Societatea Română de științe despre "Aritmetica" și "Geometria" lui Gh.L. Se pune accent pe terminologia introdusă de el.

595. IONESCU, ION. Geometria lui Lazăr. In: Natura, 22, nr.5, 15 mai 1954, p.9-12.

Conferință ținută la Congresul Asociațiunii pentru înaintarea științelor, prilej în care este afirmată importanța "Geometriei" lui Gh.L. predată între 1818 și 1822.

596. IONESCU, I. Vechile geometrii românești. In: Gazeta matematică, 40, nr.11,iul. 1955, p.486-491; nr.12, aug. 1955, p.531-536.

Conferință ținută la Societatea Română de științe, Secțiunea matematică în ziua de 10 iunie 1955, prilej de analiză științifică a lucrărilor de matematică elaborate de Gh.L. și a terminologiei matematice introduse de el în limba română.

597. MARIAN, VICTOR. Scrierile matematice ale lui Gheorghe Lazăr. In: Gazeta matematică, 41, nr.8, apr. 1956, p.414-419; nr.9, mai 1956, p.460-462.

Analiza lucrărilor de matematică ale lui Gh.L.

598. MUREȘIANU, ION B. Un editor român de la începutul secolului - al XIX-lea. Zaharia Carcalechi. In: Orizont, 19, nr. 7 (171), iul. , 1968, p.85.

Despre lucrarea tipărită de Carcalechi în 1826 la Buda, "Povățuitorul tinerimei către adevărata și dreapta cetire". Autorul nu atribuie această lucrare lui Gh.L.

S. PAPADOPOUL, PAUL I. Opera lui Gh.Lazăr. In: Săptămîna literară, 2, nr.4, 13 ian. 1929, p.4.

Comentarea operei lui Gh.L.

600. POPA, ILIE I. A la recherche d'un manuscrit perdu. In: Académie Roumaine. Bulletin de la section scientifique. Tome XXII-ème, nr.5, 1939, p.188-191; și extrass. București, Imprimeria Națională, 1939, 4 p.

In legătură cu manuscrisul unei lucrări de geometrie și trigonometrie existent la Biblioteca Centrală din Iași, atribuit lui Gh.L.

601. PREDESCU, LUCIAN. Calendar istoric și literar. 1822. In: Universul, 52, nr.208, 31 iul. 1935, p.2.

Comentarea discursului lui Gh.L. rostit la înscăunarea lui Grigore Ghica.

602. Prima trigonometrie în limba română. Intocmită de primul inginer român. /Gheorghe Lazăr/. In: Știință și tehnică pentru tineret, 2, nr.10-11, oct.-nov. 1933, p.14.

Considerații privind activitatea lui Gh.L. ca autor de manuale școlare și ca traducător.

603. SAVEL, VASILE. Triumful ideilor. In: Gheorghe Lazăr, nr.1, nov. 1923, p.22.

Aprecieri la adresa celor două scrieri ale lui Gh.L. "Apelul către publicul românesc pentru publicarea de cărți românești" și "Povăstitorul tinereții către adevărata și dreapta cetire".

604. VIRTOSU, EMIL. O lucrare de inginerie în Prahova a lui Gh.Lazăr. Gheorghe Lazăr și revărsarea Cricovului în 1818. (Cu un document inedit). În: Cunceașterea Prahovei. Locuri și oameni, 1, nr.2, 1939, p.57-75; și extras: Ploiești, Tip. "Unirea", 1939, 21 p.

Participarea lui Gh.L. la lucrările de inginerie pentru prevenirea revărsării râului Cricov din jud. Prahova, în 1819.

605. VIZANTI, ANDREI. Abecedarul lui Gheorghe Lazăr. Notișă biografică. În: Revista pentru istorie, arheologie și filologie, 1, vol. I, 1883, p.461-469; și extras: București, Tip. Academiei Române (Laboratori români), 1883, 5 p.

Activitatea pedagogică a lui Gh.L. Comentarii pe marginea lucrării "Povățuitorul tinerimii".

3.2. Conflictul lui Gh. Lazăr cu Vasile Moga

606. LUPAȘ, I. Cum erau învățăturile în seminarul din Sibiu pe vremea episcopului Vasile Moga. În: Tribuna, 15, nr.218, 5/18 oct. 1911, p.1, 2 și 3.

Gh.L., primul profesor al seminarului din Sibiu și conflictului său cu Vasile Moga.

607. LUPAȘ, I. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr, cu mai multe acte și documente inedite. În: Analele Academiei Române. Seria II, T.XXXVII, Mem. Secț. ist. 1914-1915, p.867-924; și extras: București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., Otto Harroasowitz, Gerald & Comp., 1915, p.867-924; Studii, conferințe și comunicări istorice. Vol.III, Sibiu, Tip. "Cartea românească din Cluj", 1941, p.101-128.

Conflictul dintre Vasile Moga și Gh.L. Deschiderea școlii de la Sf.Sava.

608. LUPAȘ, I. Pentru ce a trebuit să plece Gheorghe Lazăr din Ardeal? Comunicare istorică. In: Românul, 2, nr.101, 10/23 mai 1915, p.3-5.

Activitatea științifică și pedagogică a lui Gh.L. Conflictul cu Vasile Moga și cu autoritățile din Sibiu au determinat plecarea lui în Țara Românească.

609. LUPAȘ, I. De ce a fugit Gh. Lazăr din Ardeal? - 101 ani de tunci. In: Actiunea, 15, nr.3946, 16 sept. 1916, p.2.

Cauzele plecării lui Gh.L. în Țara Românească, așa cum reies din documentele păstrate la Sibiu.

610. LUPAȘ, I. Pentru ce a părăsit Gheorghe Lazăr Ardealul? In: Cultura poporului, 2, nr.27, 30 sept. 1923, p.1; Evenimentul, 18, nr. 737, 3 oct. 1923, p.1; America, 18, nr.256, 30 oct. 1923, p. 1; Crai nou, 2, nr.7-10, 1923, p.6-8.

Amănunte asupra desfășurării conflictului dintre Gh.L. și episcopul Vasile Moga.

611. LUPAȘ, I. Câteva informațiuni privitoare la Vasile Moga și Gheorghe Lazăr ca studenți în Cluj. In: Anuarul Institutului de istorie națională, 2, 1923, București, Edit. "Cartea Românească", 1924, p.77-781.

Cercetările efectuate în arhiva liceului regal catolic din Cluj au stabilit noi date biografice ale episcopului Vasile Moga și Gh.L.

612. BELI, SIMEON. Politica religioasă a Habsburgilor față de biserica ortodoxă română în secolul al XIX-lea. În: Codrul Cosminului, 4-5, 1927-1928, part. 1, 1929, p.475.

Prezentarea unor documente ale Curții imperiale din Viena în legătură cu Gh.L. și Vasile Moga.

613. STANCA, SEBASTIAN. Gheorghe Lazăr la Sibiu. În: Societatea de Științe, 2, nr.5, 15 mart. 1928, p.113.

Gh.L. este considerat principalul vinovat în conflictul pe care l-a avut cu episcopul Vasile Moga din Sibiu.

614. STANCA, SEBASTIAN. Viața și activitatea Episcopului Vasile Moga. 1774-1845. Cluj, Tip. Eparhiei ortodoxe române, 1939, p.72-84.

Conflictul dintre Vasile Moga și Gh.L.

615. Legăturile lui Gh. Lazăr cu revoluția lui Tudor Vladimirescu

615. BARIȚIU, G. Din corespondența lui ... (Publicată de N.N.Bănescu). Scrisoare de la Al.Papiu Ilarian. În: Neamul românesc literar, 2, nr.13, 28 mart. 1910, p.200-201.

Informațiile obținute de A.Papiu Ilarian despre Gh.L., de la generalul Tell. Un episod din timpul revoluției lui Tudor Vladimirescu. Scrisoare din 1 iunie 1865.

616. FILIȚELI, IOAN C. Scrisori inedite ale lui Petru Poenaru privitoare mai ales la Institutul Lazaro-Otetelișanu din Craiova. În: Arhivele Ottenișei, 13, nr.74-76, iul.-dec. 1934, p.267 - 268;

extras: Craiova, Edit. 'Scrisul românesc', 1954, p.4-5.

Legăturile lui Gh.L. cu Tudor Vladimirescu și participarea sa la revoluție.

617. GHIBU, ONISIFOR. La o sută patruzeci și cinci de ani de la răcoala lui Tudor Vladimirescu. Tudor Vladimirescu și Gheorghe Lazăr. Un aspect necunoscut al unității naționale în răcoala din 1821. O ipoteză a prof. O.Ghibu. /Interviu cu prof. univ. O.Ghibu luat de N.Smeureanu/. In: Ramuri, 3, nr.7 (24), 15 iun.-15 iul. 1966, p.5.
Noi mărturii despre Gh.L. și Tudor Vladimirescu.
618. GHIBU, ONISIFOR, Tudor Vladimirescu și Gheorghe Lazăr. Documente inedite din arhiva lui Gheorghe Lazăr. /Interviu cu prof. univ. O. Ghibu/. In: Magazin, 15, nr.705, 10 apr. 1971, p.1-2.
Rolul lui Gh.L. în revoluția lui Tudor Vladimirescu.
619. GHIBU, ONISIFOR. Matematica ... secretă. /Interviu cu prof.univ. O.Ghibu/. In: Magazin, 15, nr.706, 17 apr. 1971, p.2.
Legăturile lui Gh.L. cu Tudor Vladimirescu. Eforturile sale pentru rededeptarea națională.
620. MOSCU, MARIA. In 1821. Pagini din trecutul Bucureștiului. In: România liberă, 17, 1959, nr.4637, 10 sept. 1959, p.1.
Participarea lui Gh.L. la revoluția lui Tudor Vladimirescu.
621. OȚETEA, ANDREI. Români ardeleni și nemți (austriaci) în revoluția lui Tudor Vladimirescu. In: Apulum. Acta musei apulensis, 1, 1959, p.1.

1943-1945, p.254-255.

Intilnirea dintre Gh.L. și Tudor Vladimirescu, deschizătorii unei noi epoci în istoria noastră.

622. POP, SIMION I. "Elevii lui Lazăr" în armata lui Tudor Vladimirescu. Cronica unor tradiții de luptă. În: Viața studentească, 20, nr.4(604), 28 ian.1976, p.3.

Relațiile lui Gh.L. cu revoluția condusă de Tudor Vladimirescu.

623. ROMANESCU, MARCEL. În jurul lui Tudor Vladimirescu. În: Arhivele Olteniei, 21, nr.119-125, ian.-dec.1942, p.2-3.

Relațiile lui Gh.L. cu Tudor Vladimirescu.

624. VIRTOSU, EMIL. Un călugăr admirator al lui Tudor Vladimirescu: arhimandritul Ghenadie Pîrvulescu. În: Revista arhivelor, 6, nr.2, 1944-1945, p.242-243, 246, 250.

Legăturile revoluționare dintre Gh.L. și Tudor Vladimirescu.

3.4. Gh. Lazăr în opere literare

3.4.1. În proză și piese de teatru

625. CARAGIALE, I.L. Opere. Vol.VI. Teatru. București, Fundațiunea pentru literatură și artă Regele Carol II, 1939, p.471-494; Almanahul învățătorului român, 2, 1899-1900. Sibiu, Tiparul Tipografiei, 1899, p.125-130 /fragment/.

În piesa "100 de ani. Revistă istorică națională a secolului XIX,

in 10 ilustrațiuni", Gh.L. apare ca un simbol al conștiinței naționale. Rolul lui Gh.L. a fost interpretat de C.I.Nottara.

66. DUMBRAVĂ, BUCURA. Der Pandur. Geschichte des Rumänischen Volksaufstandes im Jahre 1821. I-II Band. Regensburg, W. Wunderlings Hofbuchhandlung, 1912, Bd.I, p.54-59, Bd.II, p.79-84; Pandurul. Tradus de Elisa I.Brătianu. București, Edit. Librăriei Școalelor C.Sfetea, 1912, p.53-56, 336-342; /fragment/. In: Transilvania, 52, nr.5, mai 1921, p.350-351;/altă ed./Vârșei, Edit."Libertatea",1954, p.33-36, 242-247;/ultima ed./București, Edit. tineretului, 1966, p.46-49, 259-264.

Intilnirea dintre Tudor Vladimirescu și Gh.L.

627. GEORGESCU, PETRE A. Tudor. Roman. București, Edit. "Eminescu", p.284-288, 297.

Intilnirea dintre Tudor Vladimirescu și Gh.L.

628. GHICA, ION. Scrisori ale lui Ion Ghica către V.Alecsandri.București, Tip. Academiei române, Laboratorii români, 1884, p.50; /ed. ultimă cu titlul/: Scrisori către V.Alecsandri.București, Edit. "Minerva", 1976, p.51; Opere. Vol.I. Ediție îngrijită, glosar, bibliografie și introducere de Ion Roman. București, Edit. de stat pentru literatură și artă, 1956, p.145; /ultima ed./, București, Edit. pentru literatură, 1967, p.155 (Colecția Scriitori români).

Sosirea lui Gh.L. la București și înființarea Școlii naționale române - moment crucial în istoria învățămîntului românesc.

629. IORGA, N. Trei drame. Doamna lui Ieremia. Gheorghe Lazăr. Contra patriei. București, Edit."Casa Școalelor", 1924, p.3-91; Ramuri, 18, nr.12-13, 15 iun.-1 iul.1924, p.5-19 /fragment/.

630. MITRU, AL. Bucureștii în legende și povestiri. București, Edit. "Sport-Turism", 1975, p.123-128, 168-175.
Capitolul "Mugur, Mugurel" dedicat lui Gh.L. și Tudor Vladimirescu.
631. PERETZ, ION. Bimbașa Sava. Piesă în 5 acte, în versuri. București, Edit. Librăriei Universale Leon Alcalay, 1918, 179 p.; /altă ed. prescurtată/. Teatru. București, Edit. literară Casa Școalelor, 1922, 85 p.
632. PETRESCU, CAMIL. Un om între oameni. Vol. I. București, Edit. tineretului, 1953, p.190-203; ultima ed. 1967, p.165-176; ed. în lb. germană: Ein Mensch unter Menschen. Bukarest, Verlag für Fremdsprachige Literatur, 1956, p.289-308; ed. în lb. franceză: Un homme parmi des hommes. Bucarest, Éditions en langues étrangères, 1957, p.278-295; ed. în lb. engleză: A man amongst men. Bucharest, Foreign languages publishing house, 1958, p.222-236; ed. în lb. maghiară: Ember az emberek között. Bukarest, Ifjúsági könyvkiadó, 1961, p.172-182.
Un episod petrecut la școala de la Sf. Sava în timpul lui Gh.L.
633. PITUȚ, GHEORGHE. Scurtă privire în viața lui Gheorghe Lazăr (1779-1823). În: Almanahul literar, /București, Intr. poligrafică "Arta grafică"/, 1973, p.109-110.
Eseu dedicat lui Gh.L.

3.4.2. În versuri

634. BOIU, IOAN BAPTIST. Versuri la centenarul morții lui Gheorghe La-

- zăr (30 septembrie 1923). In: Telegraful Român, 71, nr.75-76, 13/28 sept.1923, p.2.
635. BORCEA, ION. Sămănătorii. In: Sămănătorul, 7, nr.35, 24 aug. 1908, p.805-807; Luceafărul, 7, nr.18, 15 sept. 1908, p.435; nr.9, mart.1912, p.195.
Sonete închinat lui Gh.L.
636. BRUN, JULES. Lazăr. In: Revue roumaine, 4, Tom.VII, nr.3(58), 22 apr.1916, p.45.
637. BUCUR, NICOLAE. Cinstire (Cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr). Versuri: Nicolae Bucur. Muzica: Nicolae Suciu. In: Tribuna Sibiului, 7, nr.1771, 4 nov.1973, p.2.
638. COTRUȘ, A. In acești ciocociști București... In: Patria, 10, nr. 238, 31 oct.1928, p.1.
639. CUNȚAN, MARIA. Gheorghe Lazăr. Cu prilejul aniversării de 100 de ani de la venirea lui în țară. In: Tribuna, 2, nr.19-20, 15 mai 1916, p.329.
640. CUNȚAN, MARIA. La statua lui Gh.Lazăr. In: Poezia tinereții, 7, nr.16, 1 nov.1923, p.186.
641. DANCU, CRISTOPOR. Iezerul. Poem dramatic în trepte. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.9, sept.1973, p.22-28 /fragmente/.
Personajul central al poemului- Gh.L.

642. GARBEA, O. Imn lui G.Lazăr. In: Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1.
643. IANCU, TRAIAN. Și viața lui; de viață dătătoare ... In: România literară, 6, nr.44, 1 nov.1973, p.16.
644. ILCUȘ, EUGENIA. Imn lui Gheorghe Lazăr. Text de Eugenia Ilcuș. Muzică de Vicențiu Fintină. In: Lyceum, nr.1, 1968, p.31.
645. La centenarul lui Gh.Lazăr. In: Craiu Nou, 5, nr.710, 1923, p.29.
646. La desvelirea statuiei lui Lazăr. In: România, 3, nr. 108(621), 17 mai 1886, p.4.
647. La statuia lui George Lazăr. In: România, 3, nr.103(616), 11 mai 1886, p.3.
648. MIHAIL-LAZĂR, VASILE. A suta aniversare a născerii lui Georgiu Lazăr. In: Amicul Familiei, 2, nr.2, 15/27 ian.1879, p.17-18; Albina Carpaților, 3, oct.1878 - sept.1879, p.106-107; Inimicarea adecă floarea poeziei naționale din cei mai buni scriitori români în veșul tinerimei române adunată de Ioan Pop Reteganul. Sibiu, Edit. tipografiei W.Krafft, 1885, p.18-21.
649. MITRU, ALEXANDRU și TITA, AUREL. Gheorghe Lazăr. Poem dramatic. In: Scinteia tineretului, 24, Seria a II-a, nr.5866, 30 mart. 1968, p.4; Orizont, 6, nr.1525, 30 sept. 1973, p.2; nr.1537, 14 oct.1973, p.2.
650. MUNTEANU, ALEX. In amintirea lui Gheorghe Lazăr. (La 100 de ani

de la moartea sa). In: Legea românească, 2, nr.39, 24 sept. 1923, p.4.

Poezie datată Tileagd, sept.1923.

651. MUNTEANU- OHABA, GH. /Versuri inchinatc lui Gh.L./ In: Invătămîntul primar, 4, nr.5, 1 mart.1927, p.3.

652. NICOARĂ-DOBARCEANU, NIC. Inchinare lui Gheorghe Lazăr ... In: Luceafărul, 2, nr.10, dec.1936, p.11-12; Călimderul poporului pe anul comun de la Hristos 1937, anul 52. Sibiu, Edit. și tiparul "Tipografia Poporului", 1937, p.84-85.

Versuri rostite la dezvelirea bustului lui Gh.L. la Avrig.

653. NIKITA, GEORGE. Lui Gheorghe Lazăr ... In: Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct.1923, p.3.

654. OPRIS, MIHAELA. Lui Gheorghe Lazăr. In: Speranțe, nr.4-5, 1976, p.1.

655. PRUN, V.D. Imnul lui Gh.Lazăr. In: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisceanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.349; Monografia liceului Gh. Lazăr din București, 1860-1933. Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de ani de la înființarea lui. București, Inst. de Arte grafice "Luceafărul", 1935, p.93; Luceafărul, 2, nr.10, dec.1936, p.10.

656. PETRU, NICOLAE. Nemurirea lui Lazăr. In: Lyceum, nr.1, 1968, p.8.

657. PIRVOLESCU, GHENADIE. Tudor Vladimirescu și Lazăr. In: Revista arhivelor, 6, nr.2, 1944-1945, p.246-247.

658. /RANETTI, GEORGE/. Ce zic statuile de pe bulevard. In: Jurnal,
1, nr.28, 19 mai 1903, p.1.
659. ROMAN, TOMA. Imn lui Gheorghe Lazăr. In: Lyceum, nr.1, 1968,
p.7.
660. SPIRIDON, I.V. Moment ritual. In: Transilvania, (Serie nouă) 2,
nr.9, sept. 1973, p.87.
661. ȘONȚU, ALEXANDRU I. Lazăr în peatră. In: România, 3, nr. 104
(617), 13 mai 1886, p.3; Poporul, 16, nr.788, 14/15 mai 1886, p.4.
662. ȚINC, N. Statuele. In: Universul, 30, nr.172, 25 iun. 1912,
p.1.
663. VIȘOAREANU, C. La fericitul Gheorghe Lazăr. In: Curier romă-
nesc, 16, nr.5, 11 ian.1844; p.17-18; Adevărul literar și artis-
tic, 4, nr.148, 7 oct.1923, p.5; Fosie pentru minte, inimă și
literatură, 2, nr.10, 1844, p.73-74.

3.5. Gh. Lazăr și teatrul românesc

664. BARBU, N. 27 decembrie 1816 - actul de naștere al teatrului ro-
mânesc. In: Cronica, 1, nr.34, 1 oct.1966, p.1, 10.
- In articol se face o analiză a primelor spectacole de teatru ro-
mânesc, socotind pe Asachi (1816) și Gh.L. (1819) ca deschizători
ai drumului teatrului românesc ca instrument de cultură națională.

665. OLLĂNESCU, DIMITRIE C. Teatrul la români. Partea II. Teatrul în Țara Românească 1798-1898. În: Analele Academiei Române. Seria II. Tomul XX. Memoriile Secț. Lit. București, 1899, p.33, 37-38.

Școala de la Sf.Sava și primele reprezentații de teatru în limba română organizată de elevii și profesorii acestei școli în 1819.

3.6. Comentarii și recenzii despre
Gh.Lazăr

3.6.1. Polemici pe marginea unor lucrări despre Gh.Lazăr

666. Epilogul unui scandal literar. În: Telegraful Român, 81, nr. 77-78, 22 sept./5 oct. 1923, p.5; nr.79, 26 sept./9 oct. 1923, p.1-2.

Măsurile luate de Astra în legătură cu volumul "Gheorghe Lazăr. La o sută de ani de la moartea lui" și cu autorul acestuia Ion Georgescu. Referiri la atitudinea ziarului "Unirea" din Blaj în legătură cu apariția și autorii acestei lucrări.

667. Este "Asociația" o sucursală a institutului "De propaganda Fidei"? O carte de origine apocrifă. În: Telegraful Român, 71, nr.73, 8/21 sept. 1923, p.1; nr.74, 12/25 sept. 1923, p.1-2; Legea românească, 2, nr.39, 24 sept./7 oct. 1923, p.4-5; nr.40, 1/14 oct. 1923, p.5-7.

Polemică privind adevăratul autor al broșurii tipărite sub egida ASTREI, "Gh.Lazăr. La o sută de ani de la moartea lui" - *Vesile*
Suciu sau I.Georgescu.

668. GASTER, M. Gramatica românească a lui Gheorghe Lazăr (1821). În: Adevărul literar și artistic, 2, nr.436, 14 apr. 1929, p.1, 2.

Autorul demonstrează că manuscrisul gramaticii pe care a donat-o statului aparține lui Gh.L. și nu lui Heliade-Rădulescu, așa cum dovedește Popa-Lisseanu în raportul făcut de Academie în 1925.

669. Gheorghe Lazăr. În: Telegraful Român, 72, nr.30-31, 14/27 apr. 1924, p.5-6.

Despre lucrările lui I.Georgescu și G.Bogdan-Duică dedicate lui Gh.L. Sînt discutate concluziile la care au ajuns cei doi autori privind religia lui Gh.L.

670. GHIBU, ONISIFOR. Un dascăl bănățean de acum 100 de ani: Constantin Diaconovici Loga. În: Banatul, 2, nr.3, 1927, p.6-9; nr. 4, 1927, p.29-34; nr.5, 1927, p.36-38; Prolegomene la o educație românească. București, Edit. "Cultura românească", 1941, p.607, 611-613, 615.

Polemică pe marginea lucrării "Povăștitorul tinereții".

671. GOLLNER, CAROL. Der Einfluss der Göttinger Universität auf des Aufklärungsphilosophie in Rumänien. În: Revue des études sud - est européennes, 7, nr.4, 1969, p.609.

Studiile lui Gh.L. la Viena și formarea concepției sale filozofice. Activitatea sa de traducător.

672. Gramatica Lazăr, 1821. În: Biserica și școala, 43, nr.12-13, 24 mart. 1919, p.4.

Considerații pe marginea gramaticii românești a lui Gh.L. scrisă în 1821 și rămasă în manuscris.

673. Gramatica română a lui Gheorghe Lazăr, 1821. În: Foaia Diecezană, 28, nr.53, 31 dec. 1923, p.3-4; 39, nr.9, 3 mart. 1924, p. 2-3; nr.10, 10 mart. 1924, p.3; nr.13, 31 mart. 1924, p.3; nr.16, 21

apr. 1924, p.3-4; nr.17, 28 apr. 1924, p.3; nr.21, 26 mai 1924, p.2-3, nr.22, 2 iun. 1924, p.2-3.

Despre "Gramatica" scrisă de Gh.L. rămasă în manuscris și o paralelă cu gramatica lui Heliade-Rădulescu.

674. O operă scandalosă. In: Renasterea, 1, nr.8, 28 oct.1923, p.3-4.

Polemică dintre O.Ghibu, Vasile Suciu și Ioan Georgescu pe marginea broșurii "Gh.Lazăr. La o sută de ani de la moartea lui".

675. POPA-LISSEANU, G. Un manuscris al gramaticii lui I.Eliade Rădulescu. In: Academia română, Seria III, T.III, Mem. Secț. lit., București, "Cultura Națională", 1927, p.169-179.

Studiu pe marginea manuscrisului aflat în posesia lui M.Gaster și atribuit lui Gh.L.

676. S-a găsit manuscrisul "Gramatica românească". /In rubrica Cronica/. In: Lamură, 2, nr.5-6, febr.-mart. 1924, p.284-285.

Manuscrisul pe care M.Gaster l-a dat Academiei Române și care a fost atribuit în mod eronat lui Gh.L.

677. Scandalul literar Georgescu - Suciu. In: Revista teologică, 11, nr.11, nov. 1923, p.365-366. /Semnat: Neculea/.

Conflictul declanșat de publicarea unei broșuri dedicate lui Gh.L. de către I.Georgescu și mitropolitul Blajului, Vasile Socis.

678. Un manuscript al lui Gheorghe Lazăr. In: Detroitul - The Detroit, 1, nr.11, 29 mart. 1924, p.1.

679. URSU, N.A. Modelul francez al gramaticii lui I.Eliade Rădulescu.
In: Limba română, 10, nr.4, 1961, p.322-333.

Discuții privind paternitatea gramaticii donate de Gaster M. Aca-
demiei Române.

3.6.2. Recensii și cronici teatrale

* BOGDAN-DUICĂ, G. Gheorghe Lazăr. București, 1924.

680. Gheorghe Bogdan-Duică. Gheorghe Lazăr. In: Ion Neculce, fasc.
4, 1924, p.343.

681. O revizuire necesară. In: Tara noastră, 2, nr.17, 27 apr. 1924,
p.538-539.

682. Mehedinți, Simion. Bogdan-Duică. Gheorghe Lazăr. In: Convor-
tiri literare, 56, nr.3, mart. 1924, p.248 (semnat: M.).

683. STANESCU, CONST. N. G.Bogdan-Duică. Gheorghe Lazăr. București,
Cultura Națională, 1924. In: Viata românească, 17, nr.11-12, nov.-
dec. 1925, p.375-377.

* BOGDAN-DUICĂ, G . și POPA-LISSEANU, G . Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, 1924.

684. BACALBAȘA, C. Institutul de literatură. In: Miscarea literară, 2, nr.12, 31 ian.1925, p.2 /semnat:C.B./.

685. Bogdan-Duică, G . și Popa-Lisseanu, G. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. Edit. Ministerului Instrucțiunii. In: Miscarea literară, 2, nr.12, 31 ian.1925, p.3.

686. MINEA, I. G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu.Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. In: Viața românească, 16, vol.60, 10 oct. 1924, p.177.

687. G. Bogdan-Duică; G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Edit. Ministerului de instrucție, 1924. In: Revista generală a învățămîntului, 12, nr.9, oct.1924, p.639. /Semnat: P./.

*CARAGIALE, I.L. 100 de ani. Revistă istorică națională a secolului XIX.

688. 100 de ani. Revistă istorică națională a secolului XIX, de I. L. Caragiale. In: Curierul român, 14, nr.618, febr.1899, p.2 și 3.

*GEORGESCU, I. Gheorghe Lazăr, la o sută de ani de la moartea lui. Sibiu, 1923.

689. Georgescu, Ioan. Gheorghe Lazăr. In: Ideea europeană, 2, nr.133, 2-9 dec.1923, p.4.

690. Gheorghe Lazăr la o sută de ani de la moartea lui. In: Albina, 2, nr.257, 7 dec.1923, p.2.

691. IORGA, N. Georgescu Ion. Gheorghe Lazăr, la o sută de ani de la moartea lui. In: Revista istorică, 10, nr.1-3, 1924, p.54.

*IORGA, N. Cel dintii învățător de ideal național: Gheorghe Lazăr. București, 1916.

692. GEORGESCU-BUZIU, GH. Învățători de același ideal. In: Magazin istoric, 2, nr.6,(51), iun. 1971, p.17.

*LUPAȘ, I. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr. București, 1915.

693./GHIEBU, ONISIFOR./ Înainte cu o sută de ani și acum. In: Tribuna, nr.55, 15 nov. 1915, p.619. /semnat: Sima Gh./.

*MACOVESCU, G. Gheorghe Lazăr. București, 1973.

694. ADAM, IOAN. George Macovescu. "Gheorghe Lazăr". In: Scinteia, 42, nr.9748, 12 ian. 1974, p.4.

695. BUGARIU, VOICU. George Macovescu. Gheorghe Lazăr. /Cronică literară/. In: Astra, 2 (93), febr.1974, p.7.

696. GEVOZDEA, N.D. George Macovescu. "Gheorghe Lazăr". In: Telegraful Român, 122, nr.5-6, 1 febr.1974, p.3.

697. GEORGESCU-BUZĂU, GH. George Macovescu. Gheorghe Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973. In: Revista arhivelor, 52, vol. 37, nr.1, ian.-mart.1975, p.104-105.
698. JUCU ATANASIU, LUCIA. Gheorghe Lazăr "om al ideilor noi". In: Orizont, 24, nr.52(305), 27 dec.1973, p.5.
699. LOTREANU, ION. Portretul cărturarului. In: Săptămîna culturală a capitalei, nr.152, 2 nov.1973, p.3.
700. MUNTEANU, GEORGE. Gheorghe Lazăr. In: România literară, 6, nr. 47, 22 nov.1973, p.12.
701. STROE, PETRE. George Macovescu. Gheorghe Lazăr. București, Edit. Albatros, 1973, 142 p. In: Limbă și literatură, 1974, vol.I, p.203-205.
702. VOICU, OCTAVIAN. George Macovescu. Gheorghe Lazăr. In: Atenau, 11, nr.2, febr.1974, p.6.
703. ZUB, AL. George Macovescu. Gheorghe Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973. In: Anuar. Institutul de istorie și arheologie - Iași, 12, 1975, p.359.
- * MATEIU, I. Gheorghe Lazăr. Cluj, 1946.
704. Mateiu, I. Gheorghe Lazăr. Cluj, 1936, 62 p. In: Tara Bârsei, 2, nr.1, ian.-febr.1937, p.85-86.

705. Mateiu, I. Gheorghe Lazăr. Pagini de pomenire. Cluj, 1936. In: Anuarul Institutului de istorie națională, 7, nr.1, 1936-1938. București, M.O. și Imprimeria statului, 1939, p.724.

* PĂRNUȚĂ, GH. Gheorghe Lazăr. București, 1973.

706. BULGĂR, GH. Gh.Pârnuță. Gheorghe Lazăr. Contribuția sa la dezvoltarea învățămîntului. București, Edit. didactică și pedagogică, 1973. In: Limbă și literatură, vol.II, 1974, p.411-412.

* STANCU, GH. M. Gh.Lazăr pedagog național. Brașov, 1936.

707. SÂNZIANU, M. Stencu, Gh. M. Gheorghe Lazăr pedagog național. Viața, activitatea și ideile sale. Brașov, 1936. 148 p.+IV p. In: Revista istorică română, vol.V-VI, 1935-1936, p.609.

* N.IORGA. Gheorghe Lazăr. Dramă în 5 acte.

708. BOGREA, V. /Prezentarea dramei "Gheorghe Lazăr" de N.Iorga/. In: Basmuri, 17, nr. 22, 15 nov.1923, p.479-480. (Cronică).

709. BOGREA, V. "Gheorghe Lazăr", drama d-lui N.Iorga la "Teatrul Național" din Cluj. In: Neamul românesc, 18, nr.261, 18 nov.1923, p.2.

710. CEHAN-RACOVITĂ, CONSTANTIN. Seri de adevărată artă. In: Cultura poporului, 2, nr.30, 21 oct.1923, p.3; Neamul românesc, 18, nr.240, 24 oct.1923, p.3 /fragment/.

711. Nicolae Iorga. Gheorghe Lazăr. Teatrul de stat din Sibiu. In: Teatrul, 18, nr.12, dec.1973, p.41-42. /semnat:V.D./.

712. RĂDULESCU, F. Dialog în avanpremieră despre: "Gheorghe Lazăr" de
Nicolae Iorga. În: Tribuna Sibiului, 6, nr.1794, 1 dec.1973, p.3.

713. RĂDULESCU, F. O dublă reactivare în circuitul dramatic: Nicolae
Iorga și Gheorghe Lazăr. Interviu cu regizorul Ion Deloceanu. În:
Tribuna Sibiului, 6, nr.1795, 2 dec.1973, p.5.

714. ȘOTROPA, VIRGIL E. Gheorghe Lazăr. Piesă în cinci acte de N.Ior-
ga, la Teatrul Național din Cluj. În: Neamul românesc, 18, nr.257,
20 oct.1923, p.1, 2; Dimineața, 20, nr.6091, 20 oct.1923, p.3. /text
prescurtat/.

715. Teatrul Național "Gheorghe Lazăr" de N.Iorga. În: Infrățirea, 4,
nr.920, 17 oct.1923, p.3.

* PERETZ, I. Bimbașa Sava. Piesă în 5 acte în versuri.

716./ SĂTEANU, C./ Bucureștiul de altădată. În: Miscarea, 8, nr. 173,
9 aug. 1916, p.1 /semnat: Arald/.

4. COMEMORĂRI

1893

717. JOANDREA, GEORGE. Discurs rostit de învățătorul ... cu ocasiunea
ținerii parastasului în memoria lui George Lazăr la 26 sept. /1893/
în Avrig. In: Telegraful Român, 41, nr.112, 12/24 oct. 1893, p.447.
Principalele momente și trăsături ale activității sale.

1903

718. Zina sfintului George la Avrig. In: Telegraful român, 51, nr. 50,
6/19 mai 1903, p.203. /semnat: Un sibian/.
Sărbătorirea memoriei lui Gh.L. la Avrig.

1911

719. VERMEȘAN, G. Incă o serbare în Seminarul Andreian. In: Telegraful
Român, 52, nr.102, 29 sept./12 oct. 1911, p.436.
Cu prilejul sărbătoririi jubileului Seminarului Andreian din Si-
biu, o gedință a fost dedicată memoriei lui Gh.L.

1915

720. DEGHICI, PETRU. Un centenar. 15 septembrie /1815/. In: Românul,
2, nr.191, 3/16 sept. 1915, p.1-2.
100 de ani de la destituirea lui Gh.Lazăr din postul de profesor
la Seminarul ortodox din Sibiu.

721. O aniversare națională. In: Transilvania, 46, nr.1-6, iul. 1915,
p.53-64.

Evocare a meritelor lui Gh.L., la împlinirea a o sută de ani de la destituirea lui din slujba ocupată la Seminarul din Sibiu.

1916

722. /Aniversarea a o sută de ani de la venirea lui Gh.Lazăr în București/. In: La Roumanie, 19, nr.5053, 18/ mai 1916, p.3.
Scurtă informație privind ședința Societății române de științe, din 17 mai 1916, la care au luat cuvîntul prof. Tr.Lalescu și I.Istrati.
723. Cei trei luminători. Lazăr, Asachi, Haret. In: Liga Desteptarea, 4, nr.20, 14 febr. 1916, p.1.
Comemorarea unui secol de la venirea lui Gh.L. în Țara Românească și importanța sa în dezvoltarea învățămîntului românesc.
724. Comemorarea centenarului lui George Lazăr. In: Revista științifică "V.Adamachi", 7, nr.2, mai 1916, p.112-113.
Ședința de la Societatea de științe din București.
725. Comemorarea centenarului lui Gheorghe Lazăr. In: Minerva, 8, nr. 2660, 18 mai 1916, p.1 /semnat: G.E.B./.
Ședința Societății române de științe.
726. Comemorarea centenarului lui Gheorghe Lazăr. In: Flacăra, 2, nr. 36, 18 iun. 1916, p.425-426.
Ședința omagială organizată de Societatea de științe.
727. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Acțiunea, 15, nr.3850, 15 mai 1916, p.1.

Ședința Societății române de științe.

728. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. 100 ani de la venirea lui în țară. In: Actiunea, 15, nr.3852, 18 mai 1916, p.2.

Comemorarea de la Societatea română de științe.

729. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Tribuna, 2, nr.21-22, 29 mai 1916, p.380-381.

Notă elogioasă asupra evocării lui Gh.L. de către Tr.Lalescu, la Societatea de științe din București.

730. Datorii pioase. In: Viitorul, 9, nr.2904, 12 mart. 1916, p.1.

Datoria urmașilor de a cinste memoria lui Gh.L. cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la venirea lui în București.

731. DEMETRESCU, ROM. Doi premergători. Simion Bărnuț și Gheorghe Lazăr. In: Ardealul nostru, 2, nr.5, 17 mai 1916, p.1.

Împlinirea unui veac de la venirea lui Gh.L. la București.

732. Gheorghe Lazăr. In: Viitorul, 9, nr.2968, 17 mai 1916, p.1.

Omagiu personalității lui Gh.L.

733. GHIBU, ONISIFOR. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Tribuna, 2, nr.19-20, 15 mai 1916, p.325-328.

Importanța momentului Gh.L. în cultura română.

734. ISTRATI, C.I. Aniversări în 1916. Gheorghe Lazăr. In: Analele Academiei Române. Seria a II-a, Tom. XXXVIII, 1915-1916. Partea administrativă.

Activitatea lui Gh.L. în București.

735. MUNTEANU-RĂMNIC, D. Centenarul lui Gheorghe Lazăr (1816-1916). In România viitoare, 2, nr.37-38, 1 mai 1916, p.1; America, 11, nr.34, 6 iul. 1916, p.1 și 3.
Evocate momente din viața și activitatea lui Gh.L.

736. POPA-LISSEANU, G. Scrisoarea d-lui G.Popa-Lisseanu despre centenarul lui Gheorghe Lazăr. In: Analele Academiei Române, Seria II, Tom XXXVIII, 1915-1916. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1916, p.64.
G.Popa-Lisseanu propune ca sărbătorirea centenarului să fie marcată de publicarea unei monografii.

737. POPESCU, N.D. De la Societatea de științe. Comemorarea lui Gh. Lazăr. In: Dimineața, 13, nr.4385, 18 mai 1916, p.4.
Ședința festivă ținută cu ocazia împlinirii unui secol de la venirea lui Gh.L. în București.

738. ȚINC, N. Gheorghe Lazăr. In: Universul literar, 32, nr.21,22 mai 1916, p.4.
Comemorarea lui Gh.L. de către Societatea română de științe. Citate din cuvântările lui Traian Lalescu și C.I.Istrati.

1918

739. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Îndreptarea, 1, nr.190, 7 dec. 1918, p.2.
La împlinirea a 100 de ani de la prima lecție ținută în limba română de Gh.L., elevii școlilor din București au depus coroane de flori la statuia lui din București. Prof. Cr. Mironescu a ținut o cuvântare omagială.

740. ISTRATI, C.I. Serbarea împlinirii a 100 de ani de la înființarea în țară a primei școli române sub Gheorghe Lazăr, la Universitate. In: Analele Academiei Române, Seria a II-a, Tom. XXXVIII, 1915-1916, Partea administrativă și dezbaterile, București, 1919, p. 169.

1923

F e s t i v i t ă ț i

București

741. /Aprobarea propunerilor lui I. Bănu referitoare la comemorarea lui G. Lazăr/. In: Anale. Tom. XLIII. Ședințele din 1922-1923. București, "Cultura națională", 1923, p. 92-93. (Academia Română).

Pregătirile Academiei Române pentru comemorarea lui Gh. L. din din toamna anului 1923.

742. Ce-ar mai fi trebuit să se facă cu prilejul comemorării lui Gheorghe Lazăr. In: Lumina, 2, nr. 1-2, oct.-nov. 1923, p. 89.

Ar fi trebuit să se pună cel puțin o placă comemorativă pe locul unde a fost înființată la București Școala de la Sf. Sava și făcute unele cercetări asupra acestor locuri.

743. Centenarul morții lui Gheorghe Lazăr. Serbările de astăzi. Te-deum-ul de la Mitropolie. Spre statuia lui Lazăr. Discursurile. In:

Indreptarea, 6, nr.226, 30 sept. 1923, p.2.

Scurtă relatare.

744. Comemorarea lui Gh. Lazăr. La Mitropolie. Discursurile. In: Aurora, 3, nr.585, 1 oct. 1923, p.4.

Reportaj de la festivitățile din București.

745. Comemorarea centenarului lui Gh. Lazăr. In: Aurora, 3, nr.600, 21 oct. 1923, p.2.

Despre comunicarea lui G.Bogdan-Duică la Academia Română.

746. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. 100 de ani de la moartea marelui dascăl. Festivitățile din Capitală. In: Dimineața, 20, nr.6072, 1 oct. 1923, p.3; nr.6073, 2 oct. 1923, p.3, 7.

Solemnitățile din ziua de 29 sept.1923. Fragmente din cuvântările rostite cu acest prilej.

747. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. Solemnitatea din Capitală. In: Universul, 41, nr.2553 oct. 1923, p.5.

Despre cuvântările ținute la statuia lui Gh.L. Scurte informații de la alte manifestări din Capitală și din provincie.

748. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Timpul, 23, nr.190, 22 oct. 1923, p.1.

Scurtă notă despre comemorarea lui Gh.L. la Academia Română.

749. MINCULESCU-MIRANDY, I. Etape mari in decursul vremilor. Gheorghe Lazăr. In: Zorile, 1, nr.8-9, nov. 1923, p.7.

Semnificația solemnităților desfășurate la București cu ocazia centenarului morții lui Gh.L.

750. 100 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. Cum s-a slăvit în capitala României întregite memoria marelui învățător. Solemnitatea de la Mitropolie și de la statuia de pe B-dul Elisabeta. Cuvîntul Mitropolitului primat al țării și al ministrului școalelor. In: Viitorul, 15, nr.4669, 30 sept. 1923, p.2.

751. O sută de ani de la moartea lui Gh.Lazăr. Parastasul de la Mitropolie. Cortegiul. La statuia lui Gh. Lazăr. Discursurile. In: Lupta, 2, nr.540, 30 sept. 1923, p.4.

752. Programul comemorării lui Gheorghe Lazăr. In: Ardealul, 4, nr.152, 30 sept. 1923, p.1.

Avrig

753. Apostolii neamului. In: Legea românească, 2, nr.38, 17 sept.1923, p.1-2.

Sărbătorirea lui Gh.L. la Avrig. Menționați și Gh. Șincai, P. Maior, Samuil Clain, Samuil Vulcan, Paul Iorgovici, Moisé Nicoară, D.Țichindeal, C.Diaconovici Loga.

754. BERGHIA, IOAN. Centenarul lui Gh. Lazăr. In: Crai Nou, 2, nr.7-10, 1923, p.24-25.
Comemorarea la cimitirul din Avrig, la 30 sept. 1923.
755. Centenarul lui Gheorghe Lazăr la Avrig. In: Dimineața, 20, nr. 6074, 3 oct. 1923, p.4-5.
Aspecte de la festivitățile din 30 sept. 1923.
756. Centenarul lui Gh.Lazăr la Avrig. In: Carpații, 2, nr.199, 5 oct. 1923, p.1, 2.
Manifestările omagiale care s-au desfășurat la Avrig cu ocazia centenarului morții lui Gh.L.
757. Comemorarea centenarului morții lui George Lazăr. In: Biserica și școala, 47, nr.37, 10 sept. 1923, p.6.
Pregătirea comemorărilor de la Avrig.
758. Comemorarea lui Avram Iancu și Gheorghe Lazăr. In: Foia Diez-zană, 38, nr.29, 16 iul. 1923, p.6.
Rubrica "Știri" menționează că în octombrie 1923, cu ocazia centenarului morții lui Gh.L. se vor face serbări grandioase la Avrig.
759. Centenarul lui Gheorghe Lazăr la Avrig. Discursurile unor delegați ai instituțiilor publice din țară. Aspectele serbărilor. In: Adevărul, 36, nr.12172, 1 oct. 1923, p.3.

760. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr la Avrig. In: Biserica și școala, 47, nr.40, 1 oct. 1923, p.2-4.

Raport despre serbarea de la Avrig din ziua de 30 sept. 1923.

761. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Patria, 5, nr. 213, 3 oct. 1923, p.1, 2.

Solemnitatea de la Avrig. Discursurile rostite cu această ocazie de reprezentanți ai ținuturilor românești.

762. La Avrig. In: Învățătorul, 4, nr. 15-16, sept.1923, p.6.(Cronica).
Sărbătorile de la Avrig.

763. Excursiunile. 1. Avrig. In: Anuarul IV. Școala medie de fete a statului Orăștie (Transilvania). Anul școlar 1923-1924. Orăștie,

Tip. "Libertatea", /f.a./, p.7-8.

Excursia elevelor școlii de serbările de la Avrig, din zilele de 29 și 30 sept. 1923.

764. /FELEA, ILARION/. Centenarul lui Gheorghe Lazăr la Avrig. In: Albina, 3, nr.207, 6 oct. 1923, p.1 /semnat: Coresp.).

Cuvântările rostite. în ziua de 30 sept. 1923.

765. /Gheorghe Lazăr. Centenarul morții/. In: Protocolul Sinodului Arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu. Sesiunile regulamentare din anii 1923-1924. Sibiu, 1924, p.9,29-30,73,95,184-185,230, 237-238, 244-245, 251.

Pregătirile Sinodului pentru aniversarea lui Gh.L.

766. /KARNABATT, D./. La Avrig. Insemnările unui pelerin. In: Gheorghe Lazăr, nr.1, nov. 1923, p.8-9. /semnat: Diodor/.

Prezentare a festivităților.

767. 100 ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. Solemnitatea de la Avrig. In: Universul, 41, nr.254, 1 oct. 1923, p.3 și 4.

Desfășurarea solemnității. Omagiile rostite de mitropolitul Nicolae Bălan, principele Carol, C.Angelescu, Moșoiu, A.Cosma, G.Bogdan-Duică, Traian Lalescu, V.Bogrea, Vasile Goldiș, Ștefan Ion, Radu Budișteanu.

768. 100 ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Biserica ortodoxă română, 41, seria II, nr.13 (511), oct. 1923, p.997-999.

Sărbătorirea de la 30 sept. 1923.

769. PAJURĂ, DINU. Cum a decurs prăznuirea lui Gheorghe Lazăr la Avrig. In: Lumina satelor, 2, nr.39, 7 oct. 1923, p.1.

770. Sărbătorirea de la Avrig. In: Cultura poporului, 3, nr.28, 7 oct. 1923, p.2. /semnat: Alex. G./.

Programul serbărilor de la Avrig în memoria lui Gh. Lazăr.

771. Serbările centenarului lui Gh.Lazăr de la Avrig. In: Ioan Neculce, /Buletinul Muzeului municipal din Iași/, fasc.4, 1924,p.272-273.

772. Solemnitatea de la Avrig. In: Revista teologică, 13, nr.11, nov. 1923, p.348-355.

Festivitățile organizate la Avrig în ziua de 30 sept. 1923.

773. TRIFA, P. Praznicul școlii românești de la Avrig. In: Lumina satelor, 2, nr.39, 7 oct. 1923, p.1.
Sărbătorirea lui Gh.L. la Avrig..

C l u j

774. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. Circulară. In: Renasterea, 1, nr. 3, 23 sept. 1923, p.4.

Circulara Eparhiei Ortodoxe Române din Cluj pentru comemorarea lui Gh.L., la 30 sept. 1923, de către toate bisericile subordonate.

775. Comemorarea lui Gh. Lazăr. In: Conștiința românească, 1, nr. 29, 30 sept. 1923, p.3.

Programul comemorării la Universitatea din Cluj.

776. Festivalul "Gheorghe Lazăr". In: Conștiința românească, 1, nr.31, 21 oct. 1923, p.2. /semnat: Stal I/.

Reprezentarea piesei "Gheorghe Lazăr" de N.Iorga, la Teatrul Național din Cluj. Câteva însemnări pe marginea conferinței lui Gh. Bogdan-Duică, ținută cu acest prilej.

S i b i u

777. Centenarul morții lui Gh. Lazăr. In: Unirea, 33, nr.39, 29 sept. 1923, p.1.

Chemarea Asociației "Astra" pentru sărbătorirea lui Gh.L.

778. /FELEA, ILARION/. Centenarul lui Gheorghe Lazăr în Sibiu. In: Albina, 2, nr.206, 5 oct. 1923, p.2. /semnat: Coresp./.

Parastes pentru Gh.L. Un festival dat de elevii liceului de băieți.

779. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr la Sibiu. In: Dimineața, 20, nr. 6072, 1 oct. 1923, p.7.

Parastasul. Cuvântările. Festivalul dedicat lui Gh.L.

780. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr la Seminarul Andreian. In: Telegraful Român, 71, nr.84, 13 oct. 1923, p.2.

Programul sărbătoririi lui Gh.L. din 8 oct. 1923 la seminarul teologic din Sibiu.

781. Știrile zilei. /Secțiile științifice-literare ale Asociațiunii din Sibiu .../. In: Telegraful Român, 71, nr.56, 11 iul. 1923, p.3.

In ședința din 13-14 iul. 1923 s-au stabilit măsuri pentru comemorarea lui Gh.L. în luna septembrie.

B u c u r e ș t i , A v r i g , S i b i u ș i C l u j

782. Programul serbărilor centenarului morții lui Gheorghe Lazăr. In: Telegraful Român, 71, nr.75-76, 28 sept. 1923, p.2.

Programul serbărilor de simăță 29 sept. 1923 la București și Sibiu și duminică 30 sept. la Avrig.

783. Centenarul morții lui Gh. Lazăr. Programul solemnităților. In: Viitorul, 15, nr.4668, 29 sept. 1923, p.2.

Solemnitățile de la București și Avrig.

784. Programul comemorării lui Gheorghe Lazăr. In: Infrățirea, 4, nr. 905, 29 sept. 1923, p.1.

La București, Sibiu și Avrig.

785. Comemorarea lui Gh.Lazăr. In: Neamul românesc, 18, nr. 220, 30 sept. 1923, p.3.

Programul serbărilor comemorative din București și Avrig din 29 și 30 sept. 1923.

786. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. Programul serbărilor de azi și de mâine. In: Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.3.

In București și Avrig.

787. Programul serbărilor centenarului lui Gh. Lazăr. In: Conștiința românească, 1, nr.29, 30 sept. 1923, p.3.

La București, Sibiu, Avrig.

788. Centenarul morții lui Gh. Lazăr. In: Gazeta Oltului, 2, nr. 20, 1 oct. 1923, p.3.

Scurtă notă despre festivitățile de la București și Avrig.

789. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Timpu, 23, nr.172, 1 oct. 1923, p.1.

Programul serbărilor de la București și Avrig din 1923.

790. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Patria, 5, nr. 212, 2 oct. 1923, p.1.

Solemnitățile de la București și Sibiu.

791. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. Solemnitatea de la Sibiu și Avrig. In: Telegraful Român, 71, nr.77-78, 5 oct. 1923, p.1-4.

Desfășurarea solemnităților.

792. Amintirea lui Gheorghe Lazăr. In: Unirea poporului, 2, nr.39, 7 oct. 1923, p.1.

Scurtă relatare a sărbătoririi lui Gh.L. la Sibiu și Avrig.

793. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Renăsterea, 1, nr.5, 7 oct. 1923, p.1-2.

Prezentarea solemnităților care au avut loc la București, Sibiu, Avrig și Cluj cu ocazia centenarului morții lui Gh.L.

794. Sărbătorirea memoriei lui Gh. Lazăr. In: Transilvania, 54, nr.10-12, oct.-dec. 1923, p.577-579.

Sărbătorirea centenarului nașterii lui Gh.L. la București, Avrig și Sibiu.

795. /Comemorarea lui Gh. Lazăr/. In: Anuarul Seminarului arhidiecezan teologic "Andreian" ortodox român din Transilvania în Sibiu pe anul școlar 1923/1924. Vol.V. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1924, p.50-51.

Manifestările desfășurate la Sibiu și Avrig în ziua de 30 sept. 1923, cu ocazia centenarului morții lui Gh.L.

796: Istoricul anului școlar 1923/24. In: Anuarul V al liceului de stat "Gheorghe Lazăr" din Sibiu 1923-1924. Sibiu, Tiparul Institutului de arte grafice "Dacia Traiană", 1925, p.69, 71-72.

Sărbătorirea lui Gh.L. la Avrig și Sibiu de către elevii liceului care-i poartă numele, la 22 sept. 1923 și 18 mai 1924.

Alte localități

797. /In Congresul învățătorilor Ardealului ținut la Arad/. In: Telegraful Român, 71, nr.64, 21 aug. 1923, p.3.
Despre omagiul adus lui Gh.L. de către prof. V.Lazăr cu acest prilej.
798. BĂDESCU, IOSIF TR. Prea on. domni protopresbiteri, onarată preoțime parohială. In: Foia Diecezană, 38, nr.37, 10 sept. 1923, p.1.
Pregătirile făcute la Caransebeș cu ocazia centenarului morții lui Gh.L.
799. PAPP, IOAN I. Circulară către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din eparhia Aradului. In: Biserica și școala, 47, nr.37, 10 sept. 1923, p.2.
Adresă privind organizarea centenarului marelui dascăl al neamului, Gh.L.
800. BĂLAN, NICOLAE. Mitropolitul Ardealului, dr. Nicolae Bălan, pentru prăznuirea marelui dascăl Gheorghe Lazăr. In: Lumina satelor, 2, nr.37, 23 sept. 1923, p.1.
Circulara adresată preoților și învățătorilor de către mitropolitul N.Bălan pentru sărbătorirea lui Gh.L.
801. Gheorghe Lazăr. In: Biserica și școala, 47, nr.39, 24 sept.1923, p.4-5.
Comemorarea marelui cărturar la Arad.
802. Vizitațiunea canonică din jurul Detei. In: Foia Diecezană, 38, nr. 43, 22 oct. 1923, p.3. /semnat:Rap/.

Comemorarea lui Gh.L. la Deta, în ziua de 17 sept. 1923.

803. NECULCE. Un veac de la moartea lui Gheorghe Lazăr. În: Revista teologică, 13, nr.8-10, aug.-oct. 1923, p.319-320.

C u v î n t ă r i o m a g i a l e

804. ANGELESCU, C. Discursul d-lui dr. C.Angelescu, Ministrul Instrucției, rostit la statuia lui G.Lazăr la 29 Septembrie 1923. În volul G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p. 314-315.

Rostit la sărbătorirea prilejuită de comemorarea lui Gh.L.

805. ANGELESCU, C. Centenarul lui Gheorghe Lazăr, la Avrig. În: Adverburul, 36, nr.12172, 172, 1 oct. 1923, p.3; Infrățirea, 4, nr. 907, 2 oct. 1923, p.1-2; Dimineșta, 20, nr.6074, 3 oct. 1923, p.4; Carpații, 3, nr.199, 5 oct. 1923, p.1, 2; Crai nou, 5, nr.7-10, 1923, p.12-14; Gheorghe Lazăr, nr.1, nov. 1923, p.11-12; Revista teologică, 13, nr.11, nov. 1923, p.350; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.323-326.

Discurs rostit la Avrig, la 30 sept. 1923, cu ocazia sărbătoririi lor prilejuite de comemorarea lui Gh.L.

806. BAICULESCU, GEORGE. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. 1823-1923. Gheorghe Lazăr și deșteptarea națională. În: Năzuința, 2, nr.4, oct. 1923, p.31-32; Gheorghe Lazăr, nr.1, nov. 1923, p.7.

Gh.L. ca simbol al redeșteptării conștiinței naționale la români.

807. /BIAN, NICOLAE/. Cuvîntarea I.P.S.S. Mitropolitul Ardealului. In: Adevărul, 36, nr.12.172, 1 oct. 1923, p.3; Infrățirea, 4, nr. 907, 2 oct. 1923, p.1; Dimineața, 20, nr.6074, 3 oct. 1923, p.4; Unirea, 22, nr.40, 6 oct. 1923, p.1, 2; Legea românească, 3, nr.39, 7 oct. 1923, p.4; Biserica și școala, 47, nr.40, 14 oct. 1923, p.4; Revista teologică, 13, nr.11, nov.1923, p.348-349; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.316-318.
- Discurs rostit cu ocazia festivităților organizate la Avrig pentru comemorarea lui Gh.L.

808. BIANU, IOAN. Cuvîntul Academiei Române rostit de ... In: Foia tinerimii, 7, nr.16, 1 nov. 1923, p.187-188; Anale. Tom. XLIV. Ședințele din 1923-1924. 1924, p.17-19. (Academia Română).
- Ținut cu ocazia comemorării centenarului morții lui Gh.L..

809. BOGDAN-DUICK, G. /Conferința d-lui ... despre Gh. Lazăr/. In: Infrățirea, 4, nr.919, 16 oct. 1923, p.4; Dimineața, 20, nr.6074, 3 oct. 1923, p.5.
- Rostit la Avrig cu ocazia sărbătoririi prilejuite de comemorarea lui Gh.L.

810. BOGREA, VASILE. La mormîntul lui Lazăr. In: Conștiința românească, 1, nr.30, 14 oct. 1923, p.1.
- Cuvînt rostit în numele Universității din Cluj, cu prilejul comemorării lui Gh.L. la Avrig, la 30 sept. 1923.

811. /BOLOGA, VASILE/. De la serbarea din Avrig. In: Telegraful român, 71, nr.81, nr.1, 16 oct. 1923, p.2-3; Anuarul Școlii secundare de fete gradul II din Sibiu, cu internatul de fete al "Asociației pentru literatura română și cultura poporului român" pe anul școlar 1923/24. Vol.V. Sibiu, Inst. de arte grafice "Dacia Traiană", 1924, p.41-43.

Cuvîntare rostită cu ocazia comemorării centenarului morții lui Gh.L. la Avrig, la 30 sept. 1923.

812. CAROL. /Cuvîntarea principelui moștenitor la Avrig la 30 sept. 1923/. In: Adevărul, 36, nr.12.172, 1 oct. 1923, p.3; Indreptarea, 6, nr.227, 2 oct. 1923, p.2; Infrățirea, 4, nr.907, 2 oct. 1923, p.1; Carpații, 2, nr.199, 5 oct. 1923, p.1; Legea românească, 2, nr.39, 7 oct. 1923, p.3; Biserica și școala, 47, nr.40, 14 oct. 1923, p.3-4; Crai Nou, 5, nr.7-10, 1923, p.10-11; Școala română, 18, nr.8-9, oct.-nov. 1923, p.6-7; Gheorghe Lazăr, nr.1, nov. 1923, p.10; Revista teologică, 13, nr.11, nov.1923, p.349-351; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.319-322; C.Găvănescul. Din geniile neamului: Mihai Viteazul (1558-1601), Mitropolitul Andrei Șaguna (1808-1873), Gheorghe Lazăr (1779-1823). București, Tip. "Universul", 1932, p.377.

813. CĂRPINIȘIANU, SILVIU. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Anuarul Școlii medii de stat pentru băieți din Sebeșul săsesc pe anii școlari 1922-23, 1923-24 și 1924-25, Sebeș, Tip. "Stela", 1926, p.23-31.

Viața și activitatea lui Gh.L. Aprecieri asupra vieții politice și sociale din Transilvania la sfîrșitul sec. al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea. Discurs.

814. COLAN, N. Apostolatul lui Gheorghe Lazăr în Sibiu. În: Revista teologică, 13, nr.8-10, aug.-oct. 1923, p.257-261; Luceafărul, 2, nr.10, dec. 1926, p.3-4.

Discurs rostit la festivalul "Gh. Lazăr" ținut la Sibiu cu ocazia comemorării unui veac de la moartea marelui dascăl al neamului românesc.

815. COSMA, A. Centenarul lui Gh. Lazăr la Avrig. În: Carpații, 2, nr. 199, 5 oct. 1923, p.2.

Discurs ținut în ziua de 30 sept. 1923 la Avrig.

816. CRISTEA, MIRON. Cuvintarea I.P.S.S. Mitropolitul Primat Miron Cristea, rostită la 29 septembrie 1923, la centenarul morții lui G. Lazăr. În: Biserica ortodoxă română, (Seria a II-a), 41, nr. 13 (511), oct. 1923, p. 998-999; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p. 309-313.

Momente din viața și activitatea lui Gh.L., întemeietorul învățămîntului național.

817. GHIBU, ONISIFOR. Discurs rostit în fața statuii din București a lui Gheorghe Lazăr. Cu prilejul comemorării lui, la o sută de ani de la moarte. În: O.Ghibu. Prolegomena la o educație românească. București, Edit. "Cultura românească", 1941, p.596-598.

818. GOLDIȘ, VASILE. Gheorghe Lazăr (Discurs rostit la Avrig, la 30 sept. 1923). În: Patria, 2, nr.212, 3 oct. 1923, p.1; Revista teo-

logică, 13, nr.11, nov. 1923, p.352-353.

819. HODOȘ, ALEXANDRU. La marile răspintii ale vremii. Proscrocal Gheorghe Lazăr. In: Tara noastră, 4, nr.40, 7 oct. 1923, p.1268-1270.

Cu ocazia comemorării a 100 de ani de la moartea lui Gh.L., este subliniat locul său unic în istoria culturii românești. Discurs.

820. /IORGA, N./ Conferință rostită Duminică 30 septembrie, la Teatrul Popular, de către ..., pentru comemorarea lui Dimitrie Cantemir și Gheorghe Lazăr. In: Calendarul Ligii Culturale pe anul 1924.

București, Tip. "Cultura-Neamul Românesc", 1924, p.26-35.

Personalitatea lui Gh.L. Comparație cu Dimitrie Cantemir.

821. /LAZAR, VICTOR/. Contresul învățătorilor. In: America, 18, nr.220, 1923, p.3.

Conferința ținută la congresul învățătorilor din Transilvania, ținut la Ared între 5-7 aug. 1923 despre marele dascăl și redeştepător al simțămintului național, Gh.L.

822. MATEI, I. Discurs la comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Crai nou, 2, nr.7-10, 1923, p.15-17; Revista teologică, 13, nr.11, nov. 1923, p.353-355.

823. MOȘOIU, C. Cuvîntarea generalului C. Moșoiu, ministrul comunicațiilor. In: Carpații, 2, nr.199, 5 oct. 1923, p.2; Crai nou, 2, nr. 7-10, 1923, p.14-15.

Ținută la Avrig, în ziua de 30 sept. 1923, cu ocazia sărbătoririi lui Gh.L.

824. PĂRVAN, VASILE. /Cuvîntul de deschidere rostit de ... la şedinţa solemnă a Academiei Române din ziua de 19 oct. 1923 cu ocazia comemorării lui Gheorghe Lazăr/. In: Anale. Tom. XLIV. Şedinţele din 1923-1924. Bucureşti, 1924, p.20-21. (Academia Română).
Elogiu adus lui Gh.L.

825. România întregită sărbătoreşte 100 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. Solemnitatea de la Avrig. Discursul A.S.T. Principelui Carol moştenitorul tronului. Cuvîntările I.P.S.S. Mitropolitul Ardealului dr. N.Bălan şi ale d-lor miniştri prof. dr. C. Angelescu, gen. Moşoiu, Cosma ş.a. In: Viitorul, 15, nr.4670, 1 oct. 1923, p.3 şi 4.

Fragmente din celelalte cuvinte omagiale rostite cu acest prilej.

826. ȚIȚEICA, G. Comemorarea lui Gh.Lazăr. la Bucureşti. In: Răsăritul, 6, nr.3-4, 1923, p.3.

Discursul rostit în faţa statuiei lui Gh.L. din Bucureşti, cu ocazia comemorării a 100 de ani de la moartea sa.

827. VASILIU, CONST. D. Gheorghe Lazăr. Conferinţă ținută în Sala Teatrului din Dorohoi la 29 Septembrie 1923. Dorohoi, Tip. "Gazeta Dorohoiului", 1923, 16 p.

Momentul Gh.L. în istoria culturii româneşti.

Articole omagiale

828. /BILCIURESCU, VICTOR/. In jurul comemorării lui Gheorghe Lazăr. In: Aurora, 2, nr.583, 1 oct. 1923, p.1. /semnat: V.B./

Comemorarea lui Gh.L. ar fi trebuit să prilejuiască şi unele reflecţii asupra situaţiei culturale de la sate, care nu a progresat

prea mult și unde mai persistă analfabetismul.

829. BOBANGU, T.N. O datorie pioasă. In: Revista noastră, 1, nr.6-10, 1 dec. 1923, p.233.
Comemorarea lui Gh.L., eveniment național.
830. Centenarul lui Gheorghe Lazăr. In: Telegraful Român, 71, nr.75-76, 15 sept. 1923, p.1.
Importanța lui Gh.L. pentru cultura românească.
831. Centenarul lui Gheorghe Lazăr. In: Carpații, 3, nr.198, 26 sept. 1923, p.1.
832. Centenarul lui Gheorghe Lazăr. In: Opinii școlare, 1, nr.4, sept. 1923, p.16.
833. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Indreptarea, 6, nr.226, 30 sept. 1923, p.1.
Date biografice. Importanța sa în cultura românească.
834. CULEA, A.D. Cu prilejul unei comemorări. In: Neamul românesc, 18, nr.250, 4 nov. 1923, p.1.
Ce ar fi trebuit să se facă cu ocazia sărbătoririi lui Gh.L.
835. DINU, IOAN. Cuvînt de pomenire. In: Anuarul Seminarului arhidiecezan teologic "Andreian" ortodox român din Transilvania în Sibiu pe anul școlar 1923/1924. Vol.V. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1924, p.66-68.
Articol comemorativ despre Andrei Șaguna și Gh.L., sărbătoriți în același an.

836. DRAGOMIRESCU, MIHAIL. Fapte culturale. In: Viitorul, 15, nr. 4679, 12 oct. 1923, p.1, 2.

Comemorarea lui Andrei Șaguna și Gh.L. din toamna anului 1923.

837. /Gheorghe Lazăr. Editorialul revistei "Gheorghe Lazăr" din Brașov/. In: Gheorghe Lazăr, nr.1, nov. 1923, p.3.

838. Gh. Lazăr. In: Foia Diecezană, 38, nr.29, 16 iul. 1923, p.5.

Ședința ASTREI din Sibiu intrunită în vederea pregătirii comemorării centenarului morții lui Gh.L. la Avrig.

839. Gheorghe Lazăr. In: Lupta, 2, nr.540, 30 sept. 1923, p.1.

840. Gheorghe Lazăr. Pomenirea unui mare dascăl de demult. In: Unirea poporului, 5, nr.38, 30 sept. 1923, p.1.

841. Gheorghe Lazăr. Cu prilejul centenarului morții sale. In: Renașterea, 1, nr.4, 30 sept. 1923, p.1-2.

Omagiu adus de Eparhia Ortodoxă Română din Cluj lui Gh.L., "acest nou dascăl al neamului, pentru jertfa sufletului lui depusă întregă pe altarul fericirii neamului nostru românesc".

842. Gheorghe Lazăr (1779-1823). O sută de ani de la moartea celui dintâi învățător care a deschis o școală românească în București. In: Albina, 22, nr.33-34, 1-15 oct. 1923, p.515-517. /semnat: A.S./.

843. Gheorghe Lazăr în lumina serbării de comemorare. In: Craiu Nou, 2, nr.7-10, 1923, p.10-17.

Comemorarea lui Gh.L. la Avrig în ziua de 30 sept. 1923. Omagiile aduse marelui dascăl de către participanți.

844. Gheorghe Lazăr. In: Ilustrația săptăminală, 1, nr.1, 10 nov.1923, p.3.
845. Gheorghe Lazăr. In: Telegraful român, 72, 14 apr. 1924, nr.30-31, p.5-6.
Sint menționate acțiunile din perioada sărbătoririi centenarului lui Gh.L.
846. Gh. Lazăr in teatru. In: Gheorghe Lazăr, 1, nr.1, nov.1923, p.99.
Sărbătorirea lui Gh.L. la Cluj prin prezentarea piesei lui N.Iorga "Gheorghe Lazăr".
847. GHIBU, ONISIFOR. Centenarul lui Gheorghe Lazăr. In: Universul, 14, nr.252, 29 sept. 1923, p.1-2; nr.253, 30 sept. 1923, p.1-2.
Date biografice. Importanța școlii lui Gh.L.
848. GOGA, D. Gheorghe Lazăr. In: Învățătorul, 4, nr.15-16, sept.1923, p.1-2.
Viața simbolică a lui Gh.L.
849. Idei, oameni, fapte. Centenarul lui Gheorghe Lazăr. In: Opinii școlare, 1, nr.4, sept. 1923, p.16.
850. La monumentul lui Gheorghe Lazăr. Epitaful lui Lazăr. In: Evenimentul, 31, nr.738, 4 oct. 1923, p.4.
Este reprodus epitaful de pe mormintul lui Gh.L., urmat de o scurta notă a redacției.
851. Marele dascăl Gheorghe Lazăr. In: Miscarea, 17, nr.222, 1 oct. 1923, p.1.

852. METEȘ, ȘT. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr (O sută de ani de la moartea lui). In: Icoane maramuresene, 1, nr.1, nov. 1923, p.3-4.

853. PETALĂ, N. Gheorghe Lazăr. In: Cultura poporului, 3, nr. 27, 30 sept. 1923, p.1.

Evocare.

854. Pomenirea lui Gh.Lazăr la Iași. Conferința d-lui profesor C.Stambolin la Ateneul Popular Tătărași din Iași în ziua de 11 noiembrie 1923. In: Neamul românesc, 18, nr. 76, 6 dec. 1923, p.2. /semnat: Const./.

Situația învățămîntului în Țara Românească la venirea lui Gh.L. la București și întemeierea Școlii de la Sf.Sava.

855. POP, ȘTEFAN. Gheorghe Lazăr. In: Unirea, 33, nr.39,29 sept.1923, p.1.

Gh.L., reprezentant al ideii naționale în Transilvania și Țara Românească.

856. POPA, SEPTIMIU. O sută de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Cultura poporului, 3, nr.27, 30 sept. 1923, p.1.

857. RĂDULESCU, FL. Gheorghe Lazăr. (Pleiada oamenilor mari ai neamului). In: Gazeta școlii, 2, nr.8-9, oct. 1923, p.11-15.

Date biografice. Inițierea Școlii de la Sf.Sava de către Gh. L. Organizarea și programul ei.

858. STRAJE, MIHAIL. Un centenar. In: Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1923, p.3.

Aniversarea morții lui Gh.L. pe plan național.

859. Un apostol și mucenic a fost marele dascăl Gheorghe Lazăr. In: Lumina satelor, 2, nr.39, 7 oct. 1923, p.1.

Scurte însemnări la aniversarea lui Gh.L. din 1923.

1924

860. LAPEDATU, ALEX. Momente culturale și politice. Cuvintări (31 octombrie 1923-31 martie 1926). București, Tip. cărților bisericești, 1926, p.25-26.

Cuvintare ținută cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh.L. de la Casa învățătorilor din Cluj la 16 iun. 1924.

1928

861. LUNGULESCU, G. Un centenar. In: Universul, 46, nr.104, 7 mai 1928, p.11.

Episodul plecării lui Gh.L. din București evocat de I. Heliade Rădulescu.

1929

862. SEIȘANU, R. 150 ani de la nașterea lui Gh. Lazăr. În ce împrejurări a venit Gh.Lazăr în București. Candidat de episcop. Activitatea lui pe terenul cultural și național. În: Universul, 47, nr. 126, 6 iun. 1929, p.1.

Date biografice.

1930

863. LAZĂR, VICTOR. Gheorghe Lazăr. Născut la 5 iunie 1779, mort la 17 septembrie 1823. În: Cultura poporului, 2, nr.27, 30 sept. 1930, p.2.

Insemnătatea activității lui Gh.L.

1933

864. TOMUȚĂ, ION. Apostolul Gheorghe Lazăr. În: Societatea de mîine, 10, nr.12, dec. 1933, p.242.

Omagiu la aniversarea a 110 ani de la moartea lui Gh.L.

1935

865. MILTIADE, CONST. Cuvînt de închinare cu ocazia parastasului din ziua de 9 iunie 1935, la mormîntul lui Gh. Lazăr, din Avrig. Sibiu, /Tip. Școlii de ofițeri de infanterie/, 1935, 9 p.

Evocarea personalității lui Gh.L.

1938

866. GEROTA, C. O sută cincisprezece ani de la moartea lui Gh. Lazăr.
In: Revista Societății Tinerimea Română, 57, nr.2, oct. 1938, p.43-45.

Importanța înființării școlii lui Gh.L., pentru cultura românească.

867./IENCICA, CONSTANTIN/ Gheorghe Lazăr. In: Șutul și școala, 8, nr. 3-4, nov.-dec. 1938, p.122. /semnat: I.C./.

Se prezintă textul redactat de N.Iorga, propus pentru a fi pus pe case din Avrig, în care s-a născut Gh.L.

868. 115 ani de la moartea lui Gh. Lazăr. Comemorarea de la Biserica Albă. In: Viitorul, 30, nr.9211, 18 sept. 1938, p.2.

Comemorarea organizată de Societatea culturală "Tirnavă-Mare" a ardelenilor din București.

869. TECULESCU, HORIA. George Lazăr. In: Șutul și școala, 8, nr. 7-8, mart.-apr. 1939, p.205-208.

Date biografice în cuvîntarea rostită la dezvelirea plăcii comemorative de pe frontispiciul bisericii din Săcele, jud. Odorhei la 11 dec. 1938.

1941

870. POPA, I. Comemorarea lui Gh.Lazăr. Cuvîntare ținută la 23 aprilie 1941, la mormîntul lui Gh. Lazăr, la Avrig-Sibiu. In: Anuarul pe anii școlari 1939/40 și 1940/41, Liceul "Gh. Lazăr"-Sibiu. Si-

biu, Tiparul Inst. de arte grafice "Dacia Traiană", 1942, p.112-114.

Viața lui Gh.L.

1942

871. POPOVICI, D. Discurs rostit la Avrig. 23 apr. 1942. In: Anuarul Universității Regele Ferdinand I. Cluj-Sibiu. 1941-1942. Sibiu, Tip. "Cartea Românească din Cluj", 1943, p.102-103.

872. POPOVICI, D. Pelerinajul de la Avrig. Discursul lui. In: Anuarul Universității Regele Ferdinand I. Cluj-Sibiu. 1941-1942. Sibiu, Tip. "Cartea românească din Cluj", 1943, p.104-106.

Evocare a personalității lui Gh.L.

1943

873. /REGMAN, N./. Taine de sub geana Carpaților dezrobiți. Sibiu, Edit. "Țara", 1943, p.115-118. /semnat: Sandu Z./.

Descrierea serbărilor de la Avrig prilejuite de sărbătorirea lui Gh.L. de către Universitatea din Cluj.

1953

874. DORIAN, C. Un mare patriot: Gheorghe Lazăr. In: Viața capitalei, 4, nr.1351, 30 sept. 1953, p.3.

Cu ocazia comemorării a 130 ani de la moartea lui Gh.L., este prezentată viața, activitatea și opera marelui cărturar.

875. Gheorghe Lazăr, înaintaş de seamă al şcolii noastre (130 de ani dela moartea lui Gheorghe Lazăr). In: Revista de pedagogie, nr. 2, ian.-mart. 1953, p.61-74.

Viaţa şi activitatea lui Gh.L. Situaţia internă a Ţării Româneşti în primele decenii ale sec. al XIX-lea. Momente din viaţa internaţională din aceeaşi perioadă.

876. IOSIFESCU, SILVIAN. Gheorghe Lazăr înaintaş al culturii româneşti. In: Flacăra, nr.12, 20 oct. 1953, p.27.

Articol comemorativ cu ocazia împlinirii a 130 de ani de la moartea lui.

877. MACREA, DIMITRIE. O figură luminoasă a şcolii şi culturii naţionale româneşti. 130 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Scinteia, 23, nr.2779, 29 sept. 1953, p.2.

Valoarea istorică a momentului înfiinţării şcolii româneşti de la Sf. Sava.

1954

878. BREAZU, ION. Gheorghe Lazăr. 175 de ani de la naşterea lui. In: Steaua, 2, nr.3, 1954, p.66-72.

Evocarea personalităţii şi a realizărilor lui Gh.L.

879. COLEŞIU, M. Intemeietorul şcolii româneşti. 175 de ani de la naşterea lui Gh.Lazăr. In: Munca, 11, nr.2065, 5 iun. 1954, p.2.

Date biografice. Şcoala de la Sf.Sava.

1956

880. CREȚOIU, IOAN. Gheorghe Lazăr - creatorul primei școli superioare românești. In: Flacăra Sibiului, 13, nr.2650, 15 sept. 1956, p.2.

Evocare la 135 de ani de la moartea lui Gh.L.

1959

881. A román kultúra kétkiemelkedő alakja /Două personalități ale culturii române: Gheorghe Lazăr și Constantin I. Nottara/. In: Igazság, (seria a II-a), 20, nr.130, 5 iun. 1959, p.3.

Articol omagial cu prilejul împlinirii a 180 de ani de la nașterea lui Gh.L.

1964

882. IVAȘCU, GEORGE. Centenar. In: Contemporanul, nr.42 (940), 16 oct. 1964, p.1.

La sărbătorirea centenarului Universității din București este amintit Gh.L. care, a subliniat în "Înștiințarea" sa necesitatea înființării unei școli superioare.

883. MIHOȘ, GH. Universitatea din București la împlinirea unui veac de existență. In: Lupta de clasă, (Seria a V-a), 44, nr.10, oct.1964, p.26.

Cu prilejul centenarului Universității și împlinirii a 270 ani de la întemeierea Academiei domnești de la Sf. Sava, este subliniat meritul lui Gh.L. de a fi inaugurat învățământul superior în limba națională.

884. Universitatea București. 1864-1964. București, Edit. didactică și pedagogică, /1964/, p.17-22.

Personalitatea lui Gh.L. și începutul învățământului superior în limba română.

885. Vademecum. Universitatea din București. /București, Centrul de multiplicare al Universității din București/, 1970, p.18.

Colegiul de la Sf. Sava și importanța lui Gh.L. în dezvoltarea învățământului în limba română.

1968

145 ani de la moarte

886. DUMITRU, NICU. 145 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Munca, 24, nr.6483, 17 sept. 1968, p.2.

Activitatea și rolul lui Gh.L. în cadrul cultural, social și politic de la începutul sec. XIX în Țara Românească.

887. GINJU, TRAIAN. Gheorghe Lazăr. 145 de ani de la moarte. In: Știința tineretului, 24, nr.6011, 17 sept. 1968, p.2.

Despre viața, activitatea și opera lui Gh.L.

888. JOZSA, JÁNOS. Gheorghe Lazăr. Az anyanyeből oktatás úttörője (Hatalánok 145 évfordulójára) /Gheorghe Lazăr, pionierul învățământului în limba maternă (145 de ani de la moarte)/. In: Igazság, 22,

nr.221, 17 sept. 1968, p.3.

889. POPESCU, TITU. Gheorghe Lazăr - ctitor al școlii românești (145 de ani de la moarte). In: Tribuna Sibiului, 1, nr.182, 19 sept.1968, p.1.

Activitatea de dascăl a lui Gh.L. la București. Opera.

150 ani de învățămînt românesc

890. BIRĂNESCU, GEORGE. Un secol și jumătate de învățămînt ingineresc în limba română. In: Scinteia, 38, nr.7872, 31 oct. 1968, p.1, 4.

Despre personalitatea eminentului om de cultură și inflăcăratului patriot care a fost Gh.L., marele animator al cursurilor începute la Sf. Sava. Dezvoltarea învățămîntului tehnic în România.

891. BELEȘ, AUREL. 150 de ani de învățămînt superior tehnic românesc. In: România liberă, 26, nr.7474, 31 oct. 1968, p.1, 3.

Date biografice despre Gh.L., creatorul învățămîntului tehnic superior românesc. Aportul lui la desfășurarea evenimentelor din 1821. Elevii săi de la Sf. Sava.

892. CÂNDEA, VIRGIL. Vatră de lumină și ideal patriotic. O dată memorabilă în istoria școlii românești. In: Scinteia, 37, nr.7652, 24 mart. 1968, p.4.

Semnificația actului din 24 mart. 1818 prin care se hotăra ca în Școala de la Sf.Sava să se predea în limba română.

893. CEAUȘESCU, NICOLAE. Mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat, corpului profesoral și studenților din Institutele de învățămînt tehnic superior din București. In: Scinteia, 38, nr.7873,

1 nov. 1968, p.1.

Mesaj adresat cu ocazia implinirii a 150 de ani de la infiintarea scolii in limba romana de la Sf. Sava.

894. CEAUȘESCU, NICOLAE. Mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de stat cadrelor didactice și elevilor, organizației de partid și organizației U.T.C. de la liceul "Gheorghe Lazăr" din Sibiu. In: Scinteia, 38, nr.7876, 4 nov. 1968, p.1; Scinteia tineretului, 24, nr.6052, 4 nov. 1968, p.1; România liberă, 26, nr.7478, 5 nov.1968, p.1; Munca, 24, nr.6525, 5 nov. 1968, p.1; Gazeta învățămîntului, 20, nr.968, 8 nov. 1968, p.1; Neuer Weg, 20, nr.6068, 5 nov.1968, p.1; Előre, 22, nr.6533, sz. 1968, nov. 5, 1; Tanfolyvi Ujság, 12, nr. 390 z, nov. 5, 1 l.

Mesaj adresat cu ocazia implinirii a 150 de ani de la deschiderea scolii lui Gh.L. de la Sf. Sava.

895. CIACHIR, NICOLAE. 150 de ani de învățămînt românesc (școala de la sf. Sava). In: Revista muzeelor, 5, nr.3, 1968, p.210-212 cu portr; cu titlul: Școala de la sf. Sava. 150 de ani de învățămînt românesc, in: Gazeta învățămîntului, 20, nr.937, 8 mart. 1968, p. 2; Munca, 24, nr.6320, 8 mart. 1968, p.2.

Scurt istoric al Academiei de la Sf. Sava. Prezentare pe baza documentelor de arhivă a momentului și condițiilor în care s-a înființat în 1818, școala românească de la Sf. Sava, din inițiativa și sub conducerea lui Gh.L.

896. CIOCULESCU, ȘERBAN. 1818-1968. Urare. In: Cutezătorii, 2, nr. 10, 7 mart. 1968, p.3-4.
Gh.L., întemeietor al învățămîntului românesc.

897. CIOCULESCU, ȘERBAN. Un strălucit jubileu. In: Scinteia tineretului, 24, nr.5861, 25 mart. 1968, p.1, 2.

Rolul lui Gh.L. în dezvoltarea școlii naționale.

898. CIOCULESCU, ȘERBAN. Simbol și indemn. La aniversarea unui veac și jumătate de la întemeierea învățământului în limba română. In: Agricultura socialistă, 6, nr.13, 28 mart. 1968, p.1.

Activitatea lui Gh.L., ctitorul învățământului în limba română.

899. CIOLCA, C. Un centru de lumină. 150 de ani de la înființarea școlii de la Sf. Sava. In: Zori noi, 22, nr.6288, 5 mart. 1968, p.3.

Înființarea școlii de la Sf. Sava de către Gh.L. Elevii și profesorii de aici.

900. CIUCA, I. Colegiul de la Sf. Sava. 150 de ani de la înființare. In: Steagul Roșu, 23, nr.1689, 6 mart. 1968, p.2.

Articol comemorativ.

901. COSMA, IOANA. Niven a nagy hagyományokhoz. A N.Bălcescu liceum érfordulójára /Fideli marilor tradiții. Aniversarea liceului N. Bălcescu/. In: Előre, 22, nr.6339, 23 mart. 1968, p.3.

150 de ani de la introducerea limbii române în școală.

902. COSMA, IOANA. La 150 de ani. In: Adolescența. Număr festiv, 1968, p.3-4.

Gh.L. și școala de la Sf. Sava.

903. DINULESCU, FLORICA. Evocarea unui eveniment memorabil din istoria școlii românești. In: Scinteia, 27, nr.7653, 25 mart.1968, p.1.

Festivitățile ce au avut loc la liceul "N. Bălcescu" din București cu ocazia aniversării a 150 de ani de la introducerea limbii române în școală.

904. Eveniment de seamă în istoria școlii românești. În: Flacăra Rosie, 22, nr.7332, 26 mart. 1973, p.1, 2.

Sărbătorirea la București a 150 de ani de la înființarea Școlii de la Sf. Sava, condusă de Gh.L.

905. Făclie de lumină și iubire de patrie. 150 de ani de la introducerea limbii române în școală. Adunarea festivă de la Liceul "N. Bălcescu" din capitală. În: Scinteia tineretului, 24, seria II, nr. 5861, 25 mart. 1968, p.1, 2.

Sărbătorirea a 150 de ani de la înființarea școlii românești de la Sf.Sava.

906. Festivitățile consacrate aniversării a 150 de ani de la înființarea primelor cursuri de inginerie în limba română. Adunarea festivă din capitală. În: Scinteia, 38, nr.7873, 1 nov.1968, p.5; Neuer Weg, 20, nr.6066, 2 nov. 1968, S.2; Flăcări, 22, nr.6531, sz., 1968, nov. 2, 1, 5 l.

907. Festivitățile cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la introducerea limbii naționale în învățământ. În: Steaua roșie, 20, nr.72, (3115), 26 mart. 1968, p.1, 2.

Sărbătorirea la Eucurești la 150 de ani de la înființarea școlii de la Sf.Sava de către Gh.L.

908. /GH. LAZĂR/. Expoziția Politehnicii bucureștene. In: Revista în vârstămintului superior, 10, nr.11, nov. 1968, p.72-73.

Expoziția "150 de ani de la înființarea primelor cursuri de inginerie în limba română în București"(1818-1968)" prezintă drumul parcurs de școala română de inginerie de la întemeierea ei de către Gh.L.

909. GIURGIU, GHEORGHE. 150 de ani de la introducerea limbii române în școli. In: Steaua roșie, 20, nr.67 (3110), 20 mart. 1968, p.2.

Școala de la Sf. Sava. Profesorii și elevii săi.

910. 150 Jahre rumänische Unterrichtsprache. Festveranstaltung im Nicolae Bălcescu - Lyzeum /150 de ani de la introducerea limbii de predare românești. Festivitate în cadrul liceului Nicolae Bălcescu/. In: Neuer Weg, 20, nr.5876, 26. März 1968, p.1-2.

Sărbătorirea a 150 de ani de la înființarea școlii de la Sf.Sava, de către elevii liceelor "Gh. Lazăr" și "N.Bălcescu".

911. ILIN, STANCU. Das Symbol von Sfintul Sava. 150 Jahre seit der Einführung der rumänischen Unterrichtsprache /Simbolul de la Sf. Sava. 150 de ani de la introducerea limbii române de predare/. In: Neuer Weg, 20, nr.5884, 4 apr. 1968, p.3.

Gh.L., fondatorul primei școli superioare cu limbă de predare română care a trezit totodată conștiința națională.

912. LAZARESCU, DAN. 150 let nazad George Lazer zařeg v Buhareste neogasiuj fakel /řu 150 ře ani in urmř Gheorghe Lazřr a aprins in Bucureřti o flacřř veřnicř/. In: Rumynija, nr.6, iun. 1968, p.55-57.

Ideile, activitatea ři meritele lui Gh.L. in domeniul invřřimintului.

913. IUSCALOV, ADRIANA. 150 ře ani de la infiinjarea primelor cursuri de inginerie in limba romřnř. Interviu cu conf.univ. Sabin Antonescu, directorul Bibliotecii Institutului politehnic "Gh.Gheorghis-Dej". In: Munca, 24, nr.6517, 26 oct. 1968, p.2.

Gh.L., ctitor al invřřimintului tehnic superior romřnesc.

914. MACOVESCU, G. Sřrbřtoare veche. In: Contemporanul, nr.12, 22 mart. 1968, p.9.

150 ře ani de la introducerea limbii romřne in řcoalř, odatř cu deschiderea řcolii de la Sf. Sava a lui Gh.L.

915. MACOVESCU, GEORGE. Aniversare semnificativř. In: Adolescenřa, 1968, p.4.

Omagiu lui Gh.L.

916. Megemlķezęs a romřn oktatas třrtęnetęnek kimagaslř esemęnyęrdl. Unnepseř a bukaresti Nicolae Břlcescu liceumban /Evocarea marilor evenimente din istoria invřřimintului in limba romřnř. Sřrbřtoare la liceul "Nicolae Břlcescu" din Bucureřti/. In: Elřre, 22, nr. 6541, 26 mart. 1968, p.1, 3.

917. MUȘAT, DANA. O sřrbřtoare a řcolii romřneřti. In: Romęnia liberř, 26, nr.7288, 26 mart. 1968, p.1, 2.

Festivitatea care a avut loc la liceul "N.Bălcescu" din București cu ocazia sărbătoririi a 150 de ani de la înființarea școlii de la înființarea școlii de la Sf. Sava de către Gh.L.

918. NICOARĂ, VIORICA. 150 de ani de la începuturile învățămîntului superior în limba română. In: Ceahlăul, 1, nr.34, 29 mart. 1968, p.2.

Contribuția lui Gh.L. la dezvoltarea învățămîntului în limba română.

919. NICOLĂESCU, S. "Au nu putem avea și noi filosofi să ne învețe filosofie în limba română?" 150 de ani de la inaugurarea școlii Sf. Sava. In: Secera și ciocanul, 28, nr.4299, 7 mart. 1968, p.2.

Articol comemorativ.

920. NICOLAU, VASILE. Centenarul școlii superioare românești de construcții. In: Revista învățămîntului superior, 10, nr.3, mart. 1968, p.73-74.

Deschiderea școlii de la Sf. Sava și cursurile predate aici de către Gh.L.

921. 150 de ani de învățămînt în limba română. In: Informația Bucureștiului, 15, nr.4543, 25 mart. 1968, p.1 și 3.

Aniversarea înființării școlii de la Sf. Sava. Festivitățile de la liceele "Nicolae Bălcescu" și "Gh. Lazăr" din București.

922. 150 de ani de la introducerea limbii române în învățămînt. In: Crisana, 22, nr.72, 26 mart. 1968, p.1, 3.

Adunarea festivă comemorativă comună a liceelor "N.Bălcescu" și "Gh. Lazăr" din București. Mesajul tov. Nicolae Ceaușescu adresat celor

două licee. Prezentarea poemului dramatic "Lazăr din Avrig" de Alex. Mitru și Aurel Tita.

923. 150 de ani de învățământ în limba română. In: Gazeta învățământului, 20, nr.940, 29 mart. 1968, p.1.

Reportaj de la sărbătorirea în București, la 24 martie 1968 a 150 de ani de la înființarea școlii românești de la Sf. Sava de către Gh.L.

924. 150 de ani de la înființarea primelor cursuri de inginerie în limba română în București. In: Revista căilor ferate, 16, nr.12, dec. 1968, p.747.

Sărbătorirea între 31 oct.-2 nov.1968 a 150 de ani de la înființarea primelor cursuri de inginerie în limba română din București.

925. PAVELESCU, GH. Pagini strălucite din istoria unei școli sibiene.

In: Gazeta învățământului, 20, nr.967, 1 nov. 1968, p.1, 2.

Scurt istoric al liceului "Gh. Lazăr" din Sibiu. Gh.L., elev de frunte al liceului și mai târziu, ctitor al învățământului românesc.

926. SOFRONIE, MIHAI. Școala românească. 150 de ani de la ctitorirea școlii Sf. Sava. In: Tribuna Sibiului, 6, nr.37, 31 mart.1968, p.1, 3.

Articol comemorativ.

927. STOICAN, ELENA. 150 de ani de școală românească. (24 martie 1818).

In: Steagul Roșu, 20, nr.5727, 23 mart. 1968, p.3.

Articol comemorativ.

928. Un secol și jumătate de învățământ în limba română. In: Colocviu, 3, nr.4 (22), apr. 1968, p.1.

Comemorarea lui Gh.L. la liceul "N.Bălcescu" din București.

929. Un eveniment memorabil în istoria școlii românești. In: Unirea,
1, nr.52, 26 mart. 1968, p.1.

Sărbătorile de la liceul "N.Bălcescu" din București cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la înființarea primei școli în limba română de către Gh.L.

930. VIDRAȘCU, MARIETA. O flacăără arde de un secol și jumătate. 150 de ani de la introducerea învățământului în limba națională la școala de la Sf. Sava. In: Scînteia tineretului, 24, seria II, nr. 5845, 6 mart. 1968, p.1, 2.

Sărbătorirea a 150 de ani de la introducerea în școala de la Sf. Sava a învățământului în limba națională.

931. Vivat Politehnica! In: Viața studentească, 13, nr.57, 3 oct. 1968, p. 1,8-9.

Evocarea lui Gh.L. cu prilejul sărbătoririi a 150 de ani de la înființarea învățământului tehnic românesc.

1969

932. BALÁZS, LAJOS. A fáklyavivő. 190 évé született Gheorghe Lazăr. 150 de ani de la nașterea lui Gheorghe Lazăr/. In: Hérgita, 2, nr. 152 (400), 6 iun. 1969, p.2.

Articol comemorativ.

933. KOVÁCS, LAJOS. Gheorghe Lazăr - a román iskola uttörője. Születésének 190. évfordulójára /Gheorghe Lazăr, pionierul școlii româ-

nești. 190 de ani de la naștere/. In: Faklya, 24, nr.131, 5 iunie 1969, p.3.

Activitatea și ideile pedagogice ale lui Gh.L.

934. POPESCU, TITU. Un mare dascăl patriot. 190 de ani de la nașterea lui Gheorghe Lazăr. In: Tribuna Sibiului, 2, nr.405, 8 iun. 1969, p.2.

Viața și activitatea lui Gh.L.

1971

935. PĂCURARIU, MIRCEA. Aniversarea Institutului Teologic de grad Universitar din Sibiu. 160 de ani de la înființarea Școlii teologice ortodoxe din Transilvania. In: Mitropolia Ardealului, 16, nr. 11-14, nov.-dec. 1971, p.816-817.

Activitatea pedagogică a lui Gh.L., începând cu școala teologică de la Sibiu și terminând cu Școala de la Sf. Sava.

1973

936. ALBU, NICOLAE. Gheorghe Lazăr - personalitate marcantă a istoriei culturii românești. 150 de ani de la moartea cărturarului român. In: Unirea, 6, nr.1726, 13 sept. 1973, p.3.

Eforturile depuse de Gh.L. pentru înființarea Școlii de la Sf. Sava.

937. ANDREESCU, ȘTEFAN. 150 ani de la moartea lui Gh. Lazăr. In: Revue roumaine d'histoire, 13, nr.1, ian.-febr. 1974, p.180.

Se menționează manifestările prilejuite de comemorarea lui Gh.L.

938. ANGHELESCU, MIRCEA. Gheorghe Lazăr patriot înflăcărat, personalitate de frunte a școlii românești. In: Scinteia, 43, nr.9649, 3 oct. 1973, p.6.

Importanța lui Gh.L. pentru învățământul românesc. Scrierile și elevii lui.

939. Aniversarea unor personalități ale culturii universale. In: Scinteia, 42, nr.9379, 4 ian. 1973, p.5.

La recomandarea UNESCO, în 1973 s-a sărbătorit personalitatea lui Gh.L.

940. BELCIU, MAIA. In Avrigul lui Gheorghe Lazăr. In: Tribuna României, 2, nr.26, 1 dec. 1973, p.4.

Comemorarea a 150 de ani de la moartea lui Gh.L. la Avrig și Sibiu în zilele de 27-28 oct. 1973.

941. CÂNDEA, VIRGIL. Meteorica epopee a lui Gheorghe Lazăr. /Istoria patriei și filmul/. In: Cinema, 10, (119), nr.11, nov. 1972, p.11.

Pe baza unei scurte schițe a vieții și operei lui Gh.L., prilejuită de împlinirea a 150 de ani de la moartea lui, autorul sugerează cineaștilor români un film despre "crediința unui popor în virtuțile învățăturii și biruința lui prin carte".

942. CERNAT, MIHAI. Figură luminoasă de ctitor al școlii și culturii românești. 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Munca,

29, nr.8034, 18 sept. 1973, p.2.

Date biografice. Școala de la Sf. Sava. Activitatea și meritele deosebite ale lui Gh.L.

943. COSTEA, F. Gheorghe Lazăr - 150 ani de la moartea sa. In: Telegraful Român, 121, nr.35-36, 15 sept. 1973, p.3.

Viața și activitatea lui Gh.L. Școala de la Sf. Sava.

944. CRĂCIUN, VICTOR. George Lazer predšestvennik revoljucionerov 1848 goda. Godovščiny, otmečaenye po rekomendacii JUNESKO /Gheorghe Lazăr predecesorul revoluționarilor din anul 1848. Aniversării la recomandarea UNESCO/. In: Rumynija, nr.9, sept. 1973, p.40-41.

Scurtă prezentare biografică. Activitatea în domeniul educației și învățămîntului.

945. DINCA, DUMITRU ION. In satul lui Gheorghe Lazăr. (150 de ani de la moarte). In: Albina, 76, nr.38, 20 sept. 1973, p.5.

Date biografice. Muzeul dedicat memoriei lui Gh.L. la Avrig.

946. DOLTEA, ALEXANDRU. 150 de ani de la moartea cărturarului român Gheorghe Lazăr. In: Informația Harghitei, 6, nr.1729, 19 sept.1973, p.2.

Date biografice. Activitatea științifică și patriotică a lui Gh.L.

947. DUICU, SERAFIM. Gheorghe Lazăr - ctitorul. Comemorări UNESCO. In: Steaua roșie, 25, nr.225 (4820), 23 sept. 1973, p.3.

Viața și activitatea lui Gh.L. Caracterul patriotic al operei sale.

948. DUMITRIU, MIRCEA. O prezentă în Prahova. 150 de ani de la moartea cărturarului Gheorghe Lazăr. In: Flamura Prahovei, 26, nr.6713, 26 sept. 1973, p.2.

Activitatea de topograf a lui Gh.L.

949. DUMITRIU, MIRCEA. Un ctitor de seamă al învățămîntului și culturii românești moderne. 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Steagul roșu, 25, nr.7555, 17 oct. 1973, p.2.

Importanța activității lui Gh.L. pentru învățămîntul și cultura în limba română.

950. Festivități care au avut loc la Sibiu cu ocazia comemorării a 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Tribuna Sibiului, 6, nr.1765, 28 oct. 1973, p.3.

Ședința de comunicări științifice la ASTRA - Sibiu. Dezvelirea bustului lui Gh. Lazăr, operă a sculptorului Kurt Fritz Hendel, în parcul ASTRA din Sibiu. Manifestarea comemorativă organizată de Consiliul Culturii și Educației Socialiste și a Comisiei Naționale UNESCO.

951. FREȚILĂ, ION. Intemeietorul învățămîntului național românesc. 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Steagul Roșu, 30, nr. 7424, 16 sept. 1973, p.3.

Date biografice. Ideile naționale popularizate de Gh.L. și primii săi elevi.

952. FULGA, LAURENȚIU. Omagiu. In: România literară, 6, nr.44, 1 nov. 1973, p.16.

Cuvînt omagial rostit în ședința comemorativă de la Sibiu.

953. GEORGESCU-BUZĂU, GH. Gheorghe Lazăr eminent cărturar patriot, ctitor al școlii românești. In: Scinteia, 45, nr.9634, 18 sept. 1973, p.4.

Evocarea cărturarului român Gh.L. cu ocazia aniversării a 150 de ani de la moartea sa.

954. GHERMANSCHI, ANATOL. Un pionier al școlii românești. 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Drum nou, 30, nr.8915,9 sept. 1973, p.3.

Activitatea lui Gh.L. și caracterul ei patriotic.

955. Informații. In: Telegraful Român, 121, nr.45-46, 1 dec. 1973, p.3. Festivitățile din Sibiu și Avrig, din 27-28 oct. 1973 cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la moartea lui Gh.L.

956. IONESCU, DUMITRU P. Gheorghe Lazăr, o pildă de patriotism. In: Tribuna școlii, 3, nr.114, 20 oct. 1973, p.7.

Cu prilejul aniversării a 150 de ani de la moartea lui Gh.L., este menționat rolul său în istoria învățământului.

957. IONESCU, DUMITRU P. Er dachte gefährlich. Zum 150. Todestag Gheorghe Lazărs /El gindea periculos. Cu ocazia a 150 de ani de la moartea lui Gh. Lazăr/. In: Die Woche, 6, nr.299, 14. Sept. 1973, p.7.

Date privind viața și activitatea lui Gh.L. Importanța sa și a elevilor săi.

958. IONIȚĂ, MARIA. Aspecte ale vieții și activității lui Gheorghe Lazăr (la 150 de ani de la moartea sa). In: Muzeul național, nr. 1, 1974, p.209-218. (Academia de științe sociale și politice a R.S.

România. Muzeul de istorie al R.S. România).

Articol omagial.

959. In memoria lui Gheorghe Lazăr. In: Tribuna Sibiului, 6, nr. 1640, 3 iun. 1973, p.1, 2.

Comemorarea lui Gh.L. la Casa armatei din Sibiu și la căminul cultural din Avrig.

960. KRONER, MICHAEL. Der Zwischenfall im Stadtpark. 150 Jahre seit dem Tod von Gheorghe Lazăr /Incidentul din parcul orașului. 150 de ani de la moartea lui Gh.L./. In: Karpathenrundschau, 6, (17), nr. 38 (1118), 21 sept. 1973, p.11.

Conflictul cu oficialitățile din Sibiu și cu episcopul Vasile Moga sînt considerate cauzele plecării lui Gh.L. în Țara Românească în 1816.

961. MANOLACHE, ANGHEL. Gîndirea și activitatea lui Gheorghe Lazăr. In: Revista de pedagogie, 22, nr.7-8, aug. 1973, p.204-211.

Articol comemorativ privind viața și activitatea lui Gh.L.

962. MARCU, GRIGORIE. Gheorghe Lazăr. 150 de ani de la moarte. In: Mitropolia Ardealului, 18, nr.9-10, sept.-oct. 1973, p.947-949.

Viața și activitatea lui Gh.L.

963. NEDEAN, DAN. "O minune se săvîrșea ..." 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Săptămîna culturală a capitalei. (Serie nouă), nr.147, 28 sept. 1973, p.3.

Momente din viața și activitatea lui Gh.L. la Sibiu și București.

964. MIHAI, GH. Gheorghe Lazăr, ctitorul învățămîntului românesc. 150 de ani de la moarte. In: Oltul, 6, nr.1729, 18 sept. 1973, p.2.

Viața și activitatea lui Gh.L.

965. MUNTEANU, GEORGE. Gheorghe Lazăr. 150 de ani de la moarte. In: România literară, 6, nr.38, 20 sept. 1973, p.5.

Viața și activitatea lui Gh.L.

966. NETEA, VASILE. La comemorarea lui Gheorghe Lazăr. In: Viața românească, 26, nr.10, oct. 1973, p.152-154.

Trăsăturile specifice ale discursurilor lui Gh.L. Relațiile lui cu revoluția lui Tudor Vladimirescu.

967. Omagiu lui Gheorghe Lazăr. In: Tribuna Sibiului, 6, nr.1639, 2 iun. 1973, p.2.

Programul manifestărilor prilejuite de aniversarea a 150 de ani de la moartea lui Gh.L., organizate la Sibiu.

968. Omagiu lui Gheorghe Lazăr. In: Scinteia, 43, nr.9674, 28 oct. 1973, p.5.

Manifestările care au avut loc la Sibiu, în ziua de 27 oct. 1973, dedicate lui Gh.L. cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la moartea sa.

969. Omagiu lui Gheorghe Lazăr, ctitorul școlii românești. In: Tribuna Sibiului, 6, nr.1766, 30 oct. 1973, p.3.

Manifestările din Avrig prilejuite de comemorarea a 150 de ani de la moartea sa.

970. 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. Sesiunea cercurilor de elevi. In: Tribuna Sibiului, 6, nr.1744, 4 oct. 1973, p.2.

Sesiunea de comunicări organizată la Sibiu de către cercurile

științifice ale elevilor școlilor și liceelor "Gheorghe Lazăr" din Sibiu, Avrig, Cluj, București.

971. PKUN, OCTAV. Un mare pedagog național. 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: România liberă, 31, nr.900, 12 oct. 1973, p.2.

Viața și activitatea lui Gh.L.

972. PIRVU, GH. Gheorghe Lazăr - deschizător de drum al școlii românești. 150 de ani de la moartea lui. In: Năzuința, 6, nr.643, 28 sept. 1973, p.2.

Articol omagial. Semnificația națională a activității lui Gh.L.

973. POENARU, ROMEO. Un mare patriot și cărturar - Gheorghe Lazăr. 150 de ani de la moartea sa. In: Orizont, 24, nr.38, 20 sept. 1973, p.8.

Aspecte din viața și opera lui Gh.L.

974. POENARU, ROMEO. Aniversări UNESCO. /Gheorghe Lazăr/. In: Educația pionierească, 9, sept. 1973, p.45.

Viața și activitatea lui Gh.L.

975. POPESCU-ULMU, C. 150 de ani de la moartea lui Gheorghe Lazăr. In: Progresele științei, 10, nr.3, 1974, p.174-177.

Comemorarea în Aula Academiei R.S.R., la 3 oct. 1974, a 150 de ani de la moartea lui Gh.L. Date biografice. Activitatea și opera lui.

976. POPOVICI, VICTORIA. Comemorarea lui Gheorghe Lazăr la Muzeul Arhivelor din București. In: Revista muzeelor și monumentelor. Seria Muzeu, 11, nr.1, 1974, p.79.

Expoziția deschisă cu ocazia comemorării lui Gh.L. în 1973.

977. POPOVICI, VICTORIA. Expoziția de la Muzeul Arhivelor. In: Tribuna școlii, 3, nr.114, 20 oct. 1973, p.7.

Expoziția documentară "Gheorghe Lazăr" deschisă la Muzeul Arhivelor cu ocazia comemorării.

978. Sărbătorirea unor proeminente personalități ale culturii universale. In: România liberă, 31, nr.8770, 4 ian. 1973, p.5.

Sărbătorirea lui Gh.L. la recomandarea UNESCO.

979. STOICA, ION. Gheorghe Lazăr. Autodaxia. In: Indrumătorul cultural, 22, nr.11, nov. 1973, p.59.

Evocarea personalității lui Gh.L. cu ocazia unui veac și jumătate de la moarte.

980. ZILAH, PETER. Gheorghe Lazăr. 1779-1823. In: Tanărul, 17, nr.33, 25 sept. 1973, p.7.

Date biografice și aprecierea activității sale pedagogice.

5. ALTE ACTIUNI CULTURALE SI ARTISTICE INCHINATE LUI GH. LAZAR

5.1. Școli care au primit numele
lui Gh. Lazăr

5.1.1. Liceul din București

981. A 45-a aniversare a liceului "Lazăr" din capitală. In: Universul,
22, nr.18, 20 ian. 1904, p.1.

982. /ADAM, CONSTANTIN/. /Discurs despre Gh.Lazăr/. In: Revista Car-
patilor, 1, /Tom I/, 1860, p.202-205; Foaie pentru minte, 23, nr.9,
1860, p.70-72.

Discursul rostit de directorul liceului, la 18 ian. 1860, despre
Gh.L., cu ocazia inaugurării noului gimnaziu din București.

983. ALGER, PAUL și ILIESCU, VICTOR. Din istoricul liceului "Gh.Lazăr"
București. In: Consfătuire de istorie matematicii. 15-16 oct. 1972.
Botoșani, Societatea de științe matematice din Republica Socialistă
România. Filiala Botoșani, 1972, p.119-127.

984. Aniversarea Liceului "Lazăr". In: Universul, 19, nr.17, 20 ian.
1901, p.2.

Evenimentele legate de cea de a 45-a aniversare a liceului.

985. BACALOGLU, ALEXANDRU. Jubileul liceului Lazăr din Capitală. "Du-
pă cincizeci de ani". 18 Ianuarie 1860 - 18 Ianuarie 1910. In: Uni-
versul, 28, nr.16, 18 ian. 1910, p.1; nr.17, 19 ian. 1910, p.1; nr.
18, 20 ian. 1910, p.1.

Actele oficiale de înființare a liceului "Lazăr" din București.
Primii directori și profesori.

986. DIMITRESCU, MARIN. Aniversarea de cincizeci de ani a liceului "Lazăr". In: Revista generală a învățămîntului, 6, nr.1, 1 iun. 1910, p.57-61.

Omagiu adus lui Gh.L., a cărui învățătură a însuflețit și îndemnat pe primii profesori ai gimnaziului "Gh. Lazăr" din București.

987. DIMITRESCU, MARIN. Jubileul Liceului Gheorghe Lazăr. In: Sămănătorul, 7, nr.43, 19 oct. 1908, p.976.

Apelul pentru întocmirea unei monografii a liceului din București.

988. DINCU, GEORGE. 1860. S-a înființat Liceul Gheorghe Lazăr din București. In: Universul, 58, nr.16, 18 ian. 1941, p.2.

989. HARET, SPIRU C. Jubileul lui Lazăr. Cuvîntarea d-lui ... In: Universul, 28, nr.144, 29 mai 1910, p.1; Monografia liceului Gh. Lazăr din București 1860-1935 cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la înființarea liceului. București, Institutul de arte grafice Leceafărul, 1935, p.92.

Cuvîntare rostită la 20 mai 1910 în clădirea liceului "Gh. Lazăr" din București.

990. Jubileul Liceului Lazăr. Cuvîntările Dilor I.G. Duca, M.Dimitrescu și I.Simionescu. In: Universul, 32, nr.18, 20 ian. 1914, p.5. /semnat: N.V./.

Prezentarea cuvîntărilor.

991. MIELCESCU, DOBU. Liceul "Gheorghe Lazăr". In: Tribuna Românilor, 6, nr.109, 15 mai 1977, p.6.

Istoricul liceului, elevii și organizarea lui de astăzi.

992. MITRU, ALEXANDRU. Profesori și elevi. Gheorghe Lazăr. In: România literară, 3, nr.10, 5 mart. 1970, p.29.

Sărbătorirea a 110 ani de la înființarea liceului "Gh. Lazăr" a constituit un prilej de amintire a ctitorului școlii superioare românești în limba națională.

993. Monografia liceului "Gh.Lazăr" din București. 1860-1935. Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la înființarea lui. București, Inst. de arte grafice "Inceafărul", 1935, p.18-26, 33-34, 44-48, 50-54, 78-79.

Aspecte din viața și activitatea lui Gh.L. Este reprodus textul integral al "Inștiințării" din aug. 1818.

994. O sărbătorire a culturii românești. In: Albina, 38, nr.24, 21 iun. 1935, p.380. /semnat: R.A.I./.

Aniversarea liceului "Gh.Lazăr" din București.

995. /Proiect de insignă cu portretul lui Gh.Lazăr propus de elevii liceului "Gh.Lazăr" din București/. In: Speranțe, nr.12-13, 1978, p.5.

996. Serbarea de la liceul Lazăr. 18 ianuarie 1904. In: Acțiunea, 3, nr.325, 20 ian. 1904, p.3.

Aniversarea a 45 ani de la întemeierea liceului.

997. /Serbări școlare/. In: Anuarul liceului Gh.Lazăr pe anul 1941-1942. București, Tipografia "Viața literară", /f.a./, p.30-31.

Serbarea de la 18 ian. 1942, cine a avut loc in sala Operei remane, pentru cea de a 82-a aniversare a liceului.

998. SERGIESCU, V. A "Gh. Lazăr" liceum XI. osztályának matematikai köre /Cercul de matematică al clasei a XI-a de la Liceul "Gh.Lazăr" din Sibiu/. In: Matematikai Lapok, 19, nr.6, iun. 1968, p.328-330.
Prezentarea lucrărilor de matematică ale lui Gh.L.

999. STOICESCU, M.G. 18 ianuarie 1860 - 18 ianuarie 1934. In: O genă de lumină. Revista liceului "Gh.Lazăr", 1, nr.2, ian. 1934, p.3.
Evocarea lui Gh.L. prilejuită de aniversarea liceului "Gh. Lazăr" din București.

5.1.2. Liceul din Sibiu

1000. BODEA, GH. La 275 de ani. In: Lyceum, nr.1, ian. 1968, p.1.

Articol comemorativ prilejuit de aniversarea liceului "Gh. Lazăr" din Sibiu.

1001. BODEA, GH. Liceul "Gheorghe Lazăr" din Sibiu la 275 de ani de existență. In: Munca, 24, nr.6524, 3 nov. 1968, p.4.

Istoricul liceului sibian. Gh.L., elev eminent al liceului.

1002. CEAUȘESCU, NICOLAE. Nicolae Ceaușescu chotársnak, az R U P ifjútiskárának, az államtanácsa chrökének Ezenete s nagyazebeni "Gheorghe Lazăr" liceum tanerőihöz és tanulóihon, Pártszerveketéshez és K I K - szervezetéhez. /Mesajul Tovarăgului Nicolae Ceaușescu cu ocazia sărbătoririi a 275 de ani de la înființarea Liceului "Gheorghe Lazăr" din Sibiu/. In: Tanügyi Újság, 12, nr.39, 5 nov. 1968, p.1.

1005. Concurs Gheorghe Lazăr. In: Lyceum, nr.12, dec. 1973, p.36.
Concurs organizat de Comitetul U.T.C. și revista Lyceum, editată de liceul "Gh.Lazăr" din Sibiu, cu tema "Viața și opera lui Gh.L.".
1004. DIMA, AL. Sibiu. Cu 55 de figuri în text. București, Fundația pentru literatură și artă, 1940, p.48-50.
Liceul "Gheorghe Lazăr" din Sibiu.
1005. DIMA, AL. 275 de ani de la înființarea liceului sibian "Gheorghe Lazăr". In: Scinteia, 28, nr.7875, 3 nov. 1968, p.4.
Istoricul liceului. Personalitatea lui Gh.L.
1006. Festivitățile din Sibiu. In: România liberă, 26, nr.7478, 5 nov. 1968, p.5.
Reportaj de la manifestările prilejuite la Sibiu de împlinirea a 275 de ani de la înființarea liceului "Gheorghe Lazăr".
1007. LAL, ROMULUS. Punte de lumină peste veacuri. In: Scinteia tineretului, 24, nr.6052, 4 nov. 1968, p.2.
1008. Festivitățile desfășurate la Sibiu cu ocazia sărbătoririi a 275 de ani de la înființarea liceului "Gheorghe Lazăr". Gh.L., elev al liceului.
1009. MOGA, AUREL. Amintiri vii. Liceul "Gheorghe Lazăr" din Sibiu la a 275-a aniversare. In: România liberă, 26, nr.7477, 3 nov.1968, p.5.
Scurt istoric al liceului.
1010. MUREȘANU, PETRU. Liceul "Gheorghe Lazăr" din Sibiu la a 275-a aniversare. In: Revista de pedagogie, 17, nr.9, sept. 1968, p.104-106.

Gh.L., amintit printre fegtii elevi ai liceului care au fment
cinste gcolii din care au plecat.

1011. MUNTEANU, PETRU. Monografia liceului "Gheorghe Lazăr" din Sibiu.
1692/93-1967/68. Sibiu, /f.e./, 1968, 543 p.
1012. Nagy hagyományu iskola ünnepe. /Sărbătorirea unei gcoli cu mari
tradiții/. In: Tanügyi Ujság, 12, nr.39, 5 nov. 1968, p.1, 3.
275 de ani de la inființarea liceului "Gheorghe Lazăr" din Sibiu.
1013. NICA, OCTAVIAN. Aniversarea a 275 de ani de la inființarea li-
ceului "Gheorghe Lazăr". In: Munca, 24, nr.6523, 5 nov.1968, p.2.
Festivitatea de la Sibiu. Gh.L., elev al liceului.
1014. RACHICI, D. Liceul "Gheorghe Lazăr" din Sibiu. In: Colocvii, 2,
nr.11 (29), nov. 1968, p.18.
Gh.L., intemeietor al primei gcoli fn limba română și elev al li-
ceului din Sibiu care-i poartă numele.
1015. Sărbătorirea a 275 de ani de la inființarea liceului "Gheorghe
Lazăr" din Sibiu. In: Scinteia, 38, nr.7876, 4 nov. 1968, p.2; Ga-
zeta învățămîntului, 20, nr.968, 8 nov. 1968, p.2; Elbra, 22, 6555
sz., 1968, nov., 5, 3 e.
Festivitățile ce au avut loc la Sibiu cu această ocazie. Cinsti-
rea lui Gh.L., "cărturarul care, pornit de pe băncila acestei gcoli,
și-a inchinat toată viața cauzei ridicării poporului român".
1016. STANCIU, IOAN. Elementul românesc in trecutul liceului "Gh. La-
zăr" din Sibiu. Sibiu, Tiparul Institutului de arte grafice Decia
Traiană, 1958, 29 p.

Istoricul liceului "Gh.Lazăr" din Sibiu.

1017. STANCIU, IOAN. Istoricul liceului Gheorghe Lazăr din Sibiu. 250 ani de la întemeierea lui. 1692-1942. Sibiu, Inst. de arte grafice "Dacia Traiană", 1943, p.31, 101-102.

Scurte date despre viața și activitatea lui Gh.L. Perioada studiilor la Sibiu, Cluj și Viena. Venirea la București în urma conflictului cu episcopul V.Moga.

1018. Știrile zilei. /Liceele noastre primesc numiri românești/. In: Telegraful Român, 67, nr.60, 28 iun. 1919, p.6.

Liceul din Sibiu se va numi "Gheorghe Lazăr", la propunerea lui Onisifer Ghibu.

5.1.3. Școli în alte localități

1019. BEDELEANU, D. Școala noastră. Istoricul ei. In: Anuarul Școlii Normale "Gh. Lazăr". Avrig, 1923-26, p.12-27, p.53-55.

1020. MATEIU, I. Legea înființării școlii. In: Anuarul Școlii Normale de învățături "Gheorghe Lazăr" pe anii școlari 1923/24, 1924/25, 1925/26. Sibiu, Tiparul "Tipografia Săteanului", 1926, p.15-17.

Propunerea făcută în ședința Camerei, din 10 mai 1923 de deputatul I.Mateiu, pentru înființarea școlii normale din Avrig.

1021. O datorie bine înțeleasă. Înființarea unei școlii normale în Avrig. In: Înfrățirea, 4, nr.906, 30 sept. 1923, p.3.

Deschiderea școlii normale la Avrig.

1022. Școala noastră. Istoricul ei. In: Anuarul Școlii Normale de învățători "Gheorghe Lazăr" Avrig pe anii școlari 1923/24, 1924/25 și 1925/26. Sibiu, Tiparul "Tipografia Săteanului", 1926, p.12-27.

Manifestările organizate la Avrig cu ocazia înființării școlii normale de aici, în 1923.

1023. ȘICLOVAN, ROMULUS și HEDEȘAN, IOAN I. Drumul unei școli. 1771-1971. Monografie elaborată de ... Pecica, /f.s./, 1971, 112 p.
Liceul de cultură generală "Gheorghe Lazăr" din Pecica.

5.2. P r e m i i G h. L a z ă r

1024. Premiul statului "Lazăr". In: Albina Carpaților, 2, oct. 1878 - sept. 1879, p.517.

O înștiințare din partea Academiei Române privind acordarea premiului "Lazăr", de 5.000 lei celei mai bune cărți științifice în limba română tipărită între 1.I.1878 - 31.XII.1879.

1025. Înștiințare. In: Telegraful Român, 27, nr.85, 24 iul.1879, p.354.
Decizia Academiei Române din mai-iulie 1879, pentru instituirea premiului Lazăr.

1026. BĂRÎȚIU, G. Raport general asupra publicațiilor date în concursul pentru premiile Heliade, Lazăr și Năsturel în 1880. In: Actele Academiei Române. Seria II, Tom II, Secț.I. Ședințele ordinare din 1879-80 și sesiunea generală a anului 1880. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1881, p.359.

Se prezintă raportul pentru premiile Heliade și Lazăr.

1027. Ședința din 4 aprilie /1879/. In: Analele Academiei Române. Serie II, Tom.II, Secț.I. Ședințele ordinare din 1879-80 și sesiunea generală a anului 1880. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1881, p.257.

Necesitatea stabilirii unei teme pentru concursul premiului "Lazăr" pe anul 1882.

1028. Ședința din 2 aprilie 1880. In: Analele Academiei Române. Serie II, Tom.III, Secț.I. Ședințele ordinare din 1880-81 și sesiunea generală a anului 1881. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1882, p.207.

Raportul general pentru premiile Lazăr, Heliade și Năsturel Herescu.

1029. Ședința din 14 aprilie 1880. In: Analele Academiei Române. Serie II, Tom.III, Secț.I. Ședințele ordinare din 1880-81 și sesiunea generală a anului 1881. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1882, p.255, 525.

Pentru premiul "Lazăr" pe 1883 se propune tema: "Studiul asupra agriculturii, industriei și comerțului".

1030. Prima ședință din 24 martie 1882. In: Analele Academiei Române. Serie II, Tom.IV, Secț.I. 1881-1882. București, 1882, p.116.

Despre concursul din 1883 pentru premiul "Lazăr".

1031. A 2-a ședință din 24 aprilie 1882. In: Analele Academiei Române. Serie II, Tom.IV, Secț.I. 1881-1882. București, 1882, p.170.

Se prezintă un raport privitor la premiul "Lazăr".

1032. Ședința din 7 aprilie 1883. In: Analele Academiei Române. Seria II, Tom. IV, Secț. I. Ședințele ordinare din 1882-1883. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1884, p. 111.
Academia aprobă tema concursului pentru premiul "Lazăr" pe 1885.
1033. Ședința din 4 aprilie 1884. In: Analele Academiei Române. Seria II, Tom. VI, Secț. I, 1883-1884. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1884, p. 104.
Se menționează subiectul pentru premiul "Lazăr" pe 1887: "Flora descriptivă a unui județ din România".
1034. Ședința din 19 februarie 1885. In: Analele Academiei Române. Seria II, Tom. VII, Secț. I. 1884-1885. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1885, p. 69.
La concursul pentru premiul "Lazăr" pe 1886, s-a prezentat lucrarea "Equerul grafometru".
1035. Ședința din 13 martie /1886/. In: Analele Academiei Române. Seria II, Tom. VIII, Secț. I. 1885-1886. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1886, p. 88.
Alegerea comisiei pentru cercetarea lucrărilor ce se vor prezenta la premiul "Lazăr" pe 1887.
1036. Ședința din 7 aprilie /1886/. In: Analele Academiei Române. Seria II, Tom. VIII, Secț. I. 1885-1886. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1886, p. 144-145; 147; 186.
Se acordă dr. Z. Petrescu premiul "Lazăr" pentru lucrarea "Klason" te de terapeutică și de materie medicală".
Premiul Lazăr pe 1889 și tema concursului.

1037. Academia Română. Raportul secretarului general asupra lucrărilor Academiei Române în decursul anului 1885-1886. În: Telegraful Român, 34, nr.32, 22 mart. - 8 apr. 1886, p.125-127.

La concursul pentru premiul "Lazăr" au prezentat lucrări: A.Costinescu, I.I. Pucariu și Z.Petrescu.

1038. Academia Română. Înștiințare (încheiere). În: Telegraful Român, 34, nr.51, 15 mai 1886, p.203.

Premiul "Lazăr" (5.000 lei) pentru 1888 va fi acordat unei lucrări sau invenții științifice, iar pentru anul 1889 unui studiu despre vinurile din România.

1039. Academia Română. În: Gazeta Transilvaniei, 49, nr. 126, 7 iun. 1886, p.3.

În legătură cu premiul statului "Lazăr".

1040. Academia Română. Raportul secretarului general asupra lucrărilor făcute în anul 1886-1887. În: Telegraful Român, 35, nr.29, 17 mart. 1887, p.114.

Pentru premiul "Lazăr" s-a prezentat o singură lucrare: "Flora Dobrogei" /de Dim. Brândză/.

1041. COBILCESCU, STEFANESCU GR. Premiul "Lazăr" pe 1887. "Flora descriptivă a unui județ din România". /Raportul Comisiei/. În: Analele Academiei Române. Seria II, Tom IX. 1886-1887. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1887, p.240.

Aprecieri asupra lucrării "Flora Dobrogei" /de Dim. Brândză/.

1042. Academia Română. /Premiul statului "Lazăr"/. În: Telegraful Român, 36, nr.35, 30 mart. 1889, p.139.

Pentru premiul pe 18 s-a prezentat studiul lui I.Pop, "Tratat vinicol". București, 1888.

1043. Academia Română. Sesiunea generală din anul 1889. Programă lucrărilor. In: Telegraful Român, 36, nr.28, 11 mart. 1889, p.111.

Comisia însărcinată cu cercetarea lucrărilor pentru premiul "Lazăr" va prezenta un raport asupra lucrării cu vinurile din România. S-a stabilit comisia pentru premiul pe anul 1890.

1044. Înștiințare. Academia Română (încheiere). In: Telegraful Român, 36, nr.51, 9 mai 1889, p.203.

Pentru premiul "Lazăr" pe 1890 se vor prezenta lucrări cu tema "Igienă țăranului român".

1045. Academia Română. Pentru premiul statului "Lazăr". In: Telegraful Român, 37, nr.31, 22 mart. 1890, p.133.

A fost prezentat studiul intitulat "Photometrul automat".

1046. Academia Română a acordat premiul "Lazăr". In: Tribuna, 9, nr.76, 2 apr. 1892, p.302.

A fost decernat dr. Istrate pentru "Curs de chimie elementară".

1047. De la Academia Română. In: Telegraful Român, 52, nr.37, 6 apr. 1904, p.146.

Premiul "Lazăr" nu s-a acordat în anul 1904.

1048. Premiul "Lazăr". In: Analele Academiei Române. Seria II. Tom.III. 1907-1908. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1908, p.255-258.

Se discută lucrările prezentate (A. Beldiman. "Două invenții private la industria petrolului" și Șt. Minovici "Manual teoretic și practic de chimie analitică").

1049. Premiile Academiei Române. In: Telegraful Român, 56, nr. 40-41, 10/23 apr. 1908, p. 166.

Premiul "Lazăr" nu s-a acordat în anul 1908.

1050. De la Academia Română. Concursuri pentru premii. A. Premii pentru cărți publicate. In: Telegraful Român, 56, nr. 60, 5 iun. 1908, p. 249.

Premiul "Lazăr" se va da în 1910 pentru o scriere cu conținut științific.

1051. De la Academia Română. Concursuri pentru premii. B. Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date. In: Telegraful Român, 56, nr. 62, 10 iun. 1908, p. 257.

Premiul "Lazăr" se va acorda în 1909 pentru o lucrare despre "Politica agrară a României".

1052. De la Academia Română. Concursuri pentru premii. In: Telegraful Român, 56, nr. 64, 14 iun. 1908, p. 265.

Premiul "Lazăr" se va acorda în 1911 pentru o lucrare pe tema "Animalele domestice din România".

1053. Secțiunea științifică. Ședința de la 8 mai 1910. In: Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XXXII. 1909-1910. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1910, p. 597.

Se prezintă rapoarte asupra cărților propuse pentru concursul premiului "Lazăr" pe anul 1910.

1054. Premiul "Lazăr". Raportul Comisiei pentru premiul "Lazăr" asupra manuscriselor cu subiectul: "Politica agrară a României și înfrurierea ce a avut asupra stării economice și sociale a populațiunii rurale". In: Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XXXVII. 1914-1915. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1915, p.315.
1055. De la Academia Română. In: Telegraful Român, 63, nr.68, 2 iul. 1915, p.272-273.
Despre premiile Academiei Române - inclusiv premiul "Lazăr".
1056. Premiul "Lazăr" de 5000 lei din 1918. In: Analele Academiei Române. Seria II, Tom. XXXIX. 1916-1919. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1921, p.456.
Se prezintă lucrarea lui Șt.Burileanu. "Descrierea tunului sistem "Burileanu" și utilizarea tunurilor 57 mm", premiată cu premiul Lazăr.
1057. Premiul "Lazăr". In: Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XXXVIII. 1915-1916. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1919, p.268.
Se analizează lucrarea "Lichidul cefalo-rachidian. Studiu clinic și experimental" de Dr. V.Babeș.
1058. Premiul "Lazăr". In: Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XII. 1920-1921. Partea administrativă și dezbaterile. București, 1921, p.589.
Despre premiul "Lazăr" pentru anul 1922.
1059. Premiul "Lazăr". In: Anale. Tom. XLIII. Ședințele din 1921-1922. București, "Cultura națională", 1923, p.119, 123, 165. (Academia Română).

Se stabilește tema premiului "Lazăr" pentru anul 1927. Societatea "Lignitul" acordă pentru premiul din 1927 un supliment de 10.000 lei pentru o lucrare cu tema "Studiul ligniților din România în vederea industrializării lor prin distilațiune".

1060. Premiul "Lazăr". In: Anale. Tom.XLIII. Ședințele din 1922-1923. București, Cultura națională, 1923, p.190. (Academia Română).

Premiul "Lazăr" pentru anul 1924.

1061. Premiul statului "Lazăr". In: Anale. Tom.XLIV. Ședințele din 1923-1924. București, Cultura națională, 1924, p.176. (Academia Română).

Tema pentru premiul din anul 1925 va fi următoarea : "Cercetări originale privitoare la combaterea insectelor vătămătoare prin infectarea lor cu parasite și provocarea de boale contagioase între ele".

1062. Premiul statului "Lazăr". In: Anale. Tom.XLV. Ședințele din 1924-1925. București, Cultura națională, 1925, p.182. (Academia Română).

În 1926, premiul "Lazăr" va fi acordat unei lucrări sau invenții științifice.

1063. /Premiul statului "Lazăr"/. In: Anale. Tom. XLVI. Ședințele din 1925-1926. București, Cultura națională, 1926, p.92, 102, 107. (Academia Română).

Despre revizuirea regulamentului de acordare a premiului "Lazăr".

1064. Premiul statului "Lazăr". In: Anale. Tom.XLVII. Ședințele din 1926-1927. București, Cultura națională, 1927, p.221. (Academia Română).

1065. Premiul "Lazăr" pentru sesiunea din 1928 se va acorda unei lucrări cu tema: "Studiul taxonomic, biologic și zoogeografie al unui grup din fauna unei regiuni naturale a României". Pentru 1931 se propune tema: "Cercetări isto-fiziologice despre constituții celulare".
1066. Premiul statului "Lazăr". In: Anale. Tom. LIII. Ședințele din 1931-1932. București, Monitorul oficial și imprimeriile statului. Imprimeria națională, 1932, p. 60, 170, 328. (Academia Română).
Premiul "Lazăr" pentru anul 1932 și 1934.
1067. Premiul statului "Lazăr". In: Anale. Tom. LIII. Ședințele din 1932-1933. București, Monitorul oficial și imprimeriile statului. Imprimeria națională, București, 1933, p. 125. (Academia Română).
Despre acordarea premiului "Lazăr" în 1934.
1068. Premiul "Gh. Lazăr". In: Analele Academiei Republicii Populare Române. 1948-1949. /București/, Edit. Acad. R.P. Română, p. 302.
Prin art. 1.1 al Decretului prezidențial nr. 31 din 28 I 1949, premiul "Lazăr" va fi acordat pentru lucrări din domeniul științelor fizice matematice.
În 1949, premiul s-a acordat matematicienilor Aristide Halanay și Gh. Vrânceanu.
1069. Premiul "Gh. Lazăr". In: Studii, 2, nr. 2, apr.-iun. 1949, p. 5.
Hotărîrea ca premiul Academiei R.P.R., "Gh. Lazăr", să se acorde pentru lucrări în domeniul științelor fizico-matematice.
1070. Premiul "Gheorghe Lazăr" - științe fizico-matematice. Secția de științe matematice și fizice. In: Analele Academiei Republicii Popu-

lare Române. Vol.VII, Partea a II-a. 1957. București, 1959, p.51.

S-a acordat lui C.T. Ionescu-Tulcea pentru lucrarea "Spații Hilbert".

1071. Premiul "Gheorghe Lazăr" - științe fizico-matematice. Secția de științe matematice și fizice. In: Analele Academiei Republicii Populare Române. Vol.XI, 1961. București, /1963/, p.241, 243, 244.

In 1957, s-a acordat lui Aurel Cornea pentru lucrarea "Suprafețe riemanniene și proprietățile lor de frontieră"; în 1958 lui Gh. Comșa, Adrian Gelberg și Beatrice Iosifescu pentru lucrarea "Determinarea variației cu temperatură a lucrului de ieșire și construcția unor pompe ionice"; în 1959, lui Ciprian Foiag pentru lucrarea "Décompositions intégrales des familles spectrales et semispectrales en opérateurs qui sortent de l'espace hilbertien".

1072. Premiul "Gheorghe Lazăr". Secția de științe matematice și fizice. In: Analele Academiei Republicii Populare Române, Vol. XIII. 1963. București, /1965/, p.159, 162.

In 1960 s-a acordat lui G.Ciucu și Radu Teodorescu pentru lucrarea "Procese cu legături complete", iar în 1961 unui colectiv pentru "Acceleratorul ciclic de electroni de tip betatron".

1073. Premiul "Gheorghe Lazăr". (Secția de științe matematice și fizice). In: Analele Academiei Republicii Populare Române, Vol. XIV. 1964. /București/, /1965/, p.208.

Premiul pentru 1962 acordat lui Corneliu Constantinescu pentru trei lucrări de matematică.

1074. Premiul "Gheorghe Lazăr". (Secția de științe matematice). In: Analele Academiei Republicii Socialiste România, 99, Vol. XV, Seria

a IV-a, 1965. /București, 1966/, p.301.

În 1965 a fost acordat pentru două lucrări aparținând lui Marius Iosifescu și Const. Corduneanu.

1075. Premiul "Gh.Lazăr". În: Știința tineretului, 22, Seria II, nr. 5258, 14 apr. 1966, p.5.

S-a acordat lui Călin Popovici pentru "Lucrări cu privire la prelucrarea observațiilor sateliților în vederea obținerii de date geografică și geodezie" și lui Emil Munteanu pentru lucrarea "Analiza algoritmilor schemă - graf".

1076. Premiul "Gheorghe Lazăr". (Secția de științe matematice). În: Analele Academiei Republicii Socialiste România, 100, (1966), Vol. XVI, Seria a IV-a. București, 1967, p.316.

Premiile Academiei pe anul 1964.

1077. Premiul "Gheorghe Lazăr". (Secția de științe matematice). În: Analele Academiei Republicii Socialiste România. 101.(1967). Vol. XVII, Seria a IV-a. București, 1968, p.189.

În 1965 s-a acordat lui Nicolae Cristescu și Irinel Drăgan.

1078. Premiul "Gheorghe Lazăr". (Secția de științe matematice). În: Analele Academiei Republicii Socialiste România. Vol. XVIII, 102, (1968), Seria a IV-a. București, 1970, p.178.

În 1966 s-a acordat lui Romulus Cristescu și Ștefan Gheorghiu.

5.5. Fonduri Gh. Lazăr

1079. Statutele "Casei învățătorilor". In: Învățătorul, 1, nr.9, mai 1920, p.10-14.

Atribuțiile Fondului "Gheorghe Lazăr".

1080. FORA, A. și ALMĂȘAN, G. "Casa învățătorilor" din Cluj. In: Învățătorul, 2, nr.1, ian. 1921, p.11; nr.2, 15 ian. 1921, p.4-9.

Scopul Fondului "Gheorghe Lazăr", înființat în temeiul hotărârii Congresului învățătorilor din 1-3 aug. 1920.

1081. VILT, GHEORGHE și ANGHELIU, I. Fondul Gheorghe Lazăr. In: Învățătorul, 2, nr.7-8, 1-15 apr. 1921, p.16-17.

Aprobarea statutului Fondului "Gh.Lazăr". Alegerea organelor de conducere.

1082. Fondul "Gheorghe Lazăr". Convențiune încheiată între Fondul "Gheorghe Lazăr" și Universitatea din Cluj. In: Învățătorul, 2, nr. 9, 1-15 mai 1921, p.19.

1083. Revista noastră, organ oficial al Fondului "Gheorghe Lazăr". In: Învățătorul, 2, nr.9, 1-15 mai 1921, p.21.

1084. Statutele Fondului "Gheorghe Lazăr". In: Învățătorul, 2, nr.9, 1-15 mai 1921, p.13-15.

Textul statutelor.

1085. ȘUTEU, GREG. Cuvînt ocazional rostit la adunarea secției Bistrița-Năsăud a Asociației învățătorilor. In: Învățătorul, 2, nr. 9, 1-15 mai 1921, p.8-9.

Susținerea și creșterea Fondului "Gheorghe Lazăr".

1086. Apelul Fondului "Gheorghe Lazăr" trimis tuturor școlilor normale, civile, etc. și ziarelor. In: Invățătorul, 2, nr.11, iun. 1921, p.14-15; 16.
Rolul Fondului "Gh.Lazăr". Chemarea la înscriere ca membri ai școlii.
1087. Circulara Comitetului Fondului "Gheorghe Lazăr" trimisă către toate revizoratele școlare. In: Invățătorul, 2, nr.11, iun. 1921, p.13-14.
Menirea Fondului "Gh.Lazăr".
1088. Apelul Fondului "Gh.Lazăr" către toți frații învățători (2). In: Invățătorul, 2, nr.12, 15 iun. 1921, p.12-15.
Scopurile Fondului "Gh.Lazăr".
1089. PORA, ANDREI. Cuvîntarea lui Andrei Pora președintele "Fondului Gheorghe Lazăr", la serbările de la Avrig. In: Invățătorul, 4, nr. 1516, sept. 1923, p.6.
1090. PORA, ANDREI. Agezăminte învățătoresți. Cluj, Casa Invățătorilor din Cluj, 1923, 32 p.
Despre Fondul "Gheorghe Lazăr".
1091. Casa Invățătorilor din Cluj și dl. O.Ghibu. In: Invățătorul, 2, nr.4-5, mai 1924, p.27-29.
Rezultatul procesului dintre Fondul "Gh.Lazăr" și O.Ghibu în privința Casei Invățătorilor din Cluj.
1092. Fondul "Gheorghe Lazăr". Concurs. In: Invățătorul, 2, nr. 6-7, 1924, p.45-48.

Concurs pentru ocuparea locurilor în Casa Învățătorilor și pentru bursele acordate din Fondul "Gh.Lazăr".

1095. VIII, GH. și PORA, ANDREI. Fondul Gheorghe Lazăr. Raportul general al Comitetului pe anul 1923-1924. În: Învățătorul, 2, nr. 6-7, 1924, p.27-38.

5.4. Monumente Festivități de inaugurare. Acțiuni pentru conservarea monumentelor

5.4.1. Avrig

Mormintul lui Gh.L.

1094. Despre monumentul lui G.Lazăr. În: Familia, nr.5, 15 iul. 1865, p.67.

Este anunțată terminarea monumentului lui Gh.L. ridicat la Avrig de Scarlat Rosetti.

1095. Despre monumentul lui Gheorghe Lazăr. În: Gazeta Transilvaniei, 28, nr.63, 23 iul./11 aug. 1865, p.252; Trompeta Carpaților, 1, nr. 50, 9 sept. 1865, p.1.

Momentul lui Gh.L. din Avrig ridicat de Scarlat Rosetti.

1096. Reprezențațiune teatrală în Avrig. În: Tribuna, 2, nr.170, 28 iul./9 aug. 1888, p.678.

Se anunță ținerea unei "reprezențații teatrale de către tinerimea studiosă din Avrig în scopul strîngerii de fonduri pentru repararea, acoperirea și îngredirea cripei nemuritorului dascăl George Lazăr".

1097. Invitare. In: Telegraful român, 43, nr.72, 27 iun./9 iul. 1899, p.287.

Serbare organizată de tineretul studios din preajma Sibiului, la Avrig, în ziua de 2/14 iulie în vederea strîngerii de fonduri pentru îngrijirea mormintului lui Gh.L.

1098. "Grilajul" lui Gh.Lazăr. (Amintiri din Ardeal), In: Actiunea, 12, nr.3977, 22 oct. 1916, p.2.

Acțiuni ale tineretului, organizate pentru strîngerea fondului necesar ridicării unui grilaj în jurul mormintului lui Gh.L.

1099. Mormintul lui George Lazăr - părăginit? (Cronica). In: Lucasfăru, 2, nr.16-18, 15 sept. 1903, p.292-293.

Propuneri pentru strîngerea de fonduri de către locuitorii Avrigului în vederea ridicării unui monument închinat lui Gh.L.

Monumentul lui Gh.L.

1100. MARIN, ILIE. În memoria lui Gheorghe Lazăr. In: Lupta, 1, nr.11, 13/26 ian. 1907, p.4-5.

Vibrant apel către români pentru ridicarea unui monument al lui Gh.L. la Avrig.

1101. O datorie a Ardealului. Un monument național lui G. Lazăr. In: Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1.

Încă în 1865 se hotărîse ridicarea unor monumente Gh.L. la Sibiu și Avrig.

1102. ARDELEANU, I. Amintiri din viața de altădată a Ardealului. Un proiect de o sută cinci ani pentru ridicarea unui monument lui

1103. George Lazăr. In: Indreptarea, 8, nr.10, 15 ian. 1927, p.1-2.

Proiectele de ridicare a unei statui în memoria lui Gh.L. la Avrig.

1104. Un bust al lui Gheorghe Lazăr. Apel. In: Telegraful Român, 84, nr. 3, 12 ian. 1936, p.2.

Revizorul școlar Sibiu face apel pentru mărirea fondului în vederea ridicării bustului lui Gh.L. la Avrig.

1105. Donatorii care au bine voit a contribui la ridicarea bustului lui Gheorghe Lazăr în comuna Avrig. In: Acțiunea, 2, nr.95, 1 nov. 1936, p.3.

Lista donatorilor și sumelor donate în acest scop.

1106. Donatorii care au binevoit a contribui la ridicarea bustului lui Gheorghe Lazăr în comuna Avrig. In: Telegraful Român, 84, nr.47, 15 nov. 1936, p.4.

Lista donatorilor și a donațiilor făcute. Totalul donațiilor 266.237 lei.

1107. DRAGOMIR, I. Invățătorii aduc prinos de recunoștință marelui dascăl Gheorghe Lazăr de la Avrig. In: Lucefărul, 3, nr. 10, dec. 1936, p.5-10.

Din activitatea comitetului pentru ridicarea bustului lui Gh.L. la Avrig. Telegramme sosite la serbările prilejuite de dezvelirea bustului.

1108. Donatorii care au binevoit a contribui la ridicarea bustului lui Gheorghe Lazăr în comuna Avrig. In: Lucefărul, 3, nr.10, dec. 1936, p.13-14.

Tabel cu donatorii și sumele donate care se ridică la 295.777 lei.

1936. Dezvelirea bustului lui Gh.L., operă a sculptorului
Corneliu Medrea

Festivități

1109. Dezvelirea bustului lui Gh. Lazăr la Avrig. In: Universul, 21, nr.291, 21 oct. 1936, p.12.
1110. Festivitățile de la Avrig. In: Acțiunea, 2, nr.92, 22 oct. 1936, p.5. /semnat: I.SP./.
1111. MUNTEANU, ION. Serbările de la Avrig. In: Acțiunea, 2, nr. 92, 22 oct. 1936, p.1.
1112. ȚONI, D.V. Încă o pagină de vrednicie învățătorească. In: Curierul, 2, nr.3135, 23 oct. 1936, p.6.
1113. Dezvelirea festivă a bustului marelui dascăl Gheorghe Lazăr. In: Telegraful român, 84, nr.44, 25 oct. 1936, p.1, 2.
1114. NIÇOARĂ-DOBĂRCEANU, N. Peste zece mii țărani și cărturari de pe plaiurile Sibiului aduc omagiul de recunoștință nemuritorului Gheorghe Lazăr. In: Foiaia poporului, 42, nr.43, 25 oct. 1936, p.6.
1115. Serbările de la Avrig. In: Lumina satelor, 12, nr.43, 25 oct. 1936, p.1.
1116. POPESCU, MIHAI. Dezvelirea bustului lui Gheorghe Lazăr. In: Panorama Societății "Tinerimea Română", 22, nr.3, nov. 1936, p. 116-118.

1117. DRAGOMIR, IOAN. Prinos de recunoștință marelui dascăl Gheorghe Lazăr. In: Transilvania, 67, nr.6, nov.-dec. 1936, p.582-588.
1118. MARGU, GRIGORIE T. Un bust."arhidiaconului și doctorului Gheorghe Lazăr" la Avrig. In: Revista teologică, 26, nr.11-12, nov.-dec. 1936, p.439.
1119. NEAMȚU, IONEL. Gheorghe Lazăr și învățătoria. In: Luceafărul, 2, nr.10, dec. 1936, p.4-5.
1120. NICOARĂ-DOBĂRCEANU, N. Inchinarea noastră Marelui Dac înaintea murgător, Gheorghe Lazăr ... In: Luceafărul, 2, nr.10, dec. 1936, p.15-37.
- Extrase din ziare referitoare la serbările din Avrig.

Cuvîntări

1121. BILAN, NICOLAE. /Cuvîntare ținută la Avrig în ziua de 18 oct. 1936 cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh. Lazăr/. In: Dimineața, 132, nr. 10.714, 20 oct. 1936, p.10; Telegraful român, 84, nr. 44, 25 oct. 1936, p.1.
1122. BEGMAN, N. /Cuvîntare ținută la Avrig în ziua de 18 oct. 1936 cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh. Lazăr/. In: Dimineața, 132, nr. 10.714, 20 oct. 1936, p.10; Universul, 52, nr.291, 21 oct. 1936, p.12.

1123. ȚONI, D.V. /Cuvîntare ținută la Avrig în ziua de 18 oct. 1936 cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh. Lazăr/. În: Universul, 53, nr. 291, 21 oct. 1936, p.12; Dimineața, 132, nr. 10.714, 20 oct. 1936, p.10; Gazeta școlii, 18, nr.9-10, sept.-oct. 1936, p.52-54. Gh.L. și învățămîntul românesc.
1124. VASILESCU, CRISTEA. /Cuvîntare ținută la Avrig în ziua de 18 oct. 1936 cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh. Lazăr/. În: Dimineața, 132, nr. 10.714, 20 oct. 1936, p.10.
1125. CREȚU, NAPOLEON. /Cuvîntare ținută la Avrig în ziua de 18 oct. 1936 cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh. Lazăr/. În: Universul, 53, nr.291, 21 oct. 1936, p.12.
1126. DRAGOMIR, ION. /Cuvîntare ținută la Avrig în ziua de 18 oct. 1936 cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh. Lazăr/. În: Universul, 53, nr.291, 21 oct. 1936, p.12.
1127. NISIPEANU, I. /Cuvîntare ținută la Avrig în ziua de 18 oct. 1936 cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh. Lazăr/. În: Universul, 53, nr. 291, 21 oct. 1936, p.12.
1128. /Cuvînt de închinare/. În: Luceafărul, 3, nr.10, dec. 1936, p.1. Cîteva cuvinte de închinare lui Gh.L. în numele învățătorilor din Sibiu.

Articole

1129. NEAMȚU, OCTAVIAN. Gheorghe Lazăr întemeietor de școală românească. 5 iunie 1779 Avrig - 17 septembrie 1823 Avrig. In: Albina, 22, nr.26, 3 iun. 1936, p.412.

1130. NICOARĂ-DOBARCEANU, N. Gînduri în fața prinosului de închinare de la Avrig ... In: România nouă, 4, nr.223, 17 oct. 1936, p.2.

Elegiu adus personalității lui Gh.L.

1131. CLOPOȚEL, ION. Dascălul Gheorghe Lazăr. Cu prilejul dezvelirii bustului de la Avrig. In: Dimineața, 132, nr.10.712, 18 oct. 1936, p.7.

Evocare a personalității lui Gh.L. Date biografice.

1132. VERZESCU, N.C. Bustul lui Gheorghe Lazăr la Avrig. In: Curentul, 2, nr.5130, 18 oct. 1936, p.1, 2.

Semnificația națională a ridicării unui monument dedicat memoriei lui Gh.L. la Avrig.

5.4.2. București

1133. Țara Românească. In: Gazeta de Transilvania, 2, nr.3, 7 ian.1846, p.11.

Comentarii în jurul inițiativei lui P.Poenaru de a se ridica prin subscripție publică un monument lui Gh.L.

1134. /Îngstiințare/. In: Curierul român, 18, nr.14, 11 feb.1846, p.1.

Deschiderea listei de subscripții pentru ridicarea unui monument lui Gh.L.

1135. /Notă/. In: Poporul suveran, 1, nr.26, 11 sept.1848, p.101, col. III.

Ridicarea statuii lui Gh.L. este semnul recunoștinței poporului față de întemeietorul școlii românești.

1136. In cauza monumentelor. In: Foaie pentru minte, inimă și literatură, 22, nr.2, 12 ian. 1860, p.16.

Informații cu privire la ridicarea unui monument lui Gh.L. la București, pe locul bisericii Sf.Sava.

1137. Înălțarea unei statui dascălului Lazăr. In: Natura, 6, nr.48, 9 dec. 1865, p.377-373.

Necesitatea ridicării unei statui lui Gh.L. la București.

1138. ȘOIMESCU, SAVA N. Albumul Heliade. In: Țiapul, 6, nr.264, 3 dec. 1881, p.2.

Autorul propune ca fondurile realizate prin vânzarea "Albumului Eliade" să fie destinate ridicării statuii lui Gh.L.

1139. Statua lui George Lazăr. In: Gazeta Transilvaniei, 45, nr.21, 19 febr. 1882, p.3.

Apelul pentru ridicarea unei statui lui Gh.L. și a întrunirii de la Universitatea din București pentru sprijinirea acestei inițiative.

1140. Concurs pentru schița statuii lui George Lazăr. In: Școala românească, 1, nr.20, 15 nov. 1882, p.434-435.

Concursul inițiat de o comisie condusă de P.S. Aurelian. Sînt indicate materialele după care se vor orienta concurenții.

1141. Concursul pentru schița statuii lui George Lazăr. In: Telegraful român, 30, nr.135, 18 nov.1882, p.3.

Condițiile concursului.

1142. Statuia lui G.Lazăr în România. In: Biserica și școala, 6, nr. 46, 26 nov.1882, p.460.

Hotărîrea de a se ridica o statuie lui Gh.L. la București și concursul organizat în acest scop.

1143. ZAMFIRESCU, DUILIU. Statua lui Lazăr. In: România liberă, 7, nr. 1679, 30 ian.1883, p.2-3. /semnat cu pseudonimul Discernin/.

Discuții asupra modelelor propuse pentru realizarea statuii lui Gh.L.

1144. /BOȘCA, IULIU I./ Schițele pentru statuia lui Lazăr. In: Familia, 19, nr.5, 30 ian. 1883, p.58; nr.6, 6 febr. 1883, p.69.

Se prezintă la concurs sculptura lui I.Georgescu, un tablou al lui Marinescu - în patru variante, trei desene de Ștefănescu și o

schiză a lui Selăgeanu.

/Statuia lui Gh.Lazăr, de sculptorul Georgescu/. In: La Gazette de Roumanie, 2, nr.620, 8 nov. 1893, p.4 și 5.
Despre macheta statuii lui Gh.L.

/Notă/. In: Telegraful român, 31, nr.135, 19 nov./1 dec. 1883, p.542.

Știre despre statuia lui Gh.L. sculptată de I.Georgescu.

Statua lui Lazăr. In: Gazeta Transilvaniei, 47, nr.10, 25 ian. 1884, p.4.

Despre statuia realizată de I.Georgescu.

Splendidul monument-sarcofagiu. In: Tribuna, 1, nr.111, 31 aug./12 sept. 1884, p.443.

Sosirea monumentului pentru biserica Domnița Balașă, executat la Massa-Carara de "talentatul nostru sculptor Georgescu, care tot acolo execută statuia învățătorului Lazăr".

Informațiuni. In: Națiunea, 4, 902, 31 iul.1885, p.3.

Sculptorul Georgescu s-a întors în Italia unde a terminat statuia lui Gh.L., care va sosi în țară peste 2 luni.

Statua lui George Lazăr în Bucuresci. In: Tribuna, 2, nr.174, 1/13 aug.1885, p.695.

I. Georgescu s-a întors în țară după ce a terminat în Italia statuia lui Gh.L.

1151. Statua marelui Lazăr. In: Tribuna, 2, nr.292, 22 dec. 1885/3 ian. 1886, p.3.
Știre privitoare la rudele lui Gh.L. care urmau să participe la dezvelirea statuii, programată pentru 5 dec.1885 și amnată pentru 25 apr.1886.
1152. Statua lui Lazăr. In: Tribuna, 2, nr.79, 5 apr.1886, p.315.
Știre privitoare la dezvelirea statuii lui Lazăr, în ziua de 11 mai 1886, la București.
1153. RUSSU, IOAN. In memoria lui George Lazăr. In: Lumină pentru toți, 1, nr.15, 1-30 apr.1886, p.485-487; Tribuna, 2, nr.109, 13 mai 1886, p.434-435.
Evocare a figurii lui Gh.L. cu ocazia dezvelirii statuii sale din București.
1154. Dezveluirea statuii lui Lazăr pare a se fi hotărât pe ziua de 11 mai. In: România liberă, 10, nr.2622, 1 mai 1886, p.3.
Anunțarea zilei pentru inaugurarea statuii lui Gh.L.
1155. Inaugurarea statuii lui Lazăr. In: România liberă, 10, nr. 2630, 10 mai 1886, p.1.
Programul festivităților.
1156. Inaugurarea statuii lui Lazăr. In: Românul, 30, 11 mai 1886, p. 4 ;
Școala și familia, 1, nr.4, 15 mai 1886, p. 47.
Festivitatea din 11 mai 1886 din București, prilejuită de dezvelirea statuii lui Gh.L. - operă a sculptorului I.Georgescu.

1157. Dezvelirea statuei lui Gheorghe Lazăr hotărîită pentru 11 mai. In: Gazeta Transilvaniei, 49, nr.106, 11(23) mai 1886, p.2.
Programul serbărilor din București.
1158. Dezvelirea statuii lui Lazăr. In: România, 2, nr.104(517), 12- 13 mai 1886, p.2.
Prezentarea festivităților care au avut loc la București.
1159. Inaugurarea statuii lui Gheorghe Lazăr. In: Națiunea, 2, nr.1125, 13 mai 1886, p.2.
Solemnitatea dezvelirii monumentului închinat lui Gh.L.
1160. Programa inaugurării statuei lui George Lazăr. In: Tribuna, 2, nr. nr.109, 13 mai 1886, p.435.
1161. Dezvelirea statuii lui George Lazăr. In: Voinea națională, 2, nr. 531, 13/25 mai 1886, p.2.
Serbarea de la București.
1162. Statuia lui Lazăr. Omagiul studenților. In: România, 2, nr. 105 (618), 14 mai 1886, p.3.
Sărbătorirea lui Gh.L. de studenți în ziua de 12 mai 1886. Colaș din discursurile rostite cu acest prilej.
1163. Dezvelirea statuei lui Lazăr. In: Gazeta Transilvaniei, 49, nr. 109, 15 mai 1886, p.1-2.
Prezentarea festivităților care au avut loc la București.

1164. Inaugurarea statuei lui Lazăr. In: Tribuna, 3, nr.111, 15/27 mai 1886, p.442.

Festivitățile dezvelirii statuei lui Gh.L. la București.

1165. Colectiviști și statuia lui Lazăr. In: Epoca, 1, nr.145, 17 mai 1886, p.2. /semnat cu pseudonimul: Un student/.

Critică adusă guvernului pentru organizarea ce s-a făcut inaugurării statuei lui Gh.L. din București la 11 mai 1886.

1166. Coroanele depuse pe statuia lui George Lazăr. In: Gazeta Transilvaniei, 49, nr.111, 17 mai 1886, p.2.

Lista celor care au depus coroane la monumentul lui Gh.L.

1167. RUSSU-SIRIANU, IOAN. Scrisoare fără de răspuns. In: Familia, 22, nr.20, 18 mai, 1886, p. 240-241.

Descrierea atmosferei sărbătorești care a cuprins Bucureștiul, unde în ziua de 11 mai 1886 a fost dezvelită statuia lui Gh.L.

1168. /DATCULESCU, C.C./. Inaugurarea statuei lui Gh.Lazăr. Domnului Director al Gazetei Săteanului, Rînicul Sărat. In: Gazeta săteanului, 2, nr.8, 20 mai, 1886, p.85-87. /semnat: Pierde-vară/.

Autorul este indignat de faptul că dezvelirea statuei lui Gh. L. din București nu a constituit prilejul unor solemnități deosebite, așa cum ar fi meritat marele dascăl român.

1169. /BILTEANU, ENIN/. Inaugurarea statuii lui G.Lazăr. In: Lumină pentru toți, 1, nr.14, 31 mai 1886, p.570-571. /semnat: Edembal /.

Despre statuia lui Gh.L. din București, opera lui I.Georgescu.

1170. Statua lui Lazăr. In: Tribuna, 2, nr.187, 18 aug.1885, p.747.
Sînt descrise basoreliefurile ce vor orna statua lui Gh.L.
1171. Statuia lui Lazăr. In: Universul, 2, nr.333, 2 oct.1885, p.3.
Statuia lui Gh.L. realizată de sculptorul I.Georgescu va fi expozată în piața Universității.
1172. Statuia lui George Lazăr. In: Gazeta săteanului, 2, nr.17, 3 oct. 1885, p.249-251.
Despre lucrarea lui Ioan Georgescu.
1173. Statua lui Lazăr. In: Tribuna, 2, nr.228, 6 oct.1885, p.911.
Statuia lucrată în Italia de sculptorul I.Georgescu a sosit la Galați.
1174. Inaugurarea statuei lui Lazăr în București. In: Tribuna, 2, nr.228, 10 dec. 1885, p.1123.
Știre privind dezvelirea statuei care va avea loc în ziua de 23 apr. v. 1886.
1175. LAZĂR, V.M. La statua lui George Lazăr (cu ocazia inaugurării ei)
In: Gazeta săteanului, 2, nr.21, 5 dec.1885, p.329-330.
Articol omagial.
1176. Statuia lui Georgiu Lazaru. In: Amicul familiei, 10, nr.11, 1886, p.176.
Statuia lui Gh.L. dezvelită la București în 11 mai 1886.

1177. STURDZA, D.A. Discursuri pedagogice. București, Tipografia curții regale, F.Göbl Fii, 1887, p.27-31.

Discursul lui D.A. Sturdza cu ocazia înăugurării statuii lui Gh.L.

1178. HAN, OSCAR. Sculptorul D.Paciurea. București, Fundația pentru literatură și artă, 1935, p.15-16.

Apreciere elogioasă a statuii lui Gh.L. din București, operă a sculptorului Ioan Georgescu.

1179. Calendar literar - 11 mai 1886. In: România literară, 6, nr.19, 10 mai 1973, p.12.

Înăugurarea statuii lui Gh.L. în București, la 11 mai 1886.

1180. POPOVICI, ELENA. Statuile din Piața Universității. In: Almanahul educației, București, 1973, p.196-197.

Prezentarea monumentului sculptat de Ioan Georgescu, dezvelit la București în 1886.

5.4.3. Cluj

1181. Oficiale. Comitetul Central al Fondului Gh.Lazăr. Apel. In: Învățătorul, 4, nr.15-16, sept.1923, p.7.

Se anunță ridicarea bustului lui Gh.L., executat de sculptorul C.Medrea în curtea Casei Învățătorilor din Cluj.

1182. Oficiale. Asociația Învățătorilor din Ardeal, Banat, Crișana, Maramureș. In: Învățătorul, 2, nr.4-5, mai 1924, p.39-40.

Înștiințare asupra serbărilor organizate la Cluj cu ocazia dezvelirii bustului lui Gh.L.

1183. Invățătorimea ardeleană a ridicat un monument lui Gheorghe Lazăr, în Cluj. Festivitatea inaugurării. In: Universul, 42, nr.135 19 iun. 1924, p.2.
1184. Un monument lui Gheorghe Lazăr. In: Societatea de mine, 1, nr.10, 15 iun. 1924, p.218.
Ridicarea bustului lui Gh.L. în grădina Casei învățătorului din Cluj.
1185. Dezvelirea bustului lui Gheorghe Lazăr. In: Societatea de mine, 1, nr.11, 22 iun. 1924, p.248.
1186. Dezvelirea monumentului lui Gheorghe Lazăr la Cluj. Grandioasă sărbătoare a învățătorimii ardeleni. In: Invățătorul, 2, nr. 6-7, 1924, p.1-9.

5.4.4. Sibiu

1187. MARIN, VASILE. Omagiu adus lui Gheorghe Lazăr. In: Luceafărul, nr. 11, 1972, p.40.
Dezvelirea bustului lui Gh.L., operă a sculptorului Pavel Mircea, în curtea Școlii militare de maștri și subofițeri "Gh.Lazăr" din Sibiu, la 4 iunie 1972.
1188. /Amplasarea bustului lui Gh.L./. In: Telegraful Român, 121, nr.23-24, 15 iun. 1975, p.3. (Informații).
Comisia pentru monumente de artă din cadrul Comit. jud. pentru cultură și educație socialistă Sibiu s-a întrunit într-o ședință

pentru discutarea amplasării în Sibiu, în 1973, a busturilor unor personalități, între care și aceea a lui Gh.L..

1189. Dezvelirea la Sibiu a bustului lui Gheorghe Lazăr. În: România liberă, 31, nr.9024, 28 oct. 1973, p.5.

Ceremonia dezvelirii bustului lui Gh.L. în fața bibliotecii ASTRA din Sibiu. Sculptor Kurt Fitz Handel.

1190. /Concurs/. În: Contemporanul, nr.32 (1657), 11 august 1978, p.13.

Concurs organizat pentru realizarea unui complex statuar Gh.L. la Sibiu.

5.5. F i l a t e l i e

1191. OPRÎȘ, ION. Gh. Lazăr în filatelie. În: Tribuna Sibiului, 6, nr. 1771, 4 nov. 1973, p.2.

Emisiunile filatelice dedicate lui Gh.L. în 1943, 1945 și 1973.

1192. Pentru ardeleni - 1945. Aniversări culturale - 1973. În: Lista de prețuri a mărcilor poștale românești și străine. București, Intrepr. poligr. Sibiu, 1977, p.15, 44.

III. MANUSCRISE. CORESPONDENȚĂ. DOCUMENTE

1193. Aritmetică matematicescă alcătuită acum intîiu în limba românească pren Gheorghe Lazăr întru folosul școlărilor săi den școala den Sfintu Savva. 1821. (BARSER, Mss. rom. 2787. 80 f.).

1194. Trigonometria cea dreaptă, alcătuită acum intîiu în limba românească pren Gheorghe Lazăr întru folosul școlărilor săi în școala den Sfintu Savva. 1821. (BARSER, Mss. rom. 2788. 77 f.).

*

* * *

1195. 1807 14 mai. /Viena/. Gh.L. către elevul său, Ludovic Gyulay, căruia îi dă sfaturi de comportare. Publicată de David Prodan, Trei scrisori de la Gheorghe Lazăr, în Gînd românesc, 2, nr.11-12, 1937, p.581, 583. (Text în lb. germană și română).

1196. 1807 15 oct. /Viena/. Gh.Lazăr către același. Conținut asemănător. Ibid., p.582, 584. (Text în lb. germană și română).

1197. 1807 18 dec. /Viena/. Gh.Lazăr către același. Conținut asemănător. Ibid., p.583, 585. (Text în lb. germană și română).

1198. 1808 24 dec. /Viena/. Gh.Lazăr către același. Conținut asemănător. (Arhiva istorică a Filialei Cluj a Acad. R.S.România. Fondul

Gyulay Kuun. Gyulay Lajos). Publicată de: Csetri, A. și Dani, I. Contribuții la biografia lui Gh. Lazăr, în: Limbă și literatură, 11, 1968, p.67-68. (Text în lb. maghiară și română).

*
* *

1199. 1804 24 aug. Actul de școlaritate al lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria. Akta generalia B.2, nr. 2291/1810, p.30; Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.1996/1811, p.4, cf.Em.Șt.M.).

1200. 1805 16 dec. Indicația guvernului regal al Transilvaniei de a se aproba raportul lui Nicolae Hutsovici, vicar, privind acordarea bursei de 200 fl. lui Gh.L. pentru studii, cu obligația din partea acestuia de a-și pune serviciile în slujba clerului neunit din Transilvania (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.366/1806, p.4, cf.Em.Șt.M.).

1201. 1805 16 dec. Raportul către împărat al lui G.Bánffy, guvernatorul Transilvaniei și Michail Orosz din partea guvernului regal al Marelui Principat al Transilvaniei, privind recomandarea lui N. Hutsovitz de a i se acorda lui Gh.L. o bursă pe perioada studiilor teologice (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.366, 1166/1806, p.2, 2 v., cf. Em.Șt.M.).

1202. 1806 13 mart. Raportul guvernului regal din Transilvania în vederea acordării unei burse lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta,

ta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.366/1806, p.2-2 v.,
3 v., cf.Em.Șt.M.).

1203. 1806 30 apr. Raportul contabilității curții privind posibilitatea acordării bursei de studii lui Gh.L. din fondul sidoxial (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2. nr.1166/1806, p.4-4 v., cf. Em.Șt.M.).

1204. 1806 10 mai. Recomandarea guvernului crăiesc din Transilvania pentru acordarea unei burse de 200 fl. lui Gh.L. în vederea continuării studiilor și avizul favorabil al curții regale. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2. nr. 1166/1806, p.2-3, cf.Em.Șt.M.).

1205. 1806 16 mai. Raportul contabilității supreme din Transilvania și Ungaria cu privire la propunerea pentru obținerea de către Gh.L. a bursei de 200 fl. din fondul sidoxial (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1166/1806, p. 3 v., cf. Em.Șt.M.).

1206. 1806 16 mai. Raportul cancelariei crăiești din Transilvania prin care se aprobă bursa de 200 fl. anual lui Gh.L. pe perioada studiilor teologice. Pe raport se află rezoluția favorabilă a împăratului (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1166/1806, p.6 - 6 v.; Hans, Hof-und Staatsarchiv Wien, Staatarotsprotokoll, 1806/II. Band 196, cf. Em.Șt.M.).
Reprodus în: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.163.

1207. 1806 7 aug. Referatul lui Samuel Teléky și al lui Josephus Szegedi pe marginea hotărîrii imperiale de acordare a bursei lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.6660/1806, p.2, cf.Em.Șt.M.).
1208. 1806 7 aug. Hotărîrea regală privind acordarea bursei lui Gh.L. pentru studiile teologice (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.6660/1806, p.4, cf.Em.Șt.M.).
1209. 1806 7 aug. Decretul regal prin care se acordă bursă de studii lui Gh.L. din fondul sidoxial. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.6660/1806, p.1, cf.Em.Șt.M.).
1210. 1806 7 aug. Raportul lui Esterhazy referitor la propunerea guvernului de a aproba bursa de 200 fl. din fondul sidoxial lui Gh.L. pentru a studia teologia. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1951/1806, p.5 v., cf.Em.Șt.M.).
1211. 1806 11 aug. Rezoluția regală privind acordarea bursei de 200 fl. lui Gh.L. din fondul sidoxial. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1951/1806, p.6 - 6 v., cf.Em.Șt.M.).
1212. 1806 9 sept. Adresa lui Teléky către Consistoriul de rit grec al neuniților prin care se aduce la cunoștință aprobarea de către împărat a bursei de 200 fl. acordată lui Gh.L. din fondul sidoxial pentru studierea științelor teologice. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis). F. 46, nr.6660/1806, p.5, cf.Em.Șt.M.).

1215. 1806 14 sept. Actul prin care Nicolae Hutzoviei îi cere lui Gh.L. ca după terminarea studiilor să rămână în slujba clerului, iar pământul care-i aparține să intre în patrimoniul bisericii pentru acoperirea cheltuielilor de școlarizare. (Arhiva Mitropoliei din Sibiu. Protocolul Serii Konzistorialicești, nr.898/1806, cf.Em.Șt.M.).

1214. 1806 9 nov. Scrisoarea de legământ a lui Gh.L.prin care acesta se angajează să rămână în slujba clerului ca mulțumire pentru acordarea bursei. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.4, cf.Em.Șt.M.).

1215. 1806 18 nov. Declarația lui Gh.L. prin care arată că este gata să plece la învățătură, dar cere ca pe lângă bursa de 200 fl. să i se acorde și o sumă pentru acoperirea cheltuielilor de drum. (Arhivele Mitropoliei din Sibiu. Protocolul seriilor Konzistorialicești, nr.941/1806, cf.Em.Șt.M.).

1216. 1806 21 nov. Prezentarea scrisorii de legământ a lui Gh.L. în fața Consistoriului neunit, cerută în legătură cu acordarea bursei din fondul aișoxial. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.1, cf.Em.Șt.M.).

1217. 1806 21 nov. Scrisoare adresată de Consistoriul de rit grec al neuniților prin Nicolaus Hutzovici, vicar, și Aaron Budai, notar, către guvernul regal al Transilvaniei prin care se propune că Gh.L.să fie trimis la Carlovitz cu bursa aprobată prin decretul din 9 sept. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.2-2 v., cf. Em.Șt.M.).

1218. 1806 21 nov. Raportul Consistoriului neuniților prin care se cere ca Gh.L. să-și înceapă studiile imediat, urmînd ca bursa să-i fie trimisă anual, iar pentru drum să-i fie acordați 50 fl. După terminarea studiilor la Viena va trece la Carlovitz pentru completarea cunoștințelor. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.3-5 v., cf. Em.Șt.M.)
1219. 1806 1 dec. Raportul guvernului regal al Transilvaniei către Consistoriu privind acordarea bursei de studiu lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.8-8 v., cf.Em.Șt.M.).
1220. 1806 1 dec. Raportul guvernului regal al Transilvaniei prin care îl informează pe împărat asupra rezolvării cererii lui Gh. L. de obținere a unei burse de studiu. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr. 3369/1806, p.2-3, 4 v.; Gubernium Transilvanicum (in politicis), F. 46, nr.9180/1806, p.9-10, cf.Em.Șt.M.).
1221. 1806 27 dec. Decret prin care se ordonă ca dispoziția de plată a cheltuielilor de drum pentru Gh.L. să fie înaintată din nou în vederea aprobării. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.3369/1806, p.2-3, 4 v., cf. Em.Șt.M.).
1222. 1806 27 dec. Referat semnat de Esterhazy privind acordarea bursei lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.3369/1806, p.5-6 v., cf. Em.Șt.M.).
1223. 1806 27 dec. Aulă imperială privind acordarea unui supliment de 50 fl. lui Gh.L. pentru cheltuielile de drum. (Arhivele statului,

Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr. 3369/1806, p.5-6 v., cf.Em.Șt.M.).

1224. 1806 27 dec. Decretul privind acordarea a 50 fl. pentru drum din fondul sidoxial lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernicum Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.1, cf.Em.Șt.M.).

1225. 1806 27 dec. 3 dispoziții de plată pentru 50 fl. către Gh.L. emise de curtea imperială către guvernul Transilvaniei, sumă care să acopere cheltuielile de drum la Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.3369/1806, p.2, 3 v., cf.Em.Șt.M.)

1226. 1806 Adresă către Comisariatul suprem al Transilvaniei din partea guvernului Transilvaniei pentru ca acesta să trimită anual bursa de studiu lui Gh.L., iar la cerere să-i fie expediați 50 fl. pentru drum. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernicum Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.5-6, cf.Em.Șt.M.).

1227. 1806 Adresă către Consistoriul de rit grec al neuniților prin care acesta este înștiințat că Gh.L. va pleca la Viena apoi la Carlovitz și va primi o bursă de 200 fl. și o sumă de 50 fl. pentru cheltuieli de drum. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernicum Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.9180/1806, p.5-6, cf.Em.Șt.M.).

1228. 1807 8 ian. Scrisoarea de recomandare a lui Gh.L. din partea lui H.Hutzovici pentru a fi primit la studii. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.325/1807, p.2, 2 v., 7, cf.Em.Șt.M.).

1229. 1807 5 febr. Cererea lui Gh.L. către comitele cancelar (Samuel comite Teléky de Szeke) pentru a fi primit la școala teologică din Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.325/1807, p.2, 3 v., 4, cf.Em.Șt.M.).
1230. 1807 5 febr. Referatul cancelariei Transilvaniei prin care se cere primirea lui Gh.L. la Facultatea de teologie din Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B. 2, nr.325/1807, p.4, cf.Em.Șt.M.).
1231. 1807 6 febr. Se trimite Comisariatului supră-provincial și Tezaurariatului Decretul regal prin care se aprobă bursa de 200 fl. lui Gh. L. (Arhivele statului, Budapesta. Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.6660/1806, p.6, cf.Em.Șt.M.).
1232. 1807 6 febr. Comitele Ioannes Mikes despre aplicarea decretului privind acordarea bursei de 200 fl. renani pentru studii lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.1567/1807, p.6-6 v., cf.Em.Șt.M.).
1233. 1807 6 febr. Scrisoare către Antonius Spendau, directorul Facultății de teologie din Viena, din partea prezidialilor, privind primirea lui Gh.L. la cursuri. Decretul către Guvernul Transilvaniei privind bursa. Nota către Camera aulică privind transferarea bursei în 4 rate trimestriale, din fondul sidoxial în Casa camerală din Si-

biu. Decretul către secretarul sulic Francisc Csüdör, în legătură cu stipendiul ce trebuie plătit lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.325/1807, p.5 -6 v., cf. Em.Șt.M.).

1234. 1807 12 febr. Cererea lui Antonius Spendau către Comitele Transilvaniei pentru sporirea bursei acordată lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr. 429/1807, p.4, cf.Em.Șt.M.).

1235. 1807 19 febr. Referatele și rezoluția la cererea lui Gh.L. privind plata imediată a bursei. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.486/1807, p.2, 3-3 v., cf. Em. Șt.M.).

1236. 1807 19 febr. Nota lui Karl Zichy către Cancelaria sulică din Transilvania prin care se face cunoscut că i s-a aprobat lui Gh.L. o burasă de 200 fl. anual, care-i va fi înminată de Fr. Csüdör, contra cnitanță. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.4906/1807, p.2, cf.Em.Șt.M.).

1237. 1807 19 febr. Răspunsul Serviciului financiar al curții privind plata bursei de 200 fl. către Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.4906/1807, p.3, cf.Em.Șt.M.).

1238. 1807 20 febr. Decret trimis secretarului sulic din Transilvania și director al arhivei, Francisc Csüdör, privind plata bursei lui Gh.L. de la 1 nov. 1806. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancela-

ria, Akta generalia, B.2, nr.486/1807, p.3-3 v.; nr.880/1810, p.4, 5 v, cf.Em.Şt.M.).

1239. 1807 6 mart. Chitanţa lui Gh.L. de primire a 50 fl. de la Csödör, secretar sulic, în contul sumei de 200 fl. anual, pentru perioada 1 noiembrie 1806 - 1 februarie 1807. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.6, cf.Em.Şt.M.).
1240. 1807 9 mart. Act semnat de Bethleni trimis Tezaurariatului regal relativ la acordarea bursei lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.1567/1807, p.2-2 v. şi 3 v., cf.Em.Şt.M.).
1241. 1807 17 mart. Act semnat de Comitele Ioannes Mikes adresat Tezaurariatului regal privind plata bursei lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F. 46, nr.3125/1807, p.2, cf.Em.Şt.M.).
1242. 1807 17 mart. Act trimis de Tezaurariatul regal al Transilvaniei către guvernul regal privind dispoziţiile de plată a bursei lui Gh.L. Semnat de Carol Honneman la Sibiu. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.3125/1807, p.3, 4 v. ; cf.Em.Şt.M.).
1243. 1807 25 mart. Act expediat de G.Bánffy Comisariatului suprem provincial, relativ la acordarea bursei de 200 fl. anual lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis). F.46, nr.1567/1807, p.2-2 v. şi 3 v., cf.Em.Şt.M.).

1244. 1807 1 mai. Chitanța lui Gh.L. de primire a 50 fl. de la I. Csádkőr, secretar aulic, în contul sumei de 200 fl. anual, pentru perioada 1 februarie - 30 aprilie 1807. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.7, cf.Em.Șt. M.).
1245. 1807 15 iun. Două referate privind majorarea bursei lui Gh.L. din fondul sidoxial. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1833/1807, p.4, cf.Em.Șt.M.).
1246. 1807 19 iun. Aviz semnat de Samuel Teleky și I.Esterhazy la Viena prin care se cere majorarea bursei lui Gh.L. din fondul sidoxial. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2666, p.3-4 v. cf.Em.Șt.M.).
1247. 1807 19 iun. Adresă către împărat care, pe lângă alte probleme, prezintă cererea lui Gh.L. de mărire a bursei și avizul favorabil al cancelariei aulice. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1833/1807, p.2-3 v., cf. Em.Șt.M.).
1248. 1807 19 iun. Rezoluția prin care se aprobă majorarea bursei lui Gh.L. cu 100 fl., plătiți tot din fondul sidoxial. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr. 2666/1807, p.8, cf.Em.Șt.M.).
1249. 1807 17 sept. Adresa lui Teleky și Esterhazy către împărat, prin care cer majorarea retribuției acordată lui Gh.L. în urma referatelor primite la la directorul Facultății de teologie din Viena, von Spendaun. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria,

B.2, nr.2666/1807, p.2-2 v., cf.Em. St.M.).

1250. 1807 25 sept. Decretul prin care se aprobă lui Gh.L. un supliment de 100 fl. pentru întreținerea pe perioada studialui. (Arhiva statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B. 2, nr.7983/1807, p.6, cf.Em.Șt.M.).

1251. 1807 25 sept. Raport al comitelui Ioannes Mikes către Francisc Csáczár privind plata bursei și a ajutorului acordat lui Gh.L. prin decret regal. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politica), F.46, nr.7983/1807, p.6-6 v.,cf.Em.Șt.M.)

1252. 1807 25 sept. Raport expediat de S.Teléký Guvernului regal al Transilvaniei în legătură cu aprobarea suplimentării bursei lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2266/1807, p.9-9 v., cf.Em.Șt.M.).

1253. 1807 25 sept. Adresa din partea lui S.Teléký și I. Esterházy prin care se comunică aprobarea suplimentării bursei lui Gh.L. cu 100 fl. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2266/1807, p.10 și v., 11 v., cf. Em.Șt.M.)

1254. 1807 1 oct. Chitanță semnată de Gh.L. la Viena pentru primirea a 50 fl. în contul bursei de 200 fl. pentru perioada 1 aug.- 30 oct.1807.(Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.9,cf.Em.Șt.M.).

1255. 1807 13 oct. Notă semnată de von Zicky către Cancelaria regală din Transilvania privind plata suplimentului de 100 fl. acordat lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria,

Akta generalia, B.2, nr.2936, p.2-2 v., cf.Em.Șt.M.).

1256. 1807 25 oct. Raportul lui Esterhazy către guvernul regal al Transilvaniei, prin care se face cunoscut că ajutorul anual de 100 fl. acordat lui Gh.L. se va plăti din fondul sidoxial din Sibiu. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.7983/1807, p.4, 5 v., cf.Em.Șt.M.).

1257. 1807 30 oct. Rezoluția lui Teleky cu privire la plata suplimentului de 100 fl. la bursa lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2936/1807, p.3, cf. Em.Șt.M.).

1258. 1807 5 nov. Raportul lui I.G.Banffy către Comisariatul suprem provincial și către Tezaurariatul regal, referitor la subsidiul de 100 fl. acordat lui Gh.L. (Arhivele Statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.7983, p.2-2 v., 3 v., cf. Em.Șt.M.).

1259. 1807 10 nov. Chitanța lui Gh.L. de primire a 36 fl. și 28 cruceri de la Fr.Csüdör, secretar aulic, în contul suplimentului de 100 fl. anual, pe perioada 19 iun. - 31 oct.1807. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.21, cf.Em.Șt.M.).

1260. 1807 10 nov. Raport al Tezaurariatului regal către guvernul Transilvaniei privind plata bursei și ajutorului acordate lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernicum Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.8947/1807, p.3, 5 v., cf.Em.Șt.M.).

1261. 1807 10 nov. Adevăriniță semnată de Ioannes Mikes și văzută de Bánffy privitoare la plata suplimentului acordat la bursa lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politia), F.46, nr.3125/1807, p.5, cf.Em.Șt.M.).
1262. 1808 1 febr. Chitanța lui Gh.L. de primire a 75 fl. de la Francisc Csűdör, secretar sulic, în contul sumei de 200 fl. anuali, împreună cu partea cuvenită din ajutorul de 100 fl. anuali, pentru perioada 1 noiembrie 1807-31 ianuarie 1808. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.22, cf.Em.Șt.M.).
1263. 1808 2 mai. Chitanța lui Gh.L. de primire a 75 fl. de la Fr. Csűdör în contul sumei de 200 fl. anual, pentru perioada 1 februarie - 30 aprilie 1808. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.12, cf.Em.Șt.M.).
1264. 1808 1 aug. Chitanța lui Gh.L. de primire a 15 fl. în contul bursei de 200 fl., împreună cu partea din rata pentru al treilea pătrar al anului, 1 mai - 31 iulie 1808. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.3, 6, cf.Em.Șt.M.).
1265. 1808 28 oct. Scrisoarea lui Gh.L. către Gh.Bánffy, guvernatorul Transilvaniei, în care prezintă situația sa la Viena în anul 1808. (Arhiva istorică a Filialei Cluj a Academiei R.S.R. Fond Bánffy-Misive). Publicată de Csetri, A. și I.Dani. Contribuții la biografia lui Gh.Lazăr, în: Limbă și literatură, 17, 1968, p.65-66.
Scrisoare în limba latină și maghiară.

1266. 1808, 1 nov. Chitanța lui Gh.L. prin care certifică primirea a 75 fl., din contul sumei anuale de 200 fl. împreună cu suplimentul din rata convenită pe ultimul pătrar al anului școlar, 1 aug. - 31 oct. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.9, 14, cf.Em.Șt.M.).
1267. 1809 1 febr. Chitanță semnată de Gh.L. la Viena, pentru 75 fl. renani pe care i-a primit în contul bursei, pentru perioada 1 nov. - 1808 - 31 ian. 1809. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.15, cf.Em.Șt.M.).
1268. 1809 1 mai. Chitanță semnată de Gh.L. la Viena pentru 75 fl. renani primiți în contul bursei pentru perioada 1 febr. - 30 apr. 1809. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.16, cf.Em.Șt.M.).
1269. 1809 7 sept. Chitanță semnată de Gh.L. la Pesta pentru 150 fl. primiți în contul bursei. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.17, cf.Em.Șt.M.).
1270. 1809 12 sept. Scrisoare adresată de Gh.L. lui G.Bánffy privind opoziția pe care o întâmpină din partea lui Haines, președintele interimar al Consistoriului privind hirotonisirea sa. Răspunsul lui Bánffy din Cluj, 30 sept. 1809, prin care îi recomandă să se prezinte la examenul cerut de Consistoriu. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transylvanicum (Praesotialis), F.37, nr. 1157/1809, p.2-3, cf.Em.Șt.M.).
1271. 1809 27 sept. Scrisoarea lui Gh.L. către Consistoriul unit al Ardealului în care prezintă situația sa, reînnoind cererea pentru

un ajutor bănesc. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum, (in politicis), F.46, nr.8552/1809, p.3, 4 v., cf. Em.Șt. M.).

1272. 1809 29 sept. Consistoriul neuniților cere să se dea bursa cuvenită și cheltuielile de drum lui Gh.L., care se va duce de la Viena la Carlovitz, pentru continuarea studiilor. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr. 8552/1809, p.1, cf.Em.Șt.M.).

1273. 1809 29 sept. Adresa lui N.Hutzovici' către guvernul regal pentru plata bursei cuvenită lui Gh.L., avind în vedere rezultatele obținute. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.552/1809, p.5, cf.Em.Șt.M.).

1274. 1809 31 oct. Scrisoare de recomandare dată lui Gh.L. de G. Haines către Ștefan Stratimirovici. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1481/1809, p.42; Arhivele Srimski Karlovci, Novi-Sad (Jugoslavia), nr.77/1809, p.1, cf. Em. Șt.M.).

1275. 1809 21 nov. Scrisoarea lui Ștefan Stratimirovici către Episcopul de Arad, Paul Avacumovici prin care cere ca Gh.L. să nu fie hirotonisit. (Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Jugoslavia), nr.77/1809, p.17-19, cf.Em.Șt.M.).

1276. 1809 2 dec. Scrisoarea lui Ștefan Stratimirovici către Consistoriul diecezei de rit grec neunit din Transilvania în care expune motivele refuzului său în privința hirotonisirii lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46,

nr.1996/1811, p.2-3 v.; Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Jugoslavia), nr.77/1809, p.1-5, cf.Em.Șt.M.).

1277. 1809 Scrisoarea lui Gh.L. către Ștefan Stratimirovici, Mitropolit de Carlovitz, prin care cere să fie primit în audiență. (Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Jugoslavia), nr.77/1809, p.22, cf. Em.Șt.M.).

1278. 1807-1809 Chitanță pentru încasarea bursei de către Gh.L. în anii 1807-1809. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.18, cf.Em.Șt.M.).

1279. 1810 23 ian. Consistoriul neuniților cere să fie trimis la el studentul în teologie Gh. L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1736/1810, p. 1, cf.Em.Șt.M.).

1280. 1810 25 ian. Cererea lui Gh.L. de a i se elibera un pașaport pentru a pleca la Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1106/1810, p.1, 2 v., 4, cf.Em.Șt.M.).

1281. 1810 31 ian. Scrisoarea Consistoriului de rit grec al neuniților prin care se cere ca Gh.L. să fie obligat să-și îndeplinească funcția de profesor la școala din Sibiu. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1736/1810, p.2, 4, cf. Em.Șt.M.).

1282. 1810 8 febr. Raportul favorabil al lui Bánffy către împărat privind întreaga situație și comportamentul lui Gh.L. în timpul stu-

diilor sale la Viena și Carlovitz. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.631/1810, p.2-7 v., cf. Em.Șt.M.)

1283. 1810 8 febr. Raportul guvernului regal al Transilvaniei care urmărește găsirea unei soluții potrivite pentru încadrarea lui Gh. L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.631/1810, p.8 v., 9, cf.Em.Șt.M.).
1284. 1810 13 febr. Scrisoarea prin care Dimitrie Dzerkovici, controlor, îl recomandă pe Gh. L. lui St. Stratimirovici (Arhiva Srimski Karlovici, Novi-Sad (Iugoslavia), nr.77/1810, p.1-4, cf. Em.Șt.M.).
1285. 1810 21 febr. Scrisoarea lui Bánffy către Teléky în care prezintă cazul lui Gh.L. și pledează pentru continuarea studiilor sale. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.92-622/1810, p.2-3, 4-4 v., cf.Em.Șt.M.).
1286. 1810 26 febr. Scrisoarea lui G.Haines, directorul școlii nașnișilor din Ardeal, adresată lui Ștefan Stratimirovici, arhiepiscop și mitropolit de Carlovitz prin care arată situația lui Gh.L. (Arhiva Srimski Karlovici, Novi Sad (Iugoslavia), dosar nr.77/1810, p.1-2, 4-6, cf.Em.Șt.M.).
1287. 1810 10 mart. Scrisoarea lui Ștefan Stratimirovici către Dimitrie Dzerkovici, controlor, prin care-l înștiințează de trimiterea scrisorii către Consistoriu privind refuzul său de a-l primi pe Gh.L. la Carlovitz. (Arhiva Srimski Karlovici, Novi-Sad (Iugoslavia), dosar 77/1810, p.9, cf.Em.Șt.M.).

1288. 1810 14 mart. Scrisoarea lui Georgius Haines, directorul școlii naționale a neunișilor, adresată lui Samuel Teléky în care își exprimă adeviziunea la nealegerea ca episcop al lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Griechisch Nicht-Unité, B.6, Fasc.I, 14/1810, p.1-1 v., 2 v., cf.Em.Șt.M.).
1289. 1810 23 mart. Memoriul lui Gh.L. către Cancelaria sulică din Ungaria cu privire la refuzul mitropolitului de Carlovitz de a-l hirotonisi. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.631/1810, p.10-15 v., cf.Em.Șt.M.).
1290. 1810 2 apr. Scrisoarea lui Ștefan Stratimirovici către Consistoriul de rit grec neunit din Transilvania, prin care întărește hotărîrea sa de a nu-l primi pe Gh.L. la Carlovitz. (Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Iugoslavia), dosar 77/1810, p.1-2,cf.Em.St.M.).
1291. 1810 5 apr. Raportul lui I.Esterhazy referitor la refuzul lui Șt.Stratimirovici de a-l hirotonisi pe Gh.L. (Haus-Hof.und Staatsarchiv, Wien, Staatsratsprotokoll 1810/I, Band 213,cf.Em.Șt.M.).
1292. 1810 5 apr. Rezoluția împăratului pe raportul de prezentare a proceselor verbale privitoare la discutarea refuzului de hirotonisire a lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.865/1810, p.4, cf.Em.Șt.M.).
1293. 1810 13 apr. Cererea lui Gh.L. către Cancelaria sulică regală din Transilvania pentru acordarea unui ajutor lunar. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.862/1810, p.2,3 v., cf.Em.Șt.M.).

1294. 1810 15 apr. Hotărîrea împăratului de a cere raport special de la cancelaria aulică în legătură cu refuzul lui Șt.Stratimirović de a-l hirotonisi pe Gh.L.(Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.940-865/1810, p.2, cf.Em.Șt.M.). Reprodus în: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.164.
1295. 1810 15 apr. Notă privind sumele primite de Gh.L. precum și cererea de mărire a bursei pentru continuarea studiilor. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.862/1810, p.4, cf.Em.Șt.M.).
1296. 1810 15 apr. Nota prezentată de Emerik Füstös privind calcularea sumelor primite de Gh.L. de la început pînă în oct.1809 (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.20, cf.Em.Șt.M.).
1297. 1810 15 apr. Scrisoarea lui Gh.L. către împărat în care îi cere sprijinul în procesul său cu Șt.Stratimirovici, care-i refuza hirotonisirea. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.918/1810, p.2-3, cf.Em.Șt.M.).
1298. 1810 21 apr. Raportul cancelariei aulice transilvane privind aprobarea unui ajutor lunar lui Gh.L. începînd cu 1 apr.1810. (Haus- Hof und Staatsarchiv. Wien, Staatsratsprotokoll, 1810/II Band 214, cf.Em.Șt.M.). Reprodus în: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.164-165.

1299. 1810 28 apr. Raport către împărat privind situația bursei acordate lui Gh.L. din fondul sidoxial și propunerea de mărire a acesteia. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.862/1810, p.5-8 v., cf.Em.Șt.M.).
1300. 1810 1 mai Raportul Consiliului Regal Locumtenential ungar către episcopul și mitropolitul de Carlovitz privitor la situația lui Gh.L. ca student la Viena și Carlovitz. (Arhiva Srimski Karlovci. Novi-Sad (Iugoslavia), dosar nr.121/1810, p.1-2, cf.Em.Șt.M.).
1301. 1810 4 mai Raportul lui Csödör privitor la situația banilor plătiți ca burasă studentului Gh.L. de la 3 martie 1807 până la 7 sept.1809. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.999/1810, p.2-2 v., cf.Em.Șt.M.).
1302. 1810 6 mai Rezoluția împăratului Franz Iosif prin care aprobă bursa de 300 fl. și raportul cu privire la hirotonisirea refuzată lui Gh.L. de către mitropolit. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1027/1810, cf.Em.Șt.M.).
1303. 1810 8 mai Raportul lui Samuel Teleky către împărat privind situația lui Gh.L. ca student și concluziile sale privitoare la mărirea alocației. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1027/1810, p.2-4 v., cf.Em.Șt.M.).
1304. 1810 10 mai Chitanță semnată de Gh.L. prin care confirmă primirea bursei de 300 fl. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1027/1810, p.6, cf.Em.Șt.M.).

1305. 1810 11 mai Raportul lui Esterhazy privind încuviințarea de a se plăti lui Gh.L. cu începere de la 1 apr. 1810, din fondul sidorial din Sibiu, un ajutor lunar de 25 fl. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1027/1810, p.5 v., cf.Em.Șt.M.).
1306. 1810 11 mai Hotărîre privind încasarea și achitarea burselor acordată lui Gh.L. în perioada 3 martie 1807 - 30 oct. 1809. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B. 2, nr.999/1810, p.4-4 v., 5 v., cf.Em.Șt.M.).
1307. 1810 14 iun. Rezoluția lui G.Bánffy la cererea prin care Gh.L. solicită acordarea unei sume de bani pentru a-și continua studiile la Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.5119/1810, p.1-3 v., cf.Em.Șt.M.).
1308. 1810 16 iun. Scrisoarea lui Stefan Stratimirovici către agentul Curții regale von Sok în care cere informații privind acțiunea întreprinsă de Gh.L. pe lângă guvernul regal în vederea obținerii scaunului de episcop. (Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Iugoslavia), dosar nr.121/1810, p.1-3, cf.Em.Șt.M.).
1309. 1810 18 iun. Scrisoarea vicerului Nicolae Hutzovici către Ștefan Stratimirovici prin care confirmă primirea scrisorii acestuia din 2 aprilie 1810, în legătură cu Gh.L. (Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Iugoslavia), dosar nr.121/1810, p.1-2, cf.Em.Șt.M.).
1310. 1810 19 iun. Scrisoarea adresată împăratului de către Gh.L. prin care cere răspunsul privind soluționarea diferendului cu mitropolitul de Carlovitz, Ștefan Stratimirovici. (Arhivele statului,

Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1401/1810, p.2-3, cf.Em.Șt.M.).

1311. 1810 15 iul. Raportul lui Ștefan Stratimirovici, arhiepiscop și mitropolit la Carlovitz, către principele ereditar chesaro-crmăiesc, arhiduce al Austriei, privitor la cauzele refuzului de a-l hirotonisi pe Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2291/1810, p.43-50; Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Iugoslavia), dosar nr.121/1810, p.1-2, cf.Em.Șt.M.).

1312. 1810 17 iul. Adresă din partea Cancelariei aulice către mitropolitul Ștefan Stratimirovici prin care este rugat să trimită declarația sa privind refuzul la continuarea studiilor și la hirotonia lui Gh.L. (Arhiva Srimski Karlovci, Novi-Sad (Iugoslavia), dosar nr.121/1810, p.1-2, cf.Em.Șt.M.).

1313. 1810 7 aug. Raportul Consiliului locjiitor regal către împărat privind refuzul mitropolitului Ștefan Stratimirovici de a-l primi pe Gh.L. la Carlovitz. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.9738-2291/1810, p.4-5 v., cf. Em.Șt.M.).

1314. 1810 10 aug. Adresă către Cancelaria aulică regală a Transilvaniei în vederea obținerii declarației lui Ștefan Stratimirovici, mitropolit de Carlovitz, de refuz la hirotonia lui Gh.L.(Arhivele statului, Budapesta, Erdely Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.1845/1810, p.2, 3 v., cf.Em.Șt.M.).

1315. 1810 15 sept. Cererea lui Gh.L. pentru un nou ajutor finan-

ciar și pentru urgentarea raportului lui Ștefan Stratimirovici de motivare a refuzului său de a-l hirotonisi. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2076/1810, p.3, cf. Em.Șt.M.).

1316. 1810 21 sept. Propunerea lui Ștefan Stratimirovici de a-l îndepărta pe Gh.L. și cauzele care l-au determinat să ia această hotărâre. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2291/1810, p.7-7 v., cf.Em.Șt.M.).
1317. 1810 21 sept. Raportul lui Sigismund Bánffy către Cancelaria regală aulică a Transilvaniei în legătură cu refuzul lui Ștefan Stratimirovici de a-l primi pe Gh.L. la Carlovitz pentru continuarea studiilor. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2291/1810, p.2-2 v., 3 v., cf.Em.Șt.M.).
1318. 1810 8 oct. Cererea lui Gh.L. adresată Comitetului Mikes pentru a fi recomandat în funcția de episcop al ritului grec (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr. 8836/1810, p.3, cf.Em.Șt.M.).
1319. 1810 18 oct. Notă prin care Gh.L. face dovada că aparține ritului grec al neuniților. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2359/1810, p.2, cf.Em.Șt.M.).
1320. 1810 19 oct. Raportul lui S.Telék și I.Esterhazy către împărat referitor la refuzul lui Șt.Stratimirovici de a-l hirotonisi pe Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2295/1810, nr.448/1811, p.3-23 v., cf.Em.Șt.M.);

Reprodus în: G.Bogdan-Duică și G.Popa Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.165-171.

1321. 1810 19 oct. Rezoluția împăratului la raportul referitor la refuzul de hirotonizare a lui Gh.L. În: G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București. Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.174-175.

1322. 1810 31 oct. Raportul Cancelariei curții din Transilvania pe marginea cererii lui Gh.L. de suplimentare a sumei acordate și la eventualitatea obținerii unui post. Rezoluția împăratului prin care cere o justificare a timpului și a sumelor cheltuite de Gh.L. în perioada petrecută la Viena. (Haus-Hof-und Staatsarchiv. Wien, Staatsratsprotokoll, 1810/IV, Band 216, cf.Em.Șt.M.).

1323. 1810 16 nov. Scrisoarea lui Gh. L. către împărat prin care cere un ajutor pentru întreținerea sa la Viena pînă se va rezolva conflictul cu mitropolitul Ștefan Stratimirovici și totodată rugăminte de a i se încredința o slujbă. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2588/1810, p.2-2 v., cf.Em.Șt.M.).

1324. 1810 19 nov. Cererea lui Gh.L. adresată împăratului prin care solicită intrarea în rândul clerului, cerînd totodată să i se acorde pe lângă o sumă necesară întreținerii și bani de drum pentru a reveni în țară. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2603/1810, p.2, 3, 4 v., cf.Em.Șt.M.).

1325. 1810 23 nov. Raportul Cancelariei imperiale din Transilvania înscălit de S.Teléký, Johann Nepomuc și I.Esterhazy referitor la cererea lui Gh.L. de acordare a unui ajutor în vederea întreținerii sale la Viena și asigurarea unei slujbe în țară. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr. 2904/1810, p.2-5, 6 v.; nr.2588/1810, p.5-7 v., 8 v., cf.Em.Șt.M.). Reprodus în: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.171-173.
1326. 1810 1 dec. Raportul lui Gh.L. către guvern prin care respinge acuzațiile mitropolitului Ștefan Stratimirovici pe baza cărora i se refuză hirotonisirea. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.918/1810, p.4-4 v., 5-5 v., 6-6 v., 7, cf.Em.Șt.M.).
1327. 1810 30 dec. Rezoluția împăratului pe raportul Cancelariei privind cererea lui Gh.L. de mărire a bursei. Se cere o justificare din partea lui Gh.L. a timpului petrecut la Viena și i se propune să-și continue studiile pe lângă Vasile Moga. (Arhivele statului, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2904/1810, p.7, 2, cf. Em.Șt.M.).
1328. 1810 Chitanța lui Gh.L. de primire a 50 fl. de la Joseph Csdör, secretar aulic, în contul bursei de 200 fl. pentru perioada 1 mai - 31 iulie 1810. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.880/1810, p.8, cf.Em.Șt.M.).
1329. 1811 4 ian. Rezoluția secretarului Cancelariei Joseph von De-
sa prin care se face cunoscută hotărîrea împăratului de a cere lui

Gh.L. un raport pentru justificarea timpului petrecut la Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.2891/1810, p.5 v., 8, cf.Em.Șt.M.).

1330. 1811 9 ian. Raportul lui Gh.L. către Cancelaria imperială în care își justifică timpul petrecut la Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr. 1027/69/1810, p.6 - 6 v.; nr.323/1811, p.2-2 v., cf.Em.Șt.M.).

1331. 1811 17 ian. Raportul Cancelariei către împărat pentru justificarea timpului și a sumelor primite de către Gh.L. în perioada șederii sale la Viena și propunerea de continuare și terminare a studiilor pe lângă episcopul Vasile Moga. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.323/1811, p. 3-7, cf.Em.Șt.M.).

1332. 1811 1 febr. Raportul Cancelariei sulice a Transilvaniei către împărat privind activitatea de traducător a lui Gh.L. și cere avizarea volumelor traduse. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.733/1811, p.5-7 v., cf. Em.Șt.M.).
Reprodus în: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.173-174.

1333. 1811 2 febr. Raportul comitelui Ioan Mikes privind hotărîrea luată de Cancelaria Transilvaniei în legătură cu continuarea studiilor lui Gh.L. pe lângă episcopul Vasile Moga. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr. 1886/1811, p.4-5, 6-7, 8-9, cf.Em.Șt.M.).

1334. 1811 8 febr. Răspuns negativ la cererea lui Gh.L. privind continuarea studiilor sale la Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.323/1811, p.8-8 v., cf.Em.Șt.M.).
1335. 1811 8 febr. Notă către poliția imperială privind obținerea declarației cenzorului relativ la scrierile în limba valahă ale lui Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.323/1811, p.9-9 v., cf. Em.Șt.M.).
1336. 1811 19 febr. Adresă către Cancelaria crăiască pentru efectuarea unui raport pe marginea manuscriselor lui Gh.L., de către un cenzor de limbă valahă. Decretul prin care Paul Ramontzai este investit cu svizarea manuscriselor, pe baza cărora va obține postul de cenzor. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.475/1811, p.2-2 v., 4-6 v., cf.Em.Șt.M.).
1337. 1811 22 febr. Adresa lui S.Teléki către guvernul regal al Marului Principat al Transilvaniei prin care face cunoscută hotărîrea împăratului ca Gh.L. să revină în țară pentru a-și continua studiile pe lângă noul episcop Vasile Moga. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.1996/1811, p.4-5 v., cf.Em.Șt.M.).
1338. 1811 24 mart. Raportul Cancelariei sulice transilvane în care apreciază traduceri făcute de Gh.L. în timpul șederii sale la Viena, cu rezoluția favorabilă a împăratului pentru acordarea unei burse de 300 fl. din fondul sidoxial. In: G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lăzăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu. 1924, p.175-176.

1339. 1811 26 mart. Raportul lui Ramontzai în care confirmă manuscritele traducerilor lui Gh.L. făcute în timpul studiilor la Viena. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalis, B.2, nr.733/1811, p.2-4, 5-7 v., cf.Em.Șt.M.).
1340. 1811 26 mart. Chitanța lui Gh.L. de primire a 100 fl. pentru drum, de la Oficiul protocolului Cancelariei regale aulice din Transilvania. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalis, B.2, nr.448/1811, p.2, cf.Em.Șt.M.).
1341. 1811 26 apr. Adresă către guvernul regal prin care Exactoratul provincial raportează că se pot acorda 600 fl. pe an lui Gh.L. din fondul sidoxial pentru întreținere pînă la numirea sa într-o slujbă. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.3608/1811, p.1-3 v., 4 v., cf. Em.Șt.M.).
1342. 1811 29 mart.-18 apr. Rezoluție pe marginea raportului Cancelariei din Transilvania din 29 martie 1811 privind manuscritele traducerilor lui Gh.L. (Haus-Hof-und Staatsarchiv. Vien, Staatsratsprotokoll, 1811/I, Band 218, cf.Em.Șt.M.).
1343. 1811 1 apr. Notă către Consistoriul neuniților prin care acesta e avertizat să înceteze corespondența cu arhiepiscopul de Carlovitz în problema Gh.L. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (in politicis), F.46, nr.1996/1811, p.6-7 v., cf. Em.Șt.M.).
1344. 1811 17-26 apr. Adresa lui S.Teléký și I.Esterhazy către împărat privind întoarcerea lui Gh.L. în țară. Rezoluția împăratului prin care este de acord cu întoarcerea lui în țară și cu acordarea

sumei de 300 fl. pentru întreținere. (Arhivele statului, Budapesta, Erdelyi Kancelaria, Akta generalia, B.2, nr.900/1811, p.2-3, 4-6 v., cf. Em.Șt.M.).

1345. 1811 14 iun. Raportul Cancelariei curții din Transilvania cu privire la refuzul mitropolitului Ștefan Stratimirovici de a-l hirotonisi pe Gh.L. (Haus-Hof-und Staatsarchiv, Wien, Staatsratsprotokoll, 1810/IV, Band 216, cf. Em.Șt.M.).

1346. 1811 15 iun. Scrisoarea de recomandare a lui Vasile Moga către G.Bánffy în care arată meritele lui Gh.L. și recomandă terminarea studiilor sale în patrie. Avizul favorabil al lui Teléky. (Arhivele statului, Budapesta, Gubernium Transilvanicum (în politicis), F.46, nr.5422/1811, p.4-5 v., cf. Em.Șt.M.).

1347. 1811 Memoriul Consistoriului neunit al Transilvaniei asupra cauzelor care au dus la nealegerea lui Gh.L. ca episcop. (Arhivele statului, Budapesta, Griechische Nicht-Unirte, B.6, Fasc.I, 15/1811, p.2-3, cf. Em.Șt.M.).

1348. 1812 9 ian. Decret prin care judele districtului Brașov este imputernicit să-l caute pe Gh.L. și să-l trimită înapoi la Sibiu. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr. 54/1812, cf. Em.Șt.M.).

1349. 1812 3 febr. Răspuns la raportul lui Gh.L., ca profesor la Sibiu, prin care elevii sînt obligați să frecventeze școala, iar cei care lipsesc să prezinte motivările. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.135/1812, cf. Em.Șt.M.).

1350. 1812 6 febr. Înștiințare către Gh.L. prin care aceasta este obligat să continue predarea lecțiilor (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.162/1812, cf.Em.Șt.M.).
1351. 1812 2 apr. Adresa lui Gh.L. care justifica ne reprezentarea sa la cursuri, pe de o parte din lipsă de local, iar pe de alta din cauza bolii. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.332/1812,cf.Em.Șt.M.).
1352. 1812 24 apr. Raportul lui Gh.L. privind situația sa ca profesor la Sibiu. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.386/1812,cf.Em.Șt.M.).
1353. 1812 apr. Adresă către Gh.L. prin care i se aduce la cunoștință că trebuie să justifice lipsa lui de la cursuri. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.325/1812, cf.Em.Șt.M.).
1354. 1812 15 mai Răspunsul întocmit de Gh.L. la cererea Consistoriului privind situația școlară a elevilor din Sibiu și concluziile la care s-a ajuns. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu. Protocollum-ul nr.439/1812, cf.Em.Șt.M.).
1355. 1812 mai Contractul încheiat între Gh.L. și George Brehner pentru închirierea unui local pentru școală. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.467/1812, cf.Em.Șt.M.).
1356. 1812 8 iul. Rezoluția pe cererea lui Gh.L. prin care i se revizuieste mărirea salariului. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.603/1812, cf.Em.Șt.M.).

1357. 1812 20 iul. Hotărîrea guvernului regal cu privire la situația lui Gh.L. ca profesor la Seminarul ortodox din Sibiu. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.1094/20 iulie 1812, cf.Em.Șt.M.).
1358. 1812 31 iul.,-1 aug. Plingerea lui Ioan Feketicî împotriva profesorului său Gh.L. și relatarea conflictului avut. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.649/1812, cf. Em. Șt.M.).
1359. 1812 aug. Hotărîrea prin care Gh.L. este obligat să prezinte situația lunară exactă a elevilor săi. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.689/1812, cf. Em.Șt.M.).
1360. 1812 5 oct. Adresă către Gh.L. prin care acesta este anunțat să se prezinte cât mai repede la postul său de profesor la Seminarul ortodox din Sibiu. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr. 1148/1812, cf.Em.Șt.M.).
1361. 1812 5 oct. Decret privind salariul lui Gh.L. și slujba de profesor al candidaților la Seminarul ortodox din Sibiu, pe care trebuie s-o îndeplinească. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.1248/1812, cf.Em.Șt.M.).
1362. 1812 26 oct. Raportul guvernului ardelean către regele Francisc privitor la neînțelegerile dintre episcopul Moga și profesorul Gh.L. In: Ioan Lupag. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Sococ & Co., C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.901-902; G.Bogdan-Dăileș și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București,

Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.177-179.

1363. 1812 5 nov. Suplica lui Gh.L. în care expune motivul plecării sale la Braşov şi cere să i se încredinţeze postul de director al şcolilor naţionale neunite din Sibiu. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.1287/1812, cf. Em. Şt. M.).
1364. 1813 4 iun. Darea de seamă prezentată de Gh.L. referitoare la felul în care au frecventat cursul candidaţii în teologie şi propunerile sale în vederea stabilirii datelor pentru cursurile de iarnă şi de vară. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.511/1813, cf. Em. Şt. M.).
1365. 1814 4 ian. Adresa prin care Gh. L. cere să se stabilească data pentru examenele cu ordinanţii. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.4/1814, cf. Em. Şt. M.).
1366. 1814 11 ian. Raportul prin care Gh.L. anunţă direcţia şcolii că a terminat de predat "Catehismul". Hotărîrea şcolii ca el să predea în continuare "Studiul moral" pentru completarea numărului de ore. (Arhiva Arhiepiscopiei din Sibiu. Protocollum-ul nr.11/1814, cf. Em. Şt. M.).
1367. 1814 2 aug. Gh.L. înaintează episcopului Vasile Moga "Specia facti" despre conflictul său cu diacul Feketici. În: Ioan Lupuş. Episcopul Vasile Moga şi profesorul Gh. Lazăr. Bucureşti, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C. Sfetea, Otto Harrossowitz, Gerald & Comp., 1915, p.903-904; G. Bogdan-Duică şi G. Popa Lisseanu. Viaţa şi opera lui Gh. Lazăr. Bucureşti, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.180-181.

1368. 1814 2 aug. Nota lui Gh.L. către episcopul Vasile Moga prin care cere pedepsirea diacului Ioan Feketici. In: Ioan Lupăș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Sococ & Co., C.Sfetea, Otto Harrossowitz, Gerald & Comp., 1915, p.902-903; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.179.
1369. 1814 2 aug. Rezoluție pe marginea plingerii lui Gh.L. împotriva elevului său Ioan Feketici relativ la conflictul dintre ei, prin care se cere anchetarea cazului. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.656/1814, cf. Em.Șt.M.).
1370. 1814 14 aug. Adresa lui Gh.L. prin care cere efectuarea unei anchete în legătură cu conflictul său cu Ioan Feketici (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.721/1814, cf. Em.Șt.M.).
1371. 1814 14 aug. Cererea lui Gh.L. către episcopul Vasile Moga prin care roagă să i se comunice rezultatul anchetei făcute în diferendul dintre el și Ioan Feketici. In: Ioan Lupăș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Sococ & Co., C.Sfetea, Otto Harrossowitz, Gerald & Comp., p.904; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.181.
1372. 1814 18 aug. Prezentarea de către Gh.L. a dării de seamă pe luna iulie asupra situației elevilor. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.703/1812, cf. Em.Șt.M.).

1373. 1814 25 aug. Prezentarea depozițiilor martorilor Bucur Bobeș, asesor consistorial, Mayses Fule, directorul școlilor neunite și Nicolae Adamovici, arhivar cu privire la neînțelegerea dintre Gh. L. și elevul său Ioan Feketici. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.720/1814,cf.Em.Șt.M.).
1374. 1814 12 sept. Gh.L.,profesorul ordinanzilor, prezintă situația școlară a studenților candidați la preoție. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.755/1814,cf.Em.Șt.M.).
1375. 1814 4 oct. Darea de seamă prezentată de Gh. L. asupra frecvenței elevilor în luna septembrie. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.786/1814,cf. Em.Șt.M.).
1376. 1814 8 oct. Rezoluția privind raportul lui Gh.L. în legătură cu examenele trimestriale și condițiile de susținere a acestora. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr. 799/1814, cf.Em.Șt.M.).
1377. 1814 31 oct. Adresa lui Vasile Moga, cu acordul său privind contractul de închiriere a unui local pentru școală,încheiat între Gh.L. și George Schartz. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.827/1814, cf.Em.Șt.M.).
1378. 1814 2 nov. Procesul verbal al ședinței Arhiepiscopiei din Sibiu în care este discutată plingerea lui Gh.L. împotriva lui Ioan Feketici. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.837/1814,cf. Em.Șt.M.).
1379. 1814 11 nov. Darea de seamă prezentată de Gh.L. pe luna oc-

toambră asupra frecvenței elevilor săi, cei care au lipsit fiind obligați să-și justifice absențele. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.867/1814, cf.Em.Șt.M.).

1380. 1814 13 nov. Răspunsul lui Gh.L. la acuzațiile aduse de elevul său Ioan Feketici, privind conflictul dintre ei. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.871/1814, cf.Em.Șt.M.).

1381. 1814 20 nov. Dovada lui Gh.L. privind sumele obținute de la studenții săi pentru plata chiriei localului școlii. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.905/1814, cf.Em.Șt.M.).

1382. 1814 21 nov. Cererea formulată de Ioan Feketici pentru audierea martorilor în vederea procesului său cu Gh.L. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.883/1814, cf.Em.Șt.M.).

1383. 1814 4 dec. Tabelul cu frecvența elevilor pe luna noiembrie, prezentat de Gh.L. (Arhiva Arhiepiscopiei ortodoxe din Sibiu, Protocollum-ul nr.916/1814, cf.Em.Șt.M.).

1384. 1815 11 mart. Adresa prin care Gh.L. expediază guvernului manuscrisul Compendiului de geografie pentru a fi avizat și tipărit. In: Ioan Lupăș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co. C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.905; G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.182.

1385. 1815 6 apr. Adresa prin care guvernul trimite "Compendiul de geografie" al lui Gh.L. protopopului Ioan Lemeni din Cluj, pentru avizarea tipăririi. In: Ioan Lupaș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrasowitz, Gerald & Comp., 1915, p.105; G. Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.182-183.
1386. 1815 18 apr. Adresa prin care Gh.L. trimite guvernului spre avizare manuscrisul Gramaticii româno-germane. In: Ioan Lupaș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrasowitz, Gerald & Comp., 1915, p.906; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.183.
1387. 1815 22 mai Adresa prin care guvernul trimite episcopului Vasile Moga manuscrisul gramaticii lui Gh.L., spre a-și da părerea. In: Ioan Lupaș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrasowitz, Gerald & Comp., 1915, p.907; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.184.
1388. 1815 20 iun. Prezentarea făcută de Ioan Lemeni, "Compendiului de geografie" scris de Gh.L. In: Ioan Lupaș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrasowitz, Gerald & Comp., 1915, p.907-908; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.184-185.

1389. 1815 30 iun. Raportul episcopului Vasile Moga către guvern privind "Teologia" tradusă de Gh.L. In: Ioan Lupaș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena. Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.908; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.185-187.
1390. 1815 17 iul. Adresa prin care guvernul trimite episcopului Vasile Moga manuscrisul "Compendiului de geografie" tradus de Gh. L. împreună cu recenzia lui Ioan Lemeni. In: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club Ion C.Văcărescu, 1924, p.187.
1391. 1815 15 sept. Raportul și decizia Cancelariei sulice transilvane în problema procesului disciplinar al lui Gh.L. In: Ioan Lupaș Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.910-916; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.188-195.
1392. 1815 17 oct. Episcopul Moga însintează guvernului partea II-a din "Teologia dogmatică și morală" tradusă de Gh.L. In: G. Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.187-188.
1395. 1815 22 oct. Aprobarea deciziei Cancelariei sulice din Transilvania în problema rezolvării procesului disciplinar al lui Gh.L. In: Ioan Lupaș. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. Bucu-

rești, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C. Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.917; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.196.

1394. 1815 6 nov. Adresa prin care Ioan Lemeni trimite episcopului V.Moga spre a fi revizuită "Teologia dogmatică și morală" partea a a II-a, tradusă de Gh. L. In: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.188.

1395. 1816 22 mart. Adresa lui Teleki prin care comunică guvernului din Transilvania decizia de destituire a lui Gh.L. In: Ioan Lupag. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.917-919; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.196-198.

1396. 1816 22 mart. Nota Cancelariei boemo-austriace către Cancelaria transilvană prin care se cer informații despre Gh.L. In: Ioan Lupag. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.919; G.Bogdan-Duică și G. Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh. Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.198-199.

1397. 1816 13 apr. Adresa Cancelariei transilvane prin care se comunică destituirea lui Gh.L. In: Ioan Lupag. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gheorghe Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile

- Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1 1915, p.919-920; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip."Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.199-200.
1398. 1816 3 mai. Notă prin care Cancelaria boemo-austriacă renunță la numirea lui Gh.L., ca profesor de religie la Cernăuți. In: Ioan Lupas. Episcopul Vasile Moga și profesorul Gh.Lazăr. București, Leipzig, Viena, Librăriile Socec & Co., C.Sfetea, Otto Harrassowitz, Gerald & Comp., 1915, p.920; G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gh.Lazăr. București, Tip., "Jockey-Club", Ion C. Văcărescu, 1924, p.200.
1399. 1816 14 iun. Ordinul de urmărire a lui Gh.L., trimis de guvernatorul Transilvaniei, Gh.Bánffy, directorul poliției din Sibiu, Simion Schreiber. Publicat de: Suciuc, Coriolan. Când a plecat Gheorghe Lazăr din Sibiu? In: România literară, 1, nr.1, mart.1930, p.13; Blajul, 1, nr.11, nov.1934, p.503-504; Răduțiu, Gh. Ordinul de urmărire polițienească a lui Gheorghe Lazăr. In: Transilvania (Serie nouă), 2, nr.5, mai 1974, p.42.
1400. 1817 10 dec. Propunerile făcute de eforii școlilor către domnitorul Ioan Caragea privind înființarea unei școli românești la biserica Sf.Gheorghe din București. In: Tribuna poporului, 1, nr. 55, 19 febr.1897, p.154; Urechia, V.A. Domnia lui Ioan Caragea. 1818-1821. In: Analele Academiei Române. Seria II. Tom. XX. 1897-1898. Mem. Secț. Ist. București, 1898, p.75-76; Scoala română, 2, nr.6, 15 oct.1903, p.118-119; Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.204-206.

1401. 1817 15 dec. Circulara domnitorului Ioan Gheorghe Caragea către isprăvnicii de județe despre organizarea școlilor românești și a școlii de la Sf. Gheorghe. (Arh. Stat. Buc., ms.86, f.62). In: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tipografia "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.208-209; Gh. Părnuiță. Gheorghe Lazăr. Contribuția sa la dezvoltarea învățământului. București, Edit. științifică, 1973, p.169-171.

1402. 1818 6 mart. Anaforaua efortilor școlaelor către domn (Ioan Caragea) în legătură cu înființarea școlii lui Gh.Lazăr de la Sf. Sava. (Arh. Stat. Buc., ms.89, p.150-151). In: Analele Academiei Române. Seria II. Tom XI. 1897-1898. Mem. Secț.Ist. București, 1898, p.79; Pop, Ștefan. Colegiul național Sf.Sava. In: Boabe de grâu, 4, nr.7, 1933, p.401; Pop, Ștefan. Colegiul național Sf.Sava, București, Imprimeria Națională, 1933, p.8.

1403. 1818 24 mart. Actul prin care se aprobă deschiderea școlii lui Gh.Lazăr de către Vodă Caragea. (Arh. Stat. Buc., ms.89, f.151). Publicată de: Urechia, V.A. Document despre Lazăr. In: Tribuna Popului, 1, nr.33, 19 febr. (3 mart.) 1897, p.154.

1404. 1819 12 iul. Anaforaua boierilor către Vodă Caragea, pentru aprobarea planurilor lui Gh.L. de îndiguire a riului Cricov din jud. Prahova. In: Cunoașterea Prahovei. Locuri și oameni, 1, nr.2, apr. 1939, p.58-75.

1405. 1821 28 apr. Scrisoarea lui Gh.L. despre încercarea căminării lui Sava de a elibera pe boierii închiși de Tudor la Belvedere. (Bibl. Acad.Rom., ms.1063, f.357-358). Reprodus în: Biserica Orto-

doxă Română, 17, nr.4, 1893/1894, p.387-388; Revista istorică, 1, nr. 7-8, iul.-aug.1915, p.141-142; E.Virtosu. T.Vladimirescu. Glose, fapte și documente noi. București, Edit. Casei Școalelor, 1927, p.135-137; Documente privind istoria României. Răscoala din 1821. Documente interne. Vol.II. București, Edit. Acad. R.P.Române, 1959, p.105-106.

Scrisoare atribuită lui Gh.L. Adresantul nu a fost încă identificat de specialiști.

1406. 1823 16 iul. Eliberarea pașaportului și carantina lui G.Lazăr, la plecarea sa din București spre Avrig. In: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip."Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.201.

1407. /1823/. Protocolul morților parohiei Avrig. Tom. III, 1823, p.38, Nr.10.

1408. 1823 2 sept. Moștenirea lăsată de Gh.L. In: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Lisseanu. Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, Tip. "Jockey-Club", Ion C.Văcărescu, 1924, p.202-203.

1409. 1848 15 aug. Decret prin care Locotenența Domnească aprobă deschiderea unei subscripții pentru ridicarea statuii lui Gh.L. la București. In: Poporul suveran, 1, nr.26, 11 sept. 1848, p.101; Anul 1848 în Principatele Române. Tom III. București, Edit. Carol 1881, 1902, p.450-451.

1410. 1859 17 nov. Adresa Eforiei instrucțiunii publice către Alex.

I. Cuza prin care se propune ca al doilea gimnaziu nou înființat în București să poarte numele lui Gh.L. "care a restituit limba română în dreptul său de limbă de studiu și a fost urzitorul școlilor naționale". In: Instrucțiunea publică, dec. 1859, p.4-5.

1411. 1859 25 nov. Ofiul domnesc semnat de Alex. Ioan Cuza, prin care se hotărăște ca noul gimnaziu din București să fie numit "Gimnaziul lui Lazăr". In: Monitorul oficial al Țării Românești, nr.147, 7 dec. 1859, p.585; Instrucțiunea publică, dec. 1859, p.5; Universul, 28, nr.16, 18 iun. 1910, p.1.

IV. I G O M O G R A P H I E

3533/20

1. OPERE ORIGINALE

1.1. T a b l o u r i

1412. Portret de Mișu Popp. Ulei. (Colecția Muzeului de istorie a R. S.România. București).
1413. Portret de Sava Henția. Ulei. (Colecția Liceului "Gh.Lazăr" din București. Donația pictorului).
1414. Portret de Ion Cîrdei. Creion. (Colecția Liceului " Gh.Lazăr " din București).
1415. Portret. Pictor anonim. Ulei. (Academia R.S.România.Stampe).
1416. "La noua școală organizată de Gh.Lazăr" de Costin Petrescu.(Fragment din fresca aflată în sala de concerte a Ateneului Român din București).
1417. "Școala lui Gh.Lazăr" de Costin Petrescu. (Aula Universității din Cluj-Napoca).
1418. "Școala lui Gh.Lazăr în minăstirea Sf.Sava" de Costin Petrescu. Ulei. (Colecția muzeului Liceului "N.Bălcescu" din București).

1.2. Sculpturi

1419. Bust de Kurfitz Handel. Piatră. (In fața Bibliotecii "Astra" din Sibiu).
1420. Bust de Corneliu Medrea. Bronz. (Avrig).
1421. Bust de Pavel Mercea. Marmoră. (In curtea Școlii militare de maștri "Gh.Lazăr" din Sibiu).
1422. Bust. Sculptor anonim. Ipsos. (Liceul "Gh.Lazăr" din București).
/După informațiile primite, bustul a fost executat de un elev al liceului/.
1423. Statuie de Ion Georgescu. Marmoră. (Piața Universității din București).

2. REPRODUCERI

2.1. Portrete

1424. Georgiu Lazaru și școala română. București, Tip. Laboratorilor români, 1871, prima f.liminară.
1425. Analele Societății Academice Române. Tom.IV. Sesiunea anului 1871. București, Noua tipografie a laboratorilor români, 1872. Înaintea foii de titlu.

1426. Convorbiri didactice, 1, nr.1, 15 febr.1895, p.29.
1427. Albina, 1, nr.50, 26 apr.1898, p.935.
1428. Luceafărul literar, 1, nr.4, 28 oct.1901, p.5.
1429. Albina, 6, nr.39, 29 ian.1905, p.1036.
1430. Literatură și artă română, 7, 25 iul.-25 sept.1905, p.421.
1431. Albina, 10, nr.13-14, 24-31 dec.1906, p.364.
1432. Universul, 28, nr.16, 18 ian.1910, p.1.
1433. Universul, 28, nr.144, 29 mai 1910, p.1.
1434. Din Monografia Liceului Lazăr. Jubileul de 50 de ani. București,
Tip. Gutenberg Joseph G&Sbl, 1910, p.2.
1435. Istoria literaturii române pentru școlile normale de învățători
și învățătoare. București, Edit. "Minerva", 1911, p.183; ed. a V-a.
București, Tip. "România Nouă", 1925, p.160.
1436. Universul, 32, nr.18, 20 ian. 1914, p.5.
1437. Sădean, A. Date nouă despre Gheorghe Lazăr. Arad, Tip. die-
cezană gr.-ort.română, 1914, p.1.
1438. Harjeu, N.N. Istoria partidului național liberal. De la origini
până în zilele noastre. Vol.I. București, Inst. de arte grafi-

ce "Speranța", 1915, p.33.

1439. România viitoare, 2, nr.37-38, 1 mai 1916, p.1.

1440. Iorga, N. Cel dintâi învățător de ideal național Gheorghe Lazăr. La o sută de ani de la deschiderea școlii lui. București, Inst. de arte grafice C.Sfetea, 1916, p.9.

1441. România nouă, 2, nr.26, 20 febr.1918, p.1.

1442. Orizontul, 3, nr.38, 20 sept. 1923, p.410.

1443. Universul, 41, nr.252, 29 sept. 1923, p.1.

1444. Adevărul, 36, nr.12171, 30 sept. 1923, p.3.

1445. Clipa teatrală, plastică, muzicală și literară, 1, nr.16, 30 sept. 1923, p.1.

1446. Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1.

1447. Infrățirea, 4, nr.906, 30 sept. 1923, p.1.

1448. Neamul românesc, 18, nr.220, 30 sept. 1923, p.1.

1449. Viitorul, 15, nr.4669, 30 sept. 1923, p.1.

1450. Cele trei Crișuri, 4, nr.9, sept. 1923, coperta 1.

1451. Revista pentru toți, 6, nr.9, sept. 1923, p.12.

1452. Lumina satelor, 2, nr.39, 7 oct. 1923, p.2.
1453. Adevărul literar și artistic, 4, nr.148, 7 oct. 1923, p.3.
1454. Albina, 22, nr.33-34, 1-15 oct.1923, p.515.
1455. Craiu Nou, 5, nr.7-10, 1923, coperta 1.
1456. Revista teologică, 13, nr.8-10, aug.-oct.1923, coperta 1.
1457. Poasia tinerimii, 7, nr.16, 1 nov.1923, p.187.
1458. Ilustrația săptăminală, 1, nr.1, 10 nov. 1923, p.3.
1459. Anuarul Universității din Cluj pe anul școlar 1923-24. Cluj,
/I.e./, pl. 1.
1460. C.Găvănescul. Din geniile neamului. Mihai Viteazul (1558-1601).
Mitropolitul Andrei Șaguna (1808-1873), Gheorghe Lazăr (1779-1823).
București, Tip. ziarului "Universul", 1923, p.291.
1461. Calendarul Asociațiunii pe anul 1924. Sibiu, Edit. Asociațiunii
pe anul 1924, p.62.
1462. Calendarul bunului creștin pe anul bisect dela Hristos 1924.
Sibiu, Tip. arhidiecezană, /1924/, p.106.
1463. Calendarul poporului pe anul bisect 1924, 39. Sibiu, Edit.
și tiparul "Tipografia poporului", /1924/, p.61.

1464. Calendarul Ligei culturale. București, Edit. Ligei Culturale, 1924, coperta 1 și p. 33.
1465. Popescu-Băjenaru, I. Povestea neamului românesc și Cartea marilor români. București, Edit. "Cartea Românească", /1924/, p.400; ed. a II-a, /1925/, p.171.
1466. Bănescu, N. Academia grecească din București și școala lui Gh. Lazăr. Cluj, Inst. de arte grafice "Ardealul". 1925, între p.6-7.
1467. Universul literar, 47, nr.7, 14 febr. 1926, p.7.
1468. Simionescu, I. Oameni aleși. Vol.II. Români. București, Edit. "Cartea Românească", 1926, p.56; ed. a VI-a. Revăzută și adăugită, 1944, p.72.
1469. Anuarul școlii normale de învățători "Gheorghe Lazăr" - Avrig - pe anii școlari 1923/24, 1924/25 și 1925/26. Sibiu, Tiparul tipografiei "Săteanul", 1926, p.7.
1470. Tempeanu, Virgil. Istoria pedagogiei. Ed. a II-a, București, /f.e./, 1926, p.212.
1471. Poslușnicu, M.Gr. Istoria muzicii la Români. De la Renaștere pînă-n epoca de consolidare a culturii artistice. București, Edit. "Cartea Românească", /1928/, p.111.
1472. Universul literar, 45, nr.6, 3 febr. 1929, coperta 1.
1473. Universul, 47, nr.126, 6 iun.1929, p.1.

1474. Ramuri, număr festiv, 1905-1929, p.67.
1475. Cultura poporului, 1, nr.2, oct.1930, p.6.
1476. Baessarabescu, I.A. și Haneș, V.V. Antologia scriitorilor români. Scriitori vechi și clasici. București, Edit. "Națională" S. Ciornei, 1951, p.145; ed. a II-a, 1957, p.109.
1477. Candrea, I. și Adamescu, Gh. Dicționarul enciclopedic ilustrat "Car-Românească". Partea I. Dicționarul limbii române din trecut și de astăzi de I. Aurel Candrea. Partea II. Dicționarul istoric și geografic universal de Gh. Adamescu. București, Edit. "Cartea Românească", /1931/, p.1721.
1478. Tara Bârsei, 4, nr.2, mart.-apr. 1932, p.136.
1479. Boabe de grâu, 4, nr.7, iul. 1933, p.389.
1480. Pop, Ștefan. Colegiul național Sf.Sava. București, Impri-
meria națională, 1933, p.5.
1481. O geană de lumină. Revista liceului "Gh.Lazăr", 1, nr.2, ian.
1934, p.5.
1482. Loghin, C. și Drimer, S. Geschichte der rumänischen Literatur.
Cernăuți, Verlag St.Wicentowicz, 1934, p.38.
1483. Cele trei Crisuri, 16, ian.-febr.1935, coperta 1.

1484. Anghelescu, Gr. și Văduva, G. Istoria neamului românesc în imagini. București, Edit. Bibliotecii Principele Mircea, /1935/, p.73.
1485. Monografia liceului Gh.Lazăr din București. 1860-1935. Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la înființarea lui. București, Inst. de arte grafice "Luceafărul", 1935, p.19.
1486. Albina, 39, nr.26, 5 iun.1936, p.412.
1487. Albina, 39, nr.43, 30 sept. 1936, p.677.
1488. Mateiu, I. Gheorghe Lazăr. Pagini de pomenire. Cluj, Tip. Episcopiei Ortodoxe Române, 1936, p.3.
1489. Albina, 40, nr.16, 23 apr.1937, p.243.
1490. Hegman, N. Figuri din trecutul cultural al Ardealului. Sibiu, Tiparul tipografiei arhidiecezane, 1938, p.5.
1491. Viitorul, 30, nr.9213, 21 sept. 1938, p.1.
1492. Murărașu, D. Istoria literaturii române. București, Edit. "Cartea Românească", /1940/, p.175; ed. a IV-a. 1946, p.152.
1493. Dumitrașcu, I.G. Din istoricul Asociației Generale a învățătorilor din România. Vol.I. București, Tip. "Cooperativa Școlii Poporului", 1940, p.18.
1494. Simionescu, I. Țara noastră. Natură. Oameni. Muncă. Ed. a III-a

- rev. și adăugită. București, Fundația pentru literatură și artă, 1940, p.497.
1495. Loghin, C. Istoria literaturii române. Ed. a IX-a. București, Edit. Cugetarea, Georgescu-Delafras, /1941/, p. 144; ed. a XIV-a revăzută cu 128 portr. și una hartă. Timișoara, Edit. Mitropolitul Silvestru, 1948, p.168.
1496. Călinescu, G. Istoria literaturii române. De la origini pînă în prezent. București, Fundația pentru literatură și artă, 1941, p.130.
1497. Universul literar, 51, nr.20, 16 mai 1942, p.3.
1498. Ioannițiu, Nicolae Th. Istoria editurii românești. București, Edit. "Cartea Românească", 1945, p.101.
1499. Dobridor, Ilariu. Oameni ridicați din țărănie. București, Imprimeria Națională, 1944, p.158.
1500. Petrescu, Mihai. Colegiul Național Sf. Sava - cea mai veche școală românească. București, Tip. /"Finanțe și Industrie"/ 1944, p.66.
1501. Calendarul "Universul" - 1945. București, Tip. ziarului "Universul", 1945, p.195.
1502. Scnteia, 23, nr.2779, 29 sept. 1953, p.2.

1503. Viața Capitalei, 4, nr.1351, 30 sept.1953, p.3.
1504. Contemporanul, nr.40, 2 oct. 1953, p.4.
1505. Flacăra, nr.12, 20 oct. 1953, p.27.
1506. Munca, 11, nr.2065, 5 iun. 1954, p.2.
1507. Gazeta matematică și fizică. Seria B, 2, nr.6, iun. 1954, p.174.
1508. Flacăra Sibiului, 13, nr.2650, 15 sept. 1956, p.2.
1509. Instructorul de pionieri, 6, nr.12, (69), dec. 1956, p.13.
1510. Frunzetti, Ion. Mișu Popp. București, Edit. de stat pentru literatură și artă, 1956, pl.29.
1511. Știință și tehnică. Seria a II-a. 10, nr.2, febr. 1958, p.36.
1512. Revista învățământului superior, 6, nr.11, nov.1964, p.39.
1513. Universitatea București. /1864-1964/. București, Edit. didactică și pedagogică, 1964, pl.XVII.
1514. Dicționar pedagogic. Vol.II. București, Edit. didactică și pedagogică, 1964, p.785.

1515. Istoria României. Vol.III. București, Edit. Acad. R.P.Română, 1964, p.1048.
1516. Andonie, G. Șt. Istoria matematicii în România. Vol.I. București, Edit. științifică, 1965, p.65.
1517. Dicționar enciclopedic român. Vol.III. K-P. București, Edit. politică, 1965, p.77.
1518. Istoria orașului București. Vol.I. București, Muzeul de istorie a orașului București, 1965, p.208.
1519. Teatrul, 11, nr.12, dec. 1966, p.10.
1520. Cutezătorii, 2, nr.10, 7 mart. 1968, coperta 1.
1521. Revista bibliotecilor, 21, nr.9, sept. 1968, p.560.
1522. Viata studentească, 13, nr.37, 30 oct. 1968, p.1.
1523. Gîndirea pedagogică a generației de la 1848. București, Edit. didactică și pedagogică, 1968, p.18.
1524. Istoria literaturii române. Vol.II. De la Școala ardeleană la Junimea. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.161.

1525. Scrierile matematice ale lui Gh.Lazăr. București, Edit.Acad.R.S. România, 1968, p.3.
1526. Revista muzeelor, 2, nr.3, 1968, p.210.
1527. Tribuna Sibiului, 1, nr.182, 19 sept. 1968, p.1.
1528. Iorga, N. Istoria literaturii române în sec. al XVIII-lea (1688-1821). Vol.II. București, Edit. didactică și pedagogică, 1969, p.424.
1529. Ivașcu, G. Istoria literaturii române. Vol.I. București, Edit. științifică, 1969, /între p.338-339/.
1530. Istoria României. Compendiu. București, Edit. didactică și pedagogică, 1969, p.280; ed.a II-a rev. și adăugită, 1971, pl.3 /între p.352-353/; ed.a III-a rev. și adăugită, 1974, pl.3 /între p. 352-353/.
1531. Piru, Al. Istoria literaturii române. Vol.II. Epoca premodernă. Ediția a II-a revăzută. București, Edit. didactică și pedagogică, 1970, p.245.
1532. Vademecum. Universitatea București. /București, Centrul de Multiplicare al Universității/, 1970, /pl.4 (între p.22-23)/.
1533. Tribuna, 15, nr.36 (768), 9 sept. 1971, p.14.

1534. Istoria învățământului din România. Compendiu. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.111.
1535. Georgescu, T. și Băldescu, E. Ctitori de școală românească. Secolul al XIX-lea. București, Edit. didactică și pedagogică, 1971, p.20.
1536. Revista muzeelor, 9, nr.1, 1972, p.45.
1537. Mic dicționar enciclopedic. A-Z. București, Edit. enciclopedică română, 1972, p.1358; ed. a II-a revăzută și adăugită. Edit. științifică și enciclopedică, 1978, p.1423.
1538. Tribuna României, 2, nr. 6, 1 febr. 1973, p.1.
1539. Revista bibliotecilor, 26, nr.8, aug.1973, p.485.
1540. Cutezătorii, 2, nr. 37, 13 sept. 1973, p.8.
1541. Die Woche, 6, nr.299, 14 sept.1973, p.7.
1542. Drapelul roșu, 30, nr.8917, 18 sept. 1973, p.2.
1543. Munca, 29, nr.8034, 18 sept. 1973, p.2.
1544. Scinteia, 45, nr.9634, 18 sept. 1973, p.4.
1545. Orizont, 24, nr. 38, 20 sept. 1973, p. 8.

1546. România literară, 6, nr.38, 20 sept. 1973, p.5.
1547. Vatra, 3, nr.30, 20 sept. 1973, p.16.
1548. Contemporanul, nr. 39, 21 sept. 1973, p.8.
1549. Transilvania (Serie nouă), 2, (79), nr.9, sept. 1973, p.8.
1550. Ni Klet, 16, nr.17 (355), sept. 1973, p.10.
1551. Tribuna școlii, 3, nr.114, 20 oct. 1973, p.7.
1552. România literară, 6, nr.44, 1 nov. 1973, p.16.
1553. România literară, 6, nr. 44, 1 nov. 1973, p.1.
1554. Tinărul leninist, 49, serie nouă, nr.12 (36), dec.1973, p.6.
1555. Lyceum, nr.12, 1973, p.36.
1556. Limbă și literatură, vol.II, 1973, p.409.
1557. Expoziția republicană de pictură, sculptură și grafică a profesorilor de arte plastice. România '73. București, /f.e./, 1973.
1558. Măcovescu, George. Gh.Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973, pl. 1.

1559. Muzeul Național, nr.1, 1974, p. 213.

1560. Tribuna României, 6, nr. 110, 1 iun. 1977, p.4.

1561. Speranțe, nr.10-11, 1977, p.5.

1562. Chindriș, I. Chipuri din hronicul neamului. /București/, Edit.
"Albatros", 1977, pl.VII.

2.2. Tablouri de grup

1563. Pop, Ștefan. Colegiul Național Sf.Sava. București, Imprimeria
Națională, 1955, p.1.

1564. Anuarul Universității regele Ferdinand I din Cluj.1938-39. Cluj,
Tip. "Cartea românească", 1940, p.345.

1565. Popescu, Mihai. Colegiul național Sf.Sava . Cea mai veche școală
românească. București,/f.e./,1944, p.77.

1566. Universitatea București, 1864-1964. București, Edit. didactică
și pedagogică, 1964, pl.XVIII.

1567. Magazin istoric, I, nr.9 (78), sept. 1973, p.52.

2.3. B u s t u r i

1568. Bust de C.Medrea. In: Luceafărul, 2, nr.10, dec. 1936, p.1.
1569. Bust de C.Medrea. In: Călimdarul poporului pe anul comun dela Hristos 1937, 52, Sibiu, Edit. și tiparul "Tipografia Poporului", 1937, p.82.
1570. Bust de C.Medrea. In: Lyceum, nr.2, 1969. Copertă.
1571. Bust de C.Medrea. In: Marin Mihalache. Cornel Medrea. București, Edit. "Meridiane", 1972, f.26 nenumerotată.
1572. Bust de Pavel Mercea. In: Lyceum, nr.11, 1972, p.40.
1573. Monumentul din Avrig, operă a lui C.Medrea. In: Crișana, 28, nr. 219, 16 sept. 1973, p.3.
1574. Bust de Kurtfitz Handel. In: România liberă, 31, nr.9024, 28 oct. 1973, p.5.
1575. Bust de Kurtfitz Handel. In: Tribuna Sibiului, 6, nr.1785, 21 nov. 1973, p.2.
1576. Bust de Kurtfitz Handel. In: Tribuna României, 2, nr.26, 1 dec. 1973, p.4.
1577. Bust de C.Medrea. In: George Macovescu, Gh.Lezăr. București, Edit. "Albatros", 1973.

2.4. S t a t u i

1578. Amicul Poporului. Calendar pe anul comun 1901, Sibiu, Tip .
și editura lui W.Krafft, 1901, p.59.
1579. Enciclopedia Română. Tom.III. Sibiu, Edit. și tiparul W.Krafft,
1904, p.69.
1580. Minerva, 8, nr.2660, 18 mai 1916, p.1..
1581. Albina, 19, nr.35, 29 mai 1916, p.1296.
1582. Magazin, 15, nr.705, 10 apr. 1971, p. 1.
1583. Romania today, nr.1 (218), 1973, p.40.
1584. Roumanie d'aujourd'hui, nr.1 (218), 1973, p.40.
1585. Rumänien heute, nr.1 (218), 1973, p.40.
1586. Rumania de hoy, nr.1 (218), 1973, p.40.
1587. Magazin istoric, 1, nr.9 (78), sept. 1973, p.3.
1588. Almanahul educației. București, Institutul de Științe Pedagogice,
1973, p.197.
1589. Nicolau-Golfin, Marin. Istoria artei. Vol.II. București, Edit.
didactică și pedagogică, 1977, p.159.

2.5. Alte reproduceri

2.5.1. Facsimile

1590. Foaia de titlu a lucrării "Trigonometria". In: Tr.Lalescu. Trigonometria de Gheorghe Lazăr. București, Imprimeria statului, 1919, p.30.
1591. Planul moșiei Obislavi sau Țigănia. Facsimil. In: Mihai Popescu. Colegiul național "Sf.Sava". Cea mai veche școală românească. București, /f.e./ 1944, p.68.
1592. Foaia de titlu a "Trigonometriei". In: Știință și tehnică pentru tineret, nr.10, 11, 1953, p.14.
1593. Pagină din "Trigonometrie". In: Gazeta matematică și fizică. Seria B, 2, nr.6, iun. 1954, p.177.
1594. Foaia de titlu a mss. autograf. Formarea terminologiei științifice românești, București, Edit. științifică, 1962, p.106.
1595. Ingstiințarea lui Gh.Lazăr din august 1818 despre inaugurarea Acad. în limba națională. In: Universitatea București, 1864-1964. București, Edit. didactică și pedagogică, 1964. pl.XVIII.
1596. Foaia de titlu a msa. "Trigonometria" lui Gh.Lazăr, cu semnătura autorului. In: Universitatea București, 1864-1964. București, Edit. didactică și pedagogică, 1974, pl.XVIII.
1597. "Aritmetica matematică" a lui G.Lazăr. In: G.Șt.Andonie. Istoria matematicii în România. Vol.I. București, Edit. științifică, 1965, p.67.

1598. P.4 a mss. lui Lazăr. "Punerile în aritmetică". In: G.Șt. Andonie. Istoria matematicii în România. Vol.I. București, Edit. științifică, 1965, p.68.
1599. Coperta mss. "Trigonometriei" cu semnătura lui Gh. Lazăr. In: G.Șt. Andonie. Istoria matematicii în România. Vol.I. București, Edit. științifică, 1965, p.69.
1600. Mss. lucrării "Temeiurile trigonometriei". In: G.Șt. Andonie. Istoria matematicii în România. Vol.I. București, Edit. științifică, 1965, p.69.
1601. Tabelul de la paragraful 52 al "Trigonometriei" lui Lazăr. In: G.Șt. Andonie. Istoria matematicii în România. Vol.I. București, Edit. științifică, 1965, p.70.
1602. Foia de titlu a mss. "Trigonometria", cu iscălitura autorului. In: Istoria orașului București. Vol.I. București, Muzeul de istorie a orașului București, 1965, p.210.
1603. Înștiințarea lui Gh. Lazăr către tinerime pentru deschiderea cursurilor de la Sf. Sava. In: Revista învățământului superior, 10, nr.11, nov.1968, p.69.
1604. Anaforaș boierilor cu întărirea lui Caragea Vodă privind deschiderea cursurilor de la Sf. Sava și numirea lui Lazăr ca profesor. In: Revista învățământului superior, 10, nr.11, nov.1968, p.66.
1605. Coperta lucrării "Povăștitorul tinereții". In: Gîndirea pedagogică a generației de la 1848. București, Edit. didactică și pedagogică, 1965, p.10.

dagogică, 1968, p.24.

1606. Foaie de titlu - "Aritmetica" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh.Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.22.
1607. P. 19 - "Aritmetica" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh. Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.34.
1608. P. 41 - "Aritmetica" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh. Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.63.
1609. P. 55 - "Aritmetica" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh. Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.88.
1610. Foaie de titlu - "Trigonometrie" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh.Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.94.
1611. P. 22 - "Trigonometrie" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh.Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.109.
1612. P. 44 - "Trigonometrie" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh.Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.122.
1613. P. 59 - "Trigonometrie" (mss.). In: Scrierile matematice ale lui Gh.Lazăr. București, Edit. Acad. R.S.România, 1968, p.128.
1614. /Locotenența Domnească din 15 august 1848/. In: Buletinul monumentelor istorice, 9, nr.4, 1970, p.65.

1615. "Inființarea" lui Gheorghe Lazăr (august 1818) despre înființarea Academiei în limba națională. In: Vademezum. Universitatea București, /București, Centrul de Multiplicare al Univ. din București/, 1970. 4 pl. /între p.22-25/.
1616. Foaia de titlu a mss. "Trigonometria" cu semnătura autorului. In: Vademezum. Universitatea București, /București, Centrul de Multiplicare al Univ. din Buc./, 1970, 4 pl. /între p.22-25/.
1617. Foaia de titlu a mss. lucrării "Aritmetica matematicescă", 1821. In: Revista muzeelor, 9, nr.1, 1972, p.47.
1618. Planul moșiei Fintinele, jud. Ilfov, executat de Gh.L. în 1820 la Sf.Sava. In: Revista muzeelor, 9, nr.1, 1972, p.47.
1619. Coperta "Trigonometriei". 1821. In: Cutezătorii, 7, nr.37, 13 sept. 1973, p.8.
1620. Foaia de titlu a manualului de "Trigonometrie". In: Magazin istoric, 7, nr.9 (78), sept. 1973, p.5.
1621. Hrisovul din 20 noiembrie 1822. 2. Bugetul școlii în aprilie 1823. In: Limbă și literatură, Vol.II, 1973, p.415-416.
1622. Prima pagină a "Gramaticii românești" (1815). In: George Macovescu. Gh. Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973, pl.12.
1623. Foaia de titlu a "Trigonometriei" (1821). In: George Macovescu. Gh. Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973, pl.8.

1624. Foaia de titlu a : "Aritmeticii" cu autograful autorului. (1821).
In: George Macovescu. Gh. Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973,
pl.5.
1625. Fotocopie după raportul Cancelariei transilvane din 19 iunie
1807. In: Limbă și literatură, Vol.I, 1974, p.118.
1626. Foaia de titlu a "Trigonometriei". In: Speranțe, nr.10-11, 1977,
p.3.

2.5.2. Biserica din Avrig

1627. Biserica greco-orientală din Avrig în curtea căreia e mormântul
lui Gheorghe Lazăr. In: Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1-
20.
1628. Biserica greco-ortodoxă din Avrig cu mormântul lui Gheorghe La-
zăr. In: Lupta, 2, nr.540, 30 sept. 1923, p.1.
1629. Biserica și mormântul lui George Lazăr în Avrig. In: Calendarul
"Universul", /București, Tip. ziarului "Universul"/, 1945, p.194.
1630. Biserica ortodoxă română din Avrig, în curtea căreia se găsește
mormântul lui Gheorghe Lazăr. In: George Macovescu. Gh. Lazăr. Bucu-
rești, Edit. "Albatros", 1973, pl.7.

2.5.3. Casa din Avrig

1651. /Casa părinților lui Gh. Lazăr din Avrig/. In: Calendarul "Universul", /București, Tip. ziarului "Universul"/, 1945, p.193.
1652. /Casa în care s-a născut Gh.L./ In: Flacăra Sibiului, 13, nr. 2650, 15 sept. 1956, p.2.
1653. /Muzeul din Avrig în incinta căruia este camera memorială Gh.Lazăr"/. In: George Macovescu. Gh.Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973, pl.6.
1654. /Casa în care s-a născut Gh.Lazăr. Pe zidul acesteia este aplicată o placă de marmură pe care este scris un epitaf de Nicolae Iorga/. In: George Macovescu. Gh.Lazăr. București, Edit. "Albatros", 1973, pl.4.

2.5.4. Morăntul din Avrig

1635. Universul, 41, nr.253, 30 sept. 1923, p.1.
1636. Dimineața, 20, nr.6071, 30 sept. 1923, p.1.
1637. Infrățirea, 4, nr.906, 30 sept. 1923, p.3.
1638. Presă, 1, nr.186, 30 sept. 1923, p.1.
1639. Revista pentru toți, 6, nr.9, sept. 1923, p.12.
1640. Infrățirea, 4, nr.907, 2 oct. 1923, p.1.

1641. Fosia tinerimii, 7, nr.16, 1 nov.1923, p.186.
1642. Școala română, 18, nr.8-9, oct.-nov. 1923, p.5.
1643. Calendarul "Universul", /București, Tip. ziarului "Universal"/, 1945, p.194.
1644. Almanahul educației, anul școlar 1968-1969. București, Edit. Institutului de științe pedagogice, /1969/, p.113.

2.5.5. Fotografii de la comemorări

1645. Centenarul morții lui Gh.Lazăr. In: Actualitatea, 11, nr.9, sept. 1923, p.1. /Festivitățile din București/.
1646. /Una sută de ani de la moartea lui Gh.Lazăr/. In: Critica, 18, nr.9-10, sept.-oct. 1923, p.31.
1647. /Camera istorică ridicată pe locul suferinței lui Gh.Lazăr așa cum se găsește astăzi și în care e-a tipărit prima gazetă românească/. In: Universul, 46, nr.104, 7 mai 1928, p.11.
1648. /Festivitățile de la serbarea de dezvelire a bustului lui Gh.Lazăr de la Avrig/. In: Lucefărul, 3, nr.10, dec. 1936, p.11,23,33.

353886

V. CATALOGUL BIBLIOTECII LUI GH. LAZER

CATALOGUL BIBLIOTECII LUI GH. LAZĂR *

Die Briefe des Seneka. Aus dem Latinischen von Johann Franz von Falthen, königl. Schwedischen Iustizrathe. Zweyter Band. Leipzig und Nostock, in der Koppischen Buchhandlung, 1766, in 8°, 8 + 608 p. - A 12251.

Pe foaia de titlu iscălit "Lazăr".

Le spectacle de la nature, ou entretiens sur les particularités de l'histoire naturelle, qui ont paru les plus propres à rendre les jeunes-gens curieux, & à leur former l'esprit Troisième partie, contenant ce qui regard le Ciel et les liaisons des différentes parties de l'Univers avec les besoins de l'homme, Tome Quatrième. Nouvelle édition. Tome sixième, contenant ce qui regarde l'homme en Société. Nouvelle édition. A Paris, chez la Veuve Estienne et Fils, rue S. Jacques, à la Vertu. M.DCC.LII. Avec Approbation & Privilège du Roi, in 8°, 599; 601 p. - A.12252.

IOSEPHS VON SONNENFELS K.K. Wirkl. N.-Oe. Regierungsrats, ordentlichen öffentlichen Lehrers der Polizey, Handlung und Finanzwissenschaft. Zweiter Theil. Verbesserte und vermehrte Auflischen Hofwiesach N. - De Landschafts und Universitätsbuch drucken 1771 In 8°, 531 p. - A. 12253.

Das alte Testament, das Buch, der Propheten. 2 volume. 358;220 p.
Titlul rupt.

Catalog întocmit de I.Băcilă. A 11255 etc. sînt numerele sub care se află cărțile în Biblioteca Acad.R.S.R. Reprodus în: G.Bogdan-Duică și G.Popa-Liaseanu, Viața și opera lui Gheorghe Lazăr. București, 1924; Gh.Părnuță, Gheorghe Lazăr. București, 1975.

Das neue Testament unsers Herrn Iesu Christi. Verteutschet durch D. Mart. Luth. Mit Kurfürstl. Sächs. Durchl. Befreyung. Wittenberg. In Verlegung Balth. Christ. Wustens. Druckers und Buchhändlers in Franckfurt am Mayn. Im Jahr Christi M.DC.LXXXIX. In 8°, 191 p. Lipsește sfîrșitul.

Ambele volume sînt legate împreună.-A. 12254.

Novum Testamentum, latine et graece. Defectuos, lipsește începutul pînă la pagina 33 și sfîrșitul de la pagina 410.-A. 12255.

Catechiam, în limba sîrbească, românească și germană. Defectuos, lipsește începutul pînă la pagina 18. La sfîrșit sînt adăugate 20 de pagini scrise cu chirilică, cuprinzînd psalmi, rugăciuni și altele.-A. 12256.

Christliche Lesungen über verschiedene fromme Materien auf jeden Tag des Monats. Zum Trost frommer Seelen. Von dem Verfasser der Nachfolgung Maria. Aus dem französischen von S. ... Wien, gedruckt bey Ioh. David Hörling, 1786. In 8°, 368 p.-A. 12257.

M.T. Ciceronis Orationes. Pro Archia, in Catilinam, post reditus, pro lege Manilia, pro Milone, emendatae et illustratae a Christoph. Augusto Heumanno.

Isenaci, Apud Mich. Gottl. Griesbachium M.DCCXXXV. In 8°, 592 p. A. 12258.

Allerhand Nützliche Versuche, Dadurch zu genauer Erkenntniß Der Natur und Kunst der Weg gebühnet wird denen Liebhabern der Wahrheit mitgetheilet, von Christian Wolfffen, königl. Schwed. Hochfürstl. Hessischem Regierungs Rathe, Mathemat. & Philos. Prof. primario zu

Harburg, Professore honorario zu St. Petersburg, der königlichen Academie der Wissenschaften zu Paris, wie auch der Königl. Gross-Britannischen und der Königl. Preuss. Societät der Wissenschaften Mitglieder. Dritter Theil. Halle im Magdeburgischen 1738. Erster Theil. Halle im Magdenburgischen 1745 Mit allergnädigsten Privilegiis, Zu finden in der Rengerischen Buchhandl. 8°, 625; 599 p. - A. 12259.

Sexti aurelii victoris. Historia Romana. Ex recensione Ioannis Friderici Gruneri cura Franc. Xav. Schönberger, in c. nec non e.r. Gymn. Acad. Vindob. eloquentiae et linguae graecae professoris P.O. Viennae, 1806.

Typis Antonii Pichler, in 8°, 217 p. Iscälit "Lazär". - A. 12260.

L'école des moeurs au réflexions morales et historiques sur les maximes de la sagesse. Ouvrage utile aux jeunes-gens & aux autres personnes, pour se bien conduire dans le monde. Quatrième édition, revue corrigée avec soin, & augmentée de plusieurs nouveaux traits d'histoire. Par M. l'Abé. Blanchard, chanoine d'Avenay. Tome premier. Tome troisième. A Lyon chez Jean-Marie Bruyset. Pere & Fils, rue Saint-Dominique. M.DCC.XC. Avec Approbation & privilège du Roi. In 8°, XXIV. + 454; 512 p.

Pe amindouä volumele este iscälit "Lazär". - A. 12261.

Einleitung in die schönen Wissenschaften. Nach dem französischen des Hrn. Batteur, mit Zusätzen vermehret von Karl Wilhelm Ramler, Erster Theil. Wien 1770, Vierter Band. Eien 1771. Gedruckt bey Ioh. Thomas Edlem v. Trattnern, K.K. Hofbuchdruckern und Buchhändlern. In 8°, 387 p.; 410 p.

Ambele volume sînt iscälite "Lazär". - A. 12262.

Der philosophische Geist unsers Jahrhunderts. Von Lorenz Hübnar
kurphalzbaierischen Professor. München. Verlegt Johann Nepomuk
Fritz, Buchhändler nächst dem schönen Thurm. 1781. In 8°, 384 p.
Ischlitä "Lazär". - A. 12263.

Institutiones Ethicae christiannae seu theologiae moralis, usibus
Academicis accommodatae ab Antonio Carlo Reyberger, Abbatiae Melli-
censis Ord. D. Benedicti presbytero capitulari, S.S. Theologiae Doc-
tore, ac moralis theologiae professore publico et ordinario in Uni-
versitate Viennensi, atque librorum censore Caes. Reg. Tomulus II.
Viennae, apud Chr. Frid. Wappler et Beck. M.DCCC.VIII. In 8°, XVI+
461 p. Ischlitä "Lazär" - A. 12264.

Einleitung in die Göttlichen Bücher des alten Bundes von Johann
Iahn, Doct. der Philos. und Theolog., K.K. Prof. der orientalischen
Sprachen, der Einleitung ins V.T. der bibl. Archäolog. und der Dogm.
auf der Universität zu Wien. I Theil Zweyte ganz umgearbeitete Auf-
lage. Mit einer Kupfertafel. Einen, bey Ch. Friedr. Wappler und
Beck. 1802, In 8°, 570 p. - A. 12265.

Des Freyherrn von Martini Lehrbegriff des Natur-Staats und Völker-
rechts. Aus dem Lateinischen. Erster Band, welcher die allgemeine
Einleitung enthält. Wien, in der Sonnleithnerischen Buchhandlung,
1783. In 8°, 126 p.
Ischlitura "Lazär" - A. 12266.

Pastoral-Anweisung nach den Beduerfnissen unsers Zeitalters von
Andre Recihenberger der Gottesgelehrtheit Doktor, k.k. Professor der
Pastoraltheologie an der Universität zu Wien des ersten Theiles.
Erster Band, Zweyter Band. Wien bey Peter Tehm's sel. Wittwe 1805.
In 8°, VI + 428; 423 p. - A. 11801. - A. 12267.

Das Evangelium, zergliedert nach dem historischen Zusammenhange der vier Evangelisten, samt erbaulichen Anmerkungen. Nach dem Französischen. Herausgegeben von Joseph Mayer k.k. Hofkaplan. Erster Band. Wien, gedruckt bey Mathias Andreas Schmidt, 1783, In 8°, 399 p. Iscšlitš "Lazăr". - A.12268.

D.D. Systema Mineralogicum, quo corpora mineralia in classes, ordines, genera et species, suis cum varietatibus divisa, describuntur, atque observationibus, experimentis et figuris aeneis illustrantur, a Iohan Gotsch. Wallerio equite ordin. Reg. Wasaei, chemiae, metallurg, et pharmaceut. profess. reg. ord. et, emer. Ups. Academ. Imper. Nat. curios nec non rr. acad. stockh, et ups. Membro, For. II. In quo mineral & concreta describuntur Cum indice quadrupli- ci. Editio nova & correcta. Cum priv. Ser. Elect. Saxoniae. Viennae, ex officina Krausiana, 1778, In 8°. 640 p.

Iscšlit "Lazăr" - A.12269.

Disertationes historicae (de) P. Corn. Stephan. In 8°, 462 p.

Iscšlitš "Lazăr". - A.12270.

M. Tullii Ciceronis. Opera ad optimas editiones collata. Studiis societatis Bipontinae. Volumen octavum. Biponti. Ex typographia societatis, 1781, In 517 p. - A. 12271.

Francisci Sammelis Karpe. Caes. Reg. Philosophiae in Universitate Viennensi professoris. Institutiones Philosophiae moralis. Pars prima, philosophia practica universalis. Pars secunda, ethica philosophica seu doctrina virtutis. Pars tertia, jurisprudentia universalis seu doctrina juris rationis. Viennae. Sumtibus Christ. Frid. Wappler et Beck. 1804. In 8°, 104; 116; 124 p.

Iscălit "Lazăr". Toate legate împreună. - A. 12272.

Biblia Hebraica Manvalia ad praestantiores editiones accurata. Acceserunt. I. Analysis et explicatio variantium lectionum, quas Kethibh et Kri vocant. II. Interpretatio Epicriseon Masorethicarum singulis libris biblicis subiectarum. III. Explicatio Notarum Marginalium textui s. hinc inde additarum. IV. Dictionarium omnium vocum veteris testamenti hebraicarum et chaldaicarum denuo emendatius editum. Cura et studio Iohannis Simonis histor. s. et. antiquit. prof. Editio secunda emendatior. Halae, sumptibus orphanotrophei, M.DCC.LXVII. In 8°, XVI + 1334 + 75 p. - A.12273.

Der Schwätzer. Eine Sittenschrift, aus dem englischen des Herrn Richard Steele. Erster Band. Zweyer Band. Mit allergnädigster Freyheit. Leipzig, in Lankischens Buchhandlung, 1756. In 8°, XLVI + 776; 808 p.

Legate împreună, iscălită "Lazăr". Partea II pînă la pag.75 deteriorată. - A.12274.

Elementarbuch der hebraischen Sprache. Erster Theil, hebraische Sprachlehre. Von Iohann Iahn Doct, der Philosoph. und der Theolog., k.k. Profesor der orientalischen Sprachen, der Einleitung ins A.T. der biblisch. Archäologie und der Dogmatik auf der Universität zu Wien. Zweyte ganz umgearbeitet Ausgabe. Wien. 1799. Bey Christian Friedrich Wappler.

Iscălit "G.Lazăr, a.807". Pe o foaie anterioară tot el scris: "Gramatică Jidovească, mie Georgie Lazar Teologul clerului neuitat din Transilvania prin prea slăvitul Domnu de Steandru, Directorul îspărtesc al învățăturilor Teologicești, din prea vestitul Universitățî al Beciului, pîrintești cinstită. Beciu 807". In 8°, XLIV+180 p. - A. 12275.

Genera plantarum cum characteribus suis essentialibus et naturalibus quae ad facilius assequendam earum notitiam secundum Corollae librum ordinativ, et edidit Jacobus Wermischek medic, doct. Viennae, Austriae, e typographeo kaliwodiano. M.DCC.LXIII. In 8°, 430 p. - A. 12276.

Zu dem höchsten alleinigen Jehovah gerichtetet theosophische Herrsens Andachten oder Fürstliche selbst verfasste Gedanken wie wir durch Gottes Gnade uns von dem Fluch des Irdischen Ruhe eingehen sollen. Nebst einigen aus dem Buche der Natur und Schrift hergeleiteten philosophischen Betrachtungen, von zur Wiederbringung der Kreatur, Philadelphia, im Jahr Christi 1789. In 8°, 350 p.

Iscälitá "Lazár". - A.12277.

Lehrbuch der allgemeinen und medicinischen Chemie. Zum Gebrauche seiner Vorlesungen entworfen von Joseph Franz Edlen von Jacquin, der Arzneykunde Doctor; öffentlichen, ordentlichen Professor der Chymie und Botanik an der Universität zu Wien; der königlichen Academie der Wissenschaften zu Turin Correspondenten; der Linneischen Gesellschaft zu London; der Gesellschaft naturforschender Freunde in Berlin; der naturforschendern in Jena; der Provincialgesellschaft der Künste und Wissenschaften zu Utrecht; der batavischen Gesellschaft zu Haarlem; der physischmedicinischen Gesellschaft zu Basel; des Collegium medicum zu Venedig; der Ackerbaugesellschaft zu Turin, v. f. v. Mitfield. Erster Band. Zweiter Band. Dritte umgeänderte und vermehrte Auflage, Wien, bey Christian Friedrich Wappler und Beck 1805. In 8°, 342 (partea I deterioratá); 276 p.

Iscälite "G.Lazár". - A.12278.

Compendium Theologiae moralis quod in usum praelectionum suarum edidit Jo. Franciscus Coing theologiae doctor et in Universitate litt. Marburgensi professor, publicus ordinarius principalium alumnorum ephorus. Francfurti ad. Moenum. Impensis Je. Gotl. Garbe 1784. In 8°, 332 p.

Iscklit "Lazär".-A.12278.

Das Heil. Röm. Reichs Genealogisch-Historisches Adels - Lexicon, Darinnen die Älteste und ansehnlichste adeliche, freyherrliche und gräfliche Familien nach ihrem Alterthum, Ursprunge, Vertheilungen in unterschiedene Häuser a. nebst den Leben derer daraus entprossenen berühmtesten Personen, insonderheit Staats-Minister, in mehr denn 6000 Artickeln, mit bewährten Zeugnissen vorgestellt werden, nebst einer neuen Vorrede und Anhang, worinnen vonnehmlich des ehemals weltberühmten grossen Minister Christoph von Carlowits auf Rothenhaus a. sehr merckwürdiges Leben vollständig beschrieben zu lesen; weit vermehrt und neu verbessert herangezogen von Johann Friedrich Gauhen, Leipzig, Verlegt Johann Friedrich Gleditsch, 1740. In 8°, 3146 p. - A.12280.

Kriegs-Ingineur-Artillerie-und See-Lexicon, Worinnen alles was einen Officier, Ingenieur. Artilleristen, und Seefahrenden, wie nicht wniger einem jedweden, absonderlich bey Lesung der Zeitungen, auch anderer Staats-und historischen Schrifften, aus der Historie, Geographie, Aritmetique, Geometrie, Civil-und Militain-Bau- Kunst, Artillerie, Mechanique, & c. item von der Marine oder dem See-Wesen, Bergwercks-Sachen, Unterscheid der Meilen und Studen, Masss und Gewichte, a. zu Wissen nöthing, saatsam erkläret, und mit dazu dienlichen Kupffern erläutert ist: Ingleichen Die verschiedenen Arten derer Soldaten, so wohl zu Fuss als zu Pferde, deren Rüstung und Ge-

wehr, von denen Ältesten Zeiten an bis hieher, wie nicht weniger deren Eintheilung ihrer Chargen zu Lande und zur See, nebst dererselben mancherley Arten von Schlacht-Ordnungen, Belagerungen und Defendierungen der Plätze, item allerhand Arten derer alten, sowohl als neuen Fortificationen; wie auch die verschiedenen Arten der Schiffe und deren Eintheilung.

Nebst einen geographischen Anhang von Ländern, Städten, Seen, Flüssen, Festungen, a. in verschiedenen Sprachen, Ingleichen einer hinlänglichen Nachricht von denen in- und ausserhalb Europa gebräuchlichen Münz-Sorten, nach dem Werth der Sächsischen ausgerechnet, alles nach Alphabetischer Ordnung mit Fleiss zusammen getragen und mit allergnädigster Beivilligung zum Gebrauch Ihre Königl. Hoheiten, des Königl. und Chur-Printzens zu Sachsen, herausgegeben von Johann Rudolph Fäsch, Königl. Poln. und Ehurfl. Sächsis, Ingenieur-Obrist-Lieutenant. Mit Röm. kayserl. auch Königl. Pohn. und Churst. Sächs, allergnädigsten Privilegiu. Dresden und Leipzig, bey Friedrich Hekel, Königl. Hof-Bücher-Livrant und Buchhändler, 1735. In 8°, 1295 p.

Ischälitá "Lazár". - A.12281.

Compendio historico universale I-II di tutte le cose notabili successe nel Mondo, dal principil della sua creatione din'hora. Dedicato già all'Illustriss. Sig. Leonardo Donato Cavalier, & meritissimo Procurator di S. Marco, & poi Sereniss, Prencipe di Venetia, Ma di nuovo hora dall'Auttore la quarta volta riueduto, cornetto, & ampliato con nuova aggiunta fino all'anno 1618. Dedicato all'Illustr. Sig. Agostin Nanni Cavalier, & parimente procurator di S.Marco di Gio: Nicolo Doglioni. Con la Tauola delle confenotabili, & un Catalogo di tuttii Pontefici, Imperatori, Re, & altri Prencipi, che v'hanno hanuto fin'hora dominio. Con Privilegio. In Venetia, MDCXXIII.

Appresso Nicolo Misserini. In 8°, 960; 239 p. - A.12282.

G.LAZAR. Versury de laude in limba daco-rumaneaska. Vienna, 1808,
I brosură in 8°. - A.12283.

Hinterlassene Werke Friedrichs II Königs von Preussen. Dreisebnter
Band. Wien, bey Ioh. Bapt. Wallishauser Buchändler 1789. In 8°,
223 p. - A.12284.

D.Samuel Gottlieb Vogel's, Königl. Grossbrit. Hofmedicus, Land-
physicus im Herzogthum Lauenburg, und Garnisonmedicus zu Ratzeburg.
Handbuch der practischen Arzneyeissenschaft zum Gebrauche für an-
gehende Aerzte. Dritter Theil. Wyen, gedruckt bey Ioh. Thomas Edlen
von Trattnern, k.k. Hofbuchdruckern und Buchhändlern. 1789. In 8°,
440 p. - A.12285.

Historisch-Statistische Abhandlung von Errichtung, Ein- und Ab-
theilung der Bisthümer, Bestimung der Erzbisthümer, Bestätigung,
Einweihung und Versetzung der Erz- und Bischöfe, vom römischen
Pallium, und Eide, welchen die Erz- und Bischöfe, nebst andern Prä-
laten dem römischen Papste schwären müssen, und von den Gerech-
samen der Regenten in Ansehung dieser Gegenstände. In vier Abtheil-
ungen an das Licht gestellt von einem Freunde des Kirchlichen Al-
terthums. Wien, bey Ioh. David Hörling, Buchdrucker u. Buchhändler
1790, in 8°, 567 p.

Iscălită "Lazar". - A.12286.

Handbuch aller unter der Regierung des Kaisers Joseph des II, für
die k.k. Erbländer ergangenen Verordnungen und Gesetze in einer
Sistematischen Verbindung. Enthält die Verordnungen und Gesetze vom

Jahre 1780 bis 1784. Fünfter Band, mit allergnädigster Freiheit,
Wien, verlegt bei Joh. Georg. Moesle k.k. privil. Buchhändler 1786.
In 8°, 277 p. - A.12287.

Des Herrn von Fourbonnais Sätze und Beobachtungen aus der Oekono-
mie. Am dem französischen übersetzt von Wilhelm Ehrenfried Neuge-
bauer, der Weltweisheit Doktor, und der königl. Schwedischen ge-
lehrten Gesellschaft in Greifswald Mitglied. Erster Band. Wien,
gedruckt bey Johann Edlen von Trattnern, k.k. Hofbuchdruckern und
Buchhändlern 1767. In 8°, 285 p. - A. 12288.

Synopsis universae medicinae practicae: sive doctissimorum viro-
rum de morbis eorumque causis ac remediis Judicia. Accesserunt nunc
demum casus nonnulli oppido rari. Authore J.Allen, M.D. Editio noua,
prioribus multum emendatior. Francofurti et Lipsiae, ex officina B.
Knoch, et Jo. Georg. Eslinger. MDCCLIII. In 8°, 655 p. - A. 12289.

Biblia sacra vulgatae editionis Sixti V. Antverpiae 1645. I vo-
lum in 8°. - A. 12290.

Vitae Pontificum Romanorum ex monumenti descriptae. Opera & stu-
dio Antonii Sandini. J.V.D. & in Seminario Patavino bibliothecae
custodis. Editio altera Italica, post duns Germanicas retractatior
& auctior. Ferrariae. MDCCLVIII. Impensis Jo. Manfrè Superiorum
permissu. In 8°, 669 p.

Incălită "Lazăr". - A. 12291.

P. Dominici Schram. Benedictini banthensis. SS. theologiae et ss.
canonum professoris emeriti. Institutiones juris ecclesiastici pu-
blici et privati. Hodiernis Academiarum germanicarum morbis accommo-

datae ac in tres tomos distributae. Tomus I. De personis ecclesiasticis. Tomus II. De rebus ecclesiasticis Superiorum permisso et approbatione. Augustae Vindelicorum, sumptibus Mathhaei Rieger et filiorum MDCCCLXXIV. In 8°, XXXVIII + 512; XXX + 620 p.

Ambele tomuri iscälite "Lazär". - A. 12292.

Caroli Antonii de Martini. S.C.R.A.M.I. Stat. Cons. et in supremo iudiciorum tribunali vice-praesidis Positiones de iure civitatis, in usum Academicarum Hungariae. Pars prima. Budae, Typis Regiae Universitatis. MDCCXCV in 8°, 283 p. - A. 12293.

Religionslehre durch Predigten vorgetragen von Ioseph Edlen von Wendel Priester. Erster, zweyter Band. Wien, bey Iohann Georg Weingand, 1780. In 8°, 398; 315 p.

Ambele volume iscälite "Lazär". - A. 12294.

Die heilige Schrift des altern Testaments im Auszug samt dem ganzen neuen Testament nach Luthers Uebersetzung mit Anmerkungen von D. Georg. Friedrich Seiler I-II. Vierte Auflage. Erlangen, in der Expedition der Bibelanstalt. 1782. In 8°, 590; 412 p. - A. 12295.

Der vernünftigen Gedanken von Gott, der Welt un der Seele des Menschen, auch allen Dingen überhaupt, Anderer Theil, bestehend in ausführlichen Anmerkungen; zu besserem Verstande und begemern Gebrauche derselben heraus gegeben von Christian Wolffen, kön. Swed. und Hochf. Heissisch. Regierungs-Rathe, auch Math. & Phill. P Prof. primario zu Marburg, Prof. honorario zu St. Petersburg, der kön. Akademie der Wissensschaften zu Paris, der kön. Gross-Britannischen und kön. Preussischen Societäten der Wissenschaften Mitglieder. I-II Neue Auflage hin und wieder vermehrer. Halle im Magdeburgischen 1751. In 8°, 672; 233 p. VI verbesserte Auflage. Frankfurt am Mayn 1760. In

8°, 673 p.; VII Auflage. Frankfurt unde Leipzig 1738. In 8°, 678; 675 p.

Ediția I și VI iscălite "Lazăr". - A. 12296.

Le monarque accompli, ou prodiges, de bonté, de savoir et de sagesse, qui font l'éloge de sa Majesté Imperiale Joseph II. Et qui rendent cet Auguste Monarque si précieux à l'humanité, discutés au tribunal de la raison & de l'équité par Mr. De Lanjuinais. Principal du college de Moudon. Tome premier -, second. A. Lausanne, chez Jean Pierre Heubach. 1774. In 8°, 490; 309 p.

Ambele volume iscălite "Lazăr". - A. 12297.

Welleri Gramatica graeca. In 8°, deteriorată. - A. 12298.

Hochst wichtige Erinnerungen zur rechten Zeit, über einige der alleretnsten, haftensten Angelegenheiten dieses Zeitalters. Zum Theil veranlasst durch die gedruckte Rede, welche Herr-Hofrath. I. v. Sonnenfels bei dem feierlichen Antritte des Rektorats an der Universität in Wien i. I. 1794 gehalten hat. Von Leopold Alois Hoffmann, Doctor der Philosophie und der F.F.K.K. quieszirem k.k. Professor der Wiener Universität. Als erster Nachtrag der W. Zeitschrift, den Lesern und Gegnern derselben gewidmet. Wien. Im Verlag bei Christoph Peter Rehm, 1795-1796. I, II. In 8°, X + 342; CXX + 362 p.

Ambele volume iscălite "Lazăr". - A. 12299.

Hermanni Boerhaave. Academische Vorlesungen oder Medicinisch-Practische Abhandlung von der Venus-Seuche, aus dem Lateinischen ins Deutsche gebracht und mit einigen Anmerkungen erläutert von D. Gottfried Heinrich Burghart, Med. Professore Primario, des Königlichen Collegii zu Brieg ordentlichen öffentlichen Lehrer der Matematick,

Naturlehre und Dichtkunst, der Kayserlich-Königlichen Gesellschaft der schönen Wissenschaften Mitglied. Bresslau und Leipzig, Verlags Danel Pietsch, Buchhändler 1753. In 8°, 1036 p.

Iscălită "Lazăr". - A. 12300.

Gründliche Auführung zur Christlichen Religion aus dem französischen übersezt von Johann Friedrich Goll weltlichen Priester. Wien in Oestereich mit Kaliwodischen Schriften. 1754. In 8°, 241 p.
- A. 12301.

Der Römisch-Orientalisch Teutschen Kÿyser merckwürdiges Leben und Thaten von Julio Caesare an biss auff ietzige Kÿyserl. Majest. Carolum VI, accurat, deutlich und ausführlich nebst deren beygefügt Portraits und Symbolis, von M. Erdmann Uhsen Rect. Gymn. Martisb. Die vierte Auflage. Leipzig, verlegt Friederich Grosshuff. An. 1716 in 8°, 1415 p.

Iscălită "Lazăr". - A.12302.

Ausführliche Geschichte der Reise des Pabstes Pius VI (Braschi) von Rom nach Wien, und der Rückreise von Wien nach Rom, nebst Beschreibung aller zwischen Sr. Majestät dem Kaiser, und dem Pabste gewechselten Briefe, aller bei der Ankunft, und der Gegenwart des Pabstes zu Wien erschienen Gedichte, und verschiedener noch ungedruckter Briefe und Anekdoten.

I-II Theil. Gesammelt und herausgegeben von A.F.Bauer. Wien, 1782. Zu finden bei Math. Tomicy, bürgerl. Buchbinder, in seinem Gewölbe an der St. Peterskirche. In 8°, 110; 140 p. Pe copertă este scris "George Lazar theologu" și pe foaia de titlu: "Lazăr". - A. 12303.

Festa nec von officia propria sanctorum patronorum ordinis sancti Pauli prim eremitae, cum nonnullis ad Sacros officiorum ritus pertinentibus coordinata, et pro comodiore usu fratrum ejusdem Ordinis in hunc Libellum collecto anno reparatae salutis 1751. Tyrnaviac, Typis Academicis Societatis Jesu, Anno 1755. In 8°, 254 p.- A.12304.

Syntaxis ornata seu de tribus linguae virtutibus, puritate, elegantia, copia. In usum mediae & supremae grammaticae classium. Cum adjuncto Flore latinitatis ex auctorum latinae linguae principum monumentis excerpto, & tripartito Verborum, nominum, & particularum ordine, & Indice in hunc digesto Libellum. Auctore R.P.Francisco Posey, Societatis Jesu. Claudipoli. Typis Academicis Societatis Jesu, Anno 1772. In 8°, 595 p.

Pe foaia anterioră a titlului scrie: "Georgii Lázár I/20 1800". - A. 12305.

Jacob Mazzioli, ehemaligen Dompredigers an der hohen Metropolitan-Kirche zum heiligen Stephan in Wien. Predigten für die heilige Fastenzeit auf drey Jahre. Mit Bewilligung der Obern. Augsburg, bey Nicolaus Doll. 1793. In 8°, VIII + 301 p.

Iscălită pe foaia de titlu: "Lázár". - A. 12306.

Predigt von den falschen Propheten dieser zeiten am siebenten Sonntage nach Pfingsten gehalten in der Metropolitankirche zu Wien von Joseph Schneller gewöhnlichen Domprediger, und Beneficiaten von der h. Magdalena. Auf Begehren herausgegeben. Wien gedruckt bey Matthias Andreas Schmidt, 1792. In 8°, 32 p. - A. 12306.

Sittenrede über die Pflichten gegen die Obrigkeit auf die Beschneidung des Herrn von einem Mönche in Bayern, 1793, in 8°, 22 p. A. 12306.

Predigt vom dem Falle des Judas. Vorgetragen von P. Othmar Koffler, Profess. bei den Schotten, und Prediger, den 20. Hornung 1793. Auf Verlangen herausgegeben. Zu finden by Iohann Baptist Koffer, bürgerl. Buchbinder in der Kurrentgasse. Wien 1793. In 8°, 24 p. - A. 12306.

Katolischer Unterricht von der Ohrenbeicht wieder die Brochüre des Herrn v. Eybek, Von Ig. Th. Onhauser, zweyte Auflage Wien, bey Mathias Andreas, Schmidt, 1784. In 8°, 32 p. - A. 12306.

Toate cărțile trecute sub numărul A. 12306 sînt legate împreună.

Des hochwürdigen Franz Xaver Mannharts, der Gottesgelehrtheit Doktors, Kurzgefasste Geschichte der christlichen Alterthümer. Aus dem Lateinischen übersetzt. I. II Theil. Mit Erlaubniss der Obern. Augsburg bey Matthaus Riegers sel. Söhnen, 1779. In 8°, 462; 406 p. Ambele volume iscklitate "Lázár". - A. 12307.

D. Christian August Crusii, Professoris primarii zu Leipzig, Abhandlung von dem wahren Begriffe der christlichen Frömmigkeit, nebst einem Anhang von dem evangelischen Endzwecke der Bergpredigt Christi, aus dem lateinischen übersetzt von M. Iohann Andreas Jacobi. Pfarrer zu Striefen, in der Inspection Grossenhayn. Leipzig, zu finden bey Iohann Christian Lengenheim, 1763. In 8°, 295 p.

Iscklité "Lázár". - A. 12308.

Apologie, Lessings dramatisches Gedicht; Nathan den Weisen betreffend, nebst einem Anhang über einige Vorurtheile und nöthige Toleranz, herausgegeben von F. W. von Schütz. Leipzig, bey Paul Gotthelf Kummer 1781. In 8°, 130 p.

Iscklité "Lázár". - A. 12309.

Q.C.RUFUS. Historia de rebus gestis Alexandri Macedonum regis
XLIV cum supplementis ad optimos recentissimasque editiones accura-
tissime recusa Herbipoli et Fuldac Imp. et Typis Ioann Iacobi Sta-
bel. Universit. Bibliopole et Typographi. 1778. In 8°, 270 p.
Deterioratā, iscālitā "Lázár". - A. 12310.

Ioh, Mažek, Entwurf der reinen Philosophie. Ein Versuch den Un-
tersuchungen der vernunft über Natur und Pflicht eine neue Grund-
lage zu sichern. Wien, bey Carl Schaumburg und Comp. 1803. In 8°,
VIII + 325 p.

Iscālitā "Lázár". - A. 12311.

Vocabularium biblicum novi testamenti, ita secundum seriem capi-
tum atque versuum adornatum, ut in lectione sacrorum Novi Testamen-
ti Graeci librorum usum proebere possit extemporalem. Denuo in lu-
cem editum à Johanne Knoll, apud Rigenses Correctore, cum privile-
gio, Rudolstadii, impensis Iohannis Wiedemeyeri, Bibliopolae Lube-
censis, excudebat Henricus Urban, Anno 1700-1745 2 vol. In 8°, 517;
600 p. - A. 12312.

Concilium tridentinum dum theses de virtutibus theologicis in al-
mo Archi-Episcopali S.J.Collegio Jaurini Anno 1749. Mense Martio,
die 29. Publice propugnaret Rev. Nob. ac. Perdoct. D.Joannes Ernyey,
liberae regiaeque civitatis Jaurinensis capellanus curatus, praeside
reverendo patrie Michaelae Szegedy e S.J.Sacro-Sanctae Theologiae
Doctore, ejusdemque Professore actuali auditoribus distributum. Jau-
rini, Typis, Greforii Joanis Streibig, privil. Reg. & Episc. Typo-
graph. 1749 in 8°, 349 p. - A. 12313.

Hortus variarum inscriptionum, veterum et novarum videlicet. Urbium, templorum, sacellorum, altarium etc. in certos locos, seu areolas digesterum a P. Ottome Aicher Benedictino ad S. Vitum, in Alma & Archiepiscopali Universitate Benedictino-Salisburgensi phil. Moralis & historiarum professore ord. superiorum permissu. Salisburgensi Typis & impensis Ioan Baptistae Maye, Typographi Aulico-Academici, 1676. In 8°, 298 p. - A. 12314.

Die Philosophie der Religion. Von Sigmund von Storchenau der Theologie und Philos. Doktor, ehemal. öffentl. Lehrer an der Universität zu Wien. 3, 6, 8, Band. Neue Auflage. Wien 1807. Bey Aloys Doll. In 8°, 3 volume. - A. 12315.

Description historique et critique de l'Italie, ou nouveaux mémoires sur l'état actuel de son Gouvernement, des Sciences, des Arts, du commerce, de la population & de l'histoire naturelle. Par M. L'abbé Richard, Tome II. Nouvelle édition. A. Paris. Chez Delalain, libraire, près la comédie Française. 1770, in 8°, 593 p.

Isclitè "G. Lazar 1807". - A. 12316.

Les decades de Tite-Live de la traduction de P. Du-Ryer de l'Académie Française. Tome V. Contenant les VI, VII, VIII, IX et X livres de la troisième. Decade. Suivant la copie imprimée a Lyon. 1694. In 8°, 421 p. A. - 12317.

Die Wichtigsten Wahrheiten aus der Lehre Iesus Christi, in Predigten auf alle Son und Festtage des Jahres, vorgetragen von Joseph Edlen von Wende Landesfürstlichen Kapitular-domherrn an der Kathedralkirche zu St. Stephan in Leutmeriz. Sechster Band. Mit

apalubnis der Obern. Augsburg, bey Nicolaus Doll, 1791. In 8°, 317 p.
- A.12518.

Examen du traité de la liberté de penser. Ecrit à M.D.Lig., par
M.D.Gr. A Amsterdam, chez l'Honoré & Chatelain. 1718, in 8°, 202 p.
Iscălită "Lázár". - A. 12519.

CERTI DIN BIBLIOTECA LUI GH.LAZAR IDENTIFICATE
DE ONISIFOR GHIBU

Introducere în Testamentul vechi. (în lb. latină), p.33-625.

Theologische Zeitschrift. Herausgegeben von Jacob Frint. Erster
Jahrgang - 1813. Wien und Triest.

Verzeichniss von Alten und Neuen rochen Büchern, 1768, 1769 welche
in den gewöhnlichen Verkauf Preisen ausgesetzt der malex aber um
die Helfte verkauft werden bey Eamanuel Adam Weiss. Buchdrucker in
Regensburg. No. I/1768, 381 p.

Legat împreună cu aceeași lucrare (fragment p.161-224; pt. anul
1769, p.1-256).

Litteraturzeitung von Jahre 1880 herausgegeben (von Fr.Mich.Viert-
haler). Erster Jahrgang, Erster Band /Januar, Februar, März/.Salz-
burg, in Comtoir der Staats - und Litteraturzeitungen, und in Com-
mission der Mayerschen Buchhandlung, 438 p.

De vera Felicitate Peri Aletons Evdaimonias, text paralel grecesc-
latinesc. Viena, 1791, 364 p.

Manual de filosofie pentru studenții Universității din Buda, de Ioan Bapt. Horváth - 136 p. Legat împreună cu:

Institutiones/ Metaphysicae quos/ in usum discipulorum/ conscrip-
sit/ Ioan Bapt-Horváth e Soc. Iesu, /Philosophiae Doctor/eiusdemque/
in Academia Budensi/ profesor publicus ordinarios Tyrnariae Tipis
Collegi Academici Soc. Iesu/ Anno MDCCLXVII. 390 p.

PAŘIZEK ALEX Ueber Lehrmethode in Volksschulen für/ Präparanden,
Katecheten und Lehrer/ nebst einen/ Anhang von Präparanden - unter-
richte für Musterlehner/ von Alex Pařizek. Direktor der k.k. prager
Normal Schule. Prag, bey Kaspar Widtmann, 1797, XXVIII + 340 p. Le-
gat.

Iscălită "Lazăr".

Friederichs II, König von Preussen - Hinterlassene Werke. Vierter
Band /Vol.IV/. Wien, 1789 bey Johann Bapt. Walligheusser Buchhand-
ler, 322 p. Legătura deteriorată.

Systema arithmeticum speciosum das ist Ein auf die neuste Art
wohleingerichtetes /Vollkommenes Rechen Buch, von Johann Philip
Colonius v.z. Ewang. Luthischen Prediger zu Gronsu und Altenberg
Frankfurt am Mayn zu finden bey Johann Leonhard Buchner, in Bar-
fürster Creutz-Gang, 1748. II + XVIII + 808 p.

Unum necessarium, scire quid siliist necessarium in vita, et mor-
tem quod non-necessariis. Mundi fatigatus, et od Unum Necessarium
fese necipiens, Senex. Io Amos Comenius, anno aetatis sun LXXVII,
Mundo Expendum offert. Lipsiae, Samuellem Benjaminem Waltherum, 1724,
243 p.

Iscălită "Lazăr".

Jos. Joan. Nep. Pehem. Praelectionum in Jus Ecclesiasticum Universum, Methodo discentium utilitati adcommodata congestarum. Pars I. Comprenende s Jus Ecclesiasticum Publicum. Viennae, apud Antonium Cassler, 1791. 732 p.

Cu o insemnare autografă a lui Gh.L. în legătură cu apariția unei comete, la 22 febr. 1821, când era revoluția lui Tudor.

Cu o insemnare autografă a lui O.Ghibu în legătură cu aceea a lui Lazăr.

- Amron, Fl. 279
Adam, Constantin 982
Adam, Ioan 694
Adamescu, Gheorghe 4, 9, 22,
23, 53, 128, 184, 185, 267,
268, 269, 270, 379, 415, 1477
Adamovici, Nicolae 1373
Agarbiceanu, Ion 49, 271
Albu, Nicolae 272, 936
Alecsandri, Vasile XIV, 628
Alexandru, E. 416
Alexeanu, Al. 417
Alexici, G. 186, 187
Alexie, I. 418
Alger, Paul 983
Almaş, Dumitru 419, 420
Almăşan, George 1080
Ana, strănepoată XIV
Andonia, George Şt. 172,
1516, 1597, 1598, 1599,
1600, 1601
Andreescu, Ştefan 937
Andrei, Dumitru V. 421
Andronescu, Smaranda 274
(semnat: Smara)
Angelescu, C. 251, 767,
804, 805, 825
Anghelescu, Gr. 83, 1484
Anghelescu, Mircea 938
Angheliiu, I. 1081
Antonescu, Sabin 913
Antvaise, Carol Florian 422
Apostolescu, N.I. 188
Arald vezi Săteanu, C.
Arbore, Gh. 189
Ardeleanu, I. 1102
Arghezi, Tudor LVIII
Arghirescu, G. 161
Aricescu, C.D. 85, 86
Aristia, Costache XXVIII
Asachi, Gheorghe XLIV, LI, LIII,
LVIII, 105, 141, 142, 164, 173,
206, 258, 299, 420, 539, 664,
723
Aurelian, P.S. 248, 1140
Avacumovici, Paul 1275

B
Babeş, Victor 1057
Bacalbaşa, C. 684 (semnat:C.B.)
Bacaloglu, Alexandru 985
Bacaloglu, George 87
Bachelin, Leo 275
Bagdasar, N. 129, 175
Bahner, Werner 234
Baiculescu, George 276, 326,
806
Balázs, Lajos 932

- Balea, Nicolae 550
- Balintfi, Ida-Maria 277
- Baloghy, István 24
- Bánffy, Gheorghe XX, XXV, 285,
305, 1201, 1243, 1258, 1261,
1265, 1270, 1282, 1285, 1307,
1346, 1399
- Bánffy, Sigismund 1317
- Barac, Ioan XV, XXV, XLV,
XLVII
- Baranga, Aurel 423
- Barbu, N. 664
- Bărișiu, George II, LX, 251,
271, 278 (semnat: G.B.),
279, 280, 355, 615
- Bart, Petru XLV
- Basarabescu, I.A. XXVIII, 4,
9, 255, 1476
- Băcilă, Elena 380
- Bădescu, Iosif Tr. 798
- Băcilă, Ion 281
- Bălan, Ion Dodu 282, 424
- Bălan, Nicolae 251, 425,
767, 800, 807, 825, 1121
- Bălăceanu, Constantin XXVI,
LIV, LV, LVIII, 433, 467,
509
- Bălcescu, Nicolae LVII, LVIII,
LXIII
- Băleanu, Grigore LIV, LXII, 2
- Bălțeanu, Emin 1169 (semnat:
Edembal)
- Bănescu, Nicolae 426, 427, 428,
615, 1466
- Bărănescu, George 890
- Bărănescu, Catinca XIV
- Bărcănescu, Ralița 342
- Bărcănescu, Scarlat LXVIII,
342
- Bărnățiu, Simion 731
- Băldescu, Emil 3, 4, 7, 8, 9,
457, 1535
- Bărsănescu, S.S. 129, 175, 283
- Becleanu Iancu, Adela 162
- Bedeleanu, D. 1019, 1284
- Bedreag, C.G. 25
- Belciu, Maia 940
- Beldiceanu, Nicolae 4, 245, 371
- Beldiman, A. 1048
- Beleş, Aurel 429, 891
- Bella, Martinus XLVI
- Berghia, Ioan 754
- Berindei, Dan 123, 127
- Berza, M. 113
- Bethleni 1240
- Bianu, Ion 1, 3, 9, 26, 165,
428, 741, 808

- Bilciurescu, Victor 828 (semnat: V.B.)
- Bimbașa, Sava 631
- Bitei, Arpad 190, 285, 286, 287, 288
- Bobancu, T.N. 829
- Bodea, Cornelia 88
- Bodea, Gh. 1000, 1001
- Bodinger, Martin 39
- Boerescu, V. XXVIII
- Bogdan, Ion 585 (semnat: I.B.)
- Bogdan-Duică, G. XLIII, LXV, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12-21, 32, 191, 250, 251, 262, 326, 551, 582, 655, 669, 680, 682, 683, 685, 686, 687, 742, 767, 776, 804, 805, 807, 809, 812, 816, 1206, 1294, 1298, 1320, 1321, 1325, 1332, 1338, 1362, 1367, 1368, 1371, 1384-1398, 1400, 1401, 1406, 1408
- Bogdanov, Zlate 563
- Bogrea, Vasile 708, 709, 767, 810
- Boicu, L. 430
- Boiu, Ion Baptist 634
- Bojin, Al. 431
- Bolboacă, M. 176
- Boldan, Emil 192, 432, 433,
- Bolintineanu, Dimitrie LVIII
- Bologa, Vasile 435, 811
- Borcea, Ion 635
- Braig, Augustin XVIII
- Branighe, V. 289
- Brăescu, Ion 436
- Brătianu, Elisa I. 626
- Brătianu, Ioan C. LXIII, 84, 161, 251
- Brătîlă, Filofteia 564
- Brâncoveanu, Constantin XL
- Brândză, Dim. 1040
- Breazu, Ion 32, 236, 290, 878
- Brehner, George 1355
- Bruckenthal, Samuel von XVII, XLII, 408
- Brun, Jules 636
- Buccow, general XLI
- Bucur, Marin 30
- Bucur, Nicolae 637
- Budai, Aaron 1217
- Budai-Deleanu, Ioan XLVI
- Budigțeanu, Radu 767
- Bugarin, Voicu 695
- Bulgăr, Gh. 706
- Bunea, I. 291
- Bungeșianu, Dem. C. 437
- Burileanu, Șt. 1056
- Bușiu, C. 292

C

- C.B.: vezi Bacalbağa, C.
Callimachi, Scarlat XLI
Camariano-Cioran, Ariadna
130, 131
Candrea, Aurel I.: 53, 379,
1477
Cantacuzino, Șerban XL,
271
Cantemir, Dimitrie 271,
820
Caragea, Ion Gheorghe XXV,
XXX, LI, LIII, LIV, LV,
100, 126, 251, 1400, 1401,
1402, 1403, 1404, 1604
Caragiale, Ion Luca 625, 688
Carcalechi, Zaharia XXXI, 5,
6, 598
Cardaș, Gh. 193, 293, 294
Carol, principe 251, 767,
812, 825
Cartoian, Nicolae 194
Castriotis, George XLI
Călinescu, George 30, 1496,
438
Căpățineanu, Stanciu XXVIII
Cărauș, Felicia 439
Cărpinișianu, Silviu 813
Căndea, Romulus 295
Căndea, Virgil 90, 892, 941
Câmpan, Florica 565, 566, 567,
568, 569, 570, 586
Ceaușescu, Nicolae 893, 894,
922, 1002
Cebuc, Alexandru 127
Cehan-Racoviță, Constantin 710
Cerkez, Grigore 297
Cernat, Mihai 942
Cernovodeanu, Constantin XXVIII
Cernovodeanu, Paul 127
Chelariu, Traian LII, 132
Chindriș, Ioan 298, 355, 1562
Chiosea, dascăl XXVIII
Chiriță, dascăl XXVIII
Chișescu, Eliza 299
Ciachir, Nicolae 895
Ciobanu, Ludovic 543
Ciocan, I.N. 300
Cioculescu, Șerban 896, 897,
898
Ciolan, Ioan N. 587
Ciolca, C. 899
Ciopraga, Constantin 165
Ciucă, I. 900
Ciucu, George 1072
Cîmpeanu, Constantin XLVII
Cîmpineanu, Ion XLI
Cîrdei, Ion 1414
Clopoșel, Ion 2, 9, 301, 1131

Bobâlcescu, Ștefănescu Gr.

1041

Cocsa, N.D. LVII

Căjocaru, I. 133

Calan, Horia 134

Calan, Nicolae 814

Colegiu, M. 879

Colțea, D. 442

Comșa, Gh. 1071

Comachi, Costache 480

Constantinescu, Corneliu

1073

Constantinescu, Miron 89,

91, 114

Constantinescu, Pimen 571,

588

Constantiniu, Florin 40,

41, 113

Conț, Nicolae 443

Corduneanu, Constantin 1074

Coresi, diacon 271

Coresp. vezi Felea, Ilarion

Cornea, Aurel 1071

Cornea, Paul 195

Corneanu, Gheorghe 302

Cosma, A. 767, 815, 825

Cosma, Ioana 901, 902

Costachi, Veniamin XLI

Costea, F. 943

Costescu, Gh.N. 135

Cotruș, A. 638

Crăciun, Ioachim 32, 444

Crăsnaru, elev la Sf. Sava XXVIII

Crăciun, Victor 944

Creangă, Axente LXVI, 5, 572,
589, 590

Crețoiu, Ioan 880

Crețu, I. 303

Crețu, Napoleon 1125

Crețulescu, Costache XXVIII

Cristache-Panait, Ioana 124

Cristea, Constantin 304

Cristea, Miron 816

Cristescu, Nicolae 1077

Cristescu, Romulus 1078

Cristorian, Gheorghe XXVIII

Cristureanu, George XXVIII

Crigan-Körösi, Ștefan XVI

Csetri, Alexa 305, 1198, 1265

Csüdör, Francisc 1232, 1236,
1238, 1239, 1244, 1251, 1259,

1262, 1263, 1301

Csüdör, Joseph 1328

Culea, A.D. 834

Cunțan, Maria 639, 640

Cursaru, Lucian 394

Cuza, Al.I. 1410, 1411

Czipriusz, Imre 445

D

- Dache, Petre 127
- Daicoviciu, Constantin 89,
91, 114
- Daicoviciu, Hadrian 114
- Dancu, Cristofor 381, 641
- Dani, I. 305, 1198, 1265
- Danksnitis, Adám 306
- Dariu, I. 307
- Darnaut, Vincențiu XVIII
- Datculescu, C.C. 1168 (sam-
nat: Pierde-vară)
- David, împărat 358
- Davidescu, Nicolae 446
- Dănică, elev la Sf. Sava
XXVIII
- Dăscălescu, Ștefan Scarlat
482
- De Lesage 501
- Delavrancea, Barbu Ștefănescu
LVII, 237
- Demetrescu, Rom. 731
- Densușianu, Aron XLIX, LIV,
LV, 196, 197, 198
- Densușianu, Ovid XXXVII
- Diaconovici, C. 54
- Diaconovici-Loga, Constantin
L, 592, 670, 753
- Diculescu, Vladimir 29
- Didoiu, Elena 39
- Dieterich, K. 186
- Dima, Alexandru XLIII, 308, 1004,
1005
- Dimitrescu, Marin 986, 987, 220
- Dincă, Dumitru Ion 945
- Dincă, George 310, 988
- Dinculescu, C. 447
- Dinu, Ioan 835
- Dinulescu, Florica 903
- Diodor vezi Kornabat, D.
- Dionisie Lupu XXX, LVIII, LXII,
4, 239, 251, 448, 567
- Discernin vezi Zamfirescu, Dănilu
- Divari, Sanda XIV
- Dimnik, M.A. 178
- Dobridor, Ilariu 311, 1499
- Doja, Gheorghe XXXIX
- Doltea, Alexandru 946
- Domokos, Samuel 33
- Domga, Victor 382
- Donici, Alexandru XLI
- Dorian, C. 874
- Dosa, Joseph von 1329
- Dosoftsi XXXVII
- Dragomir, Ioan 1117, 1126
- Dragomirescu, Mihail 4, 9, 184,
185, 836
- Drăghicesanu, Mihalache XXVIII
- Drăghici, Petru 720

Drăgan, Gabriel 92, 199
Drăgan, Irinel 1077
Drimmer, S. 212, 1482
Drimba, Vladimir 326
Duca, Gheorghe XL
Duca, I.G. 99e
Ducas, Neofit XLI
Duicu, Serafim 947
Dumitrașcu, I.G. 136,
1493
Dumitrescu, Alexandrine 144
Dumitrescu, Gh.T. 140, 326
Dumitriu, Mircea 948, 949
Dumitru, Nicu 886
Dușu, Al. 177
Dzerkoviici, Dimitrie XX,
1284, 1287

E

Edembal vezi Bălțeanu,
Enin
Eder, Joseph L
Eliad, Manase XLI
Eliade, Ion P. 137
Eliade, Pompiliu 93, 94, 95
Eminescu, Mihai XIV, 303
Ene, Virgiliu 130
Engel, Eduard L
Epure, Gheorghe 552
Erbiceanu, Constantin 229

Erdely, Ladislau XXX, 272, 415
Ernestus, Ioannes XLVI
Esarcu, Constantin 450
Esterhazy, I. 1210, 1222, 1246,
1249, 1253, 1256, 1291, 1305,
1320, 1325

F

Fanache, Maria 384, 452
Feketici, Ioan LI, 232, 1358,
1368, 1369, 1370, 1371, 1378,
1380, 1382
Felea, Ilarion 764, 778 (semnat:
Coresp.)
Filipescu, Alexandru LIV
Filitti, Ioan C. 96, 616
Fintină, Vincențiu 644
Flajshansova, Jindra 453
Flora, Radu 200
Florian, Jean Pierre Claris de
LIII
Foiag, Ciprian 1071
Fortini, G.A. XLVIII
Fotino, Dionisie LVII
Frans Iosif 1, 244, 1302
Frățilă, Ion 951
Frinculescu, Mircea 553
Frunzetti, Ion 1510
Fugariu, Florea 4
Fule, Mayscs 1373
Fulga, Laurențiu 952

G

- G.B. vezi: Barițiu, George
- Gal, Teodor 454
- Galaction, Gala LVII
- Gáldi, László 97, 98, 312
- Gaster, M. 668, 675, 676,
679
- Gălăgescu, Al.G. 455
- Găvănescul, Constantin LIV,
313, 812, 1460
- Găvozdea, N.D. 696
- Gârbea, George O. 8, 591, 642
- Gegő, Adolf XLVI, 250
- Gelberg, Adrian 1071
- Genilie, Iosif 484
- Georgescu, Cristache 456
- Georgescu, Florian 127
- Georgescu, Ioan, scriitor
237, 252, 666, 667, 669,
674, 677, 689, 691
- Georgescu, Ioan, sculptor
LXIII, 237, 1144, 1145,
1146, 1147, 1148, 1149,
1150, 1156, 1169, 1171,
1172, 1173, 1178, 1180,
1423
- Georgescu, Petre A. 627
- Georgescu, Titu 3, 4, 7,
8, 9, 457, 1535
- Georgescu-Buzău, Gh. 692, 697,
953
- Georgescu-Tistu, N. 34
- Gerota, C. 866
- Gesner, Salomon LIII
- Gheorghe, strănepot XIV
- Gheorghe al Ișlicăresei XXVIII
- Gheorghe din Moldova 525
- Gheorghiuță, Ștefan 1078
- Gherasia, episcop LXI
- Ghermanschi, Anatol 954
- Ghibu, Onisifor XLII, XLIX, 99,
139, 283, 323, 386, 458, 459,
460, 592, 617, 618, 619, 670,
674, 693 (seanat: Sima Gh.), 733,
817, 847, 1018, 1091
- Ghibu, O. Octavian XXXVIII
- Ghica, Grigore Dimitrie XXV, LIV,
LV, LX, LXI, 8, 251, 521, 591, 601
- Ghica, Ion LIII, 249, 628
- Ghica, Mihai LXI
- Ghica, Pantazi 461
- Ghiță, Simion 554
- Giurescu, Constantin C.
101, 102, 103, 125,
- Giurescu, Dinu C.
- Giurgiu, Gheorghe
- Ginju, Traian 887

- Boga, D. 848
Goldiș, Vasile 767, 818
Golescu, Constantin XLI
Golescu, Iordache XXV, XLI,
LIV, LV, LVIII, 426, 433,
509
Görlner, Carol 671
Gottlieb, Ehrenweich XLIX,
14
Grădișteanu, Șerban XXVIII
Grigore, mitropolit 521
Grigoriu, Paul 463
Grosescu, Iulian 464
Gubernatis, Angelo de 104
Gușan, Ilie 593
Gușia, Ioan 201
Gyulay, Kuhn XVI
Gyulay, Lajos XVI, 305,
363, 1195, 1196, 1197,
1198
Gyulay, Suzana XVI
- H
- Haines, Gheorghe XX, XXIII,
1270, 1274, 1286, 1288
Halanay, Aristide 1068
Han, Oscar 1178
Handel, Kurt Fitz 950, 1190,
1419, 1574, 1575, 1576
Haneș, Petru V. 202, 203, 466
Haneș, Vasile V. 4, 9, 235,
1476
Haret, Spiru C. 589, 723, 989
Hațieganu, Iuliu 324
Hedeșan, Ioan I. 1023
Heliade-Rădulescu, Ioan XXVIII,
XXX, XXXIV, XXXV, XLVII, LIV,
LXI, LXII, 146, 191, 206, 243,
251, 262, 271, 280, 299, 302,
325, 326, 415, 438, 458, 465,
466, 467, 468, 476, 480, 539,
668, 673, 675, 679, 861, 1026,
1028, 1158
Henția, Sava 1413
Herseni, Traian 129, 175
Hertz, A. de 469
Hirjeu, M.N. 105, 1438
Hochmeister, Martin XLV
Hodoș, Alexandru 819
Hodoș, Emma 327
Hodoș, Nerva 1, 3, 9
Honnaman, Carol 1242
Horea, Ion 328
Horia, strănepot XIV
Huțovici, Nicolae XVI, XXIII,
1200, 1201, 1213, 1217, 1228,
1273, 1309

I

- I.B. vezi Bogdan, Ion
I.C. vezi Iencica, Constantin
Iancu, Avram 758
Iancu, Traian 643
Ianovici, Virgil XXXVII
Iarcu, Dimitrie 35
Ibrăileanu, Garabet 165
Iencica, Constantin 470, 867
(semnat: I.C.)
Ilcuș, Eugenia 644
Ilarion de Argeș, episcop
XXXII
Ilcuș, Peter 204
Iliescu, Victor 983
Ilin, Stancu 911
Ioanevici, Nestor XX
Ioannes de Lipsky XLVIII
Ioanide, George XXVIII
Ioanițiu, Nicolae Th. 471,
1498
Ionașcu, Ion 472, 473, 474,
475
Ion, Ștefan 767
Ionescu, Dan D. 397
Ionescu, Dumitru P. 956,
957
Ionescu, Gheorghe M. 229
Ionescu, Ion 141, 586, 594,
595, 596
Ionescu, Marcel 477
Ionescu, Ștefan 126, 127
Ionescu, Virgil 478
Ionescu-Tulcea, C.T. 1070
Ioniță, Maria 958
Iordache, Anastasie 479
Iorga, Nicolae XLII, LV, 106,
107, 108, 109, 110, 111, 142,
143, 144, 205, 206, 207, 238,
254, 362, 390, 393, 394, 480,
482, 629, 691, 702, 711, 712,
713, 714, 715, 776, 820, 846,
867, 1440, 1528
Iorgovici, Paul 753
Iosifescu, Beatrice 1071
Iosifescu, Marius 1074
Iosifescu, Silviu 876
Iorciuk, M.T. 178
Ipsilanti, Alexandru XXXII, XL
Irimie, Rodica 395
Irineu, Cora 329, 396
Iacru, Nicolae 484
Ispir, Mircea 330
Istrati, I.C. LXIV, 488, 722,
734, 738, 740, 1046
Istrati, N. 400
Ivașcu, George 208, 465, 882,
1529

Jánky, Bela 489
Jianu, Dimitrie XXVIII
Jiquidí, Aurel 346
Joandrea, George 717
Joja, Crizantema 331
Jásaa, János 888
Jucu-Atanasiu, Luca, 209,
698
Juhász, Zoltán 490
Jumanca, Pavel 344

K

Kamerling, R. 491
Kant, Immanuel XIX, 20,21,
181, 183, 258, 550, 551,
555, 557, 558, 560
Karnabatt, D. 766 (semnat:
Diodor)
Kedrov, B.M. 178
Kinopsi, Ioniță XXVIII
Kogălniceanu, Alexandru LXIII
Kogălniceanu, Enache XLI
Kogălniceanu, Mihail LIII,
51
Kovács, Ferenc 492
Kovács, Lajos 935
Kozinsczy, Ferenc XVI
Kroner, Michael 960

L

Lal, Romulus 1007
Lalescu, Traian LIX, LXIV, 6,
255, 722, 729, 738, 767, 1590
Lapedatu, Alexandru 860
Lascarov-Moldoveanu, Al. 108
Laurian, August Treboniu XLII
Lazăr (Lăzărcaie), Ana XIV, XLIII
Lazăr (Lăzărcaie), Gheorghe XIII
Lazăr (Lăzărcaie), Luca XIV,
XLIII
Lazăr (Lăzărcaie), Maria XIII
Lazăr (Lăzărcaie), Anca XIII,
XLIII
Lazăr (Lăzărcaie), Vasile XIV,
XLIII
Lazăr (Lăzărcaie), Zenovia XIV,
XLIII
Lazăr, Victor 256, 332, 797,
821, 863
Lăzărescu, Dan 912
Lăzăriciu, Ioan 210, 494
Lecca, O.G. 59
Leibnitz, Gottfried Wilhelm XIX
Lemeni, Ioan 11, 1385, 1388,
1390, 1394
Leonardo da Vinci XXXIV
Livescu, Jean 495
Lodormany, St. XLVI
Loghin, C. 211, 212, 1482, 1495

- Lorincz, Kálmán 354
Lotreanu, Ion 699
Lovera, Romeo 213
Lovinescu, E. 167
Ludovico, arhiduceasă 2
Ludovico, împărăteasă 1
Lugoșianu, D. 391
Lungu, Ion 180
Lungu, Traian 114
Lungulescu, G. 861
Lupaș, I. 230, 231, 251,
335, 606, 607, 608, 609,
610, 611, 1362, 1367, 1368,
1371, 1384, 1385, 1386,
1387, 1388, 1389, 1391,
1393, 1395, 1397, 1398
Lupi, Gino 214
Lupaș, Ștefan XLII, 337, 398
Lupu-Antonescu, A. 399
Luscalov, Adriana 913
- M
- M. vezi: Mehedinți, Simion
Macarie, Călugăr XXVII
Maciu, Vasile 496
Macovescu, George LX, 257,
694, 695, 696, 697, 701,
702, 703, 914, 915, 1558,
1577, 1622, 1623, 1624,
1630, 1634
Macrea, D. 497, 877
Madar, Nicolae 498
Maftai, Ionel 42
Makkai, László 98
Maior, Petru XLIV, XLV, L, 753
Măinescu Răducanu, Ion XXVIII
Malița, Mircea 90
Manolache, A. 140, 326, 500,
961
Manolache, Camelia 39
Manliu, I. 4, 9, 239
Marcovici, Simion XXVIII, 501
Marcu, Grigore 962, 1118
Maria, nepoată XIV
Maria Luiza 588
Marian, Victor 597
Marica, George Em. 43
Marin, Ilie 502, 1100
Marin, Vasile 1187
Marinescu, pictor 1144
Marinescu, Eugenia R. 258
Martinovici, C. 400
Marx, Karl 503
Matei, Horia C. 40, 41
Mateiu, I. 251, 259, 338, 704,
705, 822, 1020, 1488
Mavrocordat, Alexandru LV
Mavrocordat, Constantin XL
Mavrocordat, Nicolae XLI
Mălureanu, elev la Sf. Sava
XXVIII

- Medean, Dan 963
- Medrea, Cornelia LXV, 1181,
1420, 1568, 1569, 1570,
1571, 1573, 1577
- Mehedinți, Simion 682 (sem-
nat: M.)
- Melidon, Gr. XXVIII
- Mercea, Pavel 1421, 1572
- Metastasio, Pietro XLIV,
XLV
- Meteg, Ștefan 852
- Micu, Constantin 555
- Micu (Clain), Samuil XLII,
XLIII, XLIV, XLV, XLVII,
753
- Mielcescu, Doru 991
- Mihai, Gh. 964
- Mihai Viteazul XL, 100,
313, 812, 1460
- Mihail, D. 574, 575
- Mihai-Lazăr, Vasile 333
648, 1175
- Mihăescul, elev la Sf. Sava
XXVIII
- Mihăileanu, N. 576
- Mihăilescu, Teodor XXXVIII,
134, 392, 577
- Mihoc, Gheorghe 504, 883
- Mikes, Ioannes 1232, 1241,
1251, 1261, 1318, 1333
- Milicescu, Emilia Șt. XXXVI,
XXXVII, 237, 339, 340, 401,
1199-1264, 1266-1337, 1339-
1361, 1363-1366, 1369, 1370,
1373-1383
- Millet, Claude François Xavier
XLVI
- Miltiade, Constantin 865
- Minculescu-Mirandy, I. 749
- Minovici, Șt. 1048
- Mircea, strănepot XIV
- Mironescu, Gr. 739
- Mitin, M.B. 178
- Mitru, Alexandru 630, 649, 922,
992
- Moga, Aurel 1009
- Moga, Ioan 336
- Moga, Vasile XXII, XXIV, L, LI,
LII, 10, 252, 265, 285, 606,
607, 608, 610, 611, 612, 613,
614, 1017, 1327, 1331, 1332,
1337, 1346, 1362, 1367, 1368,
1371, 1377, 1384, 1385, 1386,
1387, 1388, 1389, 1390, 1391,
1392, 1393, 1395, 1396, 1397,
1398
- Noisil, Iulia 115
- Molcuț, Zina 237
- Moldovan, Silvestru 402, 403
- Moldovan, Valer 505

Molière XXX

Moritz, Ion XLIX, 17

Moroiu, Constantin XXVIII

Moscu, Constantin 146

Moscu, Maria 620

Moscu, P. 159

Mogaiu, C. 767, 823, 825

Motogna, V. 116

Movilă, Ieremia 629

Mumuleanu, Barbu Paris LV,

251

Munteanu, Alexandru 650

Munteanu, Emil 1075

Munteanu, George 700, 965

Munteanu, Ion 1111

Munteanu-Ohaba, Gh. 651

Munteanu, Petru 1010, 1011

Munteanu-Râmnic, D. 341,

735

Munteanu-Râmnic, Fr. 342

Munteanu, Romulus 240

Murăraşu, Dumitru 215, 1492

Mureşan, Ion 343

Mureşianu, Ion B. 598

Murgescu, Costin 248

Murşescu, elev la Sf. Sava

XXVIII

Muşat, Dana 917

Muşlea, Candid C. 232

N

Manescu, Petrache XXVIII

Napoleon I Bonaparte XXIV, LII,

2, 588

Năgler, Thomas 405

Năsturel Herescu, familia 1026,

1028

Neamţu, Gheorghe 344

Neamţu, Octavian 1129

Neamtzu, Ionel 1119

Nectarie, mitropolit LV

Nedelcu, Elena 345

Neculce 677, 803

Nedioglu, Gh. 147

Nepomuc, Johann 1325

Nestor, Ştefan LVIII

Netea, Vasile 44, 241, 346,

347, 506, 966

Nica, Octavian 1013

Nicoară, Moise 753

Nicoară, Viorica 918

Nicoară-Dobârceanu, Nic. 652,

1114, 1120, 1130

Nicola, Iancu XXVIII

Nicolaiasa, G. 26

Nicolae, strănepot XIV

Nicolaescu, S. 919

Nicolau, V.P. 556, 578, 920

Nicolau, Vasile 578

Nicolau-Golfin, Marin
1589
Nicolescu, Nicolae C. 40,
41
Niedermaier, Paul 404
Nikita, George 653
Ninetta vezi: Tălăngescu,
Paulina M.
Nisesterul, Alexandru
XXXIII
Nisipeanu, Ion 1127
Nistor, Nistor I. 507
Nijă, Marin 348
Nișescu, Ecaterina 349
Notara, Hrisant XLI
Nottara, Constantin I.
881
Novac, Nicolae XXXVIII

Q

Obrocea, Liliana 579
Octavian, împărat XLVIII,
18
Oláh, Tibor 352
Olarian, Mircea 311
Ollănescu, Dimitrie C. 665
Onciulescu, D. 508
Oprea, Ion 114
Oprig, Ion 1192
Oprig, Mihaela 654

Oprig, Tudor XXXVIII
Orăscu, Dimitrie XXVIII
Orosz, Michail 1201
Oțetea, Andrei 40, 112, 113,
117, 503, 621

P

Paciurea, Dimitrie 1178
Pajură, Dina 769
Paladi, Teodor XXVIII, XXIX,
250, 591
Palama, Ivan XXVIII
Pálffy, Endre 216
Pamfil, G. 353
Panaghiot, filosof 480
Panait, Panait I. 127
Pandeli, Ion XXVIII, XXIX
Pandele, Stamate XXVIII
Pann, Anton XXVIII
Pantazescu, C. Dan 217
Pantazi, Radu 557
Papadopol, Paul P. LV, 260,
354, 509, 599
Papiu-Ilarian, Al. 251, 355,
615
Papp, Ioan I. 799
Pascu, Ștefan 91, 114, 510
Paulescu, Lica 511
Pavel, preot XXVIII
Pavel, Mircea 1187

- Pavelescu, Gh. 407, 925
Păcuraru, D. 195
Păcurariu, Mircea 935
Păltânea, Pompiliu 580
Păun, Octav 971
Păun, V.D. 655
Păclișan, Zenovie 356
Părnuță, Gheorghe LXVI,
140, 148, 149, 261, 326,
500, 512, 581, 706, 1401
Pârvan, Vasile 824
Peretz, Ion 631
Periș, Liviu 513
Pervain, I. 355
Petală, N. 853
Petre, I. 543
Petra-Petrescu, Horia 251
Petrescu, Camil 632
Petrescu, Costin 1416,
1417, 1418
Petrescu, Ioana 243
Petrescu, Mihai 1500
Petrescu, Z. 1036, 1037
Petrescu-Cojani, N. 514
Petric, Aren 114
Petrovici, Ioan 181, 558,
559
Petru, Nicolae 656
Philippide, Alexandru 218
Pierde-vară vezi: Datculescu,
C.C.
Piru, Al. 219, 326, 438, 1551
Pituț, Gheorghe 635
Pinaru-Molnar, Ioan XLV, XLVI
Pirva, Gh. 972
Pirvulescu, Ghenadie 624, 657
Platon, educator 12
Plattner, J. 408
Pleșcianu, Grigore XXVIII
Ploșteanu, Grigore 357
Poenaru, Petrache XXXIII, XLIII,
XLVI, XLIX, LV, LXIII, 4, 7, 146,
154, 234, 251, 262, 299, 302,
326, 458, 515, 516, 522, 616,
1133
Poenaru, Romeo 973, 974
Pompei, Dimitrie LIX
Pop, I. 1042
Pop, Simion, I. 622
Pop, Ștefan 517, 855, 1402,
1480, 1563
Pop, Vasile Grigore 4, 221
Pop Reteganul, Ioan 648
Popa, B. 577
Popa, Grigore 518
Popa, I. 870
Popa, Ilie I. 600
Popa, Marcu D. 40, 41
Popa, Septimiu 856

- Popa, Valeriu 263
- Popa-Lisseanu, George XLIII,
LXV, 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10,
11, 12-21, 251, 262, 326, 582,
655, 668, 675, 685, 686, 687,
736, 804, 805, 807, 812, 816,
1206, 1294, 1298, 1320, 1321,
1325, 1332, 1338, 1362, 1367,
1368, 1371, 1384, 1385, 1386,
1387, 1388, 1389, 1390, 1391,
1392, 1393, 1394, 1395, 1396,
1397, 1398, 1400, 1401, 1406,
1408
- Popescu, elev la Sf. Sava
XXVIII
- Popescu, Mihai 150, 1116,
1565, 1591
- Popescu, N.D. 737
- Popescu, Titu 889, 934
- Popescu-Băjenaru, I. 118,
1465
- Popescu-Spineni, Marin 151
- Popescu-Teiușan, Ilie 62,
152, 153
- Popescu-Ulmu, C. 975
- Popovici, Călin 1072
- Popovici, D. 220, 242, 243,
468, 871, 872
- Popovici, Daniel XLVI
- Popovici, Elena 1180
- Popovici, Ioan XLVI
- Popovici, Paul 519
- Popovici, Victoria 976, 977
- Popp, frații XXVIII
- Popp, Mișu 1412, 1510
- Popu, Vasile 358
- Pova, Andrei 359, 360, 520,
1080, 1089, 1090, 1093
- Porfiropoulos, Marcos XLI
- Porțeanu, Alexandra 114, 361
- Poslugnicu, Mihail Gr. 362,
1471
- Possevino, Antonio XL
- Poteca, Eufrosin LV, 250, 458,
521, 541
- Potra, George 154
- Praie, Ioan 358
- Fredescu, Lucian 63, 222, 601
- Predidici, Ion XXVIII
- Prelipceanu, N. 409
- Prodan, David 113, 363, 1196
- Pumnuț, Aron 4, 326
- Purcaru, Ilie 410
- Pușcariu, Ilarion 1, 244, 389,
391, 1037
- Pușcariu, Sextil 223, 224
- Pușcașu, Sofia 155

- R
- Rachici, D. 1014
- Racotă, Ana XIV, XLIII,
LXII
- Racotă, Ioan XV, XLIII
- Racovițan, Mihai 411
- Radu, strănepot XIV
- Rambaud, Alfred 122
- Ramontzai, Pavel 285,
1336, 1339
- Ranetti, George 658
- Rap 802
- Rădulescu, Florin 712,
713, 857
- Rădulescu, Gheorghe 40,
41
- Rădulescu-Motru, C. 560
- Răduțiu, Gh. 1399
- Regman, Nicolae 364, 365,
522 (semnat: Sandu Z.),
875 (semnat: Sandu Z.),
1122, 1490
- Reli, Simeon 612
- Rimer, D. 570
- Roman, Elena 412
- Roman, Eliza 45
- Roman, Ion 628
- Roman, Toma 659
- Romanescu, Marcel 623
- Rosetti, Carol Scarlat XXVIII,
458, 1094, 1095
- Rosetti, Dim. R. 64
- Roșca, Eusebiu R. 233
- Roșca, Iuliu I. 1144
- Rotaru, Ion 225
- Rudow, W. 226
- Ruffini, Marie 119
- Russetu, N. XXVIII
- Russu, Ioan 1153
- Russu, N.I. 4, 9, 184
- Russu-Șirianu, Ioan 1167
- S
- Sadoveanu, Izabela 366, 523
- Salzmann 16
- Sandu, Ioan D. 367
- Sandu Z. vezi Regman, Nicolae
- Savel, Vasile 603
- Savu, D. 524
- Savu, Elena 237
- Sădean, Avram XLII, LXIII, 12-
21, 251, 264, 1437
- Săteanu, C. 716 (semnat: Arald)
- Săvescu, Simion 368
- Săvulescu, Traian XXXVII
- Sân-Giorgiu, Ion 561
- Sânzianu, M. 707
- Schartz, George 1377

- Schreiber, Simien 1399
- Schwan, S. 503
- Seişanu, R. 862
- Sergescu, P. 173, 584,
948
- Sima, Gh. vezi: Ghibu,
Onisifor
- Sima, Petre 528
- Simionescu, I. 168, 370,
529, 990, 1468, 1494
- Simonescu, Dan XXXVII,
3, 9, 243, 369
- Simonide, elev la Sf. Sava
XXVIII
- Sion, George 530
- Slătineanu, Iordache XLV,
LIV
- Smara vezi: Andronescu
Smaranda
- Smarandache, Gheorghe 114
- Smeureanu, N. 617
- Sofronie, Mihai 926
- Sok von : XY, 1308
- Spendau, Antonius XVII,
XVIII, 1233, 1234, 1249
- Spiridon, I.V. 660
- Stahl, Henri 198
- Stal I 776
- Stamboliu, C. 854
- Stan, dascăl XXVIII
- Stanca, Sebastian 265
- Stanciu, Ion Gh. 531, 1016,
1017
- Stancu, Gheorghe M. 266, 707
- Stancu, Sebastian 613, 614
- Stăncescu, Michail 532
- Stănescu, Constantin M. 683
- Stănică, Vitalie 533
- Stein, Ludwig 181
- Steuerman, A. 4, 245, 371
- Stoian, Stanciu 156, 157, 158
- Stoica, Ion 979
- Stoica, Vasile 372
- Stoican, Elena 927
- Stoicescu, M.G. 999
- Storchenau 250
- Straje, Mihail 858
- Stratimirovici, Ştefan XX, XXI,
XXII, XXIII, XLIX, 1274, 1275,
1276, 1277, 1284, 1286, 1287,
1290, 1291, 1294, 1297, 1308,
1309, 1310, 1311, 1312, 1313,
1314, 1315, 1316, 1317, 1320,
1323, 1326, 1345
- Stratonichia, Ioanichie 250
- Streinul, Mircea 217
- Stroe, Petre 701
- Sturdza, D.A. 251, 1177
- Sturdza, Ioan Sandu LX
- Suciu, Coriolan 373, 413, 1399

- Suciu, Nicolae 637
Suciu, Vasile 667, 674,
677
Sulick, Silard 246
Sulzer, Franz Joseph L
Susan, Dumitru 534
Szegedi, Josephus 1207
- §
Şaguna, Andrei 273, 313,
335, 367, 812, 835, 836,
1460
Şerban, Constantin 127
Şiadbei, I. 227
Şicloran, Romulus 1023
Şincai, Gheorghe XLIII,
XLIV, XLV, XLVIII, XLIX,
279, 753
Şirate, Fr. 311
Şoimescu, Sava N. 1138
Şonţu, Alexandru I. 661
Şotropa, Virgil E. 714
Ştefan, Mircea 535, 536,
537
Ştefanopel, elev la Sf. Sava
XXVIII
Ştefănescu, pictor 1144
Ştefănescu, Liviu 115
Ştefănescu, Marin 182, 538
Ştirbu, S. 120
- Şuteu, Greg. 1085
- I
Tăbăcaru, Gr. 159
Tălăngescu, Paulina M. 539
(sennat: Ninetta)
Tănase, Alexandru 169
Tcaciuc, Nicolae 228
Teculescu, Horia 869
Teleky, Samuel von XVIII, LII,
1207, 1212, 1229, 1246, 1249,
1252, 1253, 1257, 1285, 1288,
1303, 1320, 1325, 1337, 1346,
1395
Teleor, D. 540
Tell, general 615
Tell, Christian XXVIII, LX,
LXI, 251, 355, 479, 499
Tempea, Radu 232
Tempeanu, Virgil LIV, 5, 1470
Teodorescu, G. Dem. 541
Teodorescu, Radu 1072
Theodorescu, Barbu 47, 205
Tita, Aurel 649, 922
Tiu, Nedelea 542
Togan, Nicolau 403
Tomescu, Daniil XXVIII, LXI,
250, 251
Tomescu, G. 545
Tomescu, Ion T. 374, 375

Tomcioagă, Radu XLIII
Tomuț, Ion 864
Tonk, Alexandra 376
Tordăgan, Vasile XLVI
Torouțiu, I.E. 183
Toth, Alexandru 174
Trahtenberg, O.V. 178
Trifa, P. 773
Triteanu, Mihail 48
Tulbure, Gh. 377, 544

I

Țichindeal, Dimitrie L,
753
Ținc, N. 662, 738
Țițeica, Gheorghe LXIV,
826
Țoni, D.V. 1112, 1123

U

Ungureanu, N. 414
Urechia, V.A. LIV, 160,
1400, 1403
Ursu, N.A. 170, 679

V

V.B. vezi: Bilciurescu,
Victor
Vaillant, Jean A. 480
Vargyasi, Miklós 545

Vasile, strănepot XIV
Vasile, strănepot XIV
Vasile din Cornegii XLIV
Vasilescu, Cristea 1124
Vasiliu, Const. D. 827
Vatamaniuc, Dumitru 49
Văcărescu, Iancu XXV, XXX,
LX, 467
Văcărescu, Ienăchiș XLIV
Văduva, G. 83, 1484
Vălcovici, V. 546
Velichi, Constantin M. 547
Veniamin din Lesbos XXX, XLI
Veress, Andrei 50
Vermeșan, G. 719
Verzescu, N.C. 1132
Veverca, Ion 249
Vianu, Scarlat LXIII
Vianu, Tudor XXXVII, 243, 247
Vidragu, Marieta 930
Vilan, Alexandru 562
Vilt, Gheorghe 1081, 1093
Vișgoreanu, C. 663
Vizanti, A. 9, 605
Virtosu, Emil 604, 624, 1405
Vlahu, I. 121
Vladimirescu, Tudor XXIX, XXX,
XXXII, XXXIII, XXXIV, XLVI,
LIX, LX, LXI, LXV, LXVI, 85, 113,
117, 124, 258, 261, 615, 616,
617, 618, 619, 620, 621, 622,

623, 624, 626, 627, 630,

657, 1405

VLădescu, Vasile 548

VLăduț, Constantin 479

Voicu, Octavian 702

Voicu-Vedea, Victor 387

Vrinceanu, Gheorghe 1068

Vulcan, Samuil 753

W

Winkler, I.B. XLVIII

Wolff, Christian XIX,

174, 183

Z

Zaciu, Mircea 388

Zamfirescu, Dan 171, 378

Zamfirescu, Duiliu 1143

(semnat: Discernin)

Zichy, Karl 1236, 1255

Zilahi, Péter 980

Zub, Alexandru 51, 52,

549, 703

X

Xenopol, A.D. LIV, 52,

122

ADDENDA ȘI CORRIGENDDA

- la poz.9 - se adaugă un asterisc la titlu, cu trimiterea în subsol, pentru mențiunea: atribuirea acestei lucrări lui Gh.L. a fost contestată de unii autori (I.Heliade-Rădulescu, Onisifor Ghibu, Vasile Netea și alții).
- la enumerarea articolelor și volumelor care reproduc fragmente din "Povățuitorul", se adaugă: Ghibu, Onisifor. Din istoria literaturii didactice românești. În: Analele Academiei Române, Seria II. Tom. XXXVIII. Mem. Secț. lit., 1915-1916, p.104-108; /în volum cu titlu identic/. București, Edit. didactică și pedagogică, 1975, p.92-95.
- la poz.139 - la adnotare, se adaugă: argumente împotriva atribuirii "Povățuitorului" lui Gh.L.
- la poz.323 - se citește: 9/20 ian. 1783, în loc de 20 ian. 1883; 15/27 sept. 1823, în loc de 27 sept. 1823.
- la poz.386 - textul continuă la p.87.
- la poz.592 - adnotarea se înlocuiește cu: Date biografice, activitatea și opera lui C. Diaconovici-Loga. Autorul contestă paternitatea lui Gh.L. asupra "Povățuitorului tinereții", Loga fiind autorul celor mai importante texte din această lucrare.
- la p.XXXVIII - se adaugă: Nu a putut fi cercetat Fondul Onisifor Ghibu de la Arhivele Statului din București, care cuprinde lucrările sale, aflate în manuscris, în legătură cu Gh.L.

